

Onsdag den 6. maj 2020 (D)

1

105. møde

Onsdag den 6. maj 2020 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en innovationspulje for nye kommunikationsteknologier (5G-pulje).

Af Dennis Flydtkjær (DF) m.fl.

(Fremsættelse 07.02.2020).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidet kommunal adgang til individuel varmforsyning.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 06.02.2020).

3) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

1) Til finansministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

I sidste uge fortalte ministeren, at 184.000 danskere står til at blive hårdt ramt af enten fyringer eller hjemsendelser her under coronaen – planlægger ministeren stadig at gennemføre den aftale, som trods advarsler fra fagbevægelsen allerede fra den 1. juli vil give faglært arbejdskraft fra ikke-EU-lande langt lettere adgang til Danmark? (Spm. nr. S 1040, skr. begr.).

2) Til finansministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvad tror ministeren at den nu tidligere pressechef i Finansministeriet, Sigga Nolsøe, kan have ment med, at det er en »svær stilling, hvis man ikke er professionel socialdemokrat«, og hvad mener ministeren at det siger om forholdet mellem regeringsparti og embedsapparat under denne regering? (Spm. nr. S 1053).

3) Til finansministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF)

Hvordan forholder ministeren sig til støttepartierne udmelding om, at SAS mod statsstøtte skal flyve mere klimavenligt, end de gør i dag?

(Spm. nr. S 1068 (omtrykt)).

4) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Hvad vil ministeren gøre for at imødekomme en lang række borgmestres ønske om at genåbne den danske grænse for tyske turister?

(Spm. nr. S 1044 (omtrykt). Medspørger: Eva Kjer Hansen (V)).

5) Til justitsministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Vil ministeren tage kontakt til sin tyske ministerkollega med henblik på at diskutere en plan for, hvordan vi sikrer, at tyske turister – når det er sundhedsmæssigt forsvarligt – kan komme til og fra Danmark?

(Spm. nr. S 1046 (omtrykt). Medspørger: Eva Kjer Hansen (V)).

6) Til justitsministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at Tyskland har lukket grænserne for borgere fra eksempelvis Danmark, Østrig, Frankrig og Luxembourg, men ikke til Belgien og Holland, og vil ministeren kunne se en fordel i, at tyske borgere igen kan rejse over grænsen til Danmark, f.eks. for at sikre tyske turistadgang til Danmark gennem sommeren?

(Spm. nr. S 1047 (omtrykt). Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

7) Til justitsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Når Tyskland er et af de lande i EU, der har det laveste antal smittede borgere pr. indbygger, mener ministeren så, at det giver mening i mange måneder endnu at holde lukket for tyske turister, som gerne vil til Danmark og holde sommerferie?

(Spm. nr. S 1051 (omtrykt). Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

8) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Vil ministeren oplyse, hvilke af Ytringsfrihedskommissionens anbefalinger som ministeren agter at forfølge?

(Spm. nr. S 1061).

9) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Er ministeren indstillet på at åbne for en forhandling om en ændring af offentlighedsloven, så der kan blive indført reel åbenhed i den offentlige forvaltning?

(Spm. nr. S 1064).

10) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Lars Christian Lilleholt (V)

Kan ministeren oplyse, hvilke forbedringer af Europa-Kommissionens forslag til hjælp til landbrugs- og gartnerierhvervet, som bl.a. inkluderede forslag til hjælp til producenter af potteplanter og afskårne blomster, som regeringen arbejdede for, og hvordan ministeren vil arbejde for, at danske gartnerier kan blive hjulpet i en kommende EU-hjælpepakke?

(Spm. nr. S 1055).

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Hvor meget tror ministeren at smittetrykket vil stige, hvis tyske familier får mulighed for at holde ferie i sommerhuse i Danmark? (Spm. nr. S 1045. Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Vil ministeren sikre, at der nedsættes en coronakommission, som skal undersøge håndteringen af coronakrisen med det formål, at Danmark i fremtiden vil være bedre forberedt på en epidemi? (Spm. nr. S 1066. Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Hvilke tanker gør ministeren sig om, at Statens Serum Institut allerede den 28. januar 2020 gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på, at der var tegn på milde tilfælde og smitte før symptomdebut? (Spm. nr. S 1069. Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

14) Til sundheds- og ældreministeren af:

Torsten Gejl (ALT)

Er det ministerens holdning, at teststrategien om at opspore, teste og isolere fungerer? (Spm. nr. S 1071).

15) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at Vejle fjordbroen – med et hverdagsdøgntrafiktal for coronakrisen på mere end 95.000 – har udviklet sig til Jyllands trafikale flaskehals? (Spm. nr. S 1056).

16) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Er ministeren enig i behovet for udarbejdelse af en national strategi for genstart af den danske luftfart – indenrigs som udenrigs – i kølvandet på coronakrisen? (Spm. nr. S 1057).

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Hvordan vil ministeren forklare, at smittetrykket bliver uacceptabelt, når en lærer mødes med to-tre elever under kontrollerede forhold med overholdelse af gældende krav til afstand og antal, mens det er acceptabelt, at de unge mødes op til ti personer uden for skoletiden? (Spm. nr. S 1036).

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Hvordan vil ministeren forklare de større skoleelever i 6.-10. klasse, at de ikke må mødes, når de ser, at deres mindre søskende er i skole og i institution, og at deres forældre er tilbage på arbejde? (Spm. nr. S 1037).

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hvad er ministerens holdning til den nye forskningsrapport »Nødundervisning under corona-krisen« foretaget af DPU og SDU, der viser, at trivslen er yderligere nedadgående, idet de unge i adskillige uger har været frataget muligheden for at ses med deres klassekammerater? (Spm. nr. S 1042).

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hvordan kan ministeren være imod, at lærere mødes udendørs med små grupper af deres store skoleelever, som har været isolerede i en meget lang periode, når disse skoleelever ifølge de sundhedsfaglige anbefalinger gerne må mødes uden en lærer? (Spm. nr. S 1067).

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Er ministeren ikke enig i, at man på baggrund af de positive erfaringer med fælles morgensang på tv i coronatiden burde inspireres til at gøre morgensang obligatorisk i alle skoler og gymnasier? (Spm. nr. S 1050).

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Stén Knuth (V)

Når ministeren til Politiken den 29. april 2020 udtalte, at »der er ikke plads til – heller ikke under særlige forhold – at åbne for de største elever i den første runde af genåbningen«, hvad er ministerens kommentar så til, at eksemplet fra Odense vel netop viser, at der er plads under særlige forhold til i hvert fald nogle af de store elever? (Spm. nr. S 1054).

23) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V)

Går ministerens retningslinjer ikke mod det ansvar, man har som lærer over for elever med særlige udfordringer, når ministeren gennem retningslinjer forbyder lærere at mødes med elever i mindre grupper, idet lærernes initiativ blev taget med henblik på at forbedre den mentale trivsel under covid-19-nedlukningen? (Spm. nr. S 1078).

24) Til erhvervsministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Hvad mener ministeren, når ministeren på baggrund af IKEAs lovlige åbning udtaler, at denne ses med »meget stor alvor«, og at regeringen »vil følge op på denne«? (Spm. nr. S 1030, skr. begr.).

25) Til erhvervsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Hvad er ministerens holdning til forslaget om at åbne turistkorridorer mellem EU-medlemslande, som blev drøftet på mødet i Det Europæiske Råd? (Spm. nr. S 1052. Medspørger: Eva Kjer Hansen (V)).

26) Til erhvervsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF)

Vil ministeren i dag give såvel feriehusudlejere som lejere fra vores nabolande en klar melding om, hvordan de er stillet efter den 10. maj 2020 og resten af sæsonen? (Spm. nr. S 1065).

27) Til erhvervsministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvilke tanker gør ministeren sig om at understøtte kystturismen, i anledning af at mange ferieområder går en sæson i møde med lavere belægning i sommerhuse og ferielejligheder? (Spm. nr. S 1070).

28) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at flere rejseselskaber truer med at melde sig ud af rejsegarantiordningen? (Spm. nr. S 1072).

29) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V)

Hvorfor har ministeren, jf. en analyse fra SMVDanmark, der viser, at kun 2 pct. af deres medlemmer har fået udbetalt kompensation for faste omkostninger, som udgør langt den største støtteordning, ikke også igangsat straksudbetaling af kompensationen for faste omkostninger?

(Spm. nr. S 1076).

30) Til erhvervsministeren af:

Lars Christian Lilleholt (V)

Agter ministeren at tage yderligere skridt for at hjælpe de virksomheder, der har store varelagre, som stort set er usælgelige?

(Spm. nr. S 1079).

31) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at kun 30 pct. af de butiksdrevende i storcentre i Danmark ifølge en analyse fra EjendomsDanmark får fuld refusion, selv om deres butik er lukket ved påbud?

(Spm. nr. S 1081).

32) Til erhvervsministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt at forbyde specifikke former for erhvervsdrevende at åbne og samtidig kritisere andre erhvervsdrevende, der ikke er underlagt forbud, for at åbne?

(Spm. nr. S 1031).

33) Til erhvervsministeren af:

Kim Valentin (V)

Mener ministeren, at der med hjælpepakkerne er gjort nok for at styrke likviditeten i erhvervslivet på den korte bane?

(Spm. nr. S 1074).

34) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Hvorfor mener ministeren ikke længere, at der skal være en parallelitet mellem kompensationen til lønmodtagere og selvstændige som oprindelig?

(Spm. nr. S 1073).

35) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V)

Hvordan vil ministeren sikre, at der er helt klare retningslinjer for erhvervslivet, når de genåbner eller fortsat holder åbent under coronakrisen, så de ikke risikerer samme uheldige udskamning fra ministeren, som IKEA oplevede, selv om de følger lovgivningen og de sundhedsfaglige anbefalinger?

(Spm. nr. S 1077).

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at Fredens Moské i fredags afholdt bønnekald i det indvandrer-tætte Gellerup, og mener ministeren, at det bør forbydes?

(Spm. nr. S 1019).

37) Til beskæftigelsesministeren af:

Pernille Bendixen (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at rigtig mange dagplejere må arbejde mere end de overenskomstfastsatte 48 timer ugentligt på grund af øgede rengøringskrav grundet covid-19?

(Spm. nr. S 1039 (omtrykt)).

38) Til beskæftigelsesministeren af:

Hans Andersen (V)

Hvad mener ministeren der konkret skal gøres for at redde SAS, der nu står over for at skulle afskedige 5.000 medarbejdere i Danmark, Norge og Sverige?

(Spm. nr. S 1060).

39) Til beskæftigelsesministeren af:

Hans Andersen (V)

Mener ministeren, at regeringen har gjort tilstrækkeligt – og har handlet hurtigt nok – for at holde hånden under SAS og de mange arbejdspladser, selskabet beskæftiger bl.a. i og omkring Kastrup, når SAS den 28. april 2020 annoncerede, at de ville fyre 5.000 medarbejdere, herunder 1.700 alene i Danmark?

(Spm. nr. S 1063).

40) Til boligministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Kan ministeren oplyse, hvor mange af de boligforeninger, som er pålagt at lave udviklingsplaner for afvikling af 60 pct. almene familieboliger, der har måttet udskyde eller vil blive nødt til at aflyse store møder for beboere eller andre besluttende møder som følge af begrænsninger i forsamlingsfriheden forårsaget af corona, og vil ministeren give disse boligforeninger mulighed for at forlænge tidsfristerne for gennemførelse af de såkaldte udviklingsplaner?

(Spm. nr. S 1025).

41) Til miljøministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Hvorfor vil regeringen ikke give fuld erstatning til lodsejerne, når regeringen griber ind i ejendomsretten og fratager lodsejerne rettigheder og muligheder med sit forbud mod gødsugning m.v. i § 3-områderne?

(Spm. nr. S 1048).

42) Til miljøministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Hvorfor gennemfører regeringen sit forbud mod gødsugning m.v. i § 3-områderne, når der ifølge forskere ikke er fagligt belæg for regeringens lovforslag og man i øvrigt kunne få mere natur og biodiversitet med andre mere målrettede tiltag på naturområdet, f.eks. mere urørt skov, mere skovrejsning og andre målrettede tiltag til mere biodiversitet og natur?

(Spm. nr. S 1049).

43) Til kirkeministeren af:

Marie Krarup (DF)

Hvad vil ministeren gøre, for at kirkerne genåbnes hurtigst muligt efter coronalukningen, så man i det mindste kan fejre pinse i kirken og dermed undgå, at kirkerne står låste og tomme, som de gjorde påskesøndag på kirkeårets største festdag?

(Spm. nr. S 1029).

44) Til kulturministeren af:

Pernille Bendixen (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at det frivillige foreningsliv, klubber og professionel idræt er klar til genåbning med alle Sundhedsstyrelsens anbefalinger, men at de fortsat ikke må åbne op?

(Spm. nr. S 1038).

45) Til kulturministeren af:

Birgitte Bergman (KF)

Kan ministeren redegøre for, hvad der er til hinder for, at de danske museer, der kan overholde de sundhedsfaglige restriktioner, kan genåbne på nuværende tidspunkt?

(Spm. nr. S 1075).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 164 (Forslag til folketingsbeslutning om morgensang på danske skoler og på gymnasiale ungdomsuddannelser).

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 165 (Forslag til folketingsbeslutning om at give børn af indsatte bedre rammer for besøg).

Søren Espersen (DF) og Morten Messerschmidt (DF):

Forespørgsel nr. F 61 (Hvad kan udenrigsministeren oplyse om de forhandlinger, der fandt sted mellem USA og regeringen og Grønlands landsstyre forud for bistandspakken fra USA til Grønland, og kan udenrigsministeren yderligere redegøre for USA's intentioner i forhold til Grønland og Arktis samt redegøre for, hvorvidt regeringen finder, at Grønland er at betragte som et tredjeverdensland, som USAID bør sende hjælpepakker til?).

Ina Strøjer-Schmidt (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Forespørgsel nr. F 62 (Mener ministeren, at forældre skal have mulighed for at få sygedagpenge, når de er nødt til at holde deres børn hjemme, som Fagbevægelsens Hovedorganisation foreslår, eller hvordan vil ministeren sikre, at forældre har ret og råd til at passe deres syge børn, indtil de er raske og har været symptomfrie i 48 timer, som Sundhedsstyrelsen foreskriver det, før børn må afleveres i skole og dagtilbud under coronakrisen, når barnets sygedage i overenskomsterne kun svarer til den symptomfrie periode?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en innovationspulje for nye kommunikationsteknologier (5G-pulje).

Af Dennis Flydtkjær (DF) m.fl.

(Fremsættelse 07.02.2020).

Kl. 10:01

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Før vi går i gang med forhandlingen, skal jeg gøre opmærksom på, at Præsidiumet har besluttet at ændre måden, hvorpå forhandlingen gennemføres. Ændringen indebærer, at alle taler – det gælder både for ministre og ordførere og ved de korte bemærkninger – afvikles fra pladserne. Af hensyn til udarbejdelsen af referatet er det meget vigtigt, at man ikke begynder at tale, før den røde ring på mikrofonen lyser, og man vil som normalt kunne se den resterende taletid nederst til højre på afstemningspanelet.

Forhandlingen er åbnet, og vi er klar til at gå i gang. Vi giver først ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Værsgo.

Kl. 10:02

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det. Jeg tager ordet her fra min plads, der er meget, der for os alle sammen er nyt i den her tid – også den måde, vi holder møder på. Nu er klokken lidt over 10, og jeg har allerede haft fire møder på Skype med folk fra alle mulige forskellige steder i landet. Og i går havde jeg møder med alle mine kollegaer i Europa, alle teleministrene. Så den her tid minder os virkelig om, hvor vigtigt det er at have en stærk digital infrastruktur, og selvfølgelig også om, hvilke muligheder det giver at have en sådan.

Regeringen mener, at et stærkt mobilnet, herunder 5G, er vigtigt for et moderne samfund som Danmark, hvor både erhvervslivet og vores dagligdag bliver mere og mere digital. Særlig erhvervslivet kan drage nytte af 5G. Teknologien er både hurtigere og mere stabil end den, vi kender i dag. Derfor rummer den store muligheder for udvikling af nye produkter og nye løsninger.

Jeg deler derfor forslagsstillernes ønske om, at Danmark får et stærkt mobilnet, så vi kan opnå maksimal udnyttelse af digitaliseringen og høste dets frugter. Jeg mener dog ikke, at forslaget om at oprette en såkaldt 5G-pulje er det rigtige middel til at nå målet. Der findes allerede en række danske og europæiske støttemuligheder til innovative projekter og forsøg med digital infrastruktur, herunder 5G. Det gælder f.eks. Innovationsfonden og EU's Horizon 2020-program. På Energistyrelsens hjemmeside kan man faktisk se en oversigt over, hvilke støttemuligheder der er til bl.a. 5G-projekter, og hvor man kan søge dem henne. Derfor mener regeringen ikke, at det er nødvendigt med endnu en pulje specifikt til 5G-projekter.

I Danmark er vi allerede helt i front, når det handler om udrukning af digital infrastruktur og udnyttelsen af de muligheder, som teknologien bringer. Faktisk er Danmark placeret som nr. 1 i kategorien connectivity på EU's digitaliseringsindeks. Samtidig er Danmark ifølge EU's innovationsrangliste førende inden for innovation. Det er vi sammen med lande som Sverige og Finland. Alle disse flotte placeringer er opnået uden statslig intervention og på markedsvilkår, som karakteriserer det danske telemarked. Jeg vil i stedet opfordre danske virksomheder til at udnytte vores stærke teleinfrastruktur til at skabe nye innovative produkter og løsninger og søge de støttemuligheder, der allerede findes, i disse bestræbelser.

Teleforliget fra 2018 indeholder desuden klare principper for udruknningen af digital infrastruktur i Danmark. Det er principper, som alle partier i forliget har tilsluttet sig. Det skal for det første være markedsbaseret, og for det andet skal reguleringen være tek-

nologineutral. Regeringen mener, at forslaget som fremsat her er på kant med begge principper, fordi der lægges op til, at vi med statslige støttemidler skal understøtte efterspørgslen og innovation inden for en bestemt teknologi, nemlig 5G. Det mener regeringen er uhensigtsmæssigt, da den markedsbaserede tilgang, der startede med liberaliseringen i 1990'erne og siden stadfæstede sig i teleforliget, er den primære drivkraft hen imod den stærke digitale infrastruktur, som vi har i dag.

At oprette en 5G-pulje kræver en stor sum af midler. Der foreslås 300 mio. kr., som skal komme fra provenuet fra frekvensauktionerne. Ud over at regeringen ikke mener, at en sådan pulje er nødvendig, fordi der allerede findes en række gode støttemuligheder til bl.a. 5G, er det vigtigt at bemærke, at finansieringsmodellen strider imod budgetloven fra 2012, som et bredt flertal i Folketinget står bag. Man kan således ikke anvende indtægter fra frekvensauktionen til en ny udgift i form af en 5G-pulje. En sådan pulje ville skulle prioriteres i forbindelse med finanslovsforhandlingerne på linje med øvrige tiltag. De tidligere eksempler, der eksisterer med øremærkning af auktionsprovenu, er alle, fra før budgetloven blev vedtaget. Det vil derfor være mere passende, hvis forslagsstillerne rejser deres ønske i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2021.

Jeg vil gerne gentage, at regeringen mener, at et stærkt mobilnet, herunder udrulning af 5G, er vigtigt for innovation og vækstmuligheder i Danmark, herunder som drivkraft for nye grønne løsninger. Derfor arbejder vi også løbende med at understøtte rammevilkårene for udrulning af digital infrastruktur, f.eks. 5G. Energistyrelsen har bl.a. udstedt prøvefrekvenser for testområder, så TDC f.eks. har tændt for 5G-nettet i Helsingør. Derudover vil regeringen i den kommende frekvensauktion stille dækningskrav, så mobilsekskaberne forpligtes til at udrulle 5G hurtigt.

Regeringen mener ikke, at der skal oprettes en specifik pulje til 5G-projekterne, når der allerede findes gode statslige og europæiske støttemuligheder. Dertil kommer selvfølgelig også private fonde. Regeringen mener desuden, at vi skal fortsætte vores succesfulde markedsbaserede tilgang til udrulning af mobilnettet i Danmark, og vi vil henstille til, at dem, der ønsker at støtte projektet, udnytter de muligheder, der allerede er stillet til rådighed. Derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning, og det er fra hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:07

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg er selvfølgelig ked af, at man ikke kan støtte forslaget. Jeg synes, argumentationen halter lidt. Man henviser til, at der står i teleforliget, at det er en markedsbaseret tilgang. Det er vi jo sådan set enige i, men er ministeren klar over, at dem, som vi sådan skulle beskytte med en markedsbaseret tilgang, og som jo er dem, der støtter det, er teleindustrien, er erhvervsorganisationerne? De støtter alle sammen det her forslag. De har offentligt meldt ud, at de synes, at det her er en fremragende idé. Mange af dem har faktisk taget det med i deres genstart dansk økonomi-coronapakke. De synes, det her er et godt tiltag. Så typisk når vi snakker om, at det skal være markedsbaseret, er det jo bl.a. for at beskytte markedet, men markedet synes selv, det her er en fremragende idé.

Så halter det jo også lidt, når man siger, at man ikke vil lave en statslig pulje, men henviser til, at der er masser af andre statslige puljer, folk kan søge i. Det er så ikke et brud på det markedsbaserede, hvis det bare er en EU-pulje eller en anden statslig pulje. Så jeg synes egentlig, at argumentationen for at sige nej til det halter lidt, hvis det skulle være, fordi det skal være markedsbaseret, når man så henviser til andre offentlige puljer. Og markedet ønsker selv det her.

Det er jo ikke sådan, at vi så går ud og laver noget, hvor markedet så siger: Lad være, for det ødelægger vores investeringslyst. Det er jeg opmærksom på at man skal lade være med. Men markedet anbefaler det her.

Kl. 10:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 10:08

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jamen man skal jo se princippet om, at det skal være markedsbaseret, koblet til princippet om, at det skal være teknologineutralt. Jeg tror ikke, man kan bruge som argument for, at noget er markedsbaseret, at aktører på markedet gerne vil have det. Sådan tror jeg ikke – som spørgeren gør – at man kan ræsonnere. Jeg kan komme i tanker om mange markedsaktører, som gerne vil have tiltag, som langt fra er markedsbaserede, hvis de underbygger deres egen forretning. Det er klart.

Men dertil kommer jo altså, at det er et brud på budgetloven, plus at der allerede findes mange andre puljer, man vil kunne søge, som lever op til kravet om teknologineutralitet. Og endelig vil det jo altså være et brud på det forlig, som ordførerens parti selv har været med til at lave i 2018.

Kl. 10:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:09

Dennis Flydtkjær (DF):

Jamen jeg synes ikke, at argumentationen om, at det skal overholde budgetloven, sådan i de her tider skulle være en forhindring. Altså, i de her coronatider har nogle af de her hjælpepakker overskredet budgetloven med, hvad er det, 20 mia. kr. om måneden. Det er ikke noget, der sådan er på en finanslov; det er noget, der er lavet tillægsbevillinger om efterfølgende.

Her kommer der så et forslag, som der faktisk er en utrolig god finansiering af, for det er de penge, man får ind fra frekvensauktionerne. Altså, når teleselskaberne køber nogle rettigheder til at kunne bruge frekvenserne for at lave mobilnet, så bruger vi de penge til at lave en god efterspørgsel efter deres produkter ved at lave en innovationspulje, så vi finder ud af, om vi kan bruge det i, ja, det kan være ambulancer, det kan være industrien og andre ting. Så jeg synes, det er sådan et lidt underligt argument at bruge lige i den her tid i hvert fald, at det skulle være i strid med budgetloven, når vi nu bruger flere milliarder kroner om måneden og overskrider budgetloven på grund af coronakrisen.

Kl. 10:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 10:10

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det faktum, at coronakrisen har kastet os ud i en specifik situation, som kræver, at vi laver hastelovgivning, at vi indretter os på en måde, vi ikke har gjort før, og at vi gældsætter os på en måde, vi normalt selvfølgelig ikke ville have gjort, kan jeg ikke se som et argument for, at så er alle kasser bare åbne, og så skal vi ikke overholde budgetloven længere – selvfølgelig ikke. Nu er jeg med de indledende argumenter imod sådan en pulje her og synes, den er et brud på de grundlæggende principper, som ordførerens parti selv har været med til at stadfæste i forliget. Men selv hvis jeg ikke var det, ville jeg stadig væk af hensyn til budgetloven og den

måde, vi normalt finansierer ting på her i landet, som jeg synes er formålstjenstligt, synes, at en mere rigtig måde at gøre det her på havde været at sige: Okay, det er så et ønske, vi har i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Så kan man tage diskussionen der.

Kl. 10:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger lige nu. Vi siger tak til ministeren og går i gang med ordførerrækken. Den første ordfører er Socialdemokraternes ordfører, og det er hr. Kasper Roug. Værsgo.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Kasper Roug (S):

Tak for ordet. I beslutningsforslaget her, som jo er fremsat af Dansk Folkeparti, foreslås det at oprette en 5G-pulje, som skal have til formål at teste 5G-teknologien, så digitaliseringen og den grønne omstilling fremmes.

I Socialdemokratiet er vi enige med forslagsstillerne i, at 5G rummer store muligheder for udviklingen i både den offentlige og den private sektor. Derfor mener vi i lighed med Dansk Folkeparti, at vi skal omfavne de muligheder, som den teknologiske udvikling bringer med sig, hvad enten det drejer sig om velfærdsteknologier, grønne løsninger eller eksportmuligheder for erhvervslivet.

Det fremgår dog, at forslagsstillerne mener, at vi har sat vores digitale føring over styr, og det billede mener vi egentlig ikke at vi kan genkende. Danmark er blandt de mest digitaliserede samfund i verden og får flotte placeringer på internationale ranglister. Der er nogle præmisser i beslutningsforslaget, som vi ikke er enige i. Støttetilbud som den, der foreslås i beslutningsforslaget, findes der allerede i dag. Der kan søges støtte til projekter som dem, der beskrives i beslutningsforslaget, i både offentlige, europæiske og private fonde. Derfor deler vi ikke nødvendigvis opfattelsen af, at der er et behov for en 5G-pulje.

Derudover sætter telefonloven fra 2018, som Dansk Folkeparti jo også var med i, og som ministeren også har redegjort for, klare rammer for, hvordan den digitale infrastruktur skal udrulles. Det skal foregå teknologineutralt og på markedsvilkår, og en pulje som den, der foreslås, der målrettes efter offentlige støttekroner til én bestemt teknologi, 5G, bryder med de principper, hvilket vi naturligvis ikke kan støtte. Det er muligt, at forslagsstillerne mener, at det er dansk erhvervsliv, der står bag det her forslag, men vi bliver jo også stadig væk nødt til at lede landet på baggrund af nogle klare principper, så alle kan følge med.

Endelig løber man også ind i problemer, når det kommer til finansieringen, og det er jo så her, budgetloven fra 2012, som ministeren også gjorde opmærksom på, forhindrer, at de indtægter, der kommer fra frekvensauktionen, anvendes direkte i en pulje. Indtægterne skal fordeles i finanslovforhandlingerne.

Dog vil vi gerne i Socialdemokratiet rose Dansk Folkepartis interesse for at styrke den digitale infrastruktur, og vi er enige i, at vi som land skal styrke efterspørgslen og anvendelsen af nye kommunikationsløsninger.

Selv om vi i Socialdemokratiet er enige i intentionen om at gribe de muligheder, som 5G-teknologien bringer, kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, med de ovennævnte og tidligere nævnte argumenter.

Kl. 10:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:14

Dennis Flydtkjær (DF):

Altså, listen over, hvad man kan bruge det her til, er jo lang, og potentialet er kæmpestort. Jeg vil egentlig bare høre, hvad Socialdemokraternes bud på, hvordan vi får høstet det her potentiale, så er. Så vidt jeg ved, har Storbritannien lavet en pulje på 2 mia. kr., og det her er et forslag om en pulje på 300 mio. kr., altså en langt mindre pulje, men trods alt et skridt i den retning, som vi gerne vil i, altså at vi kan høste nogle gevinster på den her nye teknologi. For det kan man stort set inden for alle sektorer, og vi kan også bruge det til at få et grønnere samfund. Man kan bruge det til virkelig mange gode ting, og det er ikke bare sådan et initiativ, hvor vi begynder at forske i, hvad vi kan bruge det til, som man så er imod fra Socialdemokraternes side.

Så hvordan forestiller man sig at man skal komme til at kunne høste gevinsterne, når der ikke må blive forsket i, hvordan man rent praktisk kan bruge den her teknologi, altså om det er i sundhedssektoren, energisektoren eller i selvkørende biler? Ja, det kan være alt muligt, vi kan bruge det her til. Men vi har vel brug for at få de her praktiske erfaringer, så vi ved det. Så hvad er Socialdemokraternes bud på, hvordan vi kommer hen til at kunne høste de her gevinster, når det ikke er at forske i det?

Kl. 10:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:15

Kasper Roug (S):

Man skal jo fra Dansk Folkepartis side være opmærksom på, at de processer allerede er i gang. Ordføreren har jo selv været med til de indledende forhandlinger og de indledende samtaler omkring, hvad vi skal bruge 5G til, og hvad vi kan bruge det til. Jeg vil også gøre opmærksom på, at vi selvfølgelig allerede har været på en studietur til Sverige med Erhvervsudvalget, hvor vi lige præcis kiggede på 5G, og hvor vi jo håbede på, at svenskerne ville være længere fremme, sådan at det kunne give noget inspiration, men hvor det viste sig, at vi faktisk var lige præcis i hælene på dem. Så processen foregår allerede, og det er jo allerede nu, at vi er ved at undersøge muligheden for, hvad vi kan bruge 5G-teknologien til. Så processen foregår nu, og det håber jeg selvfølgelig på at Dansk Folkeparti er med på at støtte op om.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:16

Dennis Flydtkjær (DF):

Undskyld, at jeg siger det lidt direkte, men det var da godt nok et tyndt svar. Man vil fra Socialdemokratiets side sætte gang i det ved at tage på studietur til Sverige for at få noget viden, og når man så kommer tilbage til Folketinget, vil man ikke noget, fordi det så er et brud på det markedsbaserede princip, at der forskes i noget. Jeg synes godt nok, det er tyndt, hvis man vil rundt på studietur for at se, hvad andre lande gør. Danmark kommer altså ikke i front ved at se, hvad de andre gør. Vi skal da i front, og vi skal tage initiativer, og det synes jeg da at man burde komme med et bud på eller i hvert fald forholde sig positivt til det forslag, der ligger.

Kl. 10:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Kasper Roug (S):

Arh, nu synes jeg måske nok lige, at ordføreren fordrejer mine ord lidt. Pointen er jo sådan set bare, at vi også er front runners på det her område, og at det er nu, det foregår på 5G-området. Der foregår allerede forskning på området, vi har allerede testområderne, og vi er jo da selvfølgelig enige om, at Danmark også skal forsøge at være så meget i front som overhovedet muligt med hensyn til den digitale infrastruktur, som er nødvendig. Der er jo store perspektiver i 5G – det er der ingen tvivl om, det er vi kun enige om – og jeg glæder mig da også kun over, at Dansk Folkeparti vil spille ind i den idérigdom, der gerne skulle komme ud af det. Så lad os dog endelig bare komme ud over stepperne og finde ud af, hvordan vi gør det her bedst muligt, også i forhold til 5G, og så finder vi ud af, hvordan vi bedst muligt kan få Danmark helt i front.

Kl. 10:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Venstres ordfører, og det er hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. I Venstre har vi en ambition om, at Danmark skal være et digitalt foregangsland. Hvis den her ambition skal opfyldes, er det nødvendigt, at vi har en digital infrastruktur i verdensklasse. Det vil sige, at der er god mobildækning i hele landet, at alle virksomheder og boliger får adgang til bredbåndsforbindelse, og at vi er blandt de lande, hvor de nye teknologiske muligheder hurtigst kommer i spil. Det er forudsætningen for, at der i takt med den stigende digitalisering af samfundet stadig kan skabes vækst og udvikling i hele landet.

Coronakrisen har også mindet os om, hvor afgørende en velfungerende digital infrastruktur er. Derfor er vi også stolte af, at der i maj 2018 under VLAK-regeringen blev indgået et nyt telefonforlig, der omfatter alle Folketingets partier, hvor visionen for telepolitikken er, at Danmark skal have den bedste udrulning af og de bedste telepolitiske rammer for anvendelse af digital infrastruktur, herunder at Danmark skal være førende i forhold til 5G-teknologien. 5G vil give meget højere datahastigheder, end vi kender fra det eksisterende mobilnet. Samtidig vil 5G-nettene muliggøre, at langt mere udstyr kan kobles på internettet på samme tid. Endelig vil 5G give en markant bedre pålidelighed og kvalitet, hvilket giver mulighed for, at mobilnettet kan bruges til helt nye formål. Der bliver bl.a. nævnt, at det bliver centralt i forhold til den grønne omstilling, hvor elementer som intelligente elmålere og den slags ting kommer til at skulle indgå, at vi får et godt 5G-net rullet ud.

Desværre har regeringen ikke foretaget sig det helt store for at opnå målsætningen fra telefonforliget om, at Danmark skal være førende i forhold til 5G-teknologien. Regeringen var også meget fodslæbende, da det gjaldt om at få forlænget bredbåndspuljen, og i forståelsespapiret stod der heller ikke ret meget om, hvordan vi skulle komme videre med den ambitiøse digitalisering, der er foregået de senere år.

Derfor har vi også stor forståelse for Dansk Folkepartis forslag og hilser det velkommen, at man rejser debatten om, hvordan vi kan komme videre med vores fælles mål om at være et foregangsland, når det gælder digitalisering. Vi deler også ærgrelsen over, at der ikke er tilstrækkelig gang i forsknings- og udviklingsaktiviteterne, når det gælder 5G i Danmark, i forhold til de andre nordiske lande. Det blev bl.a. illustreret i en rapport fra Nordisk Råd i efteråret, der viste, at Danmark faktisk halter bagefter, når det gælder forskningen

og udviklingen inden for 5G. Så vi er fuldstændig enige i analysen fra Dansk Folkeparti om, at der skal gøres noget på det her område.

Selv om vi er enige i målet, er vi dog ikke helt enige i midlet. I de seneste år har vi i Venstre arbejdet for at nedbringe antallet af statslige puljer. Derfor mener vi ikke, at den rigtige måde er at afsætte midler til en ny pulje. Vi vil i stedet forsøge at prioritere området i forbindelse med forhandlingerne om forskningsreserven og finansloven, som også andre partier tidligere har nævnt. Vi er rigtig glade for de signaler, der kom, om, at man er villig til at snakke om, hvordan vi kan styrke 5G, når det kommer til de her forhandlinger til efteråret, så det ser vi meget frem til. Tak for ordet.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning, og den er fra hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:20

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for talen og de trods alt positive elementer, der var i den. Man kan jo godt stille ændringsforslag til et beslutningsforslag, så jeg vil egentlig høre, hvad Venstres holdning er med hensyn til at lave et ændringsforslag til det her. Så kunne ordlyden blive noget i retning af, at vi så i stedet for at oprette en pulje direkte til det her simpelt hen bare får sagt, at vi vil forhøje puljen, som der bliver henvist til, i finansloven med 300 mio. kr., og så kunne vi få en tekst om, at vi forpligter hinanden på, at vi så vil forholde os til det der. Kunne det være en løsning? For jeg har jo ikke noget specielt ønske om, at det lige præcis skal være mit beslutningsforslag, hvis vi til gengæld bare får politikken udført. Så kunne det være en mulighed, at vi simpelt hen ændrede formuleringen i beslutningsforslaget, så vi gør det, som Venstre ønsker, altså at vi så bare får sat pengene af til området? Det kan være via det her beslutningsforslag, men jeg har jo heller ikke noget imod, at det bliver i en senere forhandling.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:21

Christoffer Aagaard Melson (V):

Vi kigger selvfølgelig altid positivt på alle forslag, der kommer fra Dansk Folkeparti. Det mandat, jeg har indhentet, er, at vi er enige i ønsket, og at vi tager det med blandt vores ønsker, når vi skal forhandle forskningsreserven. Men jeg kigger velvilligt på alle forslag, der kommer fra Dansk Folkeparti, når de trækker i den rigtige retning, som jeg jo synes det gør, nemlig at vi får kigget noget mere på og investeret noget mere i vores digitalisering, for det er der virkelig brug for.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:21

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge om noget andet også. Regeringens argument for at afvise det er, at det er et brud på det markedsbaserede. Jeg vil lige høre, om Venstres ordfører synes, at det er et brud på det markedsbaserede, at man forsker i noget. Jeg kunne forstå det, hvis man støttede noget, f.eks. en udrulning af bredbånd eller mobilteknologi. Men man forsker i noget. Hvis vi tager sundhedssektoren, så kan det være live transmission fra en ambulance i HD-kvalitet, eller det kan måske være en drone, der har en hjertestarter, som er koblet op på 5G, så man kan flyve hurtigt ud til folk. Er det virkelig

et brud på det markedsbaserede, at vi forsker i, hvordan vi kan få en sundhedssektor, der hurtigt kan hjælpe folk i akutmodtagelsen? Jeg har i hvert fald svært ved at se, at det skulle være et brud på noget markedsbaseret, at man forsker i fremtidens teknologier. Det gør vi jo på alle mulige områder. Så jeg vil bare høre, om Venstre også køber den præmis.

Kl. 10:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jeg har også lidt svært ved at følge det argument, må jeg indrømme, om, at det skulle være et brud på det markedsbaserede, at vi øger forskningen og udviklingen inden for en bestemt teknologi. Men vi må jo se nærmere på regeringens argumenter. Det er heller ikke det argument, vi bruger, i forhold til at vi gerne vil have det med i den samlede prioritering senere på året. Det er, fordi vi tror, at det her kan håndteres inden for de eksisterende strukturer, og at det giver mere mening at få det med der, hvor man kan tænke det sammen med de strukturer, vi har i forvejen. Så nej. Jeg vil sige, at jeg i højere grad har andre bekymringer, end om det markedsbaserede bliver overholdt i forhold til vores teleforlig.

Kl. 10:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Og vi går videre til Radikale Venstres ordfører, og det er hr. Ruben Kidde. Værsgo.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Ruben Kidde (RV):

Tak. Jeg vil gerne starte med at udtrykke, at jeg synes, det er et godt fokus med 5G, og jeg ved, at det er noget, ordføreren kerer sig meget om og har kæmpet for længe. I Radikale Venstre mener vi bestemt også, at 5G er en meget, meget spændende teknologi, som kan bruges til mange forskellige formål. Og vi sætter også pris på, at forslagsstillerne betoner de grønne perspektiver i det. Alligevel kan vi ikke stemme for forslaget af de grunde og på grund af de argumenter, der allerede har været inde over, dels omkring finansieringen af det, dels omkring nogle mulige udfordringer i forhold til fortolkningen af teleforligets karakter. Men det, der måske er endnu mere vigtigt for Radikale Venstre i vores tilgang til strategisk forskning, er, at vi ikke støtter udviklingen af specifikke teknologier, fordi den enkelte teknologi ikke er målet i sig selv.

Så vi vil rigtig gerne have flere penge til forskning, både til fri grundforskning og også gerne til innovation og fremme af grøn omstilling. Derfor har vi også i vores grønne genstartspakke foreslået at give et løft inden for Innovationsfonden af den grønne pulje, der hedder forsknings- og innovationsløsninger til grøn omstilling, som vi foreslår at fordoble, og der er jeg sikker på, at der vil være mange gode 5G-projekter, der vil kunne vinde fremme inden for det, hvis de har kvaliteten. Så ros for at have strategisk fokus på 5G, men lige præcis det her forslag på de præmisser, der bliver stillet, kan vi ikke stemme for.

Kl. 10:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Og der er en kort bemærkning fra hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:25

Dennis Flydtkjær (DF):

Først i hvert fald tak for de positive bemærkninger om forslaget og i forhold til det overordnede om, at det også er et godt område at få noget viden på. Nu er der jo debatten om, at man ikke kan støtte det, fordi det er et brud på teleforliget; at det skulle være markedsbaseret. Men jeg forstod på den radikale ordfører, at man godt ville være med til at lave noget lignende, hvis det f.eks. bare var inden for Innovationsfonden eller de forhandlinger, der kører dér. Så hvis man gør det på den måde, som jeg skriver i mit beslutningsforslag, er det et brud på teleforliget, men hvis man så gør det via en anden forhandling eller via en anden pulje, er det ikke et brud på teleforliget. Altså, det er mest bare for at få udbøret den argumentation om, at det skulle være et brud på det markedsbaserede, hvis man gør det via et beslutningsforslag, hvor man henviser til en finansiering, som kommer fra frekvensauktionerne, og så må man ikke – men gør man det med en anden finansiering, er det ikke et brud på det markedsbaserede. Så det er jo ikke, fordi det sådan lige er ordføreren, der har fremført det argument, men forstår ordføreren, hvad logikken er i, at det skulle være et brud med den ene finansiering, men ikke med den anden finansiering?

Kl. 10:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 10:26

Ruben Kidde (RV):

Altså, mit og Radikale Venstres hovedstandpunkt er, at vi ikke skal have for mange nye puljer, men at vi skal bruge de puljer, der eksisterer, til innovation og projekter inden for grøn omstilling og grøn forskning. Dem skal vi have øget, og det skal være inden for de eksisterende puljer, hvor der er udmærkede muligheder inden for Innovationsfonden. Og det er ligesom vores tilgang, at når vi får øget og forhåbentlig puttet endnu flere penge ind dér, kan også 5G-forskning og grønne initiativer ad den vej vinde fremme.

Kl. 10:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Dennis Flydtkjær frafalder. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til SF's ordfører, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet, og også tak til Dansk Folkeparti for at fremsætte det her forslag. Udrulningen af 5G-netværket har jo givet anledning til mange diskussioner af forskellig faglig og saglig karakter og også af forskellig kvalitet, vil jeg sige, men vi er glade for, at Dansk Folkeparti i dag på en saglig og god måde sætter fokus på, hvad fremtidens netværk kan og skal bruges til.

Vi kommer jo ikke uden om, at 5G er afgørende for fremtidens kritiske infrastruktur, og at vi i Danmark skal i gang med at udrulle næste generations netværk. Derfor deler vi i SF faktisk ønsket om at fremme nye teknologier og udviklingen af fremtidens digitale løsninger. Og så vil jeg gerne rose Dansk Folkeparti for klimaaspektet i det her forslag. Det er jeg faktisk begejstret over at Dansk Folkeparti har med, for hvis vi kan få sat skub i CO₂-reduktionen og klimakampen generelt med hjælp fra den næste generation af mobilt netværk, er jeg sikker på, at det vil begejstre over en bred kam i alle brancher, hvor nye muligheder udfolder sig parallelt med udrulningen af 5G. Vi har også været i kontakt med Dansk Erhverv,

som bekræfter, at det her er et godt forslag, og de fremhæver nogle af de samme pointer i klimapartnerskabet.

Der bliver også nævnt et bud på, hvordan puljen skal finansieres, og det har vi haft en diskussion af. Vi synes umiddelbart, at det var et meget godt bud. Jeg har så forstået, at det her skulle være et bud på teleforliget, og det må vi jo prøve at undersøge nærmere i udvalgsbehandlingen af det her forslag, men det er klart, at vi ikke er indstillet på at bryde et forlig. Men til gengæld vil jeg gerne give Dansk Folkeparti håndslag på, at vi, hvis vi på en eller anden måde så kan løfte det ind i forliget, gerne bakker Dansk Folkeparti op i kampen for, at det her kan blive til virkelighed. Tak.

Kl. 10:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Enhedslistens ordfører, og det er fru Eva Flyvholm. Værsgo.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Eva Flyvholm (EL):

Tak for forslaget. Jeg synes, det er vigtigt i det hele taget at have også den politiske drøftelse af, hvordan vi kan styrke vores digitale infrastruktur. Så den del er jeg meget enig i. Når man ser ud over Danmark, og hvad det er for en situation, vi står i, også rent teknologisk, synes jeg, og det er mit udgangspunkt, at den allerstørste udfordring i hvert fald i forhold til netværkene er, at der stadig er så sindssyg dårlig dækning i vores landområder rigtig mange steder. Jeg ved, det er en bekymring, vi deler med ordføreren, og der må jeg sige, at der synes jeg i virkeligheden, at der, hvor vi er, også med de teknologiske muligheder, vi har nu, ville de penge være langt bedre brugt ved at banke ordentligt bredbånd op i mange flere af vores landområder og rulle noget mere fiber ud. Det tror jeg faktisk mange flere mennesker ville have gavn af, og at det også generelt ville støtte mulighederne for udvikling af hjemmearbejde osv. rundtomkring i vores land.

Så det er ikke budgetloven eller forliget, der trykker mig, vil jeg sige, det er mere den politiske vurdering, altså at jeg simpelt hen synes, vi er for langt bagud i forhold til helt almindelig, grundlæggende dækning til almindelige borgere, og der ser jeg stadig væk ikke, at 5G-teknologien er det, der kan levere det, men at der tværtimod er mere behov for at udbygge den struktur, vi har, noget bedre nu. Det vil være vores præference at bruge den her type penge på det i stedet for. På den baggrund, kan man sige, vil vi ikke støtte forslaget.

Men når det så er sagt, synes jeg da helt sikkert, at forskningsaspekterne i, hvad der er nødvendigt, er vigtige. Der ligger jo allerede noget forskning inden for bl.a. de her demonstrationsprogrammer, vi har, altså inden for den strategiske forskning, og der er der nogle muligheder, og jeg synes også, man skal se på, hvordan man kan styrke det. Jeg er også glad for, at det grønne aspekt bliver nævnt, ligesom der inden for sundhedsområdet også helt åbenlyst er udviklingspotentialer. Der er også nogle rigtig vigtige etiske diskussioner, vi også politisk skal have taget i den kommende tid. Så jeg synes, det er værd at vende tilbage til for at se på, hvordan vi kan styrke det her. Men i forhold til lige at pumpe 300 mio. kr. i det vil jeg sige, at det kan vi gøre på en måde, som kommer flere mennesker til gavn.

Her i forslaget måler Dansk Folkeparti det meget op imod, hvordan udviklingen er i de andre nordiske lande, og der tror jeg bare man skal være klar over, at i Sverige og Finland osv. er der nogle ekstremt store virksomheder, som er drivende på 5G-teknologien, og det har vi ikke i Danmark, så uanset at vi pumper en pulje ind i det her, tror jeg ikke, vi vil komme til at stå det samme sted og være så langt fremme i skoene på den måde. Så jeg tror, vi skal tænke det anderledes her, og der synes jeg, det er ekstremt vigtigt, at vi mere

har fokus på at få lagt de politiske retningslinjer for, hvordan det er, vi vil bruge det her. For en ting er den teknologiske udvikling, der handler om 5G, men når vi står over for at skulle bruge det helt dybt inde i vores sundhedsvæsen, og når man bruger teknologien i forbindelse med førerløse biler, rejser det jo også en masse politiske og moralske dilemmaer, som jeg ærlig talt ikke synes vi er godt nok forberedt på. Så jeg vil meget varmt støtte, at vi generelt lige får spændt hjelmen lidt mere i Folketinget og får de politiske diskussioner.

Så tak for at rejse emnet, men på det her grundlag er det ikke det, som jeg synes er det vigtigste eller den mest fornuftige udnyttelse af pengene lige nu.

Kl. 10:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Mona Juul. Værsgo.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet, og tak til Dansk Folkeparti for beslutningsforslaget. Jeg skal gøre det helt kort. Jeg er vild med 5G, og jeg glæder mig til det, og jeg ser frem til, at vi kommer rigtig i gang. Vi har endda et teleforlig fra 2018 om at være førende, og jeg er derfor rigtig glad for, at Dansk Folkeparti med dagens beslutningsforslag har bragt emnet på banen. Vi er fuldstændig enige om, at vi lige nu sakker lidt bagud på 5G, og at det fra nu af kun kan gå for langsomt med at komme op i gear. Danmark må og skal være førende på ny teknologi, og vi skal udnytte vores unikke og innovative og kreative tilgang til lige præcis teknologi, for det er nemlig der, vi kan adskille os, det er der, vi kan gøre en meget stor forskel.

Vi bakker således helt op om de rigtig gode intentioner, men vi ser dog gerne, at indsatsen prioriteres via forskningsreserven, i stedet for at vi laver en pulje for sig, for dem findes der mange af i forvejen, og dermed risikerer vi, at der går for meget bureaukrati i det. Når vi med 5G revolutionerer vores digitale formåen, så lad os gøre det på den helt rigtige måde. Tak.

Kl. 10:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er hr. Peter Seier Christensen. Værsgo.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for ordet. Konkret foreslås det at oprette en ny pulje på 300 mio. kr. til at teste 5G-teknologi. I Nye Borgerlige ser vi naturligvis generelt positivt på øget digitalisering og introduktion af nye teknologier på teleområdet, men vi er imod en ny specialrettet skattefinansieret tilskudspulje, som ligger ud over de allerede bevilgede forskningsmidler. Der beskrives i beslutningsforslaget en lang række specifikke anvendelsesområder for 5G, som kan understøttes, bl.a. selvkørende biler, intelligente trafikløsninger, sikring af, at landbruget sprøjter mere præcis, og 5G-opkoblede ambulancer. I Nye Borgerlige er vi mere tilhængere af det private initiativ. Staten sætter rammerne, men skal ikke detailstyre og planøkonomisk pick the winner.

B 90 vil derfor blot øge omfanget af skattefinansierede tilskud. Finansieringen foreslås at komme fra indtægterne for salg af gamle frekvenser, som bl.a. skal bruges til etablering af 5G-netværket. Det var bedre at lade flere af pengene blive i erhvervet og lade dem stå for den nødvendige udvikling. I det omfang, forskningen skal foregå

i offentligt regi, må pengene findes inden for de eksisterende forskningsmidler gennem prioritering. Vi ser altså hellere, at offentlige tilskud reduceres, og at skatter og afgifter til gengæld lettes, ikke mindst for dansk erhvervsliv – det er den rigtige vej at gå. Derfor kan Nye Borgerlige ikke støtte B 90.

Kl. 10:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Liberal Alliances ordfører, og det er hr. Henrik Dahl. Værsgo.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Det er jo vigtigt, at Danmark bliver ved med at være et foregangsland, når det gælder digital udvikling og omstilling. Det har vi været i mange år, og nu høster vi også fordelene af det i den her tid, når vi skal finde nye måder at arbejde og mødes på – tvunget af omstændighederne. Den udvikling, der har været i Danmark indtil nu, har først og fremmest været markedsdrevet, og vi lægger vægt på, at det bliver ved med at være sådan, så alene af den måde, som det markedsdrevne princip så at sige bliver undermineret på af det her forslag, gør os en anelse skeptiske.

Men frem for alt er vi skeptiske over for puljer. I oktober 2018 indgik et enigt Folketing, og det vil altså også sige Dansk Folkeparti, en aftale med den daværende minister for offentlig innovation om at begrænse puljer, og det var ikke mindst efter et meget stærkt ønske fra os i LA, så det var vi glade for. Puljer har meget høje såkaldte transaktionsomkostninger, og det vil altså sige, at de sluger tid til at skrive ansøgninger, til at bedømme udbuddet, typisk skal de rapporteres løbende, og til sidst skal de afsluttes, og det er som regel med hjælp fra en revisor, hvilket også bidrager til at sætte transaktionsomkostningerne op. Det var derfor, alle Folketingets partier for et par år siden blev enige om at prøve at holde mængden af puljer nede.

Konsekvensen er jo, at de ressourcer, som staten afsætter, i betydeligt omfang bliver ædt op af andre formål end af de formål, som puljen egentlig er bevilget til, og det bør man generelt være ret kritisk over for. Så behovet for markedsdrevne udvikling og skepsis over for puljer som virkemiddel gør altså, at vi ikke kan støtte beslutningsforslag nr. B 90. Tak for ordet.

Kl. 10:37

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så går vi videre til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 10:38

(Ordfører for forslagsstillerne)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det er jo en lidt underlig situation, at man skal stå og tale til folk, der står bag ved og rundt om en, men det må vi jo leve med i den her situation.

Men først tak for debatten. Jeg kan godt fornemme, at forslaget nok ikke bliver stemt igennem, for alle var jo sådan set imod. Men jeg synes, der var en masse positive tilkendegivelser alligevel om selve sagen. Baggrunden for forslaget er jo, at digitaliseringen går utrolig stærkt både i Danmark og sådan set i hele verden. Danmark har jo været i en førerposition i forhold til at lave digitale løsninger, men vi er altså begyndt at sakke bagud i forhold til den her nye teknologi, og der synes jeg, at det er vigtigt, at vi kommer frem i bussen igen, for der er altså utrolig store gevinster ved at være med forrest, både i produktivitet og i, hvordan vi kan lave grønne løsninger, og andet. Jeg synes jo, det er helt oplagt, at vi fra offentlig

side er med til at forske i de løsninger, som kan give så mange gode gevinster.

Hvordan får vi så mest ud af de her nye teknologier? Vi foreslår, at det kunne være en løsning at lave sådan en innovationspulje, hvor noget kunne afsættes til landbruget, noget kunne afsættes til sundhedssektoren – det kunne være forskellige områder. Det behøver jo ikke nødvendigvis at være en ansøgningspulje, hvor alle mulige forskellige små aktører skulle søge, det kunne være, at man f.eks. sagde, man gav 30 mio. kr. til et universitet, man gav 30 mio. kr. til f.eks. SEGES, og så kunne de få lov til at stå for forskningen. Det er jo organisationer, der i forvejen forsker i ting.

På den måde kunne vi skabe en masse praktisk erfaringer, og det kunne jo være alt muligt. Det kunne være selvkørende biler, intelligente trafikløsninger, som nedbringer kødannelser og klimabelastningen. Det kunne være i virksomheder, hvor man ikke skal trække kabler over til sine store maskiner, men kan forbinde dem trådløst, hvilket klart giver en masse fordele, når man ikke skal til at trække kablerne, men også gør, at en fremtidig produktion måske kan være mere mobil, fordi man næsten kan flytte rundt på maskinerne, fordi man ikke er statisk bundet af, at man har trukket kablet til én station. Det kunne jo også være robotter, der bliver brugt i en produktion. I landbruget kunne det være, at man kunne sprøjte mere præcist og dermed forurene mindre, eller man kunne få en grønnere energisektor. Sundhedssektoren har jeg allerede nævnt i nogle af mine korte bemærkninger. Prøv at forestille jer sådan en 5G-opkoblet hjertestarter, der hurtigt lige kan bæres ud til en, som har problemer. Det er jo oplagt, at vi får forsket i de her løsninger og fundet ud af, hvordan vi kan bruge den her teknologi til at redde liv. Listen er utrolig lang, og potentialet er kæmpestort. Der er altså bare megaproduktivtetsgevinster i det her, som gør, at Danmark kan have en god konkurrenceevne også fremadrettet, hvis man lige tænker på industrien.

Puljen, der er foreslået, er så på 300 mio. kr., og det kunne så være mindre eller mere. Jeg kan sådan set også godt leve med det, hvis vi kunne lave en fælles beretning over det her, hvor vi henviser til de forhandlinger, som kommer senere hen om en forskningsreserve eller en innovationsfond, man så kigger på. Det synes jeg da kan være udmærket. For målet er ikke at for mig at vi får DF-beslutningsforslaget stemt igennem; det er sådan set, at vi fælles er enige om en retning, så vi får det bedste ud af den her nye 5G-teknologi. Så om vi gør det i det ene forum eller det andet forum, er ikke afgørende, men det er mere, at vi får sat en retning for Danmark, for jeg er godt klar over, at det her ikke er sådan en bestseller ude i befolkningen, men derfor kan det jo godt være vigtigt for os alligevel.

Jeg synes også, det er oplagt, hvis vi går i den retning – hvad jeg egentlig syntes det lyder til at der sådan overordnet er opbakning til, selv om man selvfølgelig ikke er enige i det konkrete beslutningsforslag – at vi bruger klimaet som et af kriterierne, når vi skal have forsket i det her. For der er altså også bare rigtig mange gevinster at hente der.

Jeg synes faktisk også, man kunne tænke det ind i sådan en coronasammenhæng. Der er jo flere erhvervsorganisationer, som har foreslået det her som en del af genopretningen af dansk økonomi. Derfor synes jeg også, det er oplagt at tage med i de forhandlinger, som kommer på et eller andet tidspunkt – og som jo så småt faktisk er gået i gang.

Finansieringen af det kan jeg forstå at der er en modstand imod. Jeg synes jo, det er en oplagt krydsfinansiering. Det er jo teleselskaberne, som naturligt giver nogle penge for at købe en knap ressource, som er de her frekvenser, de kan lave deres mobilnet på. De penge er bare historisk set røget ned i kassen. Jeg synes jo, det er oplagt, at vi bruger de penge på at stimulere efterspørgslen efter digitaliseringsydelser, som det her også er. Man bryder jo ikke med det markedsbaserede, men man laver det, så der er en efterspørgsel

efter de produkter, som teleselskaberne udbyder. Derved får de jo også en interesse i at komme længere ud i landet, som Enhedslisten efterspørger. For når man efterspørger digitalisering, vil der også være interesse i at investere noget mere i det og komme ud i landdistrikterne, for der skal også være en hjertestarter, og der skal måske også køre en selvkørende bil. På den måde støtter vi faktisk på en god måde det markedsbaserede, i hvert fald som jeg ser det. Så jeg køber ikke helt præmissen om, at det her skulle være et brud på det markedsbaserede, men det kan vi selvfølgelig få kigget nærmere på i udvalgsbehandlingen.

Jeg vil i hvert fald forsøge at få udboret det, som følger af forliget, i udvalgsbehandlingen, men jeg vil også se, om jeg ikke kan skaffe flertal til en fælles beretning, hvor vi så kan sætte en retning på det og måske henvise til nogle senere forhandlinger – det kan være finanslovsforhandlinger, eller det kan være nogle fonde eller en eller anden anden måde, vi får sat skub i det på. For som jeg har lyttet mig frem til, er der ikke uenighed om, at det her er et vigtigt område, at det er vigtigt, at vi får udnyttet de potentialer, der kan være i 5G-teknologien. Så hvis vi kan gøre det på en anden måde, hvor vi trods alt kan sætte et skib i søen, kan man sige, og vi så senere kan kigge på, hvordan vi får det udmøntet, er det også en acceptabel løsning for Dansk Folkeparti. Men tak for debatten i hvert fald.

Kl. 10:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra fru Eva Flyvholm.

Kl. 10:43

Eva Flyvholm (EL):

Jamen det er bare for lige at bede ordføreren om at uddybe det lidt mere. Nu blev der sagt en lille smule om det, men hvordan er det egentlig man har forestillet sig sådan en pulje faktisk skal fungere i praksis? Det er jo ikke kun forskning, der lægges op til her, som jeg hører det, det er også i meget høj grad sådan forskellige programmer eller forsøgsordninger eller eksperimenter, som i lige så høj grad kunne være støtte til, at virksomhederne rullede det ud, eller hvordan? Er det hovedsagelig forskning, vi snakker om, eller er det i virkeligheden hovedsagelig forsøg, eller hvordan ser man det? Og hvem ville det i så fald gælde? Jeg synes, det er fint at have den åbenhed om, at man kan gøre det på en anden måde, men hvordan er det egentlig oprindelig tænkt? Hvem skulle ligesom være dem, der var tovholdere på, at det her faktisk også var nogle meningsfulde forsøg osv.? Hvordan har man tænkt sig det?

Så har jeg måske mere bare en tilføjelse. Jeg vil gerne høre ordførerens holdning til det. For hvis man begynder at tage elementer af det ind i forskningsforhandlingerne, så synes jeg, det er vigtigt, at der kommer ekstra ressourcer og penge med. Der er ikke alt for mange penge at rutte med i forvejen på forskningsområdet, så jeg synes, det er vigtigt, at der kommer en ekstra tilførsel. Det ville jeg gerne høre ordførerens holdning til.

Kl. 10:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Dennis Flydtkjær (DF):

Lad mig tage det sidste først. Jeg er jo enig i, at hvis man putter det her ind i forskningsreserven, er der nødt til at komme flere penge med, ellers udsulter man noget af det andet. Jeg har faktisk også indtryk af, at der er sådan et bredt flertal i Folketinget, som synes, at der skal flere penge til forskning i grønne løsninger, hvor jeg så også prøver at sælge det som en del af den grønne løsning. Jeg er

enig i, at det kunne være en måde at hæve det beløb på. Nu vil man ikke være med til at krydsfinansiere de her penge, som man får ind fra frekvensauktionerne, og det går så bare i statskassen. Men så er der jo også de penge i statskassen, når man kommer til finanslovsforhandlinger. Så man kunne godt lave finansieringen på en anden måde alligevel. Det er jeg sådan set enig i.

Om det så er forskning eller praktiske løsninger – jeg synes jo, det hænger sammen. Altså, det er lidt begge dele, men det skulle jo gerne ende ud i praktiske løsninger i hvert fald. Jeg synes jo, det er oplagt, at man f.eks. fik SEGES til at stå for den del, der omhandler landbruget. Hvordan kunne de lave noget forskning, men også forhåbentlig nogle praktiske løsninger, som man kan bruge derude, så man sprøjtede mere præcist og derved brugte mindre sprøjtegift, hvilket jo er godt for vores miljø? I sundhedssektoren kunne det jo være, at man fandt nogle, der kunne forske og finde nogle praktiske løsninger f.eks. i forhold til det her med en drone med en hjertestarter eller få noget teknologi ud i ambulancerne, så man kan live transmittere i en HD-kvalitet, altså høj kvalitet, og få video direkte ind til akutklinikken, så man allerede kan begynde tidligt med behandlingen, fordi man ret hurtigt kan diagnosticere og få data af sted. Der er jo masser af gode ting, man kan bruge den her 5G-teknologi til. Så det er selvfølgelig forskning i løsninger, men det skulle jo også gerne være praktiske løsninger. Det skal gerne ende med noget, som er håndgribeligt derude, som man kan bruge.

Kl. 10:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 10:46

Eva Flyvholm (EL):

Jeg synes, at der netop for mig at se også er lidt forskel på, hvem det er, der så vil få del i sådan en pulje penge. Hvis det først og fremmest er virksomhederne, eller hvis det er f.eks. landbruget, jamen så tænker jeg, at de også kan have det incitament alligevel. Jeg synes igen, at det måske ikke er os, der behøver at drive det. Men at gøre det på f.eks. sundhedsområdet ser jeg helt klart som en meget væsentlig offentlig opgave. Så der vil også være lidt forskel, synes jeg, på, hvor det giver mening. Derfor er det fint lige at få det beskrevet lidt klarere.

Kl. 10:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 10:46

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg tænker bestemt, at hvis man tager industrien, så er det jo ikke sådan, at det skal være den enkelte virksomhed, der nødvendigvis får penge til at lave produktionsanlægget om i deres branche. Det er jo ikke det, der er formålet med det. Men i f.eks. Herning – nu kender jeg det selv, for jeg har været byrådsmedlem der tidligere – er der en organisation, der hedder DAMRC, som forsker i sådan noget robotteknologi og hjælper virksomhederne med, hvordan de kan bruge det. De kan komme og se nogle fremvisninger og få noget vejledning i, hvordan de så kan lave deres produktion om. Det kunne jo være sådan en lignende organisation, som så havde noget forskning i, hvordan man rent praktisk kunne bruge 5G-teknologien i en produktion. Så kan virksomheder komme derhen og få noget inspiration og få noget vejledning. Så det skulle ikke være støtte til den enkelte virksomhed, men det kunne jo være SEGES for landbruget og ikke den enkelte landmand, eller det kan være et universitet, der forsker inden for sundhedssektoren. Eller det kan så være sådan en offentlig institution som DAMRC, som forsker inden for produktionsteknologier. Det er den vinkel, jeg tænker på, og ikke

støtte direkte til den enkelte landmand eller til LEGO eller Grundfos. Det er mere, at der er nogle organisationer, som viser vejen, i forhold til hvad man kan bruge det her til. Så kan de andre jo få inspiration og bringe det ud til lige præcis deres niveau.

Kl. 10:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så har ministeren bedt om ordet, og det kan ministeren altid gøre, så der er her 3 minutter til ministeren. Værsgo.

Kl. 10:47

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak. Det er bare lige for at understrege, at det jo ikke skal fremstå, som om regeringen er imod udviklingen og udrulningen af 5G, tværtimod. Jeg redegjorde vist også i min tale for en række af de initiativer, som vi jo allerede har taget. Danmark er i det hele taget et foregangsland, når det handler om digital infrastruktur. Det skal vi fortsætte med at være. Og de formål, som ordføreren fremhæver, er jeg også enig i har meget stort potentiale. Det er også derfor, at der faktisk findes rigtig mange steder, man vil kunne søge penge til netop de ting. Der findes meget gode finansieringsmuligheder for netop de ting allerede nu. Så kan man selvfølgelig sige: Det er ikke nok; vi vil have endnu flere penge til det. Det er jo fair nok, men man kan vel så ikke bare sige, at vi derfor bare skal bryde budgetloven.

Så det var måske også bare lige for at komme med sådan et åbent spørgsmål, som dem her i salen, der har erklæret sig enige med ordføreren, måske lige skal stille sig selv: Har man også mandat til det i sit eget parti, altså at budgetloven nu ikke længere gælder, fordi man synes, det vil være en god idé at lave en ny pulje? Altså, budgetloven gælder. Hvis man stadig væk ønsker flere penge, kan man jo gå andre veje for at finde dem, og så diskuterer vi selvfølgelig gerne det, ligesom vi i forligskredsen selvfølgelig også gerne hele tiden diskuterer nye initiativer til, hvordan vi kan gøre ting bedre.

Men den rigtige måde at gøre det på, hvis man vil tilvejebringe et beløb a la det, ordføreren lægger op til, ud over de penge, der allerede findes nu, må jo være at gå via finanslovsforhandlingerne. Det skal ikke lyde meget hårdt det her – men alligevel – jeg synes ikke, det er så seriøst bare at sige: Nå, men pyt med budgetloven. Altså, vi bliver vel nødt til i den her sal at respektere de love, vi laver i den her sal. Skal vi ikke blive enige om det som udgangspunkt?

Men som sagt: Al ære og respekt for at tage sagen op. Vi bakker helt op om intentionerne. Så sent som i går har jeg haft møde med de andre teleministre i EU om det her, hvor jeg også nævnte udfoldningen og udrulningen af digital infrastruktur, herunder 5G, som noget af det, vi bør satse på i forbindelse med en genopretningspakke for EU; altså, der skal tilvejebringes flere muligheder for at søge penge til den form for projekter rundtomkring i EU.

Kl. 10:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:50

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for, at ministeren tager ordet igen. Det bliver jo lidt komisk, når man i dagens aviser kan se, at Danmark under den nuværende regering har stiftet en gæld på 190 mia. kr. under coronakrisen, som jo ikke er en del af nogen budgetlov eller nogen finanslov, og der så her er en krydsfinansiering fra branchen selv på 300 mio. kr. Og vi kunne jo i princippet vente med at sætte det i gang til den 1. januar, altså efter næste finanslov, så det faktisk er inkorporeret i en finanslov. Så er problemet jo løst. Tænk, at det skulle være et af hovedargumenterne for, at man ikke vil gøre noget – og så er vi

andre økonomisk uansvarlige, hvis vi synes, at man kan bruge 300 mio. kr. på forskning, men hvis man stifter en gæld på 190 mia. kr., så er der ikke noget problem, eller hvad? Det bliver jo lidt sølle, ikke?

Kl. 10:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 10:51

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Altså, prøv at høre. Lad os sige, at det, der bliver standarden nu, er, at fordi vi har holdt hånden under dansk økonomi og lavet hjælpepakker, som i øvrigt er bakket bredt op i Folketinget, så er alle ideer, man måtte få til puljer på et par hundrede millioner kroner til gode formål, noget, man så bare kan føre ud i livet. For der er ikke længere noget, der hedder budgetdisciplin. Der er ikke længere noget, der hedder, at man skal opfylde kravene i budgetloven. Der er ikke længere noget, der hedder, at man laver en finanslov, som man så følger. Sådan tror jeg ikke at vi skal føle politik.

Hvis jeg var ordføreren – det tilkommer måske ikke mig at sige det – tror jeg, at jeg ville se sådan på det, at det måske er en meget god ting, at vi er enige om intentionerne i det her, at det måske er en meget god ting, at vi har været enige om faktisk at skabe ganske betragtelige muligheder for at søge penge til præcis de formål, som ordføreren lægger op til at man skal kunne søge til. Derudover arbejder jeg altså også lige nu aktivt i EU for at tilvejebringe endnu bedre muligheder for det.

Kl. 10:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 10:52

Dennis Flydtkjær (DF):

Men det er jo ministeren, der sætter standarden i det her. Det er ministeren, der insinuerer, at det er Dansk Folkeparti, der er økonomisk uansvarlige, fordi vi fremsætter et forslag, der ikke overholder budgetloven. Her er der faktisk en god krydsfinansiering, der er en finansiering af det. Den kommer fra pengene fra frekvensauktionerne, som bliver afholdt senere i år, så det kan heller ikke sættes i gang, før man har afholdt frekvensauktionerne, så vi ved, hvad beløbet er. Så det vil formentlig alligevel blive efter en finanslov, og så bliver det jo inkorporeret i en finanslov, og så er det ligesom på plads.

Så driller ministeren tilbage igen ved at sige, at vi selv har været med til at finansiere alle hjælpepakkerne uden at have nogen krydsfinansiering. Det er jo bare loven. Det kan man så godt. Det er ikke mig, der prøver at trække debatten ned. Her er faktisk et seriøst beslutningsforslag med en krydsfinansiering, så vi har finansieret vores ting.

Kl. 10:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 10:52

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, det er jo simpelt hen ikke sådan, vi arbejder her i Folketinget. Det er vel ikke sådan, at vi nu træffer en beslutning, som vi så er enige om er den første delaftale. Skulle vi så her i salen i dag lave den første delaftale i finansloven for næste år? Er det det, ordføreren lægger op til? Jeg tror vist, at det lidt er en eftertænkning fra ordførerens side, fordi man måske ikke lige helt har gennemtænkt konsekvenserne af, hvad det egentlig er, man foreslår.

Men jeg kan hvert fald sige fra regeringens side, at vi kommer til at arbejde videre med den her gode målsætning, og så må det være op til ordføreren selv, i hvor høj grad man vil lægge sig fast på den model, man har foreslået her, uagtet at den altså går imod budgetloven, uagtet at den, hvis man graver ned i den, altså går imod i hvert fald en del af de principper, der gælder i forliget, og uagtet at vi i Danmark har så stor succes, som vi har, fordi vi siden 1990'erne har hyldet princippet om teknologineutralitet. Det må vist stå for spørgerens egen regning. Jeg har ikke mere at tilføje.

Kl. 10:53

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, og da der ikke er flere i det hele taget, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidet kommunal adgang til individuel varmeforsyning.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 06.02.2020).

Kl. 10:54

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Jeg skal også her, før vi går i gang med forhandlingen, oplyse om og gøre opmærksom på, at det i Præsidiets er blevet besluttet at ændre måden, hvorpå forhandlingen gennemføres. Ændringen indebærer, at alle taler, og det gælder både ministerens og alle ordførertalerne og de korte bemærkninger, afvikles fra pladserne. Og af hensyn til udarbejdelsen af referatet er det meget vigtigt, at man ikke begynder at tale, før den røde ring på mikrofonen lyser, og man vil som normalt kunne se den resterende del af ens taletid nederst til højre på panelet.

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Værsgo.

Kl. 10:55

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det, og tak til SF for forslaget. Forslaget fra SF omhandler kommunernes og kommunale selskabers mulighed for at tilbyde individuelle varmeløsninger. Jeg forstår forslaget på den måde, at SF ønsker, at kommunerne, i forhold til hvordan situationen er i dag, får en mere aktiv rolle i udfasningen af olie- og naturgasfyr til fordel for eksempelvis individuelle varmepumper. Der bliver ikke nikket af ordføreren, men vi må se. Jeg tror, det er sådan, jeg skal læse det.

Regeringen har allerede sat et ambitiøst mål med hensyn til fremtidens klima, og det er klart, at det ikke er nogen nem opgave. Derfor bliver det altid meget vel modtaget, når vi får gode forslag til, hvordan vi kan komme i mål. Det er fra både borgere, klimapartnerskaber, Klimarådet, erhvervslivet og selvfølgelig frem for alt fra politiske kolleger. Så mange tak for forslaget.

Kommunerne løfter allerede i dag et stort ansvar i forhold til klimaudfordringen, ingen tvivl om det, og det skal kommunerne have tak for. Der er desuden igennem de senere år blevet lavet flere politiske tiltag, der nationalt skal sikre, at vi får fremmet en udskiftning af de forurenende naturgas- og oliefyr. Jeg har faktisk netop set lidt på tallene, og det viser sig, at inden for de seneste 5 år er antallet af varmepumper, der bliver installeret, mere end fordoblet. Vi er gået fra ca. 5.000 om året i 2015 til 11.000 om året i 2019.

Det, at vi har set en så kraftig stigning i antallet af varmepumper, er ikke mindst et resultat af de politiske aftaler, der er lavet – senest energiaftalen fra 2018, hvor der blev afsat midler til at støtte udskiftningen af oliefyr med varmepumper og til energibesparelser i private boliger, hvilket også har ført til flere varmepumper. Derudover har vi sænket elvarmeafgiften, som gør opvarmning med varmepumper billigere. Det er aftaler, som også SF har bakket op om.

Mange oliefyr findes i landdistrikter, og en overrepræsentation af husstande med oliefyr har lave indkomster. Det betyder, at en investering i en varmepumpe kan være en udfordring. Det ved jeg at Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer også er optaget af. Støttepuljen til konvertering af oliefyr betyder, at det ikke er nødvendigt med en stor engangsbetaling, når oliefyret skal udskiftes med en varmepumpe. I stedet kan man få en varmepumpe på abonnement, som typisk kræver en engangsbetaling på mellem 25.000 og 30.000 kr.

Jeg vil ikke udelukke, at SF's forslag kan sætte yderligere skub i konverteringerne, og der skal ikke være tvivl om, at jeg er helt enig med SF i, at vi skal ud over stepperne. Vi skal huske på, at kommunerne allerede i dag har mulighed for at opnå dispensation, så de kan tilbyde individuel forsyning på demonstrationsniveau. Derudover kan kommunerne understøtte en omstilling til varmepumper gennem informationsmøder om alternative opvarmningsformer og et tilbud om et såkaldt energiscreen.

Jeg og mit ministerium har i den seneste tid arbejdet hårdt på et udspil til en klimahandlingsplan, en plan, som både kan understøtte klimalovens målsætninger, og som i lyset af covid-19-situationen kan være med til at sætte skub i aktiviteterne i samfundet. Her ser vi bl.a. også på mulige tiltag, der kan fremme udfasningen af olie- og naturgasfyr, da det selvfølgelig er væsentligt, at der er grønne alternativer, som borgerne kan skifte over til, og at alternativet er til at betale, også for borgere i landdistrikter uden adgang til fjernvarme.

Fjernvarmen er et oplagt alternativ i de områder, hvor husene ligger tæt. Den danske fjernvarme er i dag allerede meget klimavenlig, og den vil kun blive mere klimavenlig, jo tættere vi kommer på 2030. I andre områder vil eldrevne varmepumper derimod være det foretrukne alternativ. Hvis vi ikke foretager os noget, vil der i 2030 formentlig være omkring 360.000-390.000 naturgas- og oliefyr tilbage i Danmark, og det er selvsagt alt for mange, og derfor er det vigtigt, at vi handler på dette område.

Jeg er helt enig med SF i, at vi skal ud over stepperne. Udfasningen af naturgas- og oliefyr er en vigtig brik i omstillingen til et klimaneutralt samfund. Regeringen vil i den nærmeste fremtid fremlægge forslag til en klimaplan, som vil adressere det her spørgsmål. Herefter skal vi selvfølgelig i gang med vigtige politiske drøftelser, hvor jeg bestemt også forventer at SF tager det her forslag med, så vi kan diskutere det nærmere. Tak.

Kl. 10:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning, og den er fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 10:59

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak til ministeren, og også tak for, at man vil tage det her spørgsmål med i klimaplansforhandlingerne. Det synes jeg dog er en anerken-

delse, selv om jeg selvfølgelig havde håbet på, at ministeren ville have sagt: Nu kaster vi os ud i det her i dag. For der er en udfordring ude i landdistrikterne med at kunne finansiere det. Så kunne ministeren blive lidt skarpere på, hvad det er for nogle principielle overvejelser, man har ved ikke bare at sige: Det her gør vi?

Kl. 11:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 11:00

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Generelt skal man være ganske varsom, når man giver kommuner muligheder for at gå ind og være aktører på markeder. Når det så er sagt, er vi jo også i en særegen situation; vi har nogle udfordringer i det her land, hvis vi skal nå de meget ambitiøse mål, vi har sat os, som gør, at vi skal tænke ud af boksen. Og derfor vil vi også gerne være med til at se på, om der er måder, hvorpå man kan gøre det muligt for kommuner at spille en større rolle her, uden at vi altså går på kompromis med de grundlæggende principper, som vi normalt har for, hvornår det offentlige, herunder også kommuner, kan være aktører derude.

Kl. 11:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:00

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):
Kunne ministeren uddybe, hvad det er for nogle grundlæggende principper, som vi ikke skal gå på kompromis med, i forhold til hvad kommunerne kan gøre? Altså, som jeg ser det – men nu er det jo også mig, der har stillet forslaget – giver det her mulighed for grøn omstilling, det giver borgerne i de her områder uden for de større byer en stabil og driftssikker løsning og også en løsning, hvor de ikke skal af med rigtig mange penge på en gang, for det er jo velkendt, at man ikke kan låne ude i landdistrikterne. Så hvad er ministerens svar til de borgere, som har svært ved at finansiere det her ude i landdistrikterne, og som vi jo alle sammen har en klar forventning om skal erstatte deres oliefyr?

Kl. 11:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 11:01

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Altså, noget af det, man jo i hvert fald skal have med i sådan en analyse, er, hvordan markedet egentlig fungerer, som det er nu, på private vilkår og med de muligheder, der er for støtte osv. Og faktisk er tallene ret positive; det går jo faktisk ret godt i den rigtige retning. Det er klart, at der stadig er en stor udfordring, og derfor skal vi se på yderligere initiativer, men når vi ser et marked, der egentlig er ganske velfungerende, og hvor private aktører derude faktisk har været i stand til også at levere gode løsninger, så er det jo i hvert fald i første omgang nødvendigt at få analyseret, om vi kan gå videre ned ad den vej.

Så er der det med kommunerne og det principielle, som der spørges til. Jamen det er klart, at hvis man beder en kommune om at være meget aktiv eller giver den mulighed for at være meget aktiv på et privat marked og dermed jo også tage nogle kommercielle risici, så lægger man jo også de risici over på borgerne. Det siger jeg ikke skal udelukkes i alle tilfælde, men jeg siger i hvert fald, at man skal være ganske varsom med det. For som spørgeren ganske rigtigt siger, er der nogle borgere, der vil få gavn af det. Ja, ja, men der er

jo også nogle borgere, der i givet fald skal være med til at betale, i særdeleshed hvis det skulle gå galt med de investeringer, men det er jeg sikker på at spørgeren også selv er opmærksom på.

Kl. 11:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 11:02

Søren Egge Rasmussen (EL):
Jeg synes jo, at man ikke kun skal se på, hvordan markedet fungerer, men også på, hvordan planlægningen fungerer, og på opgaverne med en fremtidssikret varmeforsyning, som markedsaktører ikke løser, og hvor kommunerne er hæmmet af, at det skal være en kollektiv varmeforsyning og ikke noget, der er lidt mere individuelt præget.

Det udspil, som regeringen kom med den 1. maj med fokus på 2.600 almene boliger med oliefyr, lægger op til, sådan som jeg læser det, at det er Landsbyggefonden, der skal finansiere det. Der synes jeg, at det her beslutningsforslag er interessant, for hvis nu man i stedet for kunne vælge, at det er en kommune, der er inde at planlægge løsningen, hvad er risikoen i det lokalområde så for, at kommunen er inde at lave en fælles løsning for nogle almene boliger, som så får deres oliefyr skiftet ud med en mere tidssvarende løsning? Så jeg vil godt høre ministeren, om ikke vi kunne prøve at skele til det her beslutningsforslag, når vi skal forholde os til de oliefyr, som der er i den almene sektor, og om det kunne finansieres på en anden måde end med Landsbyggefondens penge.

Kl. 11:04

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 11:04

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Som sagt ser vi jo meget gerne på de her ting i forhandlingerne, så det er ikke sådan, at jeg overhovedet fejler noget af bordet her i dag. Tværtimod byder jeg velkommen, at vi tager de her diskussioner med, når vi skal lave klimahandleplan.

I forhold til de forhandlinger, vi har omkring Landsbyggefonden, og muligheden for at udskifte oliefyrene i den almene sektor og måske også gasfyrene i den almene sektor, som der har været nogle der har været ude at foreslå, synes jeg også, at vi skal se bredt på det. For jeg tror, at ordføreren – hvis ikke i den her tale, men så i hvert fald andre steder – har fremført, at man godt kan se et lille paradoks i, at lejerne står for en finansiering et sted, som andre steder vil være finansieret via tilskud. Så den diskussion skal vi i hvert fald have. Det er ikke nødvendigvis det samme, som at vi ikke skal gøre det, men det skal der i givet fald være en god begrundelse for at vi skal gå ind i med åbne øjne. Men jeg vil meget gerne være med til at se på alle de der dimensioner af det.

Jeg vil også bare lige minde om, at det, at man i givet fald vil give kommunerne mulighed for noget, jo ikke er det samme, som at det så vil ske. Det er jo ikke det samme, som at alle så vil gøre det. Vi har jo så stor en udfordring, at vi også helst skulle finde nogle løsninger, som vi var ret sikre på så også ville blive implementeret overalt.

Kl. 11:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Søren Egge Rasmussen frafalder. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ministeren, og så er vi klar til at gå i gang med ordførerrækken. Den første er Socialdemokraternes ordfører, og det er hr. Lennart Damsbo-Andersen. Værsgo.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg vil gerne starte med at sige tak til SF for at fremsætte det her beslutningsforslag, for efter min og Socialdemokratiets opfattelse er problemstillingen, som SF beskriver, meget reel, og det er en del af den virkelighed, der er ude i landdistrikterne. Man skal ikke nødvendigvis helt derud, hvor kragerne vender, men bare derud på den anden side af, hvor fjernvarmen når til, før man når til den her problemstilling.

Vi har i omegnen af 70.000 boliger i Danmark, som er opvarmet med oliefyr, og vi har her i Folketinget besluttet os for, at oliefyrene skal udfases inden 2030. Så folk derude står jo med et reelt problem, for hvad skal de så vælge som alternativ? Som det ser ud lige nu, er der reelt kun to muligheder: enten at man vælger at udskifte oliefyret med et træpillefyr, eller at man får installeret en varmepumpe i stedet for.

Vi har jo en interesse i at få så mange som muligt over på det eldrevne, og derfor giver det også god mening at installere varmepumper. Det har i de senere år været muligt at få varmepumper på abonnementsordning, som er meget lig den, som folk i byerne har til fjernvarmeforsyningen. Og det betyder, at man kan slippe for at investere måske op til 140.000 kr. i et fuldt anlæg, men kan nøjes med et startgebyr, som ministeren også refererer til, til 25-30.000 kr. og så efterfølgende betale en fast afgift.

Men der er nu det, at rigtig mange af de boligejere, vi taler om her, bor i områder med lave huspriser og måske med mange tomme boliger, og de boligejere kan derfor have problemer med at få finansieret en udskiftning af deres oliefyr. Det stiller folk i landdistrikterne i en yderst vanskelig situation. Så vi er i Socialdemokratiet for så vidt fuldstændig enige i problemformuleringen og i, at der skal findes en løsning, men når så vi kommer til løsningerne, er problemet med SF's forslag, at det for så vidt går ud på, at det ikke skal være de landsdækkende firmaer, der tilbyder den såkaldte nærvarme, men at det skal være kommunen eller det kommunale forsyningsselskab, der skal have den mulighed. Det er ikke muligt i dag, jævnfør kommunalfuldmagten, og det er også for mig at se et ubesvaret spørgsmål, i forhold til om det er klogt at lade kommunernes skatteydere lægge ryg til en sådan ordning.

Derfor er meldingen fra Socialdemokratiet, at vi er positive over for at være med til at finde en løsning på det problem, som forslagsstillerne beskriver, og vi indgår meget gerne i en dialog i udvalgsarbejdet for at finde en løsning, men vi kan ikke støtte, at det er skatteborgerne i kommunerne, der skal betale.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Venstres ordfører, og det er hr. Carsten Kissmeyer. Værsgo.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Carsten Kissmeyer (V):

Tak for ordet. Det her beslutningsforslag handler jo om at udskifte oliefyr med varmepumpe på abonnement i landdistrikterne. Der er ikke nogen tvivl om, at vi i Venstre ønsker at udfase oliefyrene, og vi er også enige i, at det kan være økonomisk svært for folk, der bor i landdistrikterne, at få råd til det og få det finansieret. De stadig aktive oliefyr er jo hovedsagelig placeret, som også SF siger, i de tyndere befolkede områder, og der er det sådan, at man også oplever faldende huspriser og faldende ejendomsværdier, og der er det vanskeligt at få lånefinansiering. Så derfor er en abonnementsordning en god idé.

Forslagsstillerne forestiller sig, at det kan ske, ved at kommunerne får mulighed for at etablere varmeforsyningsselskaber, der tilbyder individuel varmeforsyning. Og der må vi sige, at de kollektivt ejede varmeforsyningsselskaber har den mulighed, men det har kommunerne ikke. Kommunerne må kun drive kollektiv varmeforsyning.

Vi har jo faktisk lige i forrige uge førstebehandlet et lovforslag, som giver hjemmel til en skrotningsordning, således at virksomheder kan søge tilskud fra en årlig pulje på 20 mio. kr. med henblik på at tilbyde varmepumper på abonnementsordning i forbindelse med skrotning af oliefyr i landdistrikterne. Tilskudsmidlerne bliver så faktisk opdelt i henholdsvis en tilskudspulje, som ikke er geografisk reserveret, og en pulje til hver af de fem regioner. Derfor er der umiddelbart efter Venstres synspunkt til en vis grad taget hånd om problemet.

Vi kan ikke afvise, at der er nogle steder i landdistrikterne, hvor der ikke er nogle private leverandører, der vil tage den risiko at tilbyde en varmepumpe på abonnementsordning til boligejere med oliefyr. Så den problemstilling vil vi faktisk gerne adressere i klimahandlingsplanerne. Man kan sige, at de virksomheder, der måtte blive prækvalificeret til at levere varmepumper på abonnement efter L 116, når det er vedtaget, nok også kan opfatte det her som konkurrenceforvridende, hvis vi tillader kommunale varmeforsyningsselskaber at konkurrere med private virksomheder om varmepumper på abonnement i landdistrikterne.

Så ligesom Socialdemokratiet anerkender vi, at der er en udfordring, men vi er heller ikke helt så voldsomt optaget af, at det ligefrem skal være kommunerne, der løser det her. Derfor tænker vi, at vi skal finde en eller anden model, have fundet en løsning, måske med en kautionsforpligtigelse på en eller anden måde, men det bliver, når vi kommer til de konkrete klimaforhandlinger.

Så vi kan ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 11:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 11:11

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg hører Venstre sige, at abonnementsordningerne er en god idé, og jeg tænker jo egentlig, at det her forslag egentlig er noget, som kan eksistere sammen med abonnementsordningerne. Men tænker Venstres ordfører, at det vil være mere attraktivt – og muligt, fordi der jo også skal nogle penge til – at få en varmepumpe med en abonnementsordning, eller tænker Venstres ordfører, at det faktisk kunne blive billigere af, at der er en kommune, der går ind i det og får lov til at oprette et selskab, hvor man får lokale vvs'ere til at levere varmepumperne, for det skal kommunen jo ikke opstille? Tænker Venstres ordfører, at det faktisk kunne blive en billigere løsning for borgere i landdistrikterne og også en løsning, hvor man måske ikke skal have så mange penge op af lommen, når man nu ikke kan låne til en varmepumpe?

Kl. 11:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 11:12

Carsten Kissmeyer (V):

Det er vi faktisk ikke helt overbevist om. Vi tror faktisk, at markedet kan løse nogle af udfordringerne, og så vil der være nogle steder, hvor der vil være en finansieringsproblematik, og der vil være nogle, der ikke vil tage risikoen, og der synes jeg, at vi skal skyde med riffel og finde de steder og så finde modeller, der kan være med til at løse den udfordring. Vi har kendt udfordringen med f.eks.

separat kloakering også ude i landdistrikterne som en udfordring, hvor folk har haft svært ved at finansiere det, og det har vi også fundet løsninger på, men der har vi, om jeg så må sige, skudt med riffel efter præcis de steder, hvor problemet var. Så vi adresserer forslaget derhen, at vi er positive over for at støtte op om udskiftning til varmepumper, men vi vil gerne finde en løsning i vores fortsatte forhandlinger om klimahandlingsplaner.

Kl. 11:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:13

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men synes Venstres ordfører, at abonnementsordningen for nærværende har løst de udfordringer? Har det sat nok gang i omstillingen, den grønne omstilling? Jeg står her med en brochure, som Dansk Fjernvarme har lavet – Dansk Fjernvarme har faktisk nogle medlemmer, som har lyst til at gå ind i det her område, og som gerne vil levere løsninger – og deres beregninger viser, at det nok næppe er attraktivt med en abonnementsordning for rigtig mange i forhold til at udskifte deres oliefyr. Så kan Venstres ordfører ikke anerkende, at der faktisk er behov for at gøre meget mere, hvis vi skal nå målsætningen om at få flere varmepumper sat op, og så vi kan få elektrificeret og få løst de låneudfordringer, som er for landdistrikterne?

Kl. 11:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 11:14

Carsten Kissmeyer (V):

Jeg er helt på linje med Socialdemokratiet. Vi har jo også den udfordring, om de andre borgere skal være med til at finansiere den grønne omstilling i landdistrikterne, og der synes jeg, vi har nogle balancer. Jeg er helt på linje med Socialdemokratiet der.

Kl. 11:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Mette Hjermand Dencker. Værsgo.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Mette Hjermand Dencker (DF):

Tak for det, og mange tak til Socialistisk Folkeparti for at rejse en meget, meget vigtig problematik. Hvis vi skal nå vores mål om klimareduktion på 70 pct. i 2030, er det vigtigt, at vi sætter ind med grøn omstilling, også når det kommer til forsyning. Her synes jeg jo, det er meget interessant, at der ikke er nogen grænser for, hvor meget regeringen vil smide ind for at eliminere oliefyr i almenlystige boliger, men ikke i det private. Og jeg tænker bare, om et oliefyr ikke sviner lige så meget, når det står i et privat hjem, som hvis det stod i almenlystige boliger.

I landdistrikterne er der rigtig mange oliefyr, boliger med oliefyr, og de ligger simpelt hen for spredt, til at de kan få fjernvarme. Når man bor i en bolig til 500.000-600.000 kr., kan det også være problematisk at låne 100.000 kr. eller 140.000 kr. til grøn omstilling. Hvad betyder det så for den enkelte boligejer? Det betyder, at boligejeren bliver stavnsbundet, huset bliver mindre salgbart og det forurener. Socialistisk Folkeparti prøver at finde en løsning på det her problem, det har vi i Dansk Folkeparti rigtig stor respekt for.

Med forslaget her ønsker SF at kommunerne kan etablere varmeforsyningsselskaber, der tilbyder individuel varmeforsyning. Det kan man have nok så stor sympati for, men det har så bare nogle andre problematikker, som vi simpelt hen er nødt til at være opmærksomme på. Hver eneste gang en kommune giver sig i kast med noget, der går galt, er det alle kommunens borgere, der betaler regningen, så hvis kommunen opretter et forsyningsselskab, der går konkurs, skal alle borgerne betale for det.

En anden ting er, at det jo heller ikke er fair, at man har en kommune, som vil oprette et forsyningsselskab, og ved den oprettelse kan de få lån i KommuneKredit til 0,0 pct. i rente, men det kan de andre forsyningsselskaber ikke. Så på den måde skævvrider man konkurrencen og banker de andre forsyningsselskaber i gulvet med et brag. Det har vi også svært ved at have på samvittigheden.

I Dansk Folkeparti vil vi rigtig gerne hjælpe landdistrikterne godt på vej i den grønne omstilling, og vi vil også gerne tage hånd om den her konkrete problematik med, at dem, der bor i boliger med oliefyr i landdistrikterne, har svært ved at få dem skiftet ud. Det er vi simpelt hen nødt til at tage hånd om, og det vil vi rigtig gerne.

Hvad vil vi så gøre? Der er jo steder i Danmark, og det er også nævnt her, hvor der er forsyningsselskaber, der leverer i en abonnementsform, hvor man typisk betaler 8.000 kr. om året i abonnement, indtil det er afdraget, så det vil vi godt bakke op om, og vi vil også godt bakke op om kendskabet til det.

Jeg mener egentlig også, at det er op til SF og op til Dansk Folkeparti og op til alle os andre partier uden om regeringen at presse regeringen maks. i klimaforhandlingerne, for når man værdsætter så højt, at oliefyr skal skiftes ud i almene boliger, men overhovedet ikke synes, det er lige så vigtigt i private boliger, skal vi da gå ind og sikre det. Så jeg synes, at vores kamp skal kæmpes i klimaforhandlingerne for at sikre, at vi kan hjælpe dem, der bor i landdistrikterne, med at få skiftet deres oliefyr ud.

Så tusind tak til SF for at ville tage hul på problemet, og lad os så sammen finde en løsning, som kan tjene os alle.

Kl. 11:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF. Værsgo.

Kl. 11:18

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det, og tak til Dansk Folkeparti for at være delvist positive over for forslaget. Så må vi jo se, om vi i klimaforhandlingerne kan få løst den her knude. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget. For alle nævner de her abonnementsordninger, som er dyre for dem, som skal have skiftet det ud, det bliver i hvert fald ikke den billigste løsning, og det bliver måske ovenikøbet en barriere for at få det skiftet ud. Men tror Dansk Folkepartis ordfører, at vi får skabt flest lokale arbejdspladser, grønne arbejdspladser, ved at bruge en abonnementsordning fra et selskab, som ligger 150 km væk, og som kører ind og installerer en varmepumpe? Eller gør man det faktisk ved at bruge de lokale vvs'ere, som et lokalt forsyningsselskab kunne gøre, eller en kommune, som opretter et forsyningsselskab med det her specifikke formål? Altså, giver det mest vækst og udvikling i landdistrikterne, at man rent faktisk bruger de lokale vvs'ere og installatører, eller giver det mest vækst og udvikling, at man bruger et firma, som kommer langt væk fra?

Kl. 11:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 11:19

Kl. 11:22

Mette Hjermind Dencker (DF):

Der er vi simpelt hen i den heldige situation, at det ikke er enten-eller. Da jeg selv skulle have skiftet varmepumpe i mit sommerhus, var det en lokal vvs'er, der kom, og som et forsyningsselskab havde hyret. Så det foregår alle steder. Så det er ikke nogen hindring for, at vi kan sætte gang i at skabe vækst i landdistrikterne hos de lokale vvs'ere.

Kl. 11:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:20

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, men nu er det jo sådan, at de abonnementsordninger, som man har støttet fra Folketingets side, i dag er fordelt på fire selskaber – der var vist oprindelig fem – og de selskaber har jo ikke nødvendigvis rod i lokalsamfundet, men kommer et stykke væk derfra, og jeg tænker jo, at noget af det, som man skal være meget opmærksom på, er, at lokale forsyningsselskaber f.eks. har rod i noget lokalt. De bor lokalt, de bruger de lokale håndværkere, og dermed skaber de arbejdspladser. Er det en lige så vigtig prioritet for Dansk Folkeparti, som det er for SF?

Kl. 11:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Mette Hjermind Dencker (DF):

For Dansk Folkeparti er det altid en vigtig prioritet, at vi kan skabe arbejdspladser i landdistrikterne. Det er sådan set også derfor, at vi går ind for, at der skal være endnu mere udflytning af statslige arbejdspladser, så det kan generere flere private arbejdspladser. I den her henseende synes jeg at vores kamp – og den håber jeg virkelig at SF vil kæmpe sammen med os i Dansk Folkeparti – skal være at presse regeringen maks., når vi har klimaforhandlinger.

Så skal vi altså sikre, at det ikke kun er de almennyttige boliger, som får udfaset oliefyr, men det skal de private også have. Så når vi giver dem et tilskud, håber jeg, at vi i SF og Dansk Folkeparti kan se hinanden i øjnene og sige, at yes, her hjælp vi de lokale håndværkere, og at vi også hjælp de enkelte boligejere i landdistrikterne, fordi vi var med til at give et tilskud, som gjorde, at der var lokale håndværkere, der kunne gå ud og sætte et oliefyr op, og som gjorde, at den enkelte kunde derude kunne konvertere til en grøn omstilling.

Så jeg håber virkelig, at SF vil kæmpe den kamp sammen med os i Dansk Folkeparti.

Kl. 11:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 11:21

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Det er egentlig ikke et spørgsmål, det er bare sådan en serviceoplysning, for nu har Dansk Folkepartis ordfører her nogle gange sagt, at regeringen bruger statens penge på at hjælpe de almene boligselskaber med at få udskiftet deres oliefyr. Jeg vil bare sige, at vi giver mulighed for, at Landsbyggefonden kan gå ind og finansiere det, og Landsbyggefonden er sådan set lejernes egne penge. Det er ikke statens penge. Det er bare lige sådan til orientering.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Mette Hjermind Dencker (DF):

Yes, men jeg kan jo godt lide den tanke, der ligger bag det, altså at man siger, at man nu vælger at bruge, lad os sige 50 mio. kr. fra Landsbyggefonden på, at man helt udfaser oliefyr i den almenyttige boligsektor. Jeg er overhovedet ikke imod det, regeringen siger. Jeg synes bare, at den tankegang også skal brede sig til de private.

Kl. 11:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 11:22

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Okay, det er da fint, men jeg synes bare, at jeg har haft indtryk af, at argumentet ligesom har været anderledes, altså at sige, at det var staten, der brugte penge på det, og hvorfor kan vi så ikke bruge penge på den anden del? Jeg synes, at det er glimrende, at ordføreren retter sin tale her. Lejerne betaler selv for at få udskiftet oliefyrene i de almene boliger. Med hensyn til hvordan vi så finder løsningen i forhold til private oliefyrsejere ude i landdistrikterne, må vi jo finde ud af, hvordan vi kan gøre det. Det er jeg indstillet på.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren? Frafalder. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Radikale Venstres ordfører, og det er det hr. Rasmus Helveg Petersen. Værsgo.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det, og også tak til SF for at fremsætte det her beslutningsforslag, som jeg beklager at måtte sige at vi ikke kan støtte. Men det er ikke, fordi vi ikke er meget sympatisk indstillet over for hensigten i forslaget. I lighed med de andre talere erkender vi udfordringen med de her nødvendige udskiftninger af oliefyr i boliger, hvor man typisk ikke vil kunne finansiere det, fordi mange af dem ligger i områder, hvor huspriserne ikke er, hvad de har været.

Vi har heldigvis en stærk stigning i antallet af de her varmepumper, der bliver installeret, og det er en stigning, der er kommet, fordi vi har brugt nogle af de redskaber, der ligger, og som er velkendte, som en nedsættelse af elvarmeafgiften og andet. Hvis det står til Radikale Venstre, skal vi både i opstarten efter corona, hvor der, tror jeg, bliver brug for at lave en kapitalindsprøjtning i økonomien, bruge bl.a. en øget præmiering ved udskiftning af oliefyr, og i de kommende klimahandlingsplaner, som der også er blevet sagt, håber vi at det her bliver et centralt element, fordi vi ikke når vores klimaomstilling, hvis ikke vi også får adresseret problemet med de private oliefyr.

Imidlertid må jeg sige, at der for det første allerede findes et marked, der kan klare det her. F.eks. har jeg snakket med Sydfyns energiforsyning, som jo tilbyder de her varmepumper, som de stiller op og drifter mod en fast månedlig ydelse. Det vil sige, at der er et privat marked for det her, som vi skal have bredt yderligere ud, og når man snakker med de private operatører på området, vil de meget gerne have sig frabedt, at vi ændrer i kommunalfuldmagten, fordi de simpelt hen opfatter det her som en urimelig konkurrence, som man påfører dem.

Så vi har at gøre med et problem, som jeg også er enig med de øvrige talere i at vi skal have løst. Jeg har peget på nogle redskaber, som jeg mener at vi kan bruge, og det er så klimahandlingsplanerne, det er elvarmeafgiften, det er forskellige andre redskaber, skrotningspræmier, og så vil vi ikke fra radikal side tage ejerskab til løsningen, der handler – som foreslået af SF – om at udvide kommunalfuldmagten. Tak for det.

Kl. 11:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Enhedslistens ordfører, og det er hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Enhedslisten er positiv over for forslaget om at give kommunerne en ret til at kunne lave en varmeplanlægning uden for de traditionelle fjernvarmeområder, at man kan planlægge ude i de områder, hvor det ikke er sandsynligt, at der kommer fjernvarme, men hvor der sådan set er borgere, der har brug for en bedre energiløsning.

Som jeg tidligere nævnte i mit spørgsmål til ministeren, synes jeg, at vi skal kigge på det her forslag i relation til de udspil, der er kommet i forhold til at bruge landsbyggefondsmidler på at udskifte oliefyr i den almene sektor. Det er jo sådan lidt paradoksalt, at vi har forskellige støtteordninger, som er skattefinansierede, når det er private husejere, som skal animeres til at udskifte et oliefyr, og vi så er i en proces, hvor der skal udskiftes oliefyr i den almene sektor, og det så er alle lejerne i Danmark, som skal finansiere det, eller kan vi finde en bedre løsning? Jeg går ind for, at vi finder en bedre løsning i forhold til de oliefyr og for de beboere.

Hvis man ser på, hvad der sker rundtom i landet, så er det jo korrekt, at der er nogle steder, hvor der sker en udskiftning af oliefyr på fornuftig vis. Jeg kender til nogle forhold på Djursland, hvor man i en årrække har haft nogle lokale varmekværke, som er blevet handlet til et andet andelsselskab, Trustrup-Lyngby a.m.b.a., som så har oprettet et nyt selskab, som hedder Nærmekværket a.m.b.a., som kører nonprofit, og som sådan set tilbyder varmeløsninger i et nyt selskab. Man kan så sige, at de i lige det lokalområde ikke har behov for, at en kommune ligesom skal ind og løfte opgaven. Men der kan jo være andre områder i Danmark, hvor det vil være en fordel, at kommunen, hvis ikke der er private aktører, kan træde til og være med til at lave en klimasikret løsning.

Nu er der jo sådan i forbindelse med beslutningsforslaget her meget debat omkring oliefyr. Men jeg læser det her beslutningsforslag som noget, der også kan gælde for gasfyr. For det er jo sådan set mere et spørgsmål om at åbne op for, at kommunen kan etablere varmforsyningsselskaber, der tilbyder individuelle varmforsyninger, og det har jo langt større perspektiver, fordi der er langt flere boliger i Danmark, som har et gasfyr. Vi står jo over for en kæmpe opgave med at udfase alle de fossile brændsler, og det gælder jo også for de husstande, som ligger nord for København, hvor det måske er mest normalt at have et lille individuelt gasfyr. Hvordan løses den opgave bedst? Ja, jeg tror ikke, at det bare er markedskræfterne, der skal løse det. Jeg tror egentlig, det vil være en rigtig god løsning, at det er kommunerne, der i deres varmeplanlægning er inde at definere, hvordan vi bedst omstiller det. Så i det lys ser jeg også det her forslag og synes faktisk, at det er fornuftigt.

Så synes jeg, det er en lidt spojs debat, at man sådan tager afstand fra, at en kommune også kan planlægge en varmforsyning uden for byerne. Alle borgere i en kommune bør jo have nogle rettigheder, og her forsøger SF så at folde det ud i forhold til, at der kunne være nogle borgere, som bor uden for en lokal fjernvarmforsyning, og som også skal hjælpes til en bedre energiløsning. Det har vi i

Enhedslisten stor sympati for, og vi er sikre på, at det kan laves med en løsning, så man ikke risikerer, at kommunen går fallit, selv om den engagerer sig i et nyt område. Det kan jo placeres i et selskab for sig med begrænset ansvar på en eller anden måde. Så jeg ser ikke de problemer i forslaget, og jeg tror, at det her, hvis vi kommer frem til, at der er et flertal, der vil vedtage det, så vil være noget, der vil få en effekt i bestemte geografiske områder i Danmark. Vi er i Enhedslisten sådan set tilhængere af, at det i Danmark ikke behøver at være ens over det hele. Så vi støtter beslutningsforslaget.

Kl. 11:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er hr. Orla Østerby. Værsgo.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Orla Østerby (KF):

Tak for det. Som SF's beslutningsforslag er fremsat her, kan Det Konservative Folkeparti ikke tilslutte sig det. Vi kan godt se problematikken, og vi ser den også være der om føje tid, men lige nu må vi sige – og ministeren fortalte jo også om det – at vi sidste år installerede 11.000 varmepumper. Så der sker noget på området.

Jeg bor selv i et område, hvor der er steder, hvor man ikke har kollektiv varmforsyning, og hvor der er mange oliefyr. Lemvig Kommune er jo nævnt i forslaget. Jeg har haft en dialog med den tekniske direktør i Lemvig Kommune. Han har lavet et lille notat til mig om det. Det er jo sådan, at i hvert fald i Lemvig Kommune vil det kommunale varmekværk ikke have noget med det her at gøre. Det betyder, at det så skal være et kommunalt selskab. Det betyder jo, at vi i hvert fald skal have udvidet kommunalfuldmagten. Det betyder også, at vi i en kommune kommer til at stille kommunale garantier til varmepumper. Det kunne være over hele Danmark. Det betyder jo, at vi i forhold til de andre udbydere på varmepumpeområdet vil komme til at skævvride det, for det er sådan, at KommuneKredit har en væsentlig lavere udlånsrente end det frie marked. Så vi får en problematik, vi er nødt til at tage stilling til. Det nemme ville jo være med et quickfix at sige, at vi bare siger ja, og så kører vi.

Jeg og Det Konservative Folkeparti synes, at vi skal vente og se, hvordan det her udvikler sig. Vi har jo lige for ganske kort tid siden vedtaget L 116, hvor vi har afsat et stort millionbeløb til varmepumper. Og det betyder jo, at de fleste kan komme ind i sådan et projekt med at få en ny varmepumpe for 20.000 kr. i engangsbetaling, og så ligger det på 4.000-5.000 kr. i abonnement og med en lav kilowattpris. Det gør jo, er mange husstande, som har oliefyr, kan få en besparelse, der ligger på 15.000-20.000 kr. om året. Så det er ikke så dårlig en forretning at investere 20.000 kr.

Så kan man sige, at der kan være nogle, der ikke kan låne 20.000 kr. i deres hus, men jeg kender også adskillige, der har lånt 20.000 kr. til deres bil, og det er jo ikke sådan, at de har taget et kreditforænsningslån i huset for at købe bilen, fordi de ikke kan låne flere penge i huset. Så jeg tænker bare, at det godt kan lade sig gøre, hvis man er interesseret i at få en lav varmeudgift. Så vi skal passe på, at vi ikke alene ser det her som et problem, der gælder alle. Men der kan være huse i landdistrikterne, som vi på et senere tidspunkt skal skyde mere direkte på, nemlig når vi sidder med klimahandlingsplanen, og Det Konservative Folkeparti vil gerne være med til at adressere det på det tidspunkt.

Så synes vi, at vi i den mellemliggende fase skal se, hvor mange oliefyr vi kan få udskiftet gennem den ordning, vi har her og nu, og som vi med L 116 har vedtaget for ganske få uger siden. Der står i bemærkningerne til forslaget her, at der er mange, der ikke kan låne 140.000 kr. til en varmepumpe. Det skal de heller ikke. De skal ud og finde 20.000 kr. Slutfacit på det her må være, at der kan

være nogle, der står tilbage, som ikke kan få det finansieret. Der må vi jo så gå ind og se på, om vi vil ændre kommunalfuldmagten til kommunerne, eller om vi kan finde en anden konstruktion, der gør, at vi kan få de sidste med.

Det vil De Konservative være klar til at se på, men vi er ikke på nuværende tidspunkt klar til at sige ja til det her – og slet ikke, når vi for ganske kort tid siden sagde ja til L 116 og satte et millionbeløb af til leasing af varmepumper. Det synes vi skal køre nu, og så skal vi se, hvordan udviklingen bliver. Det har vi jo godt fat i, for vi ved jo, hvor mange der bliver installeret pr. år, og så kan vi på den måde tage hånd om det, når vi kommer dertil. Tak.

Kl. 11:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF. Værsgo.

Kl. 11:33

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak. Det ærgrer mig sådan set, at en, som kender Lemvig Kommune så godt, ikke er for en løsning, der kunne hjælpe kommunens borgere. Jeg tænker bare, at det er rigtigt, at der er taget flere initiativer i forhold til at udbrede varmepumper, men vi skal jo have en massiv omstilling, og vi skal have mange flere varmepumper over de kommende år. Tror den konservative ordfører, at det lovforslag, som han nævner, vil betyde, at der findes en løsning for Lemvigs borgere? Altså, er det nok til at løse den udfordring?

Kl. 11:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:34

Orla Østerby (KF):

Det er ikke sikkert, at det er nok, men selv om jeg bor i Lemvig Kommune og sidder i kommunalbestyrelsen dér, er jeg af den holdning, at Lemvig Kommune jo skal have en anden kommunalfuldmagt, og det skal de øvrige kommuner også, og de kommuner vil komme til at stille deres borgere stærkere i en kommunal garanti end den private udbyder. Det bliver vi nødt til at tage stilling til, og det bliver SF også nødt til at tage stilling til, fordi vi er nødt til at have en retfærdighed i det, vi går og laver her fra Folketingets side. Og det er ikke i orden, at man går ud og laver en unfair konkurrence, ved at der er en kommune, der laver et kommunalt selskab. Og så skal vi lige huske på, at i Lemvig Kommune var det jo sådan, at Lemvig Varmeværk ikke var interesseret i at lave det her projekt med varmepumperne. Og så kan man spørge sig selv: Er det, fordi de ikke synes, det er en god forretning? Det kan godt være, men så er det heller ikke en god forretning for skatteborgerne, at Lemvig Kommune sætter penge i det her.

Kl. 11:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, men jeg er jo sådan set klar til en diskussion af, hvordan vi hegner det her ind, så vi ikke laver en skævvridning i konkurrencen. Tanken er jo, at det stadig væk er lokale installatører og vvs'ere, som skal stå for at installere de her varmepumper, men at det selvfølgelig er kommunen, der ligesom sørger for, at det her kan blive udbredt – at der findes en eller anden finansieringsmodel, som gør, at flere bliver interesseret i det her. Faktisk kunne man forestille sig, at det ville give mere arbejde til de lokale vvs'ere og installatører, fordi

interessen for at installere en varmepumpe simpelt hen bliver større. Så anerkender den konservative ordfører, at det faktisk kunne generere flere lokale arbejdspladser – noget, som jeg forestiller mig at en landdistriktskommune som Lemvig også har brug for?

Kl. 11:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Orla Østerby (KF):

Jamen jeg tror da, at de lokale installatører vil være meget interesseret i at lave det her, og det gør de for øvrigt også i dag. Vi skal bare være opmærksomme på, at vi på nuværende tidspunkt ikke har ret til at sige, at en kommune kan gennemføre det her. Så der skal et helt andet lovgrundlag til, hvis det skal gennemføres. Og det vil Det Konservative Folkeparti gerne være med til at se på. Vi skal bare være opmærksomme på, at det, vi gør med det her, er, at vi gør de kommuner, som i dag gerne vil hjælpe til med det her, en bjørnetjeneste, hvis vi siger ja til det her på nuværende tidspunkt og vi så samtidig har andre håndværkere og tilbydere på det her, som har nogle helt andre vilkår at kunne tilbyde rent lånemæssigt. Det er vi nødt til at få på plads her i Folketinget, altså hvordan vi vil håndtere det, og der er vi parat til at skyde efter det, når vi når frem til vores klimahandlingsplan – så skal vi finde en løsning på det.

Kl. 11:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:37

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Med beslutningsforslag B 92 ønsker Socialistisk Folkeparti at gøre det muligt for kommuner at optræde som aktører på markedet for salg og installation af varmepumper. Vi anerkender det problem, som er præmissen for beslutningsforslaget, men vi er ikke tilhængere af den løsning, der bliver foreslået. Kommuner bør principielt ikke optræde som aktører på markedet. I fortiden har det vist sig, at kommuner ikke altid prissatte retvisende, når de bød på opgaver, og selv når de prissætter retvisende, løber de stadig ikke den risiko, som private aktører gør.

Jeg er ked af, at der ikke findes et dansk udtryk for det, for vi skal jo tale dansk her i Folketingssalen, men det fænomen bliver jo nogle gange kaldt moral hazard af økonomer, og det vil sige risikabel adfærd, som følge af at man ikke selv skal bære konsekvenserne af sin risikable adfærd. Og det er jo bygget ind i forslaget på den måde, at det er skatteborgerne i kommunen, der bærer risikoen ved de aftaler, som kommunen indgår.

Når vi nu lige har fået en udligningsreform, synes jeg også lige, jeg vil nævne, at omkostningerne ved at leve i et landdistrikt jo er betydelig lavere end omkostningerne ved at leve i de større byer. Så med den økonomiske medvind på cykelstien, som man altid har, når man bor i et landdistrikt, har vi måske også lidt svært ved at se behovet for statslig hjælp til at rejse de her ca. 20.000 kr. – og ikke 140.000 kr., som hr. Orla Østerby har gjort opmærksom på.

Så vi kan ikke støtte forslaget. Og så skulle jeg hilse fra Nye Borgerlige, der ikke kunne være her, og sige, at de heller ikke støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 11:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren fra Liberal Alliance, som så også var ordfører på vegne af Nye Borgerlige. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF. Værsgo.

Kl. 11:39

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak, og tak for debatten. Der har jo været nogle positive tilkendegivelser og så nogle, der var mindre positive. Det er selvfølgelig ærgerligt, at vi i dag ikke finder en løsning, som sikrer, at folk i landdistrikterne også kan blive en del af den grønne omstilling og få løst de udfordringer, som de af og til har med finansieringsproblemer.

Jeg vil gerne fortælle lidt om, hvorfor det her forslag er blevet til, for det er faktisk blevet til på baggrund af en dialog med Landdistrikternes Fællesråd om en bestemt kommune, som også har været nævnt her i dag, nemlig Lemvig. Det er jo en kommune, som gerne vil være grøn, og den vil gerne hjælpe til i den her omstillingsproces, vi skal igennem. Vi har jo den her 70-procents-CO₂-reduktionsmål-sætning, og derfor synes jeg, at vi skal hilse alle initiativer i den retning velkommen, for der er ingen tvivl om, at det bliver en rigtig stor opgave at få løst. Lemvig Kommune har samtidig et stort landdistrikt, og som bekendt er det jo ofte områder, hvor der er en del oliefyr. Vi ved, at de skal skiftes ud, men vi ved også, at startomkostningerne ved at få en varmepumpe ind vil være ret høje, selv om det vil være et godt alternativ.

Der er mange folk i landdistrikterne, som ikke kan låne de op mod 100.000 kr., som det koster, fordi de simpelt hen bor i det forkerte postnummer, og så lånes der ikke ud, eller også er husets friværdi for lav. Det betyder, at de her borgere sidder i saksen, og den problemstilling erkender man faktisk også er der hos TEKNIQ, som jo organiserer installatørerne på det her område. De siger det faktisk i den pressemeddelelse, som de sendte ud for et par dage siden.

Lemvig Kommune har så ganske rigtigt spurgt sit lokale forsyningsselskab: Vil I være med til at lave noget? Kunne I tænke jer at gå ind i det her? For de har jo erfaringerne, og de har kompetencerne til det, men de siger nej. De er faktisk ret tilfredse med at lave kollektiv forsyning i de byområder, de gør det i i forvejen. Man har også spurgt et andet selskab, og jeg tror, det hedder Jysk Energi, som også har takket nej til at løse den her opgave. Så har Lemvig Kommune tænkt ud af boksen: Hvad skal der så til? Måske kunne vi selv lave et selskab, som kunne hjælpe de her borgere i landdistrikterne, hvor fjernvarmen ikke når ud. Så har de bedt Horten om at lave en nærmere udredning af det juridiske, og konklusionen er klar: Det må Lemvig Kommune ikke. Hvor efterlader det så den grønne omstilling, og hvor efterlader det borgerne i landdistrikterne, som ud over at have problemer nok med at kunne købe og sælge deres huse, fordi realkreditinstitutionerne og bankerne ikke vil hjælpe med til det, nu heller ikke nødvendigvis kan få en håndsækning til at få udskiftet deres oliefyr?

Jeg synes, det er ærgerligt, at vi ikke i det mindste kan diskutere det her forslag lidt nærmere. Jeg er villig til at diskutere, hvad konditionerne for det her kunne være, og så må vi hegne det ind, så det tager hensyn til de bekymringer, der er blevet luftet her i dag. Jeg synes i hvert fald, det er ærgerligt, at vi ikke kan give kommunerne en mulighed for at gå ind der, hvor andre har sagt nej.

Så handler forslaget jo heller ikke kun om kommuner. Det handler også om at give eksisterende forsyningsselskaber lov. Og Dansk Fjernvarme melder i hvert fald, at de har selskaber, som rigtig gerne vil påtage sig den her opgave, og det kunne jo godt give nogle stor-driftsfordele, som gør, at man kan tilbyde billige løsninger, grønne løsninger, men også tryghed for de her boligejere, så de ikke selv

skal stå med driften af sådan et anlæg og udfordringerne, hvis det er, at der er problemer. Det vil også sikre, at det bliver installeret rigtigt, og det er jo også en af udfordringerne, at mange anlæg måske ikke er kørt godt nok ind til at yde optimalt.

Den åbenlyse fordel, ved at kommunerne kunne danne et selskab, var jo, at de kunne få kommunegaranterede lån. Det er jo meget billige og stabile lån, og det vil jo gavne forbrugerne, som måske ville skrotte det her oliefyr og investere i en varmepumpe med lavere startomkostninger. Så det vil være nærmest lige så trygt og sikkert som fjernvarme. Det kører bare, og så er det til at betale sig ud af.

TEKNIQ, som jo så organiserer installatørerne, har haft nogle helt legitime indvendinger. De er bange for, tror jeg, at deres medlemmer kommer til at miste noget arbejde og ikke kan installere pumperne. Det behøver jo ikke at være tilfældet, for vi kan jo bare skrue ordningen sådan sammen, at man skal bruge de lokale kræfter. Det er i hvert fald den ordning, som Dansk Fjernvarme har tænkt ind, altså at det skal være de lokale håndværkere, som står for det her. Det kunne vi også pålægge de kommunale selskaber.

Kl. 11:44

Der er måske endda en formodning om, at det ville kunne skabe flere job for de lokale installatører, fordi der så var flere, der ville skifte til en varmepumpe. Ergo ville det måske ovenikøbet kunne give noget mere arbejde, nogle flere grønne job, nogle lokale job, hvor det måske ikke er et firma inden for de dér abonnementsordninger, som eksisterer, som skal køre 150 km fra den anden ende af landet for at komme og installere noget. Det giver altså ikke ret meget vækst og udvikling lokalt.

Hånden på hjertet vil jeg sige, at vi jo godt ved, at vi har brug for flere varmepumper, hvis vi skal nå 70-procentsmålsætningen, og derfor er jeg også glad for, at ministeren som sådan anerkender, at vi skal gøre mere. Og vi kan diskutere det her i klimaplansforhandlingerne. Så må jeg fæste lid til, at det er der, vi kan finde en løsning, så vi får sikret både de her borgere i landdistrikterne, som står med finansieringsudfordringer, og den grønne omstilling.

Men igen: Tak for debatten. Jeg ser frem til klimaplansforhandlingerne, som jeg jo desværre ikke er en del af, men mon ikke SF's ordfører vil gøre sit for at fremføre det forslag her.

Kl. 11:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Lennart Damsbo-Andersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:45

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Ellers kan jeg love for, at i Socialdemokratiet skal vi nok sørge for, at det kommer på dagsordenen i de forhandlinger. Jeg noterede mig jo f.eks. i går, at Landdistrikternes Fællesråds støtter det her forslag, og jeg tænker også, at det ville være mærkeligt andet. Men faktisk gjorde jeg lidt ligesom min kollega – i forhold til når man skal i gang med sådan et forslag her – og så ringede jeg lige over til dem med det samme og sagde: Hvad er det her for noget, og hvad har I tænkt med det her? For det er jo altid godt at høre det fra den anden side, og så er jeg ked af at måtte sige, at de aldrig havde hørt om det i Landdistrikternes Fællesråd.

Så ved jeg godt, at der kan være nogle andre ting, det kan være, at man har sammenfald af personer og sådan noget, og så tænkte jeg, at så må vi snakke med en anden fra Lemvig Kommune, et medlem af byrådet, som også er i Landdistrikternes Fællesråd. Det gjorde jeg så, og der kunne jeg få en forklaring på, hvad det var, det handlede om. Det har ikke noget at gøre med forslaget, og det ændrer heller ikke på værdien af forslaget eller på indholdet af det. Det er bare lige for at få det gjort klart, at det ikke er Landdistrikternes Fællesråd, der har siddet og udtænkt det her. Jeg spurgte, om de havde en horde af medlemskommuner, der stod derude og bankede på og sagde:

Vi vil have gennemført det her. Det havde de ikke, så det kendte de slet ikke noget til. Men det er jo lige meget, kan man sige, for indholdsmæssigt er det her godt nok. Det er lige meget, hvem der har tænkt det, og hvor det kommer fra, men vi kan bare ikke beskyldte Landdistrikternes Fællesråd for, at det er dem, der har fået idéen, for det er det ikke. De støtter det selvfølgelig, og det synes jeg også er udmærket.

Jeg vil godt spørge om noget, for ordføreren siger jo her, at det også er for dårligt, og at borgerne overhovedet ikke kan få del i den grønne omstilling, og spørger, hvordan vi kommer videre med det her. Jeg vil bare spørge – og hvis ordføreren ikke kan svare på det her, kan vi måske få det undersøgt – om der er nogle borgere, der har haft det problem, at de hos de der fire-fem selskaber, som udbyder det landsdækkende, har fået et nej til at få etableret et anlæg? Og hvis nogle har fået et ja, har de så fået et nej til finansieringen? Altså, så kan vi ligesom få det undersøgt (*Første næstformand* (Karen Ellemann): Tak til spørgeren!), for det ved jeg ikke om ordføreren kan svare på.

Kl. 11:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Og det er ordføreren, værsgo.

Kl. 11:47

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg ved ikke lige, om det er sket hos de fire selskaber, men TEKNIQ anerkender jo sådan set, at der er en udfordring. Det, som jeg anfægter ved abonnementsordningen, er dels, at det ikke skaber lokale arbejdspladser, dels at startomkostningerne desværre er så høje, at det i mange tilfælde ikke kan lade sig gøre, eller at det i hvert fald ikke kan konkurrere med olie- og gasopvarmning. I forhold til forslaget oprindelse er det jo rigtigt, hvad jeg siger, nemlig at det er Horten, som for Lemvig Kommune har udlagt, at kommunen ikke kan gå ind i det her. Men det er en dialog, som jeg har haft med Landdistrikternes Fællesråds formand, Steffen Damsgaard, som jo også er byrådsmedlem i Lemvig Kommune. Så det er bestemt et forslag, som jeg har fået inspiration til fra Landdistrikternes Fællesråd. Og jeg synes jo, at det her vil løse flere ting; det vil skabe finansieringsmuligheder, det vil skabe mere grøn omstilling. Men jeg må anerkende, at det får vi formentlig først løst med klimaplanforhandlingerne, og det må jeg jo så fæste min lid til.

Kl. 11:48

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen, værsgo.

Kl. 11:48

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Det er jo rigtigt, at det er den gode formand for Landdistrikternes Fællesråd, Steffen Damsgaard, som har tænkt det her, og han har bedyret over for mig, at det ikke er som formand for Landdistrikternes Fællesråd, at han har gjort det; han har ikke nævnt det dér, overhovedet. Men igen, det er ligegyldigt i den her sammenhæng; det er bare, for at det kommer helt på plads. Jeg synes jo også, at det er vigtigt at finde ud af – og det er også blevet rejst som en bekymring her – om det er sådan, at det faktisk er for dyrt med de løsninger, der er, det vil sige, om der er nogle, der tager en overpris, altså om de selskaber, som i dag er i en fri konkurrence, får taget en overpris i forbindelse med etableringen af de her varmepumper, og hvorvidt de anvender lokale håndværkere til at lave det eller ej. Det synes jeg da er glimrende at finde ud af, for det er da klart, at hvis vi ligesom også skal understøtte landdistrikterne, vil vi da gerne have, at det er lokal arbejdskraft, der bliver anvendt. Men det synes jeg da er værd at få undersøgt, altså hvordan tingene foregår.

Kl. 11:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren, værsgo. (*Karina Lorentzen Dehnhardt* (SF): Jeg frafalder).

Så er der endnu en kort bemærkning, og det er fra hr. Orla Østerby, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:50

Orla Østerby (KF):

Tak. Når jeg beder om ordet, er det, fordi jeg synes, det er trist, at ordføreren en gang mere nævner, at det koster 100.000 kr. at få en varmepumpe. Altså, vi har jo med L 116 lavet en ordning, hvor det for de flestes vedkommende vil koste omkring 20.000 kr., så lad os lige blive ved det.

Det næste er, at jeg har hørt samtlige Folketingets partier sige, at man erkender problematikken, og at den skal vi se på. Vi erkender også, at vi lige for lidt siden har stemt L 116 igennem, og der sagde SF ikke noget om, at der var nogen problemer. Det stemte SF også for.

Så må jeg lige sige til sidst, at det godt kan være, at Steffen Damsgaard fra Lemvig, der er formand for teknik- og miljøudvalget, også er formand for Landdistrikternes Fællesråd, og at det jo er et problem, når man har flere kasketter på, men det er ikke sådan, at jeg har fået brev fra Landdistrikternes Fællesråd om, at vi endelig skulle gøre noget ved det her, altså at det ville de anbefale. Jeg har ikke hørt noget som helst om det. Jeg har ikke hørt fra nogen som helst, som synes, at det her er et problem, andet end igennem SF's forslag, og derfor tog jeg kontakt til kommunen. Det er altså sådan noget internt noget, og det er jo fint nok, at man har nogle interne samtaler, men jeg synes, at vi skal holde fast i, at vi er enige om, at vi vil se på det her, når vi går i gang med klimahandlingsplanen, og så finder vi en løsning på det her.

Kl. 11:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:51

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg takker for, at vi kan kigge på det her. Og jeg håber virkelig, at det ikke bare er ord i Folketingssalen, men at vi også prøver at kæmpe for det, når nu vi skal have de her klimaplanforhandlinger.

Så takker jeg for debatten, og jeg tænker, at det selvfølgelig er godt, at der er flere varmepumper på vej og forhåbentlig også en bedre støtteordning, men jeg kan bare være meget i tvivl om, om det alene er det, der skal til, eller om vi skal gøre mere. Og det synes jeg egentlig også ministeren sagde at vi skulle gøre.

Jeg ser frem til forhandlingerne, som jeg jo desværre ikke er en del af, men jeg er ret sikker på, at vores ordfører vil gøre det glimrende.

Kl. 11:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Jeg skal lige høre: Ønsker hr. Orla Østerby en anden kort bemærkning? Nej.

Så er der ikke flere, som har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Landdistrikter og Øer. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 13:00

Kl. 11:52

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Om et kort øjeblik vil jeg udsætte mødet til kl. 13, men inden jeg gør det, vil jeg lige meddele, at spørgsmål nr. 1-3 til finansministeren (S 1040, S 1053 og S 1068) udgår af dagsordenen.

Jeg skal samtidig meddele, at det af Gitte Willumsen (V) under nr. 23 opførte spørgsmål til børne- og undervisningsministeren (S 1078) udgår efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal også meddele, at de af Torsten Schack Pedersen (V) under nr. 28 og nr. 34 opførte spørgsmål til erhvervsministeren (S 1072 og S 1073) udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålene overgår til skriftlig besvarelse.

Mødet genoptages kl. 13.00 – med punkt 3, som er besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene.

Mødet er udsat. (Kl. 11:53).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Mødet er genoptaget.

Jeg skal hermed meddele, at spørgsmål 1-3 til finansministeren (S 1040, S 1053 og S 1068) udgår af dagsordenen.

Jeg skal samtidig meddele, at det af Gitte Willumsen (V) under nr. 23 opførte spørgsmål til børne- og undervisningsministeren (S 1078) udgår efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal endvidere meddele, at de af Torsten Schack Pedersen (V) under nr. 28 og nr. 34 opførte spørgsmål til erhvervsministeren (S 1072 og S 1073) udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålene overgår til skriftlig besvarelse.

Så går vi videre til det første spørgsmål i dagens program. Finansministeren var jo ellers den første, men det bliver så justitsministeren, der får æren af at være den første minister, og fru Ulla Tørnæs, Venstre, får mulighed for at stille spørgsmål til justitsministeren. Der er en medspørger, og det er fru Eva Kjer Hansen, også fra Venstre.

Kl. 13:00

Spm. nr. S 1040

1) Til finansministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

I sidste uge fortalte ministeren, at 184.000 danskere står til at blive hårdt ramt af enten fyringer eller hjemsendelser her under coronaen – planlægger ministeren stadig at gennemføre den aftale, som trods advarsler fra fagbevægelsen allerede fra den 1. juli vil give faglært arbejdskraft fra ikke-EU-lande langt lettere adgang til Danmark?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Regeringen vil lempe for udenlandsk arbejdskraft trods ledighedshop under coronakrisen« af 28. april 2020 fra Finans.dk.

Spm. nr. S 1053

2) Til finansministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad tror ministeren at den nu tidligere pressechef i Finansministeriet, Sigga Nolsøe, kan have ment med, at det er en »svær stilling, hvis man ikke er professionel socialdemokrat«, og hvad mener ministeren at det siger om forholdet mellem regeringsparti og embedsapparat under denne regering?

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 13:01

Spm. nr. S 1068 (omtrykt)

3) Til finansministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Hvordan forholder ministeren sig til støttepartierne udmelding om, at SAS mod statsstøtte skal flyve mere klimavenligt, end de gør i dag?

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 13:01

Spm. nr. S 1044 (omtrykt)

4) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V) (medspørger: Eva Kjer Hansen (V)):

Hvad vil ministeren gøre for at imødekomme en lang række borgmestres ønske om at genåbne den danske grænse for tyske turister?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værgo til fru Ulla Tørnæs for at oplæse spørgsmålet.

Kl. 13:01

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Hvad vil ministeren gøre for at imødekomme en lang række borgmestres ønske om at genåbne den danske grænse for tyske turister?

Kl. 13:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det justitsministeren.

Kl. 13:01

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg har selvfølgelig noteret mig, at flere borgmestre har udtrykt bekymring for de konsekvenser, som grænsekontrollen og indrejserestriktionerne har haft, både for den lokale turisme og for resten af samfundet. Det er klart, at indrejserestriktionerne har stor betydning for rigtig mange mennesker og mange virksomheder, og derfor har jeg også stor forståelse for, at borgmestrene ønsker at få et klart svar på, hvornår grænserne så kan åbne igen.

Men når vi som danskere er underlagt meget strenge forholdsregler for at holde smitten under kontrol, skal der, som situationen er lige nu, efter min mening ikke kunne rejse turister, der potentielt kan medbringe smitte, ind i landet. Når det er sagt, er det naturligvis hverken regeringens eller mit ønske at holde grænserne lukkede i længere tid end nødvendigt. Men vi er nødt til at vente og se resultaterne af de åbninger af samfundet, der allerede er sket, før vi melder yderligere initiativer ud.

Det er også min opfattelse, at der er et bredt ønske i Folketinget om at sikre en kontrolleret og gradvis åbning af hele Danmark, og at der er en fælles politisk forståelse for, at de skridt, der skal tages i genåbningen af Danmark, skal besluttet politisk med udgangspunkt i de sundhedsfaglige anbefalinger og analyser. Jeg går ud fra, at grunden til, at der er en forståelse for, at genåbningen af Danmark skal ske gradvis og på en kontrolleret måde, er, at vi dermed bliver ved

med at have situationen under kontrol, så vi ikke ender med at sætte de gode resultater over styr, som danskerne *har* sikret den seneste tid. Derfor må vi også erkende, at vi bliver nødt til at prioritere, at vi ikke kan åbne alting op på en gang samtidig, men at vi skal have en gradvis og kontrolleret åbning.

Som bekendt foregår der jo i øjeblikket forhandlinger om yderligere åbninger af samfundet, hvor alle partier er inviteret. Jeg ved også, at erhvervsministeren har taget initiativ til en dialog med turismeerhvervet om, hvordan en åbning vil kunne ske på en ansvarlig måde, når tiden er moden.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:03

Ulla Tørnæs (V):

Mange tak for svaret, og tak for den forståelse, som ministeren her giver udtryk for. Jeg kan forsikre ministeren og regeringen om, at vi i Venstre naturligvis er meget optagede af, at genåbningen af det danske samfund sker på en sundhedsmæssig forsvarlig måde. Men det ændrer nu ikke ved det forhold, at den forståelse, som ministeren udtrykker, jo ikke gør det alene.

Hvis man ser sådan lidt på, hvad det rent faktisk drejer sig om, jamen så er det jo sådan, at vi faktisk mister en omsætning svarende til 107 mio. kr. om dagen på grund af den lukkede grænse. Det er den omsætning, som turisterhvervet mister dagligt. Derfor mener jeg ikke, man på nogen måde kan klandre dem, der er i turisterhvervet, og heller ikke de borgmestre, der huser kystturismen, for, at de er optaget af og interesseret i at vide, hvad det så egentlig er for overvejelser, regeringen gør sig for at sikre, at vi kan genåbne den dansk-tyske grænse på en sundhedsmæssig forsvarlig måde.

Så jeg mangler stadig væk at forstå og høre ministeren udtrykke, hvad det er for overvejelser, man rent faktisk gør sig i regeringen. For det kom jo frem, da grænsen blev lukket, at det ikke beroede på nogen sundhedsvidenskabelig indstilling til regeringen, men at det var rent politisk. Og derfor er det jo helt naturligt, at vi her i Folketinget af politiske grunde også er optaget af, hvad det så er for politiske overvejelser, regeringen gør sig for at sikre, at en genåbning kan ske på en sundhedsmæssig forsvarlig måde.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:05

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Fundamentet for åbningen er jo, at sundhedsmyndighederne laver nogle fremskrivninger af, hvordan smittetrykket vil udvikle sig, hvis vi åbner så og så meget. Og så kan man vælge mellem alle mulige forskellige værktøjer, i forhold til hvad det så er for nogle åbninger, som man gerne vil have til at ske. Og det, som jo vil være af betydning for åbningen, er selvfølgelig, hvad den økonomiske virkning er. Der er det jo rigtigt, som spørgeren siger, at vi her har at gøre med et erhverv, som har oplevet om ikke en lukning så i hvert fald en betydelig omsætningsnedgang i et område, som har brug for det, og hvor vi på alle mulige måder står lige foran højsæsonen. Så jeg forstår bestemt godt interessen.

Kl. 13:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:06

Ulla Tørnæs (V):

Sandheden er jo, at rigtig mange sommerhusejere og udlejningsbureauer har lavet kontrakter med tyske turister i forventning om, at de kunne komme og nyde den danske sommer og deres ferie i det danske land. Men de selvsamme sommerhusejere og udlejningsbureauer kan jo ikke bare sådan lige uden videre frigøre sig fra de kontrakter, og de kan ikke bare sådan lige uden videre genudleje husene til danske turister. Så der er altså udsigt til et omsætningstab på 107 mio. kr. om dagen. I lyset af at der tilsyneladende sker en åbning fra tysk side, synes jeg ikke rigtig, ministeren forholder sig til, hvad den konkrete sundhedsmæssige situation rent faktisk er imellem Tyskland og Danmark.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:07

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Nu har vi jo heldigvis nogle omgange, så forhåbentlig kan jeg nå at komme igennem de forskellige ting. For der er først et spørgsmål om det med tyskernes manglende mulighed for at være til stede og leje sommerhusene og om, hvad der så derefter kommer til at ske. Det er ét element. Så er der det andet, nemlig det her med den tyske åbning. Sådan som jeg har forstået det, har man indtil videre fra tysk side forlænget indrejserestriktionerne til den 15. maj, altså indtil her om ganske kort tid. Jeg er ikke verdensmester i tysk, men sådan som jeg dog har forstået det, er der overvejelser om, hvordan man skal åbne op. Men jeg har også forstået, at det ikke er turismen, der står først på listen i den tyske åbning, i hvert fald når jeg prøver at forstå medierne.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak, og så er der en medspørger, fru Eva Kjer Hansen. Værsgo.

Kl. 13:07

Eva Kjer Hansen (V):

Tak, og tak til justitsministeren. Justitsministeren gjorde rede for, at sundhedsmyndighederne vurderer, hvad der kan være risikoen ved f.eks. en gradvis åbning af grænsen. Jeg vil gerne spørge justitsministeren, om vi kan få oversendt vurderingen af, hvad konsekvenserne vil være af at åbne for grænsen og eventuelt gøre det gradvis. Jeg spørger jo især, fordi grænselukningen har fundet sted uden en sundhedsfaglig begrundelse. Det var udelukkende en politisk beslutning taget i regeringen, og derfor synes jeg, at det ville være rigtig interessant for os i debatten at have en vurdering af den risiko, der måtte være ved at åbne for grænsen.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:08

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jeg sådan set enig i. Jeg har ikke selv set de beregninger. Sådan som jeg forstår det, er de simpelt hen undervejs *as we speak*. Det, som har været konstruktionen de andre gange, har været, at man har sagt: Hvis vi åbner så meget, hvordan kan vi så forvente at smitten udvikler sig? Jeg kender som sagt ikke de konkrete beregninger. Sådan som jeg har forstået det, er de tidligere beregninger også stillet til rådighed for Folketinget, men det her er jo noget, som sorterer ikke under mit ressort, men statsministerens ressort.

Kl. 13:09

Kl. 13:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:09

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg tager det alligevel som en bekræftelse fra ministeren af, at Folketinget bør have de vurderinger, og det er jo helt naturligt, for de skal indgå i vores drøftelser, især når ministeren også er inde på, at vi skal se resultaterne af den åbning, der er sket. Men det er interessant, at regeringen nu taler så meget om nogle effekter og nogle sundhedsfaglige begrundelser, for ministeren må jo medgive, at det var en politisk beslutning, man traf, om at lukke grænsen, og jeg går ud fra, at ministeren er bekendt med, at smittetrykkel sådan set er lavere i Slesvig-Holsten, end det er i Danmark.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:09

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er fuldstændig rigtigt, at det var en politisk beslutning at lukke grænserne, som jo bl.a. stod på ryggen af et ønske om ikke at lave sådan en trojansk hest, hvor vi samtidig med alle de begrænsninger, vi har pålagt os selv, så åbner for, at der er turister eller andre, der kan komme ind i landet og bringe smitte med sig. Så det var selvfølgelig den ene del af det, altså en vurdering af, hvad risikoen for, at vi hiver smitte ind udefra, er. Og det var en politisk og ikke en sundhedsfaglig vurdering. Så er der selvfølgelig også den vurdering, at når vi beder danskerne om at vise tilbageholdenhed i det omfang, som vi har gjort, så er det sådan set fair nok også at sige, at vi bliver nødt til at sikre, at vi ikke får åbnet en bagdør og lukket smitte ind.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Så går vi tilbage til fru Ulla Tørnæs. Værsgo.

Kl. 13:10

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Nu har justitsministeren her flere gange understreget, at da man lukkede den dansk-tyske grænse, beroede det alene på en politisk beslutning og ikke nogen sundhedsfaglig indstilling fra myndighederne. Derfor spørger jeg justitsministeren: Nu ved vi ikke præcis, hvad der kommer til at ske i Tyskland, men er det sådan, at den danske regering vil træffe beslutninger parallelt med den tyske regering? Det er jo en politisk beslutning, man så vil kunne træffe, og jeg synes, at det vil være relevant at høre ministerens svar på det.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:10

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Indtil videre har det været sådan, at landene i Europa stort set har ageret selvstændigt – altså på den dårlige måde, om jeg så må sige – uden at koordinere, hvad der skal til af indsatser. Jeg er langt fra sikker på, at det billede kommer til at ændre sig. Når jeg lytter ud over det europæiske landskab og hører, hvad der bliver sagt, hvad franskmændene ved, hvad tyskerne gør sig af overvejelser osv., så lyder det, som om koordineringen er minimal.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Det var slut på spørgsmål 4.

Vi går over til det næste spørgsmål, og det er også til justitsministeren, og det er af hr. Jan E. Jørgensen, Venstre. Der er medspørger på, og det er fru Eva Kjer Hansen, også fra Venstre.

Kl. 13:11

Spm. nr. S 1046 (omtrykt)

5) Til justitsministeren af:

Jan E. Jørgensen (V) (medspørger: **Eva Kjer Hansen** (V)):

Vil ministeren tage kontakt til sin tyske ministerkollega med henblik på at diskutere en plan for, hvordan vi sikrer, at tyske turister – når det er sundhedsmæssigt forsvarligt – kan komme til og fra Danmark?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:11

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Vil ministeren tage kontakt til sin tyske ministerkollega med henblik på at diskutere en plan for, hvordan vi sikrer, at tyske turister – når det er sundhedsmæssigt forsvarligt – kan komme til og fra Danmark?

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:12

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Vi har alle i den seneste tid været underlagt mange forskellige og vanskelige beskyttelsesforanstaltninger i Danmark for at begrænse smitten med covid-19. Det har ramt os alle, men det har været nødvendigt. Derfor er jeg også glad for, at vi nu står her og taler om genåbningen af Danmark på et tidspunkt, hvor mange lande stadig kæmper med at få sygdommen under kontrol.

Jeg har naturligvis stor forståelse for, at indrejserestriktionerne er noget, der rammer rigtig, rigtig mange og ikke mindst turisterhvervet rigtig hårdt. Turisme er et vigtigt erhverv i mange dele af Danmark, og mange turistområder har hvert år stor glæde af mange tyske gæster, som kommer på besøg og nyder vores danske strande, sommerhuse, restauranter og den lokale gæstfrihed. Det er derfor heller ikke regeringens ønske, at vi skal opretholde indrejserestriktionerne længere, end det er nødvendigt. Men vi er nødt til at gå forsigtigt frem, og jeg kan også konstatere, at det er holdningen i Tyskland.

Som det nok er spørgeren bekendt, har Tyskland for nylig valgt at forlænge rejsevejledningen til tyske borgere om at undlade udlandsrejser frem til den 15. juni. Vi følger selvfølgelig udviklingen i vores nabolande tæt, og det vurderes løbende, om der er anledning til at justere indrejserestriktionerne. Jeg vil bestemt ikke udelukke, at der på et tidspunkt vil være grundlag for at åbne op for turister fra Tyskland eller andre lande. Omvendt respekterer jeg også fuldt ud, at Tyskland på samme måde som Danmark lige nu vurderer, at det ikke er tiden til at åbne op for ferie i udlandet.

Men når tiden kommer til at åbne for turisme igen, drøfter jeg naturligvis gerne mulighederne med min tyske kollega, hvis det skulle blive nødvendigt.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jan E. Jørgensen.

Jan E. Jørgensen (V):

Men jeg spurgte jo til en plan for, hvordan det kunne ske. Og når ministeren siger, at han først vil tage kontakt til sin tyske ministerkollega, når beslutningen om at åbne er truffet, er det jo ligesom for sent. Altså, en plan er noget, man lægger, før man foretager sig noget – ligesom Egon Olsen, ikke? Man har en plan, og så udfører man den. Man lægger jo ikke planen, når man først er i gang med at åbne pengeskabet fra Frantz Jäger. Det tror jeg ministeren har forståelse for.

Altså, en kontakt til den tyske ministerkollega og spørgsmålet: Skulle vi sætte sig ned og lave en plan for, hvordan den her genåbning bedst muligt kommer til at foregå? Skal vi åbne for det hele på en gang – og jeg skal lige gøre ministeren opmærksom på, at det altså ikke hedder åbne op – eller skal vi tage et område ad gangen? Kunne vi måske lave en korridor, hvor vi sagde, at tyske turister, som allerede på forhånd har booket et sommerhus, kunne få lov til at komme ind over den dansk-tyske grænse? Det kunne jo være en nænsom måde at begynde på. Sommerhusgæster er typisk også mindre i kontakt med lokalsamfundet end turister på hoteller og andre steder, hvor man samles ved morgenbuffeten osv. Altså en plan for, hvordan man kunne åbne på en gradvis måde, er det, jeg spørger til, og om ministeren vil tage en sådan kontakt.

Så har jeg stadig væk lidt svært ved at forstå, hvorfor en borger fra Frederiksberg uhindret kan tage til Vestjylland og holde ferie i et sommerhus, mens en borger fra Flensborg ikke kan gøre det samme, når der er færre smittede i Flensborg, end der desværre er på Frederiksberg. Hvad er helt ærligt den sundhedsfaglige begrundelse for at sige, at folk fra Flensborg er farligere at få ind i vores sommerhuse end folk fra Frederiksberg?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:15

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg tror, at den plan, der skal lægges for, hvordan vi kan åbne op, vel er den plan, vi, Folketingets partier og regeringen, sammen er i gang med at lægge her i øjeblikket, og som jo først og fremmest er afhængig af, hvad det er for et smittetryk, vi ser, og hvad der er vores muligheder for med de sundhedsfaglige kapaciteter, vi har, at kunne dække det, hvis der skulle ske en stigning, og så gøre det på en måde – og det synes jeg er helt centralt – hvor vi træder forsigtigt frem og ser, om vi kan tage det næste skridt.

Så er jeg i øvrigt enig i, at et af de elementer, der også må indgå, er, hvordan smittetrykket er i de andre lande, når man vurderer, om man skal åbne igen. Det er jo ikke ligegyldigt, om det er et land, hvor der er mange, mange smittede, eller om det er et land, hvor smittetrykket er som det danske.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:16

Jan E. Jørgensen (V):

Nej, men det er jo lige præcis det, jeg spørger om. Det er, om man vil tage kontakt til Tyskland for at tale om de her ting på forhånd, og det, jeg så hører ministeren sige, er, at det er noget, vi drøfter internt i Danmark uden at inddrage Tyskland. Det synes jeg bare er ærgerligt, for vi kan jo se, at Tyskland har gjort sig nogle erfaringer. Tyskland har truffet beslutning om at åbne grænsen, sådan at vi danskere altså kan tage til Tyskland, men tyskerne kan ikke tage til

Danmark. Det er da lidt ærgerligt. Jeg går ud fra, at ministeren har telefonnummeret. Det er da lidt ærgerligt, at vi ikke kan drøfte de her ting. Vi er trods alt nabolande.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:17

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg er faktisk ikke sikker på, at tyskerne har truffet den beslutning om at åbne for indrejse. Sådan som jeg forstår det, er tyskernes beslutning indtil videre, at man fastholder indrejserestriktionerne frem til den 15., og at man nu så overvejer, hvad der skal være der – noget, som vi i øvrigt ikke er inddraget i, apropos.

Sådan som jeg forstår det – men det er så igen min forståelse fra de tyske medier – er det ikke turismeerhvervet, man kigger på at åbne i første omgang, i hvert fald ikke for udefrakommende. Tyskland er jo et stort land, så der er også noget intern turisme. Det er der også i Danmark, men i Tyskland i væsentligt større omfang, end der er i Danmark.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det medspørger fru Eva Kjer Hansen. Værsgo.

Kl. 13:17

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Jeg skal bare spørge, om ministeren vil åbne grænsen parallelt med de tiltag, man tager fra tysk side, til at åbne grænsen?

Kl. 13:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:17

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Nej, for det afgørende er ikke, hvordan andre lande reagerer. Det afgørende er, hvordan vi i fællig vurderer at det er mest hensigtsmæssigt at håndtere smitten i Danmark. Det kan sagtens være, at det er relevant at kigge til andre lande også. Men det vil ikke være sådan, hvis svenskerne siger – som de i øvrigt har gjort – at nu er der ingen indrejsekontrol, at vi så siger, at så skal der heller ikke være nogen indrejsekontrol for svenskere til Danmark. Så der er ikke den parallelitet.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:18

Eva Kjer Hansen (V):

Vil ministeren så fortælle, hvad det er, der er afgørende? Altså, hvad er det for nogle ting, der skal vægtes i en stillingtagen til grænselukning?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:18

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jo i virkeligheden det samme, som der indgår, når man nu er i gang med den her vurdering, som man ser bredt på. Måske skal man have det billede, at vi kan foretage en vis mængde åbning, før der hos sundhedsmyndighederne er en frygt for, at smittepresset stiger,

sådan at vi ikke længere har situationen under kontrol. I det rum ligger der en hel masse forskelligt. Det kan være åbning af folkeskolen, det kan være åbning af sommerland, det kan være åbning af alt muligt forskelligt, og der må man med sundhedsmyndighedernes hjælp og politisk vurdere, hvad det så er, vi helst vil have åbnet.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:19

Jan E. Jørgensen (V):

Jo, men som jeg har forstået det, er der ikke noget sundhedsmæssigt belæg for grænselukningen, og tyske turister må jo heller ikke gå i sommerland og på restaurant, og hvad ved jeg, hvis det er åbnet. Så hvordan bærer sundhedsmyndighederne sig ad med at vurdere, hvor meget smittetrykket vil stige, ved at der kommer tyske turister til Danmark? Altså, når der ikke er noget sundhedsmæssigt belæg for at sige, at det er farligt, og når tyske turister selvfølgelig skal efterleve de samme restriktioner, som danske turister skal, og når der i øvrigt er færre smittede tyskere, end der er danskere, hvordan i alverden kan det så have nogen som helst betydning for smittetrykket, om man åbner for tyske turister eller ej?

Kl. 13:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:20

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jeg jo ikke den rette til at svare på – altså hvordan sundhedsmyndighederne foretager den vurdering, som de foretager. Jeg ved i øvrigt ikke, om og hvordan de vægter en eventuel grænseåbning. Jeg ved ikke, om det er det, der ligger i deres opdrag i øjeblikket. Jeg ved bare, at man sidder hos sundhedsmyndighederne og kigger på, hvad mulighederne er i det næste skridt af åbningen af Danmark. Vores holdning er, at vi skal træde forsigtigt frem og lade være med at risikere at sætte det, vi har nået, over styr.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slut på punkt 5.

Det næste spørgsmål er af hr. Jan E. Jørgensen, der godt kan få lov at blive stående. Det er til justitsministeren af hr. Jan E. Jørgensen, Venstre, og der er medspørger fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 13:20

Spm. nr. S 1047 (omtrykt)

6) Til justitsministeren af:

Jan E. Jørgensen (V) (medspørger: **Ulla Tørnæs (V)**):

Hvad er ministerens holdning til, at Tyskland har lukket grænserne for borgere fra eksempelvis Danmark, Østrig, Frankrig og Luxembourg, men ikke til Belgien og Holland, og vil ministeren kunne se en fordel i, at tyske borgere igen kan rejse over grænsen til Danmark, f.eks. for at sikre tyske turisternes adgang til Danmark gennem sommeren?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 13:20

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Hvad er ministerens holdning til, at Tyskland har lukket grænserne for borgere fra eksempelvis Danmark, Østrig, Frankrig og Luxembourg, men ikke til Belgien og Holland, og vil ministeren kunne se en fordel i, at tyske borgere igen kan rejse over grænsen

til Danmark, f.eks. for at sikre tyske turisternes adgang til Danmark gennem sommeren?

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:21

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Det er ikke nogen hemmelighed, at EU-landene ligesom landene i resten af verden har forskellige tilgange til håndteringen af covid-19. I Danmark har vi fundet det nødvendigt at indføre indrejserestriktioner for alle udlændinge uden et anerkendelsesværdigt formål og ved indrejse over alle grænser. Der har Tyskland så valgt en anden tilgang, hvor man lukker af mod en række lande, men ikke alle lande. Det er Tysklands vurdering, og det skal jeg ikke gøre mig til dommer over. I sidste ende må det være op til det enkelte land selv at vurdere, hvilke tiltag der er nødvendige for at få covid-19 under kontrol.

Når det er sagt, er jeg naturligvis glad for udsigterne til, at Tyskland, hvis det sker, måtte lempe indrejserestriktionerne mod Danmark, for det er naturligvis vigtigt, at vi, i takt med situationen tillader det, bevæger os tilbage til en situation, hvor vi igen kan rejse frit mellem hinandens lande. Jeg er naturligvis opmærksom på, at de tyske turister har stor betydning for turismeerhvervet i Danmark, men som jeg også sagde før, er vi nødt til at træde forsigtigt frem og genåbne Danmark kontrolleret, og det gælder også, når vi taler om at åbne op for turismen. Det skal være sundhedsmæssigt forsvarligt, og vi kan desværre ikke åbne alting op på en gang.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:22

Jan E. Jørgensen (V):

Det er jeg med på, og det er sådan set heller ikke det, jeg foreslår. Under det foregående spørgsmål kom det frem, at justitsministeren altså ikke ved, om spørgsmålet om grænselukning overhovedet er noget, der diskuteres i regeringens strategi for, hvad vi skal åbne i næste hug, og det synes jeg da egentlig er lidt ærgerligt, og det kunne man da måske også godt have forberedt sig på at finde ud af, når vi nu står her i spørgetiden i Folketinget. Og den eneste minister, det her spørgsmål er stillet til, er justitsministeren, så derfor er den eneste, der kan svare, justitsministeren.

Jeg anerkender fuldt ud, at vi ikke har stået i sådan en situation før, og at det har været rigtig svært, for der har skullet træffes nogle vanskelige beslutninger, og jeg har stor respekt for det arbejde, der gøres fra regeringens side, men når sådan noget her sker igen, og jeg siger med vilje »når« og ikke »hvis«, viser det så ikke, at vi skal blive bedre til at drøfte de her spørgsmål med vores kolleger i EU? Det gælder selvfølgelig først og fremmest vores umiddelbare nabolande, Sverige og Tyskland, men også bredere, for vi hænger jo sammen, og vi er vant til at bevæge os på kryds og tværs af grænser, da folk bor det i det ene land, men arbejder i det andet land, og det er den virkelighed, vi står i, altså at folk ikke holder sig inden for hjemlandets fire vægge, men bevæger sig ud i Europa.

Kunne vi bruge læringen af den her krise så meget, så vi er bedre rustet til næste gang, og så vi i højere grad kan koordinere indsatsen, så vi i fællesskab kan bekæmpe den fjende, som coronavirussen er?

Kl. 13:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:24

Kl. 13:27

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Først vil jeg sige tak for anerkendelsen af det store og svære arbejde, der er gjort. Jeg er sikker på, at der er rigtig, rigtig meget læring at tage ned fra det her, og jeg tror, at noget af læringen vil være, hvordan vi forholder os til at sikre, at vi i en situation, måtte den opstå igen, selv har tilstrækkeligt med værnemidler, og til at sikre vores muligheder for selv at producere tilstrækkeligt med værnemidler; altså at vi har tilstrækkeligt på lager for en periode, og at vi også kan producere. Jeg tror også, at noget af læren her er, at også her har EU behov for at tænke sig om.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:24

Jan E. Jørgensen (V):

Nu ved jeg ikke, hvor meget man skal lægge i det, men et af de lande, som Tyskland ikke har lukket grænsen for, er et land som Belgien. I Belgien er der 50.000 smittede og 5.000 døde, men grænsen har altså været åben, og i Danmark er tallene gudskelov meget, meget lavere. Giver det en eller anden bekymring hos ministeren for, at tyskerne måske ser med en smule skepsis på Danmark i forhold til synet på et land som Belgien?

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:25

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg skal ikke granske, hvad tyskernes motiver er, men jeg har svært ved at forestille mig, at tyskerne skulle sige, at nu lukker de for deres borgeres rejsemuligheder til andre lande for at straffe de andre lande. Det ville alligevel være en underlig konstruktion, synes jeg. Så jeg tror ikke, at det er tilfældet, men jeg ved jo ikke, hvad der har været tyskernes motiv.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det medspørgeren, fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:25

Ulla Tørnæs (V):

Altså, jeg synes jo, det er rigtig, rigtig ærgerligt, at justitsministeren står her i Folketingets spørgetid og siger, at den danske regering ikke har tænkt sig at vedtage beslutninger parallelt med det, der sker hos vores store naboland i syd, Tyskland. Det må jeg sige jeg synes er rigtig, rigtig ærgerligt.

Men jeg vil derfor spørge: Vil ministeren så som minimum, når nu der kommer en afklaring i Tyskland, tage kontakt til sin tyske kollega med henblik på at få fuld klarhed over, hvad det så rent faktisk er, man har vedtaget i Tyskland? For vi diskuterer måske også lidt i blinde her. Ministeren har én opfattelse, og jeg tror, at vi som spørgere sidder med en lidt anden opfattelse af, hvad det rent faktisk er, der drøftes i Tyskland.

Så det ville være meget godt, synes jeg, hvis justitsministeren her i dag i det mindste til det erhverv, der som sagt mister 107 mio. kr. i omsætning om dagen, kunne sige: Ja, selvfølgelig tager jeg som ansvarlig minister straks kontakt til min tyske kollega.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Med al respekt tror jeg faktisk ikke, spørgeren mener, at vi skulle træffe parallelle beslutninger med nabolandene, for det ville betyde, at vi skulle opgive vores rejserestriktioner for al indrejse fra Sverige. Altså, vi har jo valgt, landene har jo valgt forskellige strategier. Tyskerne har jo også valgt at lukke ned på en anden måde, end vi har. Sådan som jeg har forstået det, er forsamlingsforbuddet i Tyskland – det kan være, jeg har misforstået det – to personer, og det overvejer man at hæve til fem personer, hvor vores er ti personer. Altså, man har jo valgt helt forskellige tilgange. Og når vi ikke har valgt de samme tilgange, heller ikke til, hvordan vi åbner op, hvilke erhverv der skal åbnes op, og slet ikke til, hvornår vi kan åbne op, så kan vi jo ikke have en parallel proces.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:27

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil bare lige sige, så vi er sikre på, at vi ikke taler forbi hinanden, at spørgsmålet her drejer sig om Tyskland, og det drejer sig om grænsen mellem Danmark og Tyskland og ikke grænsen til Sverige. Efter min opfattelse er det et helt andet forhold, der gør sig gældende med hensyn til Sverige, og derfor er det selvfølgelig også en anden stillingtagen til, hvordan man kan gennemføre en genåbning til Sverige.

Det her drejer sig om Tyskland, og det drejer sig om, sådan som jeg forstår det, at man er ved at træffe en beslutning i Tyskland, som betyder, at man åbner op for passage fra Danmark til Tyskland. Og der synes jeg, det er ærgerligt, at den danske regering her i dag tilkendegiver, at man ikke vil gøre noget tilsvarende i Danmark, på trods af at vi i Slesvig-Holsten ser et lavere smittetryk, end vi ser i Syddanmark. Så der er ganske enkelt tale om en manglende forståelse fra min side af logikken i regeringens beslutninger.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:28

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen når jeg nævnte Sverige, var det også bare for at illustrere, at paralleliteten kun kan strækkes ud, hvis man i øvrigt i forhold til en lang række af de øvrige beslutninger også følges ad, for ellers er man jo slet ikke sikker på, at man håndterer smitten internt i landet på samme måde, ligesom vi må konstatere, når vi kigger ud over Europa og verden, at vi jo landene imellem befinder os forskellige steder i sygdomsforløbet. Og derfor bliver vi selvfølgelig nødt til at tage hensyn til, hvad de konkrete forhold er, når vi arbejder for at åbne op. Vi har jo ingen interesse i at fastholde en lukket grænse – ingen interesse.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 13:29

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg synes sådan set, at justitsministeren er blevet stillet nogle ret klare spørgsmål, som jeg endnu ikke har fået svar på, og jeg synes også, det vil være rimeligt på vegne af den store turistindustri, der er i Sønderjylland og Vestjylland, at man giver et svar.

Altså, kunne vi i det mindste ikke her i dag få en tilkendegivelse fra justitsministeren af, at man vil drøfte den her situation med sin tyske kollega, og at man i regeringen vil drøfte en åbning af grænserne? Jeg beder ikke om en dato, jeg beder ikke om at få at vide, hvordan det skal gøres osv. – jeg beder bare om, at justitsministeren retter henvendelse til sin kollega i Tyskland for at få en dialog, og at man i regeringen drøfter en genåbning af grænserne. Det er da det mindste, man kan gøre over for den industri, der lige nu styrtbløder.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:30

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Til det er der at sige: punkt 1, at vi hele tiden holder øje med, hvordan det udvikler sig, og vi er jo ikke interesseret i at opretholde grænserestriktionerne længere end højst nødvendigt, punkt 2, at der jo er en dialog i gang, for Folketingets partier sidder nu – måske ikke lige nu, men i hvert fald i de her dage – og diskuterer og når forhåbentlig frem til en forståelse, med hensyn til hvordan der skal åbnes op, og punkt 3, at jeg sådan set heller ikke tror, at spørgerens parti faktisk mener, at vi umiddelbart skal ophæve indrejseforbuddet.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Jan E. Jørgensen.

Vi går videre til spørgsmål 7, der også er til justitsministeren, og det er af fru Eva Kjer Hansen, Venstre, og her er medspørgeren fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 13:31

Spm. nr. S 1051 (omtrykt)

7) Til justitsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V) (medspørger: Ulla Tørnæs (V)):

Når Tyskland er et af de lande i EU, der har det laveste antal smittede borgere pr. indbygger, mener ministeren så, at det giver mening i mange måneder endnu at holde lukket for tyske turister, som gerne vil til Danmark og holde sommerferie?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 13:31

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Mit spørgsmål lyder: Når Tyskland er et af de lande i EU, der har det laveste antal smittede borgere pr. indbygger, mener ministeren så, at det giver mening i mange måneder endnu at holde lukket for tyske turister, som gerne vil til Danmark og holde sommerferie?

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:31

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Når Danmark og andre europæiske lande har indført indrejserestriktioner, er det selvfølgelig for at begrænse smittespredningen. Vi har reageret hurtigt i Danmark, og derfor står vi også nu i en situation, hvor vi kan diskutere, hvordan næste fase af genåbningen skal se ud. Svaret på, hvornår vi kan åbne for turister, handler grundlæggende om, hvordan vi kan håndtere smittespredningen, så vi ikke sætter de gode resultater over styr, som danskerne har opnået den seneste tid. Vi følger selvfølgelig situationen i vores nabolande tæt og vurderer også løbende, om det giver anledning

til at justere indrejserestriktionerne. Det spiller selvfølgelig også en rolle, hvordan situationen i de andre lande ser ud.

Som spørgeren ved, er vi sammen med Folketingets partier i gang med at drøfte planen for genåbningen af Danmark, og her skal vi tage stilling til, hvordan vi skal prioritere at åbne i næste fase, for der er jo ingen grund til at lægge skjul på, at vi også her må prioritere. Det er min opfattelse, at der er et bredt ønske i Folketinget om at sikre en kontrolleret og gradvis åbning af hele Danmark, og at der er en fælles forståelse for, at de skridt, der skal tages i forbindelse med genåbningen af Danmark, skal besluttet politisk med udgangspunkt i sundhedsfaglige anbefalinger og analyser. Vi kan desværre ikke åbne alting på samme tid.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:32

Eva Kjer Hansen (V):

Vil ministeren sørge for, at spørgsmålet om grænselukning og grænseåbning bliver et emne, der bliver drøftet i regeringen, henset til at smittetrykket faktisk er lavere syd for grænsen, og at man derfor, hvis man skulle følge ministerens logik, måske skulle tillade tyske familier at komme i sommerhuse ved Vestkysten og så i stedet begrænse nogle af danskernes færden internt i Danmark? Altså, når man hele tiden henviser til smitterisikoen, bør man jo netop tage i betragtning, at smitterisikoen tilsyneladende er lavere syd for grænsen.

Så spørgsmålet er: Vil ministeren sørge for, at grænseåbningen bliver drøftet i regeringen?

Kl. 13:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:33

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er faktisk sådan, at regeringen løbende overvejer grænserestriktionerne. Det er ikke sådan, at vi siger: Nu venter vi, til det bliver den 10. maj, og så ser vi på det der. Altså, vi overvejer løbende, hvordan situationen ser ud. Og åbningen af det danske samfund vil jo givet komme til at foregå i nogle faser. Vi har haft fase et, og så har vi vel haft, hvad man kan kalde fase halvanden, og lige nu diskuterer Folketingets partier, hvad der så skal indgå i det, som man passende kan kalde fase to, som jo næppe vil føre til en åbning af hele samfundet, og derfor må man forvente, at der kommer yderligere faser.

I alle de her faser – og løbende undervejs – indgår spørgsmålet jo: Hvad er det for nogle grænserestriktioner, der er relevante at have, og hvad for nogle behøver man måske ikke at have?

Kl. 13:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:34

Eva Kjer Hansen (V):

Men ministeren forholder sig jo i virkeligheden ikke til det, jeg spørger om, nemlig den situation, at de i virkeligheden har et lavere antal smittede borgere i forhold til indbyggertallet syd for grænsen, og at det i hvert fald er blandt de laveste, kan vi se. Det giver dermed netop anledning til, at man bør diskutere grænseåbningen og få taget fat på den, også henset til at man fra tysk side nu bebuder en grænseåbning.

Det, jeg jo beder ministeren om at forholde sig til, er logikken i at fastholde en grænselukning, når der tilsyneladende ikke er en større smitterisiko fra personer, der befinder sig syd for den dansk-tyske grænse.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:34

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen som jeg sagde tidligere, synes jeg faktisk også, det er et relevant element at se på, altså hvordan smittetrykket er i lande, som man kunne overveje at åbne til. Selvfølgelig er det relevant at se på, om risikoen for, at der bliver trukket yderligere smitte ind over grænsen, er stor eller ikke så stor. Hvordan kan vi kontrollere det? Hvordan kan vi sikre, hvis der kommer nogle ind over grænsen, at vi kan forholde os til dem sundhedsfagligt, men også, at de kan forholde sig til vores anbefalinger osv.?

Så smittetrykket i de andre lande er da selvfølgelig relevant, når man skal overveje grænseåbningen.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det medspørger fru Ulla Tørnæs.

Kl. 13:35

Ulla Tørnæs (V):

Nu forstår jeg på justitsministeren, at det her naturligvis er en sag, som drøftes internt i regeringen. Og det forstår jeg godt, for vi ved jo, at det alene beror på en politisk beslutning. Men det, som vi jo mangler at få forståelse for endsige viden om, er, hvad det så er for argumenter, hvad det er for en viden, som regeringen baserer sine drøftelser på. Hvad er det for en viden, som regeringen ender op med at træffe sine beslutninger på baggrund af? Jeg står her med et svar, som er givet af justitsministerens kollega, nemlig sundheds- og ældreministeren, til Sundheds- og Ældreudvalget, og deraf fremgår det klart, at Statens Serum Institut *ikke* foretager nogen sundhedsfaglig vurdering af en genåbning af grænsen. Der er nemlig blevet spurgt til, om man foretager en analyse parallelt med den, som Statens Serum Institut foretog forud for genåbningen af frisører, massører osv. osv., altså den genåbning, der fandt sted den 16. april.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:36

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Men det var jo også, hvad jeg sagde under et af de tidligere spørgsmål, nemlig at når vi skal vurdere den her åbning, er den beregning, som der ligger, jo for gradvise åbninger af forskellige elementer i forhold til, hvordan det vil påvirke smittespredningen i Danmark. Risikoen er jo, hvis vi kommer til at åbne for hurtigt, at smittetallet stiger, og vores sundhedsvæsen kommer under pres. Og derfor bliver vi selvfølgelig nødt til at overveje, hvad den samlede effekt af at åbne er. Men i forhold til spørgsmålet om lukning af grænsen, er det rigtigt, som jeg også har sagt nogle gange, at det jo var en politisk beslutning og ikke en sundhedsfaglig beslutning.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det fru Ulla Tørnæs.

Ulla Tørnæs (V):

Men mit spørgsmål går så på, hvad det er for en *viden*, altså hvad er det for vurderinger, der ligger til grund for regeringens beslutninger? Vi ved, at Statens Serum Institut ikke er inddraget i en vurdering, en sundhedsfaglig vurdering af en genåbning af grænsen. Det er svaret til Sundheds- og Ældreudvalget her i Folketinget, og justitsministeren understreger også her, at det alene er politisk.

Men mener ministeren ikke, at Folketinget og i det hele taget det danske samfund har krav på at vide, hvad det rent faktisk er for vurderinger, der ligger til grund for, at regeringen træffer de beslutninger, som regeringen træffer, og som har så vidtgående konsekvenser for store dele af det danske samfund?

Kl. 13:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:38

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Men det er jo det, jeg har prøvet at skitsere nogle gange. Og i forbindelse med den sidste åbning forstår jeg, at beregningerne og beslutningsgrundlaget også blev oversendt til Folketinget, hvor man vurderede, hvordan udviklingen kunne være i forhold til forskellige kurver i Danmark, hvis vi åbnede: Hvad sker der, hvis vi ændrer vores adfærd f.eks., og hvis vi hver især lader være med at holde afstand osv.? Hvad kan der ske ved det? Og der er jo en lang række elementer, som også indgår her i den her vurdering: Hvad kan det være, der sker, hvis vi åbner storcentre eller gør andre ting? Og det er jo det, der er vores beslutningsgrundlag.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:38

Eva Kjer Hansen (V):

Ministeren svarer jo udenom, i den forstand at ministeren kun forholder sig til den generelle diskussion om åbning. Det, vi spørger til, er forskellen på, at det er en dansk familie og en tysk familie, der befinder sig i sommerhuset ved Vestkysten. Når Tyskland, som det fremgår af hovedspørgsmålet, er blandt de lande, der har det laveste antal smittede i forhold til antal borgere, hvorfor kan der så ikke lige så godt være en tysk familie i sommerhuset som en dansk familie? Det er det, vi spørger til.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:39

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Som jeg sagde før, tror jeg såmænd heller ikke, at spørgerens parti har stillet sig der, hvor de har sagt, at vi umiddelbart skal ophæve indrejserestriktionerne. Når man ikke har stillet sig der, er det selvfølgelig, fordi man også anerkender den grundlæggende præmis, nemlig at det er en samlet prioritering. Vi bliver nødt til at overveje, hvordan vi samlet set åbner samfundet op. Der er alle mulige interesser i det og gode grunde til at tage forskellige elementer ud, og jeg synes faktisk, at det er en god grund, at vores turismeerhverv lider, sådan som turismeerhvervet gør i øjeblikket, og vi har ikke nogen interesse i at holde grænsen lukket, ud over selvfølgelig at sikre, at vi bliver ved med at have kontrol med den her sygdom.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Inden vi går til det næste spørgsmål, skal jeg lige meddele, at det af fru Pia Kjærsgaard under nummer 36 opførte spørgsmål, S 1019, til udlændinge- og integrationsministeren udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålet overgår til besvarelse onsdag den 13. maj 2020.

Så går vi videre til det næste spørgsmål til justitsministeren, og det handler om noget andet end corona. Spørgsmålet er stillet af hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:40

på grund af covid-19-situationen ville man gerne have, at den først blev offentliggjort, når omstændighederne var bedre, for at få den debat, som vi skal have.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:42

Peter Skaarup (DF):

Mange tak, og tak til ministeren for egentlig at beskrive nogle af hovedkonklusionerne i rapporten fra Ytringsfrihedskommissionen. Det er jo en rapport, som vi nok er en del i Folketinget, der interesserer os for, og det gør man nok også ude blandt borgerne, altså de her spørgsmål, og har set meget frem til den. Og den har selvfølgelig også, fordi den er grundig, været længe undervejs. Men ikke desto mindre er debatten og diskussionen rigtig vigtig, som ministeren er inde på. En af de konklusioner, og måske den vigtigste konklusion, er jo, at ytringsfriheden er truet allermest i Danmark af terror og vold eller trusler om terror og vold. Og der kunne jeg godt tænke mig, ud over ministerens sådan gentagelse af nogle af de konklusionerne, at høre, hvad for nogle effektive virkemidler, regeringen forventer at komme med for at sætte en stopper for den største trussel mod ytringsfriheden, vi har i Danmark i dag.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:43

Spm. nr. S 1061

8) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Vil ministeren oplyse, hvilke af Ytringsfrihedskommissionens anbefalinger som ministeren agter at forfølge?

Kl. 13:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 13:40

Peter Skaarup (DF):

Mange tak, formand. Jeg læser op: Vil ministeren oplyse, hvilke af Ytringsfrihedskommissionens anbefalinger som ministeren agter at forfølge?

Kl. 13:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for ordet, formand. Ytringsfrihedskommissionen afleverede i torsdags sin betænkning om ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark efter godt og vel 2 års arbejde – den blev i hvert fald oversendt i torsdags. Kommissionen har udført et grundigt stykke arbejde, som viser, at ytringsfriheden har gode rammer og vilkår i Danmark. Vi har nu et solidt fundament for at drøfte, hvordan vi i endnu højere grad sikrer ytringsfrihedens rammer og vilkår.

Betænkningen spænder vidt og behandler alt fra spørgsmålet om ytringssikkerhed og offentligt ansattes ytringsfrihed til sociale medier og desinformation. Et af betænkningens vigtigste temaer er for mig at se spørgsmålet om ytringssikkerhed, som handler om den frygt for terror og vold, trusler og chikane, som får mange til at afstå fra at deltage i den offentlige debat. Vores grundlovssikrede ret til at ytre os er en hjørnesten i vores samfund. Den skal vi værne om. Det er vigtigt, at vi som samfund tager markant afstand fra truslen mod ytringsfriheden. Jeg har derfor allerede tilkendegivet, at jeg er klar til at se på, om der er behov for at skærpe straffen for trusler, der skal forhindre andre i at ytre sig og deltage i den offentlige debat.

Når det er sagt, har kommissionen beskæftiget sig med mange andre spændende og vigtige områder. Jeg tænker bl.a. på offentligt ansattes ytringsfrihed og på sociale medier. Det er nogle spørgsmål, som regeringen er meget optaget af, og som vi vil følge op på.

Til sidst vil jeg gerne understrege, at jeg ser frem til at deltage i den debat om ytringsfriheden, som er hovedformålet med den nedsatte kommissions arbejde, og som forhåbentlig kommer til at udfolde sig både her i Folketinget og i samfundet i øvrigt.

Så synes jeg, der er grund til at sige, at da jeg indledningsvis sagde, at Ytringsfrihedskommissionen i torsdags afleverede sin betænkning om ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark efter godt og vel 2 års arbejde, hører det med til det komplette billede, at det er nogen tid siden, kommissionen sendte sin rapport til ministeriet, men

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det synes jeg er et meget, meget relevant punkt, der bliver slået ned på, nemlig det spørgsmål om vores ytringssikkerhed, altså det her med, at vi faktisk tør og vil ytre os uden at risikere at blive chikaneret, at blive terroriseret, at blive forfulgt på grund af de ytringer. Og jeg er sådan set klar til at se på, om der er behov for, at vi skærper straffen for trusler, som skal forhindre andre i at ytre sig eller at deltage i den offentlige debat. For jeg synes, det er vigtigt, at vi markerer, også strafferetligt, at vi altså værner om ytringsfriheden.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:44

Peter Skaarup (DF):

Det vil jeg så også sige at Dansk Folkeparti bestemt også er parate til at se på. Spørgsmålet er jo bare: Sker der noget? Gør man noget? Har regeringen nogen intentioner i posen? For ellers må vi andre jo prøve at komme med nogle forslag her i Folketinget, der ligesom kan vise vejen for regeringen. Og meningen med spørgsmålet var egentlig at sige: Ja, det er fint, at man er parat til at se på noget. Men hvad sker der? Hvad kommer regeringen med på området?

Kl. 13:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Justitsministeren.

Kl. 13:45

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Spørgerens parti er jo altid gode til hurtigt at rykke på de her dagsordner. Når man er i regering er det lidt sådan, at det, som ingen tid tager, tager et kvarter, og alt det andet tager dobbelt så lang tid. Og den næste mulighed, vi har for at lave regulering, er jo i virkeligheden, når vi mødes igen til den nye samling til oktober. Og der er det så min forventning, at der vil det her være et af de

elementer, altså en opfølgning på Ytringsfrihedskommissionen, som vi kommer til at se på i fællesskab.

Kl. 13:47

Kl. 13:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:47

Kl. 13:45

Peter Skaarup (DF):

Ja, og så vil jeg godt spørge: Hvor meget mener ministeren egentlig så at man skal sætte straffen op i forhold til de her ting? For det er jo ret sigende, når man læser den her rapport, at der f.eks. er muslimer i Danmark, rigtig mange muslimer, som mener, at det skal være ulovligt at kritisere islam. Altså, det er jo ret urovækkende, synes jeg, at der er rigtig mange, der mener, at den ytringsfrihed, vi har i Danmark, også i forhold til religioner, skal man ikke have lov til at have. Den skal faktisk afskaffes. Så det er også et spørgsmål om integration. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Vil regeringen – og det er ikke bare justitsministeren, men regeringen samlet set – komme med et udspil over for Folketinget, som rummer initiativer på forskellige områder? Og det gælder også integration, for hvis man vil være i Danmark, skal man også indordne sig; så skal man også ville Danmark.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:48

Kl. 13:46

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg ved ikke konkret, hvor meget straffen skal hæves, og jeg tror – og det ligger også i det, spørgeren siger – heller ikke, at det at hæve straffen løser problemet i sig selv. Jeg tror, der skal noget holdningsbearbejdning til. Vi har jo allerede arbejdet i gang i fællesskab på andre områder. F.eks. er vi i gang med at lave en national handlingsplan mod antisemitisme, ligesom vi arbejder med, hvordan vi kan imødegå hadforbrydelser. Det handler jo i høj grad om f.eks. holdningsbearbejdning, om undervisning i folkeskolen, om initiativer, som kan sikre, at vi får et bedre fælles vidensgrundlag. Og jeg forestiller mig i virkeligheden, at det er lidt det samme med ytringsfriheden, altså at vi skal holdningsbearbejde og sikre, at der er en bred, bred opbakning og forståelse for værdien af ytringsfriheden.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak, og så er det slut med punkt 8.

Det næste spørgsmål er også til justitsministeren, og det er ligeledes af hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:47

Spm. nr. S 1064

9) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Er ministeren indstillet på at åbne for en forhandling om en ændring af offentlighedsloven, så der kan blive indført reel åbenhed i den offentlige forvaltning?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Værsgo.

Kl. 13:47

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og det lyder sådan her: Er ministeren indstillet på at åbne for en forhandling om en ændring af offentlighedsloven, så der kan blive indført reel åbenhed i den offentlige forvaltning?

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for ordet. Det har, som spørgeren så udmærket er bekendt med, ikke tidligere været muligt at nå til enighed om en aftale om at ændre offentlighedsloven. Det prøvede man med forligsdrøftelserne, som strandede i efteråret 2018. Vi har også siden, senest i januar, her i Folketinget debatteret spørgsmålet om at ændre offentlighedsloven. Nu har Ytringsfrihedskommissionen så afgivet sin betænkning, og kommissionen anbefaler bl.a., at offentlighedsloven revideres med henblik på at give øget adgang til faktuelle oplysninger. Efter den nuværende offentlighedslov er der allerede adgang til aktindsigt i oplysninger i en sags faktiske grundlag. Retten til aktindsigt i de oplysninger skal netop sikre, at offentligheden kan få indblik i, hvilket grundlag beslutningerne træffes på. Positionerne i forhold til offentlighedsloven er velkendte, og udsigten til at nå til enighed har for mig at se ikke ændret sig. Derfor har jeg ikke noget behov for at genåbne drøftelserne om at ændre offentlighedsloven.

Kl. 13:48

Peter Skaarup (DF):

Hvis vi kigger lidt tilbage på den her folketingssamling, var det jo sådan, at vi havde en forespørgselsdebat, der hed F 20, om offentlighedsloven her tidligere, og der fremsatte Dansk Folkeparti et forslag til vedtagelse, som faktisk fik opbakning fra samtlige partier i oppositionen, minus Venstre. Det vil sige, at det kun var regeringen og Venstre, der ikke støttede den. Og den gik jo på, at man skulle kigge på offentlighedsloven igen, og at regeringen skulle lægge sig i selen for, at nu ville man gøre det en gang for alle, som vi har talt om mange gange, siden den blev vedtaget i 2014.

Det er jo også sådan, at ombudsmanden har kritiseret den måde, hvorpå offentlighedsloven fra 2014 medfører en større lukkethed omkring politiske beslutningsprocesser. Når vi finder det relevant at spørge igen nu, efter noget betænkningstid, er det jo egentlig ikke af anden grund, end at Ytringsfrihedskommissionen præcis ytrer sig om det her, hvor der er eksperter, der har siddet med det her arbejde meget dybdegående over lang tid, og som kritiserer offentlighedsloven for at være for lukket. Og derfor synes jeg, det er relevant at sige: Hvis der skal være nogen mening med, at vi sætter nogle kloge folk til at vurdere det her over lang tid, og de kommer med et klart budskab til os her i Folketinget om, at der er grund til at kigge på den – den er for lukket – så synes jeg egentlig, det er relevant, at regeringen også tager stilling til det i stedet for ligesom at nøle rundt, som jeg lidt opfatter regeringen har gjort. Og jeg fornemmede jo faktisk også fra justitsministerens side, at regeringen på et tidspunkt måske gerne vil kigge på det. Og så er mit spørgsmål: Hvornår er så det? Ytringsfrihedskommissionens rapport er jo meget klar på det her punkt. Så hvornår sker der noget fra regeringens side?

Kl. 13:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:51

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er rigtigt, at ved den forespørgselsdebat, vi havde, blev der vedtaget et forslag til vedtagelse. Det blev vedtaget af regeringen

og partiet Venstre, som udgør et flertal i Folketinget, og som står på det synspunkt, at for nærværende synes vi, at der er en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til offentligheden, og på den anden side, at regeringen skal kunne gøre sig interne, foreløbige overvejelser i fortrolighed. Og det har sådan set ikke forskubbet sig. Jeg har ikke hørt nye argumenter, så det har sådan set ikke forskubbet sig med Ytringsfrihedskommissionens rapport.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:51

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg er lidt overrasket over, at ministeren så nu fuldstændig lukker den bog, der hedder at kigge på offentlighedsloven igen, for der har været et meget heftigt stykke arbejde i gang, men det lykkedes så ikke at blive enige. Jeg skal i parentes sige, at Dansk Folkeparti slet ikke var en del af det her, for vi stemte jo ikke for den her mørklægningslov eller lukkethedslov, eller hvad man nu kalder det, dengang, men uanset det hilser vi det da velkommen, hvis der kan ske nogle ændringer i den rigtige retning.

Derfor vil jeg godt spørge regering igen: Er det virkelig sådan, at man slet ikke vil tage offentlighedsloven op til debat og specielt de to udskældte regler, mens den her regering sidder?

Kl. 13:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:52

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

I politik skal man altid passe på med at sige »aldrig« eller for den sags skyld »altid«, og derfor siger jeg heller ikke, at det aldrig kommer på tale. Timingen er jo så tit afgørende i politik, fordi de problemer, vi står med, altid skal ses i den relevante kontekst. Men det grundlæggende dilemma, nemlig om balancen mellem hensynet til offentlighed og hensynet til, at regeringen skal kunne gøre sig foreløbige interne overvejelser, er efter min mening ikke med Ytringsfrihedskommissionens rapport forskubbet.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:52

Peter Skaarup (DF):

Det der var lidt sort snak for mig. Undskyld, jeg siger det. Jeg synes, vi har brug for de svar i Folketinget, der jo interesserer sig levende for det her. Jeg skal i parentes sige, at Danmarks Journalistforbund jo også har vurderet offentlighedsloven til at være den mest lukkede offentlighedslov i Norden, og det synes jeg ikke rigtig vi kan være bekendt. Og når Ytringsfrihedskommissionen siger det så klart, som den gjorde her for cirka en uge siden – de er jo grundlæggende inde i sagerne – så er det et budskab til regeringen, der ikke er til at misforstå.

Så kan man ikke komme med noget klar tale her? Vil man åbne den bog, altså sikre, at der kommer mere åbenhed i processerne, eller vil man ikke, og hvornår træffer man den beslutning?

Kl. 13:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Justitsministeren.

Kl. 13:53

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det synes jeg faktisk jeg svarede på allerede i den indledende besvarelse af spørgsmålet, hvor jeg sluttede af med at sige: Derfor ser jeg ikke noget behov for at genåbne drøftelserne om at ændre offentlighedsloven.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Peter Skaarup, og vi siger tak til justitsministeren.

Så går vi over til spørgsmål nr. 10 på dagsordenen, og det er et spørgsmål til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af hr. Lars Christian Lilleholt, Venstre.

Kl. 13:54

Spm. nr. S 1055

10) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Lars Christian Lilleholt (V):

Kan ministeren oplyse, hvilke forbedringer af Europa-Kommissionens forslag til hjælp til landbrugs- og gartnerierhvervet, som bl.a. inkluderede forslag til hjælp til producenter af potteplanter og afskårne blomster, som regeringen arbejdede for, og hvordan ministeren vil arbejde for, at danske gartnerier kan blive hjulpet i en kommende EU-hjælpepakke?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Værsgo.

Kl. 13:54

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det, formand. Kan ministeren oplyse, hvilke forbedringer af Europa-Kommissionens forslag til hjælp til landbrugs- og gartnerierhvervet, som bl.a. inkluderede forslag til hjælp til producenter af potteplanter og afskårne blomster, som regeringen arbejdede for, og hvordan ministeren vil arbejde for, at danske gartnerier kan blive hjulpet i en kommende EU-hjælpepakke?

Kl. 13:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:54

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Mange tak for spørgsmålet. Jeg ved ligesom spørgeren, at gartnerierhvervet er hårdt ramt. Heldigvis hører vi nu fra erhvervet, at markederne i bl.a. Tyskland så småt retter sig, men situationen er stadig væk alvorlig.

På et videomøde for EU's landbrugsministre den 25. marts fremhævede jeg gartnerisektoren som en af de hårdest ramte sektorer. Kommissionen annoncerede den 23. april flere tiltag for at stabilisere landbrugsmarkederne, men der var i den ingen økonomisk støtte til gartnerierne. Kommissionen gav dog plante- og blomstersektoren en håndsrekning ved at tillade frivillig udbudsstyring. Konkret kan producentsammenslutninger i 6 måneder frivilligt aftale tilbagetrækning fra markedet, gratis uddeling, fælles promovring og produktionsplanlægning.

Dansk Gartneri var skuffede over, at Kommissionens forslag ikke indeholdt økonomisk støtte, og Dansk Gartneri ønskede ikke at bruge de markedsregulerende instrumenter, der var i forslaget. Det og så også den generelle skepsis fra regeringens side over for udbudsstyring gjorde, at regeringen afstod ved afstemningen. Forslaget blev dog vedtaget alligevel.

Foruden tilpasning af den danske hjælpepakke, som vi jo har gjort med kompensation for letfordærvelige varer, ved jeg, at en

sammenslutning af frugt- og grønsagsproducenter overvejer at aktivere kriseforanstaltninger, som man også kan med ekstra EU-støtte til bl.a. tilbagekøb eller gratis uddeling af medlemmernes produkter. Det vil ministeriet selvfølgelig se konstruktivt på, hvis der kommer en anmodning fra erhvervet om det.

Vi følger udviklingen i EU og også andre medlemsstater tæt, og i næste uge vil jeg igen drøfte den her situation med EU-landbrugsministre og landbrugskommissæren. Det kommer til at foregå den 13. maj.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 13:56

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for svaret, minister. Jeg vil godt spørge ind til, hvordan ministeren vil forfølge det her. For det er jo ret afgørende, at vi får kigget på, hvordan vi sikrer den lange række af ikke mindst producenter af blomster, som er i en meget, meget trængt situation, og som jo ser på alle muligheder. Hvad har ministeren af forventninger til det møde med landbrugskommissæren?

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:57

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
Det er klart, at jeg jo står ved det, som jeg også sagde på mødet i marts – at vi kan se, at gartnerisektoren er hårdt ramt, også på trods af at vi nu kan se, at markedet forhåbentlig begynder at åbne sig og det jo er et positivt syn. Så jeg vil sådan set holde fast i den linje, som vi har lagt indtil nu, og blive ved med at påpege over for Kommissionen, at her har vi udfordringer.

Men det, jeg selvfølgelig er mest optaget af, er, hvis sektoren vil benytte sig af nogle af de muligheder, som allerede eksisterer for nuværende, og det er der som sagt tegn på at i hvert fald en af producentorganisationerne vil gøre. Det vil jeg som sagt se konstruktivt på.

Kl. 13:58

Lars Christian Lilleholt (V):

Kunne ministeren blive måske en lille smule mere konkret, i forhold til hvilke forslag ministeren kunne have med til det møde med landbrugskommissæren?

Kl. 13:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:58

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
Jeg ved såmænd ikke, om der er flere konkrete forslag at stille til Kommissionen. Det er klart, at vi jo har påpeget, at der også på EU-niveau bør igangsættes foranstaltninger, som holder hånden under gartnerisektoren. Det sagde jeg som sagt allerede på mødet i marts måned, så der er jo ikke nogen nye synspunkter her.

Det, jeg er mest optaget af, er jo selvfølgelig at sikre, at de muligheder, der allerede er åbnet for, kan udnyttes. Såfremt sektoren ønsker det, som jeg nævnte med det forslag, der allerede ligger på bordet, så er jeg konstruktiv over for det.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 13:59

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Det, som optager Venstre og mig, er jo, at vi kigger på alle de muligheder, der kan være, for at løse de udfordringer, som blomstergartnerne står over for, og som er ganske alvorlige. Lad mig bare nævne, at i Odenseområdet er det mellem 5.000 og måske op mod 10.000 arbejdspladser, der på den ene eller den anden måde er berørt af det her. Og man må bare sige, at med de tiltag, der hidtil er kommet, er der jo ikke sådan den store bevægelse i regeringen, og derfor er jeg optaget af alle forslag, som kan føre til forbedringer. Vi har senest set, at hollænderne har været ude med en hjælpepakke på den anden side af 4 mia. kr. Kunne ministeren åbne op for, om der er yderligere tiltag på vej i forhold til gartnerierhvervet?

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:59

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Jeg vil gerne forsikre spørgeren om, at vi er i tæt dialog med Dansk Gartneri om de udfordringer, de står over for, og det har vi faktisk været hele tiden. Vi kigger også på, om der er noget i andre lande, vi kan lære af.

Jeg kender også til den hollandske model, selv om den ikke er endeligt udmøntet endnu. Det ser ud til, at den meget ligner den danske, men det er jo klart, at beløbene i Holland er langt større, når vi ser på tallene, fordi sektoren dernede er 13 gange større end i Danmark. Men principperne, sådan som vi foreløbig ser det i de ordninger, hollænderne indfører, er de samme som de danske.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Lars Christian Lilleholt og tak til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling.

Vi går videre til punkt 11, som er spørgsmål til sundheds- og ældreministeren. Det er stillet af fru Eva Kjer Hansen, Venstre, og medspørger fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 14:00

Spm. nr. S 1045

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Eva Kjer Hansen (V) (medspørger: **Ulla Tørnæs** (V)):

Hvor meget tror ministeren at smittetrykket vil stige, hvis tyske familier får mulighed for at holde ferie i sommerhuse i Danmark?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Værsgo.

Kl. 14:00

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Mit spørgsmål er, hvor meget ministeren tror at smittetrykket vil stige, hvis tyske familier får mulighed for at holde ferie i sommerhuse i Danmark.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:00

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

De fleste danskere har jo fået vendt op og ned på deres hverdag. Coronavirus har haft indvirkning på alle aspekter af vores liv lige fra socialt samvær til arbejde og økonomi og også turismeøkonomien. Men takket være en fælles kraftanstrengelse fra alle dele af samfun-

det er det lykkedes os at mindske smittespredningen i det danske samfund så meget, at det nu er muligt gradvis og kontrolleret at begynde at genåbne vores samfund. Det, der så er vigtigt nu, er, at vi træder varsomt, og at vi ikke sætter den positive udvikling over styr, for coronavirus er ny og stadig ukendt. I takt med pandemiens udvikling og erfaringerne fra de enkelte lande lærer vores fagfolk sygdommen bedre at kende, men der er stadig en række spørgsmål, der ikke findes entydige svar på. Derfor er det helt afgørende, at vi bliver ved med at følge myndighedernes anbefalinger om at holde fysisk afstand, have god håndhygiejne osv.

Coronavirus har, som det efterhånden er de fleste bekendt, en indbygget tidsmæssig forsinkelse på ca. 10-14 dage, fra at et øget smittetryk kommer i samfundet, til at det kan aflæses på vores danske hospitaler, og dermed også til at man kan tage de relevante tiltag til at lave den nødvendige bremsning af smitteudbredelsen. Derfor er det, at genåbningen skal ske gradvis, altså så kapaciteten i sygehusvæsenet ikke overskrides. Vi skal have så stor viden som overhovedet muligt om alle de ting, som sættes i værk, og det er det, som partierne er inviteret til at drøfte igen i eftermiddag.

Spørgeren spørger, hvad ministeren tror omkring smittetrykket, og spørgeren får ikke mig til at gisne om ændringer af smittetrykket og om, hvordan det tyske smittetryk er, og hvorfra i Tyskland de eventuelle familier, som spørgeren hentyder til her, skulle komme. I det nuværende stadie af epidemien er det afgørende at sikre en balance mellem en gradvis åbning af samfundet og fortsat at kunne håndtere smittespredningen af coronavirus. Tak, formand.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:02

Eva Kjer Hansen (V):

Tak for svaret. Jeg ønsker sådan set heller ikke, at ministeren skal gisne. Jeg forstår på ministerens kollega justitsministeren, at regeringen faktisk er i fuld gang med at få lavet en vurdering af risikoen ved at åbne grænsen og eventuelt ved at gøre det gradvis. Jeg går ud fra, at sundhedsministeren er fuldt ud bekendt med, at Tyskland er et af de lande i EU, der har det laveste antal smittede borgere pr. indbyggerantal. Det vil sige, at smittetrykket måske endda er lavere i Slesvig-Holsten, end det er i Danmark. Det er jo derfor, jeg spørger: Hvad er forskellen på, om det er en dansk familie eller en tysk familie, der befinder sig i sommerhuset ved Vestkysten?

Kl. 14:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:03

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jo, jeg følger meget, meget nøje vores europæiske kollegers og selvfølgelig også vores nabolandes kamp med coronavirus. Jeg må sige, at det er en kamp, som udvikler sig, og heldigvis går det i den rigtige retning langt de fleste steder nu, men det er ikke noget, vi kan tage for givet, altså at det fortsætter med at gå i den rigtige retning, og derfor er det noget, som vi er nødt til at være i tæt dialog med vores fagfolk og vores nabolande om. Da spørgeren talte om Tyskland, nævnte hun én delstat, men der findes jo mange forskellige delstater i Tyskland, som kan have forskellige smittetryk. Det kender vi i hvert fald fra andre lande.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:04

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg går ud fra, at ministeren er bekendt med, at Tyskland er et af de lande i EU, der har det laveste antal smittede borgere pr. indbygger, altså Tyskland som sådan. Det, jeg spørger til, er, hvordan det indgår i vurderingen af en mulig grænseåbning. Når ministeren nu ikke vil svare på det spørgsmål, jeg egentlig har stillet, er mit spørgsmål: Hvordan indgår den her vurdering af smittetrykket i Tyskland i regeringens diskussion om åbning af grænsen?

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:04

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er nok vanskeligt at svare kort på sådan et spørgsmål på de 30 sekunder, som jeg har her og nu, men det er jo helt logisk, at vurderingen af vores grænser, og det gælder både den til Tyskland og den til Norden, hænger meget sammen med, hvordan smittetrykket er i Danmark, og hvordan smittetrykket er i de andre lande. Det er helt logisk, at det hænger tæt sammen, så der har spørgeren en meget, meget god pointe. Men jeg kan ikke på så kort tid, så få sekunder, redegøre for, hvordan det arbejde bliver vurderet, hvilke modeller man kan kigge ind i i den kommende tid.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er der en medspørger, og det er fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 14:05

Ulla Tørnæs (V):

Tak for det. Som opfølgning på de svar, ministeren har givet på de spørgsmål, vi har stillet, kunne jeg godt tænke mig at spørge om, hvor lavt ministeren mener smittetrykket skal være, før grænsen til Tyskland kan åbnes.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:05

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg har fuld respekt for interessen her, og den deles jo af rigtig mange, og vi har ikke nogen intentioner eller nogen ønsker om at holde nogen ting lukket, hverken vores grænser eller andre dele af vores samfund, længere end højst nødvendigt, så derfor forstår jeg godt spørgsmålet. Hvad angår et smittetryk i et samfund, vil jeg sige, at der findes så mange bagvedliggende faktorer, og hvad angår et land som Tyskland, som er så stort og så mangfoldigt, tror jeg, man skal indsnævre det meget, meget mere. Og vi er hverken i Danmark eller i resten af Europa på nuværende tidspunkt der, hvor vi præcis kan sige, hvordan den her sommer kommer til at være.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 14:06

Ulla Tørnæs (V):

Nej, og det gør det jo ekstra vanskeligt, at regeringen sidder med fuldstændig lukkede kort og ikke deler deres viden endsige deres overvejelser med Folketinget, og det er jo præcis derfor, at vi faktisk forsøger at blive klogere på, hvad der er grundlaget for regeringens beslutninger.

Meget tyder på, at Tyskland vil åbne grænsen mod Danmark – den 15. maj er blevet nævnt som dato for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren: Hvordan skal de danskere, der krydser grænsen til Tyskland, forholde sig, når de kommer tilbage til Danmark?

Kl. 14:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:07

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):
Der må jeg bede om, at man stiller spørgsmålet skriftligt, og så finder vi den rigtige ressortminister, der så kan levere svaret til spørgeren.

Jeg er bare nødt til at rette én ting, og det er, at der ikke er nogen, der spiller med lukkede kort. Vi har inviteret Folketingets partier til en drøftelse af genåbningen af samfundet og lagt en stor rapport fra Statens Serum Institut, fra Københavns Universitet, fra DTU og fra Roskilde Universitet frem foran partierne, således at de kan være med til at drøfte genåbningen af det danske samfund.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:07

Eva Kjer Hansen (V):

Ministeren har jo haft kendskab til mit spørgsmål i en uges tid, og ministeren har haft masser af taletid i dag. Hvis man havde ladet være med at komme med alle de der generelle bemærkninger, havde man jo haft rigelig tid til at svare på mit spørgsmål. Så sagen er vel bare, at ministeren ikke vil forholde sig til det. Jeg vil dog give det en sidste chance, så jeg vil spørge ministeren, om han mener, at der vil være forskel på smittetrykket, i forhold til om det er en dansk familie eller en tysk familie, der opholder sig i sommerhuset ved Vestkysten.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:08

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):
Det afhænger jo fuldkommen af smittetrykket i den delstat i Tyskland, som den eventuelle tyske familie så kommer fra, altså hvordan smittetrykket er i den pågældende delstat på det pågældende tidspunkt. Og i forhold til et tænkt scenarie, hvor den delstat i Tyskland, som den familie, man nu taler om her, kommer fra, havde nøjagtig samme smittetryk som det sted i Danmark, man rejser til, tror jeg, det logiske er at sige, at så ville det være det samme smittetryk. Men der er så mange parametre, der ligger bag sådan et spørgsmål, at det knap nok giver mening, synes jeg, at forfølge det yderligere. Det kræver, at man skal vide, hvilken delstat det er, hvad det er for nogle mennesker, hvordan de færdes, hvordan de er udsat for smitte osv. (*Eva Kjer Hansen* (V): Hvad med forskellene i Danmark?) Forskellene i Danmark? Det kan man også læse i rapporten. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Ja tak!) Undskyld, formand.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke flere spørgsmål til sundheds- og ældreministeren fra fru Eva Kjer Hansen og fru Ulla Tørnæs i denne omgang.

Men det er der så til gengæld fra fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti, hvor medspørgeren er hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:09

Spm. nr. S 1066

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF) (medspørger: **Peter Skaarup** (DF)):

Vil ministeren sikre, at der nedsættes en coronakommision, som skal undersøge håndteringen af coronakrisen med det formål, at Danmark i fremtiden vil være bedre forberedt på en epidemi?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 14:09

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Vil ministeren sikre, at der nedsættes en coronakommision, som skal undersøge håndteringen af coronakrisen med det formål, at Danmark i fremtiden vil være bedre forberedt på en epidemi?

Kl. 14:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:09

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Først vil jeg sige: Jeg er helt enig med spørgeren i, at Danmark skal og må være bedre forberedt på en epidemi; verden skal være bedre forberedt på en pandemi. Og man må sige, at verdens førende forskere og Danmarks førende forskere ikke engang nu kan sige, præcis hvornår covid-19 ramte Europa – det viser jo bare, hvor tidligt vi er i processen. Der er gisninger, og der forskes stadig væk i det, men vi kan ikke sige, præcis hvornår covid-19 ramte Danmark. Vi kan ikke præcis sige det. Vi regner med, at det var i år, men det nyeste er jo, at den måske endda ramte Europa i slutningen af sidste år, måske endda endnu tidligere. Og det vil sige, at vi er meget, meget tidligt i det her forløb, og det, vi bare ved, er, at når man er på bagkant, taber man til pandemien; så vinder epidemien, når man er på bagkant. Derfor er det så afgørende, at vi har handlet hurtigt i Danmark, og det er derfor, vi er i den situation nu, at vi kan begynde at genåbne vores samfund og ikke har lukket så meget ned, som mange andre lande har været nødt til, og ikke har oplevet den form for overdødelighed, som en lang, lang række lande i verden desværre har oplevet. Det betyder også – når jeg har sagt A, må jeg også sige B – at vi *skal* evaluere, for vi *skal* blive klogere på de valg, der er truffet, både de gode og de valg, hvor man siger, at det havde været bedre at vide mere. I forhold til de fejl, der er begået, har vi sagt fra starten af, at myndighederne ikke har prøvet det her før, ingen af os i Folketinget har prøvet det her før – selvfølgelig vil der begås fejl, men det vigtige er, at man retter ind lynhurtigt, når man bliver klogere, og når man lærer mere om situationen. Og det er også det, der vil være det fortsatte.

Når der så spørges konkret til, om der skal laves en coronakommision, vil jeg sige, at det mener jeg er for tidligt at lave en præcis definition af, altså hvordan en sådan evaluering skal være. Men uanset hvor lang tid den her epidemi foran os varer – vi håber jo, at den ikke varer så lang tid, men det kan også være lang tid – skal vi evaluere, når vi kommer ind i mere smult vande.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 14:11

Liselott Blixt (DF):

Jeg er rigtig glad for, at ministeren siger ja til, at vi i hvert fald skal evaluere hele forløbet. Ministeren var så inde på rigtig mange ting, som jeg nok skal prøve at holde mig lidt fra – helt fra et spørgsmål, som jeg har stillet ministeren, og som også kører i dag,

om vi skal undersøge, om der har været covid-19-smittede tidligere. Og i forhold til hvor heldige og dygtige vi har været, er der stadig nogle mangler hist og pist. Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren vil tage de ting med, som man også problematiserer, i forhold til netop beredskabet af værnemidler, i forhold til de forskellige strategier kontra de andre, i forhold til om vi har haft den rette test- og respiratorkapacitet, og i forhold til hvordan koordineringen mellem Statens Serum Institut, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen har fungeret, altså hvordan det hele har samarbejdet. Er det noget, man vil tage med i den evaluering og undersøgelse?

Kl. 14:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:12

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg har lyst til at gøre det, man skal passe på med som minister, nemlig bare at sige ja. For det skal man passe på med af den grund, at det selvfølgelig binder. Så det er min *intention* at gøre det her. Jeg synes, at alle de emner, som nævnes her, skal man se på, bl.a. værnemiddelsituationen – værnemidler, som jo nu er en del af vores kritiske infrastruktur. Det var de jo ikke før, men det bør de være, og det vil sige, at det stiller nogle meget, meget store krav til værnemiddelproduktion, fremskaffelse, reservation, lagre osv., strategier, test og respiratorer, som vi har kæmpet med – ikke så meget med vores respiratorer, gudskelov, men test har vi jo kæmpet med at få skaffet – og koordinering imellem styrelserne. Alle de ting, som jeg kan se dem nu, mener jeg at det vil være klart fornuftigt og helt oplagt at evaluere alle sammen.

Kl. 14:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Liselott Blixt.

Kl. 14:13

Liselott Blixt (DF):

Når man laver en evaluering, altså en kommission, som vi ønsker, så bør vi også tage nogle af de andre ministerier med ind. Er det noget, man påtænker – netop for at se de økonomiske konsekvenser? For det er jo klart, at når man lukker hele landet ned, har der ikke været mange smittede, men det har så haft nogle økonomiske konsekvenser i stedet for. Er det noget, man påtænker at tage med i den evaluering?

Kl. 14:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:13

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det mener jeg er oplagt, naturligvis. Det er klart, at Sundheds- og Ældreministeriet har været drivende i forhold til vores styrelser og i forhold til mange ting. Men det har været et tæt, tæt samarbejde, og det er et tæt, tæt samarbejde, og det skal være et tæt, tæt samarbejde med en række andre ministerier, så det mener jeg klart er fornuftigt. Jeg er bare nødt til lige at anholde en ting: Den her fortælling om, at vi har lukket så kraftigt ned, og at det virkelig gør ondt på vores økonomi. Ja, vi har taget hårdt fat i Danmark, og befolkningen har virkelig ydet en indsats, men sammenlignet med en lang, lang række andre lande i Europa, har vi ikke lukket nær så meget ned. Der er jo lande, der har indført udgangsforbud, og som først nu begynder at dirke på det. Så vi er altså kommet heldigt igennem det, mens

vores overdødelighed er på et helt andet og meget bedre niveau – gudskelov!

Kl. 14:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det medspørgeren, hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:14

Peter Skaarup (DF):

Tak for ministerens besvarelse her. Jeg synes egentlig, at ministeren ret frisk og frejdigt svarer godt på de spørgsmål, der bliver stillet, nemlig vedrørende det, at vi ønsker en kommission, der får undersøgt, præcis hvordan hele arbejdet for at dæmme op for den her pandemi er foregået – med henblik på at vi kan lære af det i fremtiden. Og jeg kunne måske ønske mig, at andre var lige så åbne, som ministeren var her i spørgetiden og i sin besvarelse, med hensyn til at sige: Jamen der er begået fejl, og dem skal vi lære af.

Spørgsmålet fra Dansk Folkeparti er så: Vil regeringen på den baggrund – hvis vi er enige om det – sikre, at vi får en kommission, der undersøger de her ting til bunds, så vi kan lære både af coronaen, men jo sådan set også af nogle af de andre pandemier og epidemier, der har været, med henblik på at vi kan arbejde os ud af det, som vi måske må erkende kan komme igen, på en anden måde og en mere forebyggende måde, end det har været tilfældet i forbindelse med coronaen?

Kl. 14:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:16

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Først vil jeg sige tak for indledningen. Man skal jo altid lytte efter, når man får noget, der lyder som en ros, for så stikker der tit noget under. Så det var en ros for at erkende fejl, hvis man skal forstå det rigtigt.

Vi har sagt fra starten af, at i den her situation vil der nødvendigvis blive begået nogle fejl undervejs. Det er ikke alt, der har været lige smukt, men jeg står fuldt ud på mål for og er så stolt over det arbejde, som vores medarbejdere, også medarbejderne i mit eget ministerium, har leveret i den her tid. Det har været enormt afgørende, at der er blevet handlet, og at der er blevet handlet hurtigt og resolut. Det mener jeg også at alle tal viser at der er gjort, i forhold til vores sundhed i Danmark.

Jeg mener, det er for tidligt at begynde at sige, hvordan sådan en evaluering skal designes, også fordi – det er jo rigtigt, hvad spørgeren siger – der nok kommer noget mere. Men det, vi bare ved, er, at det ikke vil være samme type pandemi. Det kan være en anden sundhedskrise, der kommer, f.eks. resistente bakterier – en anden sundhedskrise, som rammer hele verden inden for i hvert fald få årtier, som vi skal være forberedt på, altså som også vil være noget, men som ikke er pandemisk, men har andre sundhedsaspekter.

Så der skal evalueres, men hvordan setuppet præcis skal være, vil jeg ikke komme ind på nu her.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:17

Peter Skaarup (DF):

Nu har vi jo i dag i medierne kunnet se, at der måske kan ske det, at coronapandemien kan dø ud på et eller andet tidspunkt, og det er jo fantastisk positivt. Og når jeg roste ministeren for lidt siden for noget klar tale, stak der også noget under i den forbindelse. Der

stikker jo netop præcis det under, at vi er utålmodige efter, at vi får lært af de ting, altså så vi kan være på forkant med bl.a. værnemidler og testudstyr, hvilket nogle andre lande har været bedre til end os.

Så derfor vil jeg godt stille ministeren nogle spørgsmål. Punkt 1: Får vi en kommission? Punkt 2: Hvornår mener ministeren at der kommer et beslutningsgrundlag over for Folketinget omkring det – for det kan jo ikke trække ud i evigheder?

Kl. 14:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:18

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Omkring test må man bare sige, at Danmark nu er blandt de lande, der tester suverænt flest pr. million indbyggere – sådan tror jeg man opgør det – helt suverænt mest. Vi er helt i top nu. Det var vi ikke for et par måneder siden, så der er arbejdet hårdt på det. Så spørgeren har ret i, at vi havde problemer med det, men der er virkelig også arbejdet på at løse det, og vi er nu et sted, som er langt bedre, end vi var tidligere, og altså helt i verdenstoppen.

Værnemidler er et andet godt eksempel. Vi skal jo ikke stoppe nu med at opbygge vores værnemiddellagre, fordi vi er i den gunstige situation, at epidemien måske er ved at dø ud eller i hvert fald er på et meget lavt niveau, efter hvad vi kan læse fra Serum instituttet. Det ændrer ikke på, at den kan komme op igen, og derfor skal værnemiddelarbejdet jo fortsætte fuldstændig kontinuerligt. Hvornår vil vi være klar? Hvornår er vi i så smult vande, at det giver mening at ændre på det? Det kan jeg ikke svare på på nuværende tidspunkt.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Peter Skaarup. Så er det fru Liselott Blixt.

Kl. 14:18

Liselott Blixt (DF):

Det hele lyder så positivt fra ministerens side. Jeg vil sige, at jeg modtager utrolig mange henvendelser fra personale, der ikke føler sig hørt. Det er nogle af dem derude i kommunerne, i hjemmeplejen, som stadig væk ikke har værnemidler, så de kan føle sig sikre, når de går på arbejde. Det må da også være noget af det, man vil kigge på i en kommission. Når vi siger en kommission, skal det selvfølgelig også være nogle udefra, der går ind og ser på, hvordan Danmark har håndteret krisen. Og så er det ikke ensbetydende med, at vi blot kan sige, at vi synes, vi har gjort det godt i en sammenligning med andre. Vi skal se, om vi har gjort det godt for alt vores personale.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:19

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg modtager også rigtig mange henvendelser fra vores fantastiske personale – både i sygehus- og sundhedsvæsenet generelt og i vores ældrepleje. Og jeg har også modtaget henvendelser om præcis det, der bliver spurgt til her. Så jeg mener, det er helt oplagt at tage med; det vil være en kæmpe fejl, hvis man i sådan en evalueringsproces ikke bevæger sig ud og tager personalets oplevelser, betragtninger og frustrationer med, for der er virkelig blevet arbejdet. Det er jo vores frontpersonale, dem, vi skylder så meget i den her tid. Så det vil være helt oplagt, og det vil være et stort svigt, hvis ikke vi tager dem med.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slut på spørgsmål 12.

Vi går videre til det næste spørgsmål til sundheds- og ældreministeren, som også er stillet af fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti. Og medspørgeren er ligeledes hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:20

Spm. nr. S 1069

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF) (medspørger: Peter Skaarup (DF)):

Hvilke tanker gør ministeren sig om, at Statens Serum Institut allerede den 28. januar 2020 gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på, at der var tegn på milde tilfælde og smitte før symptomdebut?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 14:20

Liselott Blixt (DF):

Mange tak.

Hvilke tanker gør ministeren sig om, at Statens Serum Institut allerede den 28. januar 2020 gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på, at der var tegn på milde tilfælde og smitte før symptomdebut?

Kl. 14:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:21

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg får løbende sundhedsfaglig rådgivning fra vores myndigheder, og jeg har tidligere oplyst i svar til Sundheds- og Ældreudvalget, at Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende, og jeg citerer:

»Statens Serum Institut (SSI), som forestår risikovurderingen i Danmark, gjorde i en mail af 28. januar 2020 Sundhedsstyrelsen (SST) opmærksomme på, at der var tegn på milde tilfælde og smitte før symptomdebut. Dette var baseret på et konkret tilfælde i udlandet, hvor vurderingen var, at en person, som var testet positiv for COVID-19 højst sandsynligt var smittet af en nær kontakt, som umiddelbart var asymptomatisk på kontakttidspunktet. Information stammede fra et møde i det europæiske center for forebyggelse af og kontrol med sygdomme (ECDC). Disse informationer blev drøftet på et fælles møde mellem SSI og SST 4. februar 2020.«

Sundhedsstyrelsen fulgte frem til den 11. marts en inddæmningsstrategi bl.a. baseret på anbefalingerne fra ECDC og WHO, som ikke anbefalede test af asymptomatiske indrejsende, men anbefalede fokus på information af rejsende. Smittefare fra en eventuelt asymptomatisk indrejsende blev vurderet til at være meget lav og væsentlig lavere end smittefare fra en person med symptomer. Desuden var vurderingen, at det var problematisk at teste asymptomatiske personer, da der på grund af den meget lave koncentration af vira er stor risiko for et falsk negativt svar og dermed for, at testsvaret kan give falsk tryghed.

Rejsende fra risikoområdet blev i stedet i overensstemmelse med internationale anbefalinger opfordret til at være særlig opmærksomme på og straks handle på eventuelle symptomer ved hjemkomst. Det fremgik af de retningslinjer, som Sundhedsstyrelsen offentliggjorde den 5. februar, at der er set eksempler på person til person-smitte før symptomdebut, men at WHO på daværende tidspunkt vurderede, at smitte hovedsagelig sker fra patienter med symptomer. Så der gik altså 8 dage, fra Sundhedsstyrelsen fik oplysninger fra Statens Serum Institut, og 1 dag fra mødet, til styrelsen havde det med i de offentligt tilgængelige retningslinjer.

Kl. 14:22

Kl. 14:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Liselott Blixt.

Kl. 14:23

Liselott Blixt (DF):

Det var et meget langt svar på et spørgsmål, som jeg ikke stillede. Jeg spurgte, hvornår ministeren var blevet konfronteret med det. Hvornår fik ministeren at vide, at man kunne smitte før symptomdebut? Jeg ved godt, at ministeren har oplyst, at ministeren fik det at vide, men ikke hvornår. Derfor er det det spørgsmål, jeg stiller: Hvornår fik ministeren det at vide og blev gjort bekendt med de oplysninger, samt hvad der lå til baggrund for de oplysninger, at man kunne smitte før et udbud?

Kl. 14:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:23

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Nu er jeg ked af at rette spørgeren, men det er nu ikke det spørgsmål, der er stillet. Spørgsmålet fra spørgeren lyder:

Hvilke tanker gør ministeren sig om, at Statens Serum Institut allerede den 28. januar 2020 gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på, at der var tegn på milde tilfælde og smitte før symptomdebut?

Det er spørgsmålet. Så det er det spørgsmål, jeg svarer på.

Jeg vil godt fremhæve og sige, at ud fra et forsigtighedsprincip blev det den 29. januar, dagen efter den 28., som led i Styrelsen for Patientsikkerheds håndtering udvidet til at omfatte personer, der havde haft kontakt med bekræftede eller mistænkte tilfælde af covid-19 48 timer før symptomdebut. Det var altså Styrelsen for Patientsikkerhed, som på den måde reagerede der.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Liselott Blixt.

Kl. 14:24

Liselott Blixt (DF):

Ministeren siger så – og det var et af de svar, ministeren gav her – at der var et enkelt tilfælde. Som jeg kan se i det notat fra den 28. januar, er der studier, der viser, at man kan smitte, før man har symptomer på coronavirus. Er det ikke korrekt, at det ikke er et enkelt tilfælde, det handler om?

Kl. 14:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:24

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kan tilføje her, at danske medier skrev om den her situation, altså at der nu var kommet oplysninger om, at asymptomatiske personer kunne smitte – Berlingske den 28. januar, TV 2 den 1. februar, Jyllands-Posten samme dag, altså den 1. februar. Det var noget af det, som begyndte at komme frem i nogle rapporter, og det var så også noget af det, altså de her rapporter, som danske myndigheder også læste, ud over at de også fik rådgivning fra ECDC og WHO og handlede på de anbefalinger. Og så havde man det her forsigtighedsprincip i Styrelsen for Patientsikkerhed i forhold til opsporing.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Jeg siger tak til ministeren for besvarelsen. Det, som undrer mig lidt, er, at ministeren ikke svarer på det spørgsmål, som fru Liselott Blixt kom med, nemlig hvornår ministeren fik besked om den her sag, der hos Sundhedsstyrelsen dukker op den 28. januar. Så kan vi ikke godt her i Folketinget få at vide, hvornår ministeren fik besked om det?

Kl. 14:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:26

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jo, men jeg tror, at jeg ligesom alle andre fulgte med i danske medier, og det vil sige, at det jo var en oplysning, som var fuldkommen transparent; det var offentlige oplysninger. Når Berlingske, tv2.dk og Jyllands-Posten i de dage alle sammen skrev om de her oplysninger, så var det fuldkommen bredt, og når Styrelsen for Patientsikkerhed den 29. januar i deres opsporing begynder at have personer, der har været sammen med smittede op til 2 dage, før smitten er konstateret, så er det jo netop, må jeg konstatere, en reaktion på dette og de forsigtighedsprincipper, som er der. Sundhedsstyrelsen gjorde den 5. februar, altså få, få dage efter, i deres redegørelse netop opmærksom på, at der var person til person-smitte før symptomdebut – en redegørelse, som var fuldt offentlig, og det vil sige tilgængelig for mig og alle andre

Kl. 14:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:27

Peter Skaarup (DF):

Nu var der jo et samråd i Folketinget sidste uge, hvor der heller ikke kunne gives svar på det spørgsmål, jeg stillede, og som fru Liselott Blixt også har stillet mindst en gang her i Folketingets spørgetid. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren igen: Hvornår fik ministeren besked om den henvendelse, der var hos Sundhedsstyrelsen den 28. januar? Hvornår kom det ind på ministerens bord?

Jeg taler ikke om presseomtale. Det har vi alle sammen kunnet forvisse os om, og nogle ting reagerer man på, nogle ting reagerer man ikke på. Men hvornår fik ministeren direkte besked? Det er jo det, der er spørgsmålet, som er blevet stillet både i sidste uge og nu igen – mange gange.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:27

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kan godt genkende den her slags spørgsmål fra sådan den normale politiske boksekamp – hvem har vidst hvad hvornår? Det her er ikke en fortrolig eller hemmelig oplysning. Denne oplysning var at finde i helt åbne internationale studier, og der blev skrevet om det, i hvert fald i en lang række af de største danske medier. Og i de samme dage blev det udsendt i to af de styrelser, jeg har ansvaret for, altså om deres retningslinjer i forhold til opsporing, når det gælder Styrelsen for Patientsikkerhed, og i forhold til de retningslinjer, som Sundhedsstyrelsen lavede lige de sidste dage af januar og første dage af februar. Det vil sige, at der er – og jeg kunne næsten have lyst til at citere en tidligere statsminister – intet som helst at komme efter i den her sag.

Kl. 14:28

Kl. 14:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Liselott Blixt.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:28

Kl. 14:31

Liselott Blixt (DF):

Så går vi ud fra, at ministeren vidste det allerede den 29. januar. Så kan man spørge: Hvad er grunden til, at der så gik 2 måneder, før man ændrede retningslinjerne? Det gjorde jo, at de mennesker, som passede f.eks. vores ældre på plejehjemmene – altså der, hvor der er flest, som er afgået ved døden som følge af covid-19 – måske kunne have beskyttet sig bedre, hvis de havde vidst, at der var nogle andre retningslinjer. 2 måneder gik der! Hvad var grunden til, at der skulle gå 2 måneder, fra ministeren fik det at vide, til man ændrede retningslinjerne?

Kl. 14:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:29

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Om Sundhedsstyrelsens retningslinjer fra den 5. februar, altså få, få dage efter at den oplysning kom frem på Seruminstitutet, skriver Sundhedsstyrelsen:

Person til person-smitte er påvist ved tæt kontakt til smittede, herunder sundhedspersonale eller familiemedlemmer. Af de tilgængelige rapporter fremgår, at en stor del af tilfældene i Kina ikke har haft kendt kontakt til syge mennesker eller markeder, så den konkrete eksposition er som oftest ukendt. Inkubationstiden angives at være mellem 2 og 12 dage omkring medianen på 7 dage. Det formodes, at man smittes ved dråbesmitte og kontaktsmitte ligesom ved andre humane coronavirus, herunder SARS-CoV og MERS-CoV.

Og så står der:

Der er set eksempler på person til person-smitte før symptomdebut, men WHO vurderer, at smitte hovedsageligt sker fra patienter med symptomer. Citat slut.

Så det er altså Sundhedsstyrelsen, der den 5. februar lægger det her helt åbent frem.

Kl. 14:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Så siger vi tak til fru Liselott Blixt og hr. Peter Skaarup.

Næste spørgsmål er stillet til sundheds- og ældreministeren af hr. Torsten Gejl, Alternativet

Kl. 14:30

Spm. nr. S 1071

14) Til sundheds- og ældreministeren af:

Torsten Gejl (ALT):

Er det ministerens holdning, at teststrategien om at opspore, teste og isolere fungerer?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:30

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Vi har jo i Alternativet været glade for, at regeringen har lavet en mere offensiv teststrategi, og i den forbindelse er det interessant at høre, hvad resultatet foreløbig har været. Så det konkrete spørgsmål er:

Er det ministerens holdning, at teststrategien om at opspore, teste og isolere fungerer?

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Det er jo en ny sygdom, vi har med at gøre, og dermed også nyt land for sundhedsmyndighederne i hele verden. Vi følger udviklingen tæt. Sundhedsstyrelsen reviderer løbende anbefalinger og retningslinjer på baggrund af den nyeste tilgængelige viden og ændringer i situationen.

Siden den første patient blev testet positiv for covid-19 her i landet, har vi over tid bevæget os fra en inddæmningsstrategi til en afbødningsstrategi. Test har været en vigtig del af håndteringen af covid-19, og Sundhedsstyrelsen har løbende vurderet det faglige grundlag og tilrettelagt tilgangen for både test, isolation og opsporing ud fra det stadium, epidemien var på.

Lige nu er vi i den fase, hvor samfundet skal åbnes op igen. Vi hører i Danmark til den gruppe af lande, der har testet flest pr. indbygger, men det er fortsat regeringens klare strategiske mål, at langt flere skal testes. Det er en vigtig del af at sikre tryghed og overvågning af smitte i forbindelse med genåbningen. Den ny teststrategi skal således være med til at bane vej for genåbning. Vi skal kunne diagnosticere, opspore, forebygge smitte, bekræfte smittefrihed, og derudover skal smitten overvåges. Der er løbende arbejdet målrettet for at øge antallet af test, og regionerne har udvidet deres testkapacitet markant.

Et vigtigt skridt er også at åbne det nye testspor, Testcenter Danmark. Test skal kombineres med opsporing og isolation, så smittespredning undgås. Vores fokus er på at navigere Danmark så godt som muligt gennem pandemien. Lige nu taler tallene for sig selv. Selv om det er for tidligt at konkludere noget endeligt, er det positivt, at vi sammenlignet med andre lande oplever et lavt smittetryk.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:32

Torsten Gejl (ALT):

Det var mit eneste spørgsmål, kære formand.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Okay. Der er ingen opfølgende spørgsmål. Tak for det.

Så går vi videre til det næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 1056 til transportministeren, og det er stillet af hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:33

Spm. nr. S 1056

15) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hvad er ministerens holdning til, at Vejle fjordbroen – med et hverdagsdøgntrafiktal før coronakrisen på mere end 95.000 – har udviklet sig til Jyllands trafikale flaskehals?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse op.

Kl. 14:33

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Jeg læser spørgsmålet op, og det lyder således: Hvad er ministerens holdning til, at Vejle fjordbroen – med et

hverdagsdøgnetrafik for coronakrisen på mere end 95.000 – har udviklet sig til at blive Jyllands trafikale flaskehals?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:33

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for det meget gode spørgsmål. Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at motorvejsstrækningen over Vejle fjordbroen er helt central for trafikafviklingen. Det gælder både, når man ser det i et lokalt perspektiv, men også i landsdelstrafikperspektiv og derfor også en af de mest trafikerede motorvejsstrækninger i Jylland.

Før coronakrisen udgjorde strækningen, som spørgeren også ganske rigtigt gør opmærksom på, en potentiel flaskehals på den østjyske motorvej, og når samfundet er kommet helt op i gear igen, må vi naturligvis også forvente, at der igen kommer pres på vores infrastruktur, og det gælder i sagens natur også for Vejle fjordbroen.

Vi er i regeringen meget opmærksomme på kapacitetsudfordringen over Vejle Fjord, og det er også en af de trafikale udfordringer, jeg forventer at vi skal drøfte nærmere sammen med spørgeren og Folketingets øvrige transportordførere i forbindelse med en kommende infrastrukturplan.

Den nyligt offentliggjorte vvm-redegørelse af et andet projekt, nemlig den nye midtjyske motorvej mellem Haderslev og Give, viste som bekendt, at en sådan motorvej desværre kun vil medføre en begrænset aflastning af Vejle fjordbroen. Afhængigt af linjeføring kan der således forventes en aflastning på i størrelsesordenen 3.000 til 5.000 køretøjer i døgnet, og en ny midtjysk motorvej synes altså ikke dermed at være løsningen på kapacitetsudfordringen ved Vejle fjordbroen på lang sigt.

En mere langsigtet løsning kunne formodentlig være enten at udvide den eksisterende bro over Vejle Fjord til otte spor eller at anlægge en ny parallel firesporet bro. Vejdirektoratet har faktisk vurderet det i en strategisk analyse fra 2014 – det er på et meget indledende niveau, skal det siges, og der er heller ikke taget stilling til det – og det blev i den forbindelse vurderet, at de to løsninger i 2013-priser ville beløbe sig til henholdsvis 1,1 mia. kr. for udvidelsen og 1,7 mia. kr. for parallellbroen. I beregningen er anlægsoverslaget dog kun for selve broanlæggene og altså ikke landfæster og landanlæg oveni, og vi har i regeringen heller ikke taget stilling til, om det er et projekt, der skal gås videre med, men jeg synes dog, at det er interessant, også i lyset af spørgerens opmærksomhed på problemstillingen.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 14:35

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for svaret. Jeg ved fra gårdsdagens forespørgselsdebat, at vi er enige om, at mobilitet er helt afgørende for Danmarks økonomi, jobskabelse og sammenhængskraft og for den enkeltes frihed til at bevæge sig rundt.

Store dele af Jyllands trafik er jo kanaliseret ned over Vejle fjordbroen – sådan har det maget sig med vores infrastruktur. Trafikken fra Nordjylland og Østjylland kommer via E45, og trafikken fra store dele af Midtjylland, Vestjylland og hele Nordvestjylland kommer ned ad Rute 18, motorvejen fra Herning-Holstebro, og så kommer der også en del trafik ned ad Rute 13 fra Viborg over Tørring, og det giver jo en enorm koncentration af trafik lige netop på Vejle fjordbroen, plus at det giver en omfattende omvejskørsel, at man skal helt

over i det østlige Jylland for at komme over broen der, inden man så skal videre mod Tyskland, Sjælland, eller hvor man skal hen.

Økonomisk vækst har jo medført den her enorme stigning, som ministeren omtalte – det er 40 pct. siden 2010 – og derfor er der den her kritiske trængsel. Borgmesteren i Vejle kan jo berette om, at det engang imellem er ligesom i de gode gamle dage, hvor der er lange køer ind igennem Vejle, når der har været uheld oppe på broen.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om han er enig i behovet for, at vi ved en kommende trafikaftale sætter os det mål, at vi skal have fundet en løsning på den opståede trafikale flaskehals ved Vejle.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:36

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg synes, det lyder som en rigtig god idé at se helt fordomsfrit på, hvordan vi kan løse det bedst tænkeligt og få et fremtidsperspektiv på det. Og spørgsmålet om, hvornår vi opnår kritisk trængsel, er selvfølgelig også det, som er lidt afgørende her. Jeg er jo selvfølgelig godt bekendt med, at spørgeren især er optaget af, om man kan lave en parallel motorvejsforbindelse, men jeg minder lige om, at tallene altså ikke tyder på, at det vil være tilstrækkeligt til at løse flaskehalsen ved Vejle Fjord.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:37

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er jo ikke kun spørgeren, der er optaget af en parallelmotorvej. Jeg kan jo oplyse, at Socialdemokratiet hidtil har været en varm fortalende for en jysk parallelmotorvej. Ja, faktisk var det den navnkundige socialdemokratiske vejordfører gennem mange år, oberst Jens Christian Lund, som lancerede behovet for en jysk parallelmotorvej. Siden har skiftende S-transportordførere bakket op om projektet, og det var jo også en central del af Socialdemokratiets trafikudspil fra starten af 2019. Så jeg er ikke ene om at fokusere på en jysk parallelmotorvej, og nu er det jo undersøgt, og vi skal have truffet en beslutning.

Så derfor vil jeg spørge, om ikke ministeren er med på, at vi har en undersøgelse, at det er en mulighed med en parallelmotorvej, og at der er en betydelig aflastning – jeg er lidt i tvivl om de tal, der ligger, det er nogle regneark, og de er taknemmelige. Og om ministeren ikke er villig til at følge op på forgængerne i Socialdemokratiet og fokusere på en jysk parallelmotorvej.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:38

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg selvfølgelig er skuffet over, at de forundersøgelser, der er, viser, at der er så lidt aflastning af Vejle fjordbroen, for som spørgeren selv er inde på i dette spørgsmål, er det en flaskehals, og derfor synes jeg også, vi skal kigge fordomsfrit på, om der kan bringes andre løsningsmodeller i spil. Jeg synes da eksempelvis også, at vi – med hensyn til de overvejelser og ting, som har været undersøgt, altså om man kan lave en parallel bro, om man kan udvide den eksisterende bro – bør undersøge det, for dermed også at undersøge, om det kunne være en aflastning. Og jeg er bekendt med borgmesterens bekymringer. Jeg har faktisk været

på besøg i Vejle og har også hørt om de alternativer, som man også tænker der er lokalt, også ned igennem byen.

Kl. 14:41

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:41

Kl. 14:39

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jo, nu håber jeg, at ministeren tager de der tal fra undersøgelsen med et gran salt. For når man parrer det med den sunde fornuft, altså at der kommer en genvej fra Give direkte mod Tyskland, så tror jeg, at rigtig, rigtig mange vil tage den vej, uanset om der er et regneark eller ej. Det er jo så virkeligheden over for noget teori.

Men det handler jo om en fremtidssikring af den jyske transportkorridor nord-syd, som betjener en stor del af Danmarks industri, og der er nogle elementer, der er vigtige der: en tredje Limfjordsforbindelse, udvidelser på E45. Og så den her jyske parallelmotorvej, som skal fremtidssikre kapaciteten. Er ministeren ikke enig i, at udvidelser på E45 ikke alene gør det, men at vi også er nødt til at fremtidssikre kapaciteten med en parallelmotorvej?

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:39

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Nu er det jo selvfølgelig ikke inden for rammen af spørgsmålet at tage stilling til spørgsmålet om en midtjysk motorvej i en kommende infrastrukturaftale. Men jeg vil i hvert fald gerne slå fast, at de meget fornuftige projekter, der ligger på E45 – hvor jeg må sige, at det nok mere er et spørgsmål om, hvornår de kommer, end om de kommer, fordi de er meget nødvendige – også vil føre til, at der på sigt kommer endnu mere trafik på Vejle fjordbroen. Og derfor bliver vi selvfølgelig også nødt til at kigge på den flaskehals. Og så er der selvfølgelig spørgsmålet om timing, og det må vi så tage i de videre infrastrukturforhandlinger.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Vi fortsætter med det næste spørgsmål, som er spørgsmål 1057, og med samme spørger, hr. Kristian Pihl Lorentzen, og til transportministeren.

Kl. 14:40

Spm. nr. S 1057

16) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Er ministeren enig i behovet for udarbejdelse af en national strategi for genstart af den danske luftfart – indenrigs som udenrigs – i kølvandet på coronakrisen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse højt.

Kl. 14:40

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder således: Er ministeren enig i behovet for udarbejdelse af en national strategi for genstart af den danske luftfart – indenrigs som udenrigs – i kølvandet på coronakrisen?

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for det meget højaktuelle spørgsmål, og det vidner jo bare om, at de drøftelser, vi også løbende har i regi af transportordførerne, selvfølgelig også egner sig til at komme herind i salen, for det her er i sagens natur også noget, som vi har drøftet løbende i kredsen af transportordførere, som jeg holder møde med en til to gange om ugen.

Luftfarten er jo i sin natur international, og derfor vil en genåbning også afhænge af forholdene i andre lande. Det er selvfølgelig især, når det handler om den grænseoverskridende flytrafik, men for så vidt også den nationale. Flere lande, bl.a. Danmark, har indført indrejserestriktioner i forsøget på at få smittespredningen under kontrol, og Udenrigsministeriet fraråder alle ikkenødvendige rejser. For af flyvningerne kan genoptages, skal der igen være tillid til, at landene har smitten under kontrol, og som følge af det vil man så efterfølgende kunne genåbne grænser og lempe restriktioner. Luftfartssektoren er en af de sektorer, som er absolut hårdest ramt af den nuværende krise, og det kan forventes, at der også efter krisen vil være en lavere efterspørgsel fra passagerer i en endog meget rum tid. Og derfor er vi også i en tæt dialog med luftfartsbranchen om, hvordan fremtidige scenarier for en normalisering skal se ud.

Når det er muligt at genåbne luftfarten ud fra et sundhedsmæssigt hensyn, kan det derfor også blive nødvendigt at understøtte luftfarten for at etablere flyruter, som er vigtige for Danmark og dansk økonomi. Det er af stor betydning at få genetableret vitale europæiske ruter, men dette skal ske under hensyntagen til sundhedsmæssige vurderinger. Forholdene er en smule forskellige for indenrigs- og udenrigsluftfart, og indenrigsluftfarten er ikke i samme omfang påvirket af forholdene i andre lande. Derfor har regeringen ikke indført restriktioner på flyvninger, og derfor er det i udgangspunktet også muligt for luftfartsselskaberne at drive indenrigsflyvning som normalt. Men det er dog min opfattelse, at selskaberne gør alt, hvad de kan, for at følge myndighedernes anbefalinger, og både DAT og SAS har af egen drift besluttet at sikre så meget afstand mellem passagererne som muligt, og de er også i gang med at se på bl.a. anvendelsen af mundbind og masker.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:43

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for svaret. Jeg er meget enig i de sundhedsmæssige betragtninger, som ministeren kom med. Venstre har jo ikke en færdigstrikket løsning på det her endnu, men vi ser behovet for en strategi og en plan, og derfor er det godt, at vi kommer i dialog omkring det.

Der er jo ingen tvivl om, at luftfarten har enorm betydning for dansk økonomi og beskæftigelse, ikke mindst i forhold til København, hvor der jo er i tusindvis af beskæftigede ved flyselskaber og underleverandører og ved selve lufthavnen, og her spiller ikke mindst SAS en meget stor rolle som motor med ruter ud i store dele af verden. Så det at holde hånden under SAS som en skandinavisk gigant, der ikke bukker under for coronakrisen, er et vigtigt politisk mål på tværs af partier. Men der er jo også en række andre danske luftfartsselskaber, der bløder voldsomt i denne tid, bl.a. selskaber, der betjener indenrigsruterne, og her er det Venstres holdning, at indenrigslufthavnene også spiller en helt afgørende rolle, specielt når det gælder målet om et sammenhængende Danmark, og vi skal også

sørge for, at ruterne til Aalborg, Billund, Karup, Rønne, Sønderborg og Tirstrup kommer i gang.

Kl. 14:46

Så spørgsmålet er: Har ministeren gjort sig nogle overvejelser om, hvordan dansk luftfart bedst kommer igennem denne krise med livskraften i behold på den anden side? Det kræver givetvis en national strategi med nogle klare politiske mål, men jo også nogle virkemidler, som vi kan få defineret i et samarbejde med branchen. Hvad har ministeren gjort sig af overvejelser?

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Transportministeren

Kl. 14:44

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg har først og fremmest en løbende dialog med branchen. Jeg har også i denne uge haft drøftelser, naturligvis virtuelt – man kan jo ikke samle hele luftfartsbranchen i Danmark i et mødelokale i denne tid, så det foregår som mange andre møder også virtuelt – og har naturligvis også lyttet til de udfordringer, de ser. Jeg forstår, at man er godt hjulpet af de generelle hjælpepakker, som Venstre også har været med til at sikre det brede politiske flertal for i Danmark, og det er klart, at der, så længe de kører, så er en rimelig betryggelse i forhold til selskabernes overlevelse. Men når man kommer ud på den anden side, skal der selvfølgelig være nogle ensartede retningslinjer.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:45

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Jeg vælger at tolke det sådan, at regeringen agter at lave en plan for, hvordan vi kommer godt ud på den anden side med vores luftfart, og der er jo forskellige virkemidler. Et af virkemidlerne, der jo til dels allerede bruges i forhold til Bornholm, er, at det offentlige køber et vist antal sæder, hvilket er med til at holde hånden under det.

Men så er der jo selve genstarten, hvor vi jo sandsynligvis skal have en indsats både herhjemme, men også på et europæisk niveau, og der vil jeg spørge om ministerens overvejelser omkring det europæiske, ruterne ud i Europa: Bliver det noget med at forhandle nogle prioriterede ruter, der skal åbne først, eller er det med et big bang, man skal åbne? Og hvad med resten af verden? Kan ministeren sige lidt om det?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:46

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er jo indenrigsflyvning, der allerede fungerer i Danmark, ja, og det vil ganske givet være det, der først kommer på vingerne – undskyld den vending – men at det næste så bliver, at der netop skal prioriteres nogle centrale flyforbindelser. Det kunne være mellem hovedstæderne eller noget tilsvarende, som især skal understøtte erhvervslivet. Og i den forbindelse er det i hvert fald afgørende, at vi også koordinerer de europæiske lande imellem. Der er ikke truffet konklusioner på det, men det var noget af det, der også blev drøftet på det seneste uformelle rådsmøde i EU.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg tror jo, at der lige netop her er behov for, at vi ikke ender op med en luftig plan – om jeg så må sige – men at vi bliver rimelig konkrete, også for at skabe den der ro og stabilitet i branchen.

Men afslutningsvis vil jeg spørge, om ministeren kan løfte sløret for den videre proces i sagen frem mod en strategi og en genåbningsplan, herunder om der også er planer om at inddrage Folketingets partier i drøftelserne.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:47

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er jo allerede etableret et sektorpartnerskab med luftfarten, og det er klart, at jeg ikke forestiller mig nogen former for genåbning af samfundet, uanset hvilken del det er, som ikke også inddrager alle Folketingets partier. Så jeg vil i hvert fald gerne tilkendegive her, at jeg har tænkt mig at have en lige så åben proces i det her, som jeg har haft hele vejen igennem coronakrisen, og det vil sige både med løbende orienteringsmøder, men også med en egentlig inddragelse, når der måtte blive behov for at lave aftaler.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er spørgsmålet slut. Tak til transportministeren, og tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 1036, som er til børne- og undervisningsministeren stillet af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 14:48

Spm. nr. S 1036

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Hvordan vil ministeren forklare, at smittetrykket bliver uacceptabelt, når en lærer mødes med to-tre elever under kontrollerede forhold med overholdelse af gældende krav til afstand og antal, mens det er acceptabelt, at de unge mødes op til ti personer uden for skoletiden?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 14:48

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hvordan vil ministeren forklare, at smittetrykket bliver uacceptabelt, når en lærer mødes med to-tre elever under kontrollerede forhold med overholdelse af gældende krav til afstand og antal, mens det er acceptabelt, at de unge mødes op til ti personer uden for skoletiden?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:48

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det gælder jo en del af de spørgsmål, der bliver stillet her i dag, bl.a. af spørgeren, at svaret er, at der ikke er åbent for skolens ældste klasser. Det vil sige, at de gældende afstandskriterier, hvad angår de største klasser, ikke eksisterer, for der er slet ikke åbent for dem. Er det noget, som jeg ønsker som undervisningsminister? Nej! Altså, jeg ønsker, vi skal have en stærk folkeskole, hvor helst alle børn i

Danmark skal gå. Jeg synes ikke, at hjemmeundervisning er noget godt alternativ til det. Jeg mener heller ikke, at fjernundervisning er noget godt alternativ til det. Jeg mener, at ungdommen har godt af at være sammen med hinanden, ses med hinanden, have et fællesskab og lege sammen i skolegården på helt almindelige vilkår. Det er jo derfor, vi driver folkeskole. Så jeg har ikke noget politisk ønske om det her. Men vi står midt i en global pandemi, og i den globale pandemi har vi haft mulighed for i første fase at åbne stille og kontrolleret, og den åbning har ikke gjaldt de store klasser. Derfor er der heller ikke et afstandskrav, hvad angår de store klasser. De må slet ikke kom i skole.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:50

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Så det handler ikke om smittetryk? Altså, i Fyens Stiftstidende bliver ministeren spurgt om, hvorfor skolerne ikke under nogen omstændigheder må samle de ældre elever. Og ministeren siger:

»Det er på grund af det samlede smittetryk i Danmark. Der er ikke plads til – heller ikke under særlige forhold – at åbne for de største elever i den første runde af genåbningen (...) Så lærerne må ikke organisere, at der foregår undervisning af de ældste elever. Heller ikke uden for skolens matrikel i mindre grupper.«

Men hvor er smittetrykket henne i det? Altså, ministeren siger, at det er forbudt. Men der er ikke nogen begrundelse for, hvorfor det er forbudt. Ministeren bruger i forhold til Fyens Stiftstidende det at sige, at der er et større smittetryk. Det spørger jeg så om i spørgsmålet, og jeg synes ikke, jeg får noget svar. Er der et større smittetryk? Hvor er det smittetryk henne, hvis 3-4 mennesker går ude i naturen med stor afstand? Er der noget smittetryk dér?

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:51

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg er ikke virolog, eller hvad det hedder, når man beskæftiger sig med virus. Og det vil sige, at det, jeg forholder mig til, er, at der har været mulighed for at åbne for en del klasser. Vi traf en politisk beslutning, hvor det i den matematiske model i stedet for 9.- og 10.-klasserne blev 4.- og 5.-klasserne, der kunne åbnes for. Og når man åbnede fra 0. til 5. klasse, var der ifølge den ikke plads til, at man yderligere åbnede for skolen. Det vil sige, at alt det her handler om smittetryk.

Jeg tror aldrig nogen sinde, jeg er stødt på en politiker, der synes, det er en god idé at lukke for skolen, og det gør jeg i sagens natur selvfølgelig heller ikke. Det vil sige, at det, vi står med, handler om en eneste ting, og det er jo smittetrykket. Og derfor er det, der bliver refereret til i Fyens Stiftstidende, også meget præcist; altså at det jo er det, der er baggrunden for, at de store elever ikke kan komme i skole, heller ikke når det er uden for matriklen.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 14:51

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Når nu ministeren stadig væk i Fyens Stiftstidende, der har gennemført et udmærket lille interview, bliver spurgt om, hvordan det kan øge smitterisikoen, hvis elever, der godt må mødes kl. 16, ikke må

mødes kl. 12, så er det fordi, at hvis vi sætter læreren til at organisere det, så vil der være flere unge, som ser hinanden, og dermed vil der være større risiko for, at smitten spredte sig hurtigere, end vi kan holde til. Spredte det smitten hurtigere, hvis nogle lærere organiserer, hvad der foregår, og sætter nogle rammer op for det?

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:52

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Ja, det ligger jo også i hele præmissen for spørgsmålet. Grunden til, at man gerne vil det, er, at eleverne savner hinanden og har godt af et fællesskab, og hvis lærerne så begynder at organisere det, vil flere af dem ikke længere savne hinanden og vil faktisk have et fællesskab, fordi de så er sammen i mindre grupper ude i naturen. Og det er det, der er blevet vurderet ikke kan lade sig gøre, altså at åbne for de store klasser, heller ikke i en lille udgave. Vi har alle sammen et ønske om at slå virussen ned til et niveau, hvor det kan lade sig gøre helst at åbne fuldstændig op igen, men ellers åbne delvis op igen, men i første fase var der ikke plads til det. Så ja, det handler præcis om smittetryk og det, at man organiserer et fællesskab, og det er det, der ikke har været plads til i den første fase, hvis vi skulle åbne fra 0. til 5. klasse.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:53

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men kernen i det her handler for mig at se om smittetryk. Ministeren siger også, at det handler om smittetryk, og så bliver det vel også relevant at forholde sig til, hvor smittetrykket er størst. Er det det, hvis en lærer organiserer nogle aktiviteter, hvor man har styr på rammerne, hvor man har styr på, hvordan man agerer i forhold til hinanden? Eller bliver smittetrykket større der, hvor de unge spontant og uden styring går ud og agerer for sig selv? Hvor er smittetrykket størst?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:53

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er det i sagens natur der, hvor lærerne organiserer det, for i det øjeblik, du sætter en voksen til at organisere det, særlig en voksen, der får løn for at gøre det, vil der være flere, der gør det, og det er også det, der er hele hensigten. Når spørgeren gerne vil have, at læreren skal gøre det, er det jo for at sørge for, at børnene i den danske folkeskole får oplevelsen af i de små grupper udendørs at være sammen med hinanden. For hvis læreren ikke organiserer det, hvis ikke vi sætter en, der får løn for det og er voksen, til at organisere det, vil der være færre, der gør det, med det resultat at smittetrykket vil være mindre, fordi der er færre, der mødes med hinanden. Det er jo det, der er hele idéen i det.

Lærerne er utrolig gode til at organisere, så selvfølgelig har jeg tillid til, at hvis vi bad lærerne om at gøre det, ville de også gøre det langt mere effektivt, end når det netop bare er tilfældigt og noget, som de unge mennesker selv skal finde på. Det er jo derfor, vi normalt har lærerstanden til at varetage undervisningen og til at organisere den.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det spørgsmål slut, og vi går videre til næste spørgsmål, og det er spørgsmål nr. S 1037, og det er også til børne- og undervisningsministeren, og det er også stillet af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 14:54

betingelser i forhold til at være ung og ikke noget, der er særlig sjovt.

Men i forhold til at forklare dem det, så de forstår, hvad det ligesom er, der er idéen med, at vi forsøger at beskytte os mod en global pandemi og undgå, at sundhedsvæsenet braser sammen under smittetrykket, så er det egentlig mit indtryk, at de fleste store elever har forstået det.

Kl. 14:54

Kl. 14:56

Spm. nr. S 1037

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Hvordan vil ministeren forklare de større skoleelever i 6.-10. klasse, at de ikke må mødes, når de ser, at deres mindre søskende er i skole og i institution, og at deres forældre er tilbage på arbejde?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:56

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hvordan vil ministeren forklare de større elever i 6.-10. klasse, at de ikke må mødes, når de ser, at deres mindre søskende er i skole og i institution, og at deres forældre er tilbage på arbejde?

Kl. 14:54

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg er sådan set enig i, at vi danskere gennemgående er meget lovlydige. Og jeg tænker, at såvel børn som voksne har håndteret det her fint og gjort en ekstraordinær indsats. Vi har også i starten haft en meget enkel forklaring. Der var noget smitte – de der coronamonstre – som alle kunne se for sig, og der skulle brydes smittetænder. Det er til at forstå. Vi vasker hænder, vi spritter af, vi holder afstand.

Så begynder vi at lukke op, og så begynder der at komme de der historier, hvor Zoo egentlig kan lukke op efter retningslinjerne, men får nej. IKEA er ved at lukke op, men nej, det må de så ikke. Så må de så alligevel. De store børn i skolen gør noget, der i deres øjne ser helt fornuftigt ud, fordi det organiseres af en lærer. Man har de rammer, der skal til. Jeg vil vove den påstand, at der reelt ikke er nogen smitterisiko, når ellers læreren tilrettelægger det rigtigt og tilrettelægger det ordentligt som alternativ til, at de bare går ud og gør det.

Kl. 14:54

Vi opdrager vores børn i skolen til at følge reglerne, ja. Men vi opdrager dem jo også til at være selvstændige – nok autoritetstro, man heller ikke blindt autoritetstro. De skal forstå, hvad de gør, og de skal forstå, hvorfor de gør det. Det er egentlig derfor, jeg gerne vil have den her diskussion. For hvordan forklarer man nogen noget med en høj smitterisiko, hvis den objektivt ikke er der? Hvorfor siger vi til læreren, der gerne vil gå ud med 2-3 elever i en skov – hvor jeg er helt sikker på at man vil kunne bevise at der ikke nogen smitterisiko, hvis det bliver tilrettelagt rigtigt – at det er værre, end at de samme unge lige nu sidder dagen lang derhjemme, bliver mere og mere desperate, har brug for den der sociale kontakt, som ministeren også nævner, og vil have den på en eller anden måde?

Min bekymring er, at hvis vi ikke giver nogle rammer, der er styrede, og hvor vi kan styre smitteniveauet, så får vi en ustyret, ukontrollerbar aktivitet, hvor de unge bare går ud og gør, hvad de har lyst til. Er det ikke en større risiko?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:58

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det har jeg skullet gøre helt konkret, for jeg har selv en derhjemme, der går i 5., og så har jeg en, der går i 6., og de synes jo, det er den største nitte, de har trukket, at deres mor er undervisningsminister og så ikke har sørget for, at de begge to er i skole. Det synes de jo jeg burde være den nærmeste til, så jeg har i den grad selv skullet forklare, hvorfor den ene på den ene side af hegnet skulle i skole og den anden ikke skulle.

Man kan sige, at det handler om at forklare børnene om corona, og de fleste børn ved det godt, for nu har de jo ligesom alle os andre levet med det i et par måneder. Det vil sige, at de godt forstår begrebet smittetænder og godt forstår, at der ikke må være for mange af dem, for så er det, det bliver farligt. Så i virkeligheden mener jeg, at vi har et ret godt udgangspunkt, også pædagogisk, for at forklare, at vi kun kan åbne delvis. Helt ned til vuggestuebørnene har de også, er mit indtryk, været utrolig gode til at forstå, at der er nogle nye rammer for, hvordan vi er sammen med hinanden.

Jeg har sådan en sød lille historie: Da jeg kom ud i en vuggestue, den første dag, der var åbnet op, var der et barn på en 2-3 år, der råbte til nogle af de andre børn i den lille gruppe, de var: Skal vi lege coronalavamonster? Det er bare for at sige, at selv de allermindeste har inde på nethinden, hvad det er, der foregår, og så er der selvfølgelig forskel på – alt efter alderen – hvor meget af det de forstår. Men de store børn i folkeskolen forstår godt, at der er tale om en global pandemi, og at der derfor kun er plads til et vist antal smittetænder, og at vi derfor i den første fase af genåbningen måtte starte langsomt.

Det betyder ikke, at det ikke er sindssygt hårdt at være ung lige nu. Det tror jeg det er for alle dem, der er derhjemme, uanset om man tilhører den ene eller den anden samfundsgruppe. Vi har hele vejen igennem haft åbent for dem, der er socialt udsatte. Det er ikke alle, der har forstået det. Så det siger jeg bare højt igen: Dem, der er socialt udsatte, må gerne være i skole på tværs af alle årgange. Men selv for dem, der ikke er socialt udsatte, er det her utrolig hårde

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nu synes jeg faktisk godt, at man kan have meget større tillid til de unge mennesker, og det synes jeg da også at de sidste rapporter fra sundhedsmyndighederne viser. For den ukontrollerethed har jo ikke været der – på et niveau, hvor det har haft betydning for smittespredningen i hvert fald. For smittespredningen er sådan set på et utrolig lavt niveau, og det er jo det, der har været hele hensigten: Det var at åbne så langsomt, at vi ikke risikerede en eksplosion i smitten.

Selvfulgt kommer der flere nuancer på. Det er da altid nemmere at fortælle folk, at alt er lukket. Det er da nemmere at forstå, end hvis der kommer alle mulige nuancer på. Men det, som det her handler om, er jo et samlet smittetryk, og det er det egentlig min opfattelse af ungdommen – om end de lider under det her, det er der slet ikke nogen tvivl om – at de har udvist en meget, meget udbredt

grad af ansvarlighed. Det synes jeg faktisk vi skal være stolte over på ungdommens vegne. De har godt forstået, at det her er alvor.

Kl. 15:01

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 14:59

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men jeg efterlyser bare, at man kan forklare de børn i Odense, som var ude sammen med deres lærer, hvorfor det skulle være forbudt. Det forstår de ikke, for det giver ikke mening i forhold til at passe på en smitterisiko. Det gør det ikke for dem, det gør det ikke for lærerne, det gør det ikke for dem, der organiserer det.

Så kan jeg godt forstå, at ministeren siger, at det pålæg, der er kommet ovenfra, siger, at man ikke må, fordi skolerne er lukket, og de må ikke komme derud. Det er vel så det, der bare er grunden. Der er ikke nogen grund begrundet i en øget smitterisiko ved at gøre det på den her måde.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:00

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jo, altså, der er ikke nogen, der har lukket skolerne for sjov. Så når det er sådan, at der ikke er åbent for, at lærerne kan organisere undervisning, hvad enten det er på matriklen eller i store eller små grupper eller med eller uden afstand – når der er lukket for det hele – så er det, på grund af at vi står i en global pandemi. Jeg har aldrig hørt en politiker sige: Hey, jeg har det forslag, at vi bare lukker uddannelsessektoren og lader alle de unge sidde derhjemme og kede sig, for det synes vi er en bedre idé, end at de er i skole.

Så når der ikke er åbent for de ældste elever i første fase af corona, er det jo simpelt hen, fordi det vurderes, at risikoen for, at smitten så bliver for stor, er til stede, og derfor er der rigtig god grund til, at lærerne ikke, når skolen er lukket, skal drive skole alligevel. Det er jo, fordi der så er for mange relationer. Det er mit indtryk, at de unge faktisk godt forstår det, og at de også derfor har opført så utrolig ordentligt og disciplineret. Og det synes jeg vi skal takke dem for.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 15:01

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Man opfører sig utrolig ordentligt og disciplineret, det er jeg fuldstændig enig i. Og det gør man, fordi man et langt stykke hen ad vejen stadig væk godt forstår sammenhængen og kan se sammenhængen, kan se logikken i det, man skal.

Problemet kommer bare, når man så egentlig siger til de her unge: Det er sådan set bedre, at I render ud ti mand sammen og leger med hinanden eller gør et eller andet med hinanden, end det er, at I går ud sammen med jeres lærer og får en aktivitet, der faktisk er styret og planlagt.

Det er det man siger.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, og det, der jo ligger i spørgsmålet – når spørgeren er meget optaget af, at lærerne skulle have lov til at organisere det for de unge – er, at spørgeren lige så vel som jeg godt ved, at hvis vi sætter lærerne til det, vil der være væsentlig flere børn og unge, som kommer til at ses med hinanden. Det er jo derfor, vi gerne vil have dem ud og have dem i gang med at gøre noget af det, som de gør normalt, når de er i skole. Og det er jo lige præcis det, der ikke er plads til. Så vi ville ønske, der var det. Det tror jeg vi deler, og det ville være utrolig dejligt, hvis det var sådan, at coronasmitten lå på så lavt et niveau, at det kunne lade sig gøre. Det er jo det, der er i gang med at blive forhandlet om i de her timer.

Men det der med at skulle åbne for noget aktivitet på et tidspunkt, hvor det er blevet anbefalet, at der er lukket for dem, mener jeg ikke er hensigtsmæssigt.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Vi går videre til det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 1042, stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 15:02

Spm. nr. S 1042

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Hvad er ministerens holdning til den nye forskningsrapport »Nødundervisning under corona-krisen« foretaget af DPU og SDU, der viser, at trivslen er yderligere nedadgående, idet de unge i adskillige uger har været frataget muligheden for at ses med deres klassekammerater?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:02

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Hvad er ministerens holdning til den nye forskningsrapport »Nødundervisning under corona-krisen« foretaget af DPU og SDU, der viser, at trivslen er yderligere nedadgående, idet de unge i adskillige uger har været frataget muligheden for at ses med deres klassekammerater?

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:02

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen, altså, jeg vil sige, at hvis ikke den rapport viste det, ville vi jo simpelt hen have spildt, jeg ved ikke hvor mange milliarder om året på at have ungerne i skole, når der ikke er corona. Altså, det er sjældent, at man får det der blik ind i et samfund strukturelt udefra, som man gør i øjeblikket. Og man kan sige, at det faktisk er en ret god idé, at vi underviser børnene. Det er en ret god idé, de indgår i fællesskaber. Det er nok egentlig meget rart, at det er sådan, for ellers ville samtlige partier i Folketinget hen over de sidste 200 år – siden 1814, hvor vi indførte undervisningspligten – jo have taget fejl i, at et var en god idé, at børnene gik i skole. Så jeg vil sige det sådan, at jeg var blevet rystet i min grundvold, hvis der var kommet en rapport, der havde vist, at fjernundervisning var langt bedre for børnene; at de trivedes bedre alle sammen, at de fik mere fagligt

udbytte af det, så alt det, vi har lært lærerne på seminariet, var spild af tid.

Kl. 15:06

Så vil jeg dog sige, at jeg også har den oplevelse, at der er enkelte elever – får vi tilbagemeldinger om – som faktisk har det bedre med den ro, der er omkring fjernundervisning. Så der er faktisk nogle enkelte, der får noget positivt ud af det. Men ellers, for resten, så er vi mennesker jo flokdyr og trives faktisk bedst med at være i selskab med hinanden. Og derfor er det et kæmpe problem for menneskeheden, når man bliver ramt af en global pandemi og dermed ikke kan indgå i de fællesskaber, vi plejer at gøre.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:04

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak, og tak til ministeren for svaret. I forhold til de sidste elever, ministeren nævner, tænker jeg måske, det er elever, der et eller andet sted skulle være i noget specialtilbud eller i noget med afskærmning og støtte i hvert fald. For langt de fleste elever trives jo bedst med at være sammen med deres klassekammerater. Og lad os vende tilbage til dem – og det er også dem, som mit spørgsmål drejer sig om – altså de børn og unge, vi har, som er i massiv mistrivsel.

Ministeren og jeg har jo tidligere haft taget den her debat med nogle gode diskussioner, og vi har også været enige om mange ting. Jeg synes, ministeren har været god til at komme med nogle konkrete løsningsforslag, og det er også noget, vi arbejder videre med, og der kommer også flere samråd om det her.

Netop fordi ministeren under de her samråd har været villig til at kigge ud af boksen, kan man kalde det, eller vende hver en sten i den her sag for at finde nogle løsningsforslag, så kan man spørge, om ministeren så ikke helt ærligt har tænkt lidt ud af boksen. Når vi har den her pandemi, når vi har risiko for at få en ophobning og en pukkel af sager liggende på de her børn – sager, som vil gøre det helt uoverskueligt, at vi overhovedet kan sidde og snakke om det i samrådsregi – og når vi står i den her særlige situation og kigger på de her unge mennesker, hvad gør vi så nu?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:05

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det giver næsten sig selv, og jeg vil sige, at i forhold til dem, der er i massiv mistrivsel, og dem, der har sager, er det sådan – og det er utrolig vigtigt for mig at få lov til at gentage og gentage – at uddannelsessektoren ikke er lukket. Jeg har så sent som i dag haft to femte dele af borgmestrene – og resten har jeg hen over det næste døgn tid – til møde om lige præcis den gruppe, der er i massiv mistrivsel. For efter mit indtryk er der fortsat for få, der er i skole. Altså, der er langt flere, der egentlig falder ind under den § 2 i nødulukningsbekendtgørelsen, som har været der helt fra starten af det her. Og det vil sige, at det, jeg gør som minister, er forsøge at skubbe på og skubbe på for, at den gruppe faktisk skal tilbage i skole. For der er slet ikke lukket for dem, og det er der for få, der har opdaget.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak, og netop det med at skubbe på er alfa og mega, og det prøver man jo også ude lokalt, og det prøver man også som byrådspolitiker. Og så kunne jeg godt tænke mig, at ministeren forholdt sig yderligere til det og kom med noget mere ud over at skubbe på. For jeg tror, vi bliver nødt til virkelig at lægge os i selen for at få sagt ude lokalt, at der er nogle børn, der skal i skole. Der er en forælder, der udtrykker det i forhold til den undersøgelse, som mit spørgsmål henviser til: Der er intet godt ved den nuværende situation. Vores barn er meget trykket af den manglende hverdag med skole og kammerater og er meget frustreret over den måde, skolearbejdet skal foregå på. Han føler sig lost og har svært ved at få den hjælp, han har behov for osv.

Hvad er ministerens holdning til den udtalelse? For den er meget rammende.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:06

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen jeg tror i virkeligheden, at vi bliver nødt til at bunke eleverne lidt i forhold til, hvad det er for nogle redskaber, der skal i brug. Der er en de 1-2 pct. i vores samfund, som er allermest udsatte, og der er det egentlig mit indtryk, at kommunerne har lagt sig ekstremt meget i selen for at få fat om dem, for dem kender de i forvejen. Det er børn, som på en eller anden måde er inde over kommunen i forvejen. Så er der de næste 2-10 pct., hvis vi tager den gruppe, og det er mit indtryk, at der er meget stor variation på, hvor meget kommunerne har fat om dem. Det er jeg ekstremt bekymret over. Og så er der den store gruppe, og der må du korrigere mig, hvis jeg tager fejl, som den elev tilhører, og som simpelt hen synes, det er frygteligt at være derhjemme og gerne vil tilbage og få rigtig god gavn af, at lærerne underviser normalt. Og der må man bare sige, og det gælder jo også min egen søn, som er derhjemme, at det er altså det, der er vilkårene under en global pandemi. Og vi ville det helst anderledes.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:07

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Jo, jeg er med på, at det er vilkårene. Men en ting er, at vi har en global pandemi, men vi kan også risikere at få globale problemer med mistrivsel, i hvert fald i de lande der har lukket ned i den her grad. Og det er jo en stor udfordring, at det under regeringens gældende betingelser ikke er muligt at prioritere de ældste elevers trivsel, som det er for nuværende. Det kan godt være, at ministeren rynker panden nu, men det mener jeg jo ikke er en mulighed, når børnene netop er tvunget til at blive hjemme. Og jeg ser det som problematisk, når flere kommuner faktisk kommer med nogle alternative løsningsforslag til at hanke op og få fat i nogle af de her børn, som er i potentiel risiko for at komme i mistrivsel. Hvad er ministerens svar til det?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:08

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Det er, at skolen ikke er lukket for dem, der er i mistrivsel. Altså et eller andet sted bliver jeg nødt til at sige det utrolig firkantet, fordi det åbenlyst ikke bliver hørt af alle dem, der sidder med ansvaret derude, så det er ikke så meget til ordføreren, som det er til dem, der eventuelt skulle sidde og høre med, og som har myndighed over de børn, vi taler om. Skolen er ikke lukket for dem, der er i mistrivsel. Og igen: Vi skal skelne mellem dem, der er i mistrivsel forstået på den måde, at de keder sig, fordi de er derhjemme og savner deres venner. Det er én gruppe, og for dem er skolen lukket. Men for dem, der er i mistrivsel, altså i ordets egentlige forstand, er skolen ikke lukket. Og det vil sige, at de skal tilbage og have en normal hverdag på skolen. Og det må de gerne, også i de store klasser, med fysisk tilstedeværelse og en lærer over for sig, der sidder og underviser.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgsmålet er sluttet.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 15:09

Spm. nr. S 1067

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Hvordan kan ministeren være imod, at lærere mødes udendørs med små grupper af deres store skoleelever, som har været isolerede i en meget lang periode, når disse skoleelever ifølge de sundhedsfaglige anbefalinger gerne må mødes uden en lærer?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:09

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Hvordan kan ministeren være imod, at lærere mødes udendørs med små grupper af deres store skoleelever, som har været isoleret i en meget lang periode, når disse skoleelever ifølge de sundhedsfaglige anbefalinger gerne må mødes uden en lærer?

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:09

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen det er jeg da absolut heller ikke. Altså, så hvis jeg politisk skulle træffe en beslutning om, hvad der skulle ske med de store elever i Danmark, så er jeg stor tilhænger af undervisningspligten, som har været i Danmark siden 1814, og det er, fordi jeg mener, at børn og unge mennesker har rigtig godt af at være en del af et fællesskab og i øvrigt et lærende fællesskab. Og i forhold den værdiladning, der ligger i det her spørgsmål, om, at jeg skulle være imod, at nogen mødtes med hinanden: Nej, det er jeg godt nok ikke. Altså, jeg tilhører tilmed et parti, der går ind for fællesskab og ser mennesket som flokdyr i sin grundlæggende ideologi og som fundament for den måde, vi har skruet samfundet sammen på.

Så når tingene er anderledes nu, er det, fordi der er en global pandemi, og ikke fordi der er nogen, der har et ønske om, at nogle elever ikke skulle kunne mødes med hinanden. Der er ikke noget, jeg ønsker mere, særlig i den her tid, end at man igen kunne være sammen med hinanden og igen kunne høre unge stemmer defilere forbi på gader og stræder, og selvfølgelig særligt i det omfang, at der tilmed foregår organiseret læring. Det er noget af det, jeg sætter

allermest pris på, og det er noget af det, jeg selv som ung nød allermest. Så jeg synes, det er ganske frygteligt, hvad der sker for de unge nu.

Så den der værdiladning accepterer jeg simpelt hen ikke som præmis for spørgsmålet.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:10

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Børn og unge mennesker mødes og er sammen, hvilket vi har hørt rigtig meget om i medierne. De fleste af dem er jo sammen fuldstændig på den måde, som sundhedsmyndighederne anbefaler. Der er enkelte, der har været i medierne, hvor det er faldet anderledes ud. Når de nu alligevel hænger ud, og ud fra det, ministeren siger, som jeg jo fuldstændig er enig i, kunne ministeren så ikke lægge sig i selen, når næste åbning kommer om nogle dage, og få talt med statsministeren, som jo er en del af regeringen sammen med ministeren, og få presset statsministeren til at åbne op for den her del? Hvis vi netop har muligheden for at overholde de sundhedsfaglige anbefalinger og lukke nogle af de ældste elever ind, så er det jo en mulighed, der er værd at tage med til statsministeren.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:11

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tusind tak for inspirationen. Jeg kunne omvendt sige det samme: Om ordføreren ikke tager det med til sin formand.

Der er ikke sædvane for, at vi står hernede og drøfter forhandlinger, der foregår, nærmest mens vi taler, og jeg har simpelt hen ikke hørt om én politiker, der synes, det er en god idé, at vi har lukket ned for vores samfund i så meget som et sekund mere, end der er behov for.

Jeg har i øvrigt hørt, at det første af de principper, som Venstre har meldt ud, er, at tingene skal bero på sundhedsfaglighed, og det er jo sådan set det, der er hele idéen bag, at de ældste lige nu ikke er tilbage i skole.

Så jeg tænker, at det måske også ville klæde Venstre, når man diskuterer det her, at sige, at i fase et var der ikke den sundhedsfaglighed, der gjorde, at man kunne åbne op. Så al det her med at lægge sig i selen, altså det, vi som regering lægger os i selen for, er at undgå, at sundhedsvæsenet braser sammen under et smittetryk.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det spørgeren.

Kl. 15:12

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det tror jeg også alle partier er hundrede procent enig med ministeren i. Grunden til, at jeg siger det, er netop, at lige om lidt har vi overskredet deadline for spørgsmål til næste uge, så hvis der ikke sker det, at der bliver åbnet op nu – det er jo det, som flertallet uden om regeringen gerne vil – så risikerer jeg jo netop, at mine spørgsmål bliver skudt 14 dage ud i tiden, og det vil jeg være ærgerlig over.

I forhold til lokale løsninger: Der er jo kommet rigtig mange gode bud, og nogle små skoler, som jo kun har op til 6. klasse, fortæller, at det faktisk er en ulempe for dem, at de er nødt til at sende kun én årgang hjem og lave noget fjernundervisning for dem og så have resten af eleverne på skolen. Har ministeren ikke

overvejet, hvad en mulighed her kunne være, hvis og såfremt vi kan åbne mere op?

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:13

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det der med et flertal uden om regeringen hørte jeg godt på TV 2 News i går. Det er jo noget vrøvl. Jeg har aldrig hørt en politiker, hverken fra oppositionen eller regeringspartiet, mene, at det var en god idé, at der var lukket for skolen. Så hvordan kommer journalisterne egentlig derhen, at de mener, at der er nogle, der mener, at noget skal være lukket? Jeg har ikke hørt Venstre sige, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad Statens Seruminstitut og sundhedsmyndighederne i øvrigt siger, og at de bare vil have de ældste tilbage – tværtimod. Jeg har hørt Venstre sige, at sundhedsfagligheden var vigtig. Okay, så mener Venstre jo ikke noget andet, end alle andre gør. Og det der med et flertal uden om regeringen passer simpelt hen ikke.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:13

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Hvis det om et par dage viser sig, at de nyeste tal fra Serum instituttet viser, at de ældste elever sagtens kan komme tilbage til skolen, er det så noget, ministeren påtænker bliver en reel mulighed fra næste uge?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:14

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg tror egentlig, at jeg sagde det lige før: Altså, mens vi står her i salen, er der nogle over vores lønramme, der sidder og forhandler. Det vil sige, at det er utrolig dårlig stil at stille de spørgsmål, mens de forhandlinger foregår, fordi det betyder, at man ikke kan forhandle seriøst. Det vil sige, at jeg ville synes, det var utrolig useriøst at begynde at svare på det spørgsmål.

Og så vil jeg bare sige, at jeg også mener, at der er andre hensyn. Det kan godt være, man som spørger bare kan stå og sige det ene og det andet. Det hører jeg ikke Venstres formand gøre. Jeg hører, at der er andre, der kerer sig om f.eks. de ældre i Danmark, der sidder demente på plejehjem. Det er så bare en eller anden appel til, at man, selv om man ikke længere sidder i regering, har blik for, at der faktisk findes andre mennesker i Danmark end dem, der lige er inden for ens ordførerområde.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Tak til fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Den næste spørger er fru Marie Krarup, som også skal stille spørgsmål til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 15:14

Spm. nr. S 1050

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Er ministeren ikke enig i, at man på baggrund af de positive erfaringer med fælles morgensang på tv i coronatiden burde inspireres til at gøre morgensang obligatorisk i alle skoler og gymnasier?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 15:14

Marie Krarup (DF):

Tak. Er ministeren ikke enig i, at man på baggrund af de positive erfaringer med fælles morgensang på tv i coronatiden burde inspireres til at gøre morgensang obligatorisk i alle skoler og gymnasier?

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:15

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nej, faktisk vil jeg sige, at den her coronatid har inspireret mig til at gøre det stik modsatte, så når vi kommer på den anden side af coronatiden, kan spørgeren se frem til, at vi i folkeskoleforligskredsens skal drøfte, at nogle af alle de bindinger, vi har lavet, skal vi til at løsne igen.

For jeg synes, at noget af det, der har været utrolig befriende i coronatiden, har været at se, hvor meget engagement man frigiver, og hvor godt tingene lykkes, når man lader være med at styre alting centralt fra. Så hvis spørgeren i stedet for havde spurgt mig, om jeg syntes, det var en god idé med morgensang, og om jeg selv ville indføre det, hvis jeg var lærer på en skole, eller om jeg ville bede om det, hvis jeg var medlem af et elevråd, så vil jeg svare, at det ville jeg bestemt, men ikke gøre det obligatorisk.

En af de første konklusioner for mig omkring den her coronatid er: Hvor har det dog været fantastisk at se engagerede lærere og engagerede skoleledere bare tage fra og træffe beslutninger og gøre det rigtige for vores børn og unge i en utrolig vanskelig tid. Og det får ikke mig til at konkludere, at vi bare skal centralisere endnu mere og gøre endnu mere obligatorisk og lave endnu flere rigide retningslinjer, tværtimod. Så nej tak til mere obligatorisk, og ja tak til at slå dørene op til en ny tid, hvor der bliver lyttet noget mere på dem, der er derude på skolerne.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:16

Marie Krarup (DF):

Tak. Intet er så galt, at det ikke er godt for noget. Corona er rigtig, rigtig galt, men corona har også åbnet op for nogle gode ting, netop det her med, at folk synger sammen, og at man virkelig føler et fællesskab og en trøst i at synge sammen. Og det har genoplivet interessen for vores kulturskat – altså, Højskolesangbogen går som varmt brød for øjeblikket i internetboghandlerne, og det er jo skønt.

Men prøv at tænke på dem, der måske står udenfor og ikke kender de sange, som nu samler folk. Det er jo lidt synd, og derfor synes jeg, det er en god idé, hvis man sørger for, at børn kommer til at lære de sange at kende.

Jeg ved godt, at man allerede har sang i skolen, og det er rigtig, rigtig godt, men jeg synes, det kunne være en idé at udbrede det endnu mere. Jeg ved ikke, om der er en opgørelse over, hvor mange skoler der holder morgensang. Jeg har heldigvis selv altid gået på skoler, hvor der var morgensang, men jeg ved jo, at der også er skoler, der ikke gør det. Og i den forbindelse synes jeg, at man skal bede de skoler om at indføre det, fordi det giver noget ekstra, det

giver noget sammenhold. Og det giver jo også en integration af de fremmede, som kan lukkes ind i fællesskabet ved at lære de sange, som det fællesskab, der er der i forvejen, allerede kender – i hvert fald den ældre generation, og hvor de yngre så skal med. Og nogle gange er det jo også de ældre, der skal lære nogle sange, som er blevet populære blandt de unge.

Så den der samlende faktor, der er i sangen, synes jeg man skal få frem alle de steder, man kan. Så derfor vil jeg spørge: Ville det ikke være en god idé som første skridt her efter corona at undersøge, hvor mange der egentlig er villige til at bruge morgensangen i deres dagligdag på skolerne?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:18

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Altså, regeringen går ikke ind for sangtvang – for at sige det ligeud. Jeg har godt hørt, hvad spørgeren mener, men jeg er ikke enig. Jeg mener ikke, at vi skal gøre mere obligatorisk.

Nu har jeg også stået og set det der med, at man skal lave gummiansigter og sådan noget om morgenen, når der er de der fælles morgensange på Danmarks Radio. Og da jeg så skulle svare på det her spørgsmål og sad og forberedte mig den anden dag, tænkte jeg: Det må jo alligevel være lidt ærgerligt for Dansk Folkeparti: Altså, var det ikke Morten Messerschmidt, der var ude og sige, at nu skulle vi bare nedlægge DR? For i forhold til sådan fælles kulturarv og f.eks. udbredelsen af morgensang må man da ellers sige, at DR har spillet en relativt væsentlig rolle. Det er da i hvert fald dem, der har fået os alle sammen til at stå og lave gummiansigter og genoplive Højskolesangbogen. Og mon ikke, det også er dem, der har gjort, at Højskolesangbogen nu ligger på bestsellerlisten.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:19

Marie Krarup (DF):

Nu drejer det sig ikke om DR's overlevelse, som Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter, for det er jo netop en kulturbevarende og kulturproducerende institution, som *skal* være der. Den er enormt vigtig for dansk sprog. Men det, det drejer sig om, er jo at inddrage så mange som muligt i det kulturfællesskab. Og skulle der være nogle skoler, som ikke rigtig har fået taget sig sammen til det, så ville det være rigtig godt, hvis de fik en opfordring. Så hvorfor da ikke begynde med at lave en rundspørge efter coronakrisen her og spørge: Hvor mange af jer har egentlig morgensang?

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:19

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jamen, altså, det står jo ordføreren frit for at få orkestreret den slags. Jeg vil bare sige, at jeg mener, at det er helt galt, hvis den første konklusion, man fra Dansk Folkepartis side drager oven på den her coronakrise, er, at vi skal til at gøre mere obligatorisk, vi skal lave flere rigide regler, vi skal have flere i gang med at lave alle mulige undersøgelser. Jeg synes, det har været en befrielse, vil jeg gerne sige, at der ikke er den tæppebombning med ting konstant og hele tiden. Jeg har oplevet en sektor, der i den grad har taget fra og i den grad har udvist ansvarlighed. Skulle vi så komme og proppe

ned i halsen på dem, hvordan de skal gøre tingene, i endnu videre udstrækning, end vi har gjort hidtil? Det er simpelt hen ikke der, regeringen står.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:20

Marie Krarup (DF):

Jeg synes jo, det er synd på for de elever, der går på skoler, hvor man ikke har morgensang, og jeg synes, at man skylder dem at give dem den mulighed for at være med i det sangfællesskab, som kan skabes, og som skabes i stor stil på mange skoler med succes. Så derfor synes jeg, at det ville være en rigtig god idé at opfordre de skoler, som ikke har det, til at komme i gang med det – og måske give dem et lille skub og måske også en lille hjælp til, hvor de kan leje et flygel, eller hvad det nu er, man kunne have brug for, til at kunne gennemføre de her ting.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:21

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jo, men det, der jo er sket med folkeskolen, er, at der hen over årene hvert andet øjeblik er opstået noget, som en eller anden politiker syntes var enormt vigtigt at alle lærte. Med det resultat, at vi nu styrer, fuldstændig nitty-gritty, hvad det er, der foregår i folkeskolen. Jeg synes ikke, det klæder det politiske niveau.

Vi har selv bidraget til – og det har Dansk Folkeparti i øvrigt også – at vi løsnede nogle af båndene på de obligatoriske mål, så de ikke var obligatoriske længere. Jeg synes, vi skal gå meget længere ad *den* vej, og derfor mener jeg det er et skridt i den helt gale retning at begynde at gøre nye ting obligatoriske.

Det er jo ikke, fordi jeg ikke synes, at både dansk og matematik og sang og alt mulig andet er vigtigt. Det er bare et spørgsmål om, hvor meget vi helt ærligt skal sidde og styre ned i detaljen herindefra. Og det er i hvert fald ikke det næste skridt, regeringen kommer til at tage; at vi gør mere obligatorisk.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak til fru Marie Krarup.

Vi går videre til den næste spørger, som også vil stille spørgsmål til børne- og undervisningsministeren, og det er hr. Stén Knuth.

Kl. 15:21

Spm. nr. S 1054

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Stén Knuth (V):

Når ministeren til Politiken den 29. april 2020 udtalte, at »der er ikke plads til – heller ikke under særlige forhold – at åbne for de største elever i den første runde af genåbningen«, hvad er ministerens kommentar så til, at eksemplet fra Odense vel netop viser, at der er plads under særlige forhold til i hvert fald nogle af de store elever?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse dit spørgsmål højt.

Kl. 15:22

Stén Knuth (V):

Når ministeren til Politiken den 29. april 2020 udtalte, at »der er ikke plads til – heller ikke under særlige forhold – at åbne for de største elever i den første runde af genåbningen«, hvad er ministerens kom-

mentar så til, at eksemplet fra Odense vel netop viser, at der er plads under særlige forhold til i hvert fald nogle af de store elever?

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:22

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det er, at skolen er lukket for de ældste klasser. Uanset hvor meget vi ikke kan lide det, er det sådan, det er, på grund af pandemien. Og det vil sige, at uanset om undervisningen foregår i de vante lokaler eller foregår andre steder eller med afstand eller udendørs eller i mindre grupper, så er skolen lukket for de større elever. Jeg tror ikke, at der er nogen, der har haft noget ønske om, at det skulle ske. Det er sket på grund af en pandemi. Så jeg har aldrig i Folketinget behandlet forslag om, at nogen havde et offensivt ønske om at lukke skolen for de ældste klasser.

Det har heller ikke været tilfældet her, og det vil sige, at vi i første fase af genåbningen lagde vægt på, at det var de mindste klasser, som fik mindst ud af fjernundervisningen, som kom i gang først. Og det vil sige, at skolen er lukket for de største klasser.

Det er utrolig trist, og jeg tror, at det er super hårdt for de unge mennesker derude, at de ikke kan komme i skole; men det er det, der har skullet til for at holde antallet af smittekæder nede på et niveau, der gør, at sundhedsvæsenet ikke braser sammen. Altså simpelt hen at vi ikke har åbnet for hele skolen på en gang, men for enkelte klasser ad gangen.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:23

Stén Knuth (V):

Tak for det. Ministeren har jo svaret noget lignende på det her spørgsmål nogle gange efterhånden, og det er sådan lidt den samme tale: Det er smittetrykket, det er den første fase, det er forståelsen af, at det er rigtig svært, og at ingen ønsker at gøre det her. Og måske er det også meget klogt at holde ved den linje, for hvilken glidebane kunne det være, hvis man var mere fleksibel i forhold til at åbne op, og hvor skulle det ende henne?

Så det er måske ud fra devisen om, at hvis ikke alle kan, så er der ikke nogen, der skal kunne det. Og så er det faktisk rigtig, rigtig svært for skoler, for ledere, for lærere og elever og forældre at forstå, at man kan åbne IKEA og Bilka og frisører og massører og sådan set også noget udesport op, når det gode eksempel fra Odense så bliver bortdømt. Det har været svært at forstå for den radikale rådmænd, og det er sådan set også svært for mig at forstå.

Derfor er spørgsmålet også til ministeren: Hvorfor har ministeren ikke tillid til, at skoler og lærere er i stand til sådan på forsvarlig vis at håndtere små grupper af store børn, som jo i øvrigt også sagtens kan forstå de anbefalinger, der nu er, i forhold til afstand og vaske hænder og spritte af?

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:24

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det har jeg da bestemt også. Og det vil sige, at hvis det var de retningslinjer, der gjaldt, så er jeg da helt overbevist om, at de ville overholde dem. Altså, jeg mener, at både ungdommen og lærerne i øvrigt har udvist kæmpestor ansvarlighed, så jeg er helt overbevist

om, at hvis det på et tidspunkt skulle være sådan, at skolerne måtte åbne på de vilkår, at man måtte mødes i små grupper, og at det skulle være udendørs og med afstand, så er jeg helt overbevist om, at man ville overholde det. Det er bare ikke det, der er tilfældet nu.

I den første genåbningsfase har det ikke været det, der har været tilladt. Jeg tror, at vi alle sammen håber og ønsker, at der snart kan komme noget mere fællesskab, men det er altså ikke et udtryk for mistillid. Det er simpelt hen bare et spørgsmål om, at der jo ikke har været åbnet for, at man måtte det, fordi smittetrykket skulle holdes nede på et niveau og den første genåbningsfase ikke indebar, at man kunne åbne delvis for de ældste klasser.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:25

Stén Knuth (V):

Jeg forstår det sådan, at børn, der mistrives eller er udsatte børn, har plads i folkeskolens nødundervisning. Kunne man ikke tale om, at nu, hvor vi er 8 uger henne, så er alle elever faktisk udsatte, og at alle børn mistrives i forhold til ikke at være i skole og se deres kammerater og i forhold til det faglige, det sociale; det, der foregår i folkeskolen?

Så hvis en lærer, en leder vurderer, at her er en klasse, hvor der er særlige forhold, i forhold til at de mistrives, ringer ministeren så og siger, at det må man ikke, hvis lederen eller læreren så alligevel gør det under den paraply, der hedder, at de mistrives?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:26

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Vi skal være enormt præcise her, ikke? For hvis en lærer vurderer, at i den her klasse er der 17 elever, som mistrives, så kan læreren godt tage de 17 elever tilbage. Men man kan ikke kollektivt vurdere, om klassen mistrives. Og det er jo et spørgsmål om at være skarp på, hvad der ligger i ordet mistrivsel.

Jeg tror, at alle elever synes, det er frygteligt at være derhjemme, og hellere ville være i skole, på nær nogle enkelte få. Men det er altså ikke nok til at komme tilbage til skolen. Og det vil sige, at der skal vi bare være skarpe. Og vi skal huske på, at det jo ikke er, fordi der er nogen af os, der ønsker at holde nogen hjemme, der ville synes, det var rarere at være i skole – og i øvrigt også ville lære mere af det.

Det er jo, på grund af at vi skal undgå, at der kommer for mange smittekæder i Danmark. Og der skal man altså sondre mellem der, hvor der er tale om, at man keder sig og derfor mistrives, og der, hvor der er tale om mistrivsel. Og hvis der er tale om mistrivsel, skal man tilbage på skolebænken. Og det ligger allerede i de nugældende regler.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 15:27

Stén Knuth (V):

Tak. Så det er skolelederen og læreren, der vurderer, at her er så en klasse på 17, som ministeren også nævner, som mistrives i en grad, så der er behov for at tage dem ind i nogle rum, hvor de kan sidde 8 i det ene og 9 i det andet, sådan at der ikke er samlet 17 elever på

en gang. Er det læreren og lederen på skolen, der vurderer det, eller ringer ministeren og siger, at det må man ikke?

Kl. 15:29

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:27

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det, der var det væsentlige her, var faktisk, at det var 17 af klassens elever. Det er ikke en kollektiv betragtning, det er en vurdering af det enkelte barn. Og ja, det er faktisk skolelederen, der ifølge bekendtgørelsen træffer den beslutning. Og det vil sige, at det kan være 17 ud af 24 elever, der mistrives på et niveau, hvor man mener at det er værre for dem at være derhjemme, og ja, så må man tage dem tilbage.

Jeg har holdt møder med borgmestrene om det, som jeg også nævnte tidligere i salen i dag, netop for at sige til dem, at ud fra min bedste overbevisning er der alt for få elever, der er i skole, fordi der er langt flere end dem, der er i skole nu, som falder inden for den kategori af åbenhed, der faktisk er i skolen. Og det vil sige: Lad os da komme ud over isen. Så har jeg også lovet dem, at jeg nok skal råbe højt, hvis de begynder at bruge det lige lovlig rigeligt. Men der er altså lang vej igen.

Det betyder ikke, at man må tage dem kollektivt tilbage, og det er jo det, der er det væsentlige – det er en individuel vurdering af eleverne. Og der er nogle områder af Danmark (*Fjerde næstformand (Trine Torp):* Ja tak!), der er så socialt belastede, og skoler, der er det, og klasser, der er det, at der vil det jo være en del ...

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgsmålet er slut, og det er ministerens besvarelse også. Tak til børne- og undervisningsministeren, og tak til hr. Stén Knuth.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 1030 til erhvervsministeren stillet af fru Anne Honoré Østergaard.

Kl. 15:28

Spm. nr. S 1078

23) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V):

Går ministerens retningslinjer ikke mod det ansvar, man har som lærer over for elever med særlige udfordringer, når ministeren gennem retningslinjer forbyder lærere at mødes med elever i mindre grupper, idet lærernes initiativ blev taget med henblik på at forbedre den mentale trivsel under covid-19-nedlukningen?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:29

Spm. nr. S 1030

24) Til erhvervsministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V):

Hvad mener ministeren, når ministeren på baggrund af IKEAs lovlige åbning udtaler, at denne ses med »meget stor alvor«, og at regeringen »vil følge op på denne«?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til ministerens udtalelser til <https://nyheder.tv2.dk> den 27. april 2020: »Erhvervsminister kritiserer Ikea for åbning: - Det ser vi alvorligt på«.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsø at læse spørgsmålet op.

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Hvad mener ministeren, når ministeren på baggrund af IKEAs lovlige åbning udtaler, at denne ses med »meget stor alvor«, og at regeringen »vil følge op på denne«?

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:29

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Indledningsvis vil jeg sige, at udmeldingen i forhold til Ikea kom på baggrund af, at vi som samfund står i en helt ekstraordinær situation. Som spørgeren er bekendt med, har regeringen iværksat en gradvis og kontrolleret genåbning af det danske samfund og erhvervslivet. Flere store varehuse, herunder Ikea, har på anerkendelsesværdig vis holdt lukket efter eget valg på grund af coronasmitten, men ville nu gerne åbne igen. Men denne genåbning og for den sags skyld genåbningen af andre butikker, der har holdt lukket, bør selvfølgelig ske på en ansvarlig måde. Regeringen opfordrede derfor til at vente med at åbne, så vi kunne sikre en gradvis genåbning af samfundet.

Man skal tænke sig rigtig godt om, når man samler et stort antal mennesker i f.eks. store varehuse eller butikker, når sundhedsmyndighederne generelt anbefaler, at vi undgår at samles for mange. For at undgå en ukontrolleret åbning fulgte regeringen derfor op ved at holde et møde med Ikea i sidste uge. Vi havde en god og konstruktiv dialog om de potentielle udfordringer, en stor butik som Ikea står over for. Efterfølgende blev der opnået enighed mellem erhvervslivet, fagbevægelsen og relevante myndigheder om et sæt retningslinjer, der skulle til, for at det blev en forsvarlig genåbning.

På den baggrund lancerede regeringen torsdag disse nye retningslinjer for varehuse og store butikker, så vi undgår, at flere tusind mennesker samles i én butik, og så de store butikker begrænser kødannelse og sikrer, at kunder kan passere hinanden med to meters afstand m.v.

Kvadratmeterkravene til de store butikker er skrappe i forhold til de små butikker, fordi der er større risiko for smittespredning, jo flere mennesker der samles på ét sted. Mit ønske er, at vi kan åbne op for flere og flere virksomheder, der har holdt lukket på grund af corona. Det skal selvfølgelig gøres kontrolleret og på forsvarlig vis og efter sundhedsmyndighedernes anbefalinger.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:31

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for svaret. Jeg ved dog ikke helt, om jeg blev klogere. Alt det her er jo sket i sidste uge, og det har været sådan et meget rodet forløb, kan jeg vist godt tillade mig at sige, hvor der er kommet udtalelser fra mange forskellige steder, og der er blevet udskammet, og ministeren har udtalt, at ministeren var ærgerlig over forløbet. Det er gået sådan lidt skævt, hvis jeg må tillade mig at sige det.

Derfor tænkte jeg bare, at det her ville være en god anledning for ministeren til at sige, hvad det egentlig var, ministeren mente. Ud fra det, jeg kan høre nu, var det måske bare: Fint, Ikea åbner, vi laver lige nogle retningslinjer. Var det det, ministeren mente? For mig lød det måske lidt mere, som når man ser noget udtrykt med alvorlige øjne, altså lidt som en trussel, eller at det ville få konsekvenser, at der skulle ske noget.

Så var det bare: Hey, vi laver nogle retningslinjer. Fint, I åbner. Det må I jo selvfølgelig godt, så vi laver nogle retningslinjer? Var det det, ministeren mente?

Kl. 15:34

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:34

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er rigtigt, at efter udmeldingen var der et forløb, som jeg tror alle har fulgt med i, og det kan man jo karakterisere, som man vil. Jeg har valgt at beklage for min del, for jeg har ikke noget ønske om, som nogen ellers har forsøgt at fremføre, at skulle udskamme virksomheder. Mit eneste ønske som erhvervsminister har været, at vi hele tiden kan åbne mere og mere op for flere og flere butikker, og det forudsætter, at det sker på en forsvarlig og god måde. Og derfor er jeg rigtig glad for, at vi nu har fået lavet de retningslinjer, der skal til, sådan at også IKEA og andre store udvalgswarebutikker kan holde forsvarligt åbent.

Kl. 15:32

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes generelt, at det er vigtigt, at vi har en forsvarlig og koordineret genåbning af Danmark. Det er også det, vores partier forhandler om på partilederniveau i de her dage, og det skal man selvfølgelig tage bestik af – det er altid fornuftigt at gøre. Men for udvalgswarebutikker er der lavet nogle gode retningslinjer nu sammen med erhvervslivet og fagbevægelsen og de relevante myndigheder. Og det betyder, at udvalgswarebutikker, der godt må holde åbent, nu har nogle gode retningslinjer. Så ja, de må gerne holde åbent.

Kl. 15:35

Spm. nr. S 1052

25) Til erhvervsministeren af:

Ulla Tørnæs (V) (medspørger: Eva Kjer Hansen (V)):

Hvad er ministerens holdning til forslaget om at åbne turistkorridorer mellem EU-medlemslande, som blev drøftet på mødet i Det Europæiske Råd?

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:35

Anne Honoré Østergaard (V):

Okay, det er, fordi da min far kiggede på mig og sagde, at han så på noget med alvorlige øjne, så blev man lidt bange, dengang man var mindre. Jeg ved ikke, om ministeren har haft samme type far, men skal jeg så forstå det sådan, at de virksomheder, der nu egentlig lovligt må holde åben, men er i tvivl på grund af det her forløb, der var i sidste uge, bare kan åbne, og så laver ministeren nogle gode retningslinjer? Altså for dem, som lovligt må holde åbent i dag?

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Hvad er ministerens holdning til forslaget om at åbne turistkorridorer mellem EU-medlemslande, som blev drøftet på mødet i turistministerrådet - og ikke i Det Europæiske Råd?

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Erhvervsministeren.

Kl. 15:35

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Vi har løbende et rigtig godt samarbejde med erhvervslivet og fagbevægelsen og de relevante myndigheder om at sikre, at der er nogle gode retningslinjer, man kan støtte sig til. Og i det konkrete forløb her har vi også fået lavet opdaterede retningslinjer for de store udvalgswarebutikker, så de kan holde åbent. Så kigger vi løbende på, hvem de næste er, der kan indgå i en genåbning af Danmark, som jo drøftes mellem partierne, sådan at vi kan have retningslinjer klar meget gerne før, der er mulighed for at åbne op for de kommende ting. Og det har vi en rigtig god dialog om, også på andre spor end lige præcis udvalgswarebutikkerne.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:34

Anne Honoré Østergaard (V):

Så bare lige for at få det helt præcist: Vil det så sige, at alle de virksomheder, vi har, der i dag lovligt godt må holde åbent, men ikke gør det, fordi de ikke følte, at det var hensigtsmæssigt på grund af alt det, der nu er sket, godt må åbne, og at de så ikke skal være i tvivl om det, hvis de lovligt må det i dag? Og at ministeren så efterfølgende vil hjælpe dem med nogle retningslinjer, og så er alt jo okay.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Ophævelse af indrejserestriktioner er et emne, der optager mange medlemsstater, og jeg har noteret mig, at nogle EU-lande har overvejelser om at åbne op for korridorer, så turister fra udvalgte lande igen kan komme på ferie. Det forstår jeg selvfølgelig godt, for turismen har stor betydning for mange EU-lande. Det gælder også i Danmark, og det er klart, at indrejserestriktioner rammer turismeerhvervet hårdt, særlig når højsæsonen står for døren.

Det er ikke regeringens ønske, at vi skal holde grænserne lukket i længere tid, end det er nødvendigt. Men vi er nødt til at vente, til vi kan se resultaterne af de åbninger af samfundet, der allerede er sket, før vi melder ud om yderligere genåbning.

Svaret på, hvornår vi kan ophæve indrejserestriktionerne, handler om, hvordan vi kan håndtere smittespredningen, så vi ikke sætter de gode resultater, som danskerne har opnået i den seneste tid, over styr. Derfor er det helt afgørende, at genåbningen af Danmark sker gradvist og på en kontrolleret måde. Regeringen følger situationen tæt, og det er klart, at spørgsmålet om at åbne gradvist op for indrejserestriktionerne er en løbende overvejelse, men vi er nødt til at træde forsigtigt frem.

Vi er sammen med Folketingets partier i gang med at drøfte planen for genåbningen af Danmark. I denne forbindelse vil der blive taget stilling til, hvor det skal prioriteres at åbne i næste fase, bl.a. ud fra hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 15:36

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og så er det medspørger fru Eva Kjer Hansen til at stille et spørgsmål – 1 minut, værsgo.

Kl. 15:39

Ulla Tørnæs (V):

Mange tak for svaret. Jeg kunne så godt tænke mig at spørge, om en sådan turistkorridor er en mulighed, som indgår i de drøftelser, som regeringen har med Folketingets partier, altså om ministeren ser det som en måde, hvorpå man kan imødekomme turisterhvervet.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:37

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at sige, at der ikke er nogen, der har lyst til at holde noget lukket i længere tid end nødvendigt, og heller ikke, når sommermånederne nærmer sig og de udenlandske gæster gerne vil på sommerferie i Danmark. Jeg har stor forståelse for, at udenlandske gæster, herunder ikke mindst de tyske borgere, gerne vil have klarhed over, hvordan de er stillet i forhold til at holde sommerferie i Danmark. Det vil også hjælpe vores nødlidende turismeerhverv samt de mange danske sommerhusejere, der har lejet deres sommerhuse ud til udenlandske gæster og potentielt står til at miste deres lejeindtægter.

Spørgsmålet om, hvornår den dansk-tyske grænse kan åbne, handler om, hvordan vi håndterer den her smitte. Vi er nødt til at vente, til vi kan se resultaterne af den åbning af samfundet, der allerede er sket, før vi kan melde ud om yderligere initiativer.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:37

Ulla Tørnæs (V):

Jeg siger mange tak for svaret, men det var jo ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte om ministerens holdning til turistkorridorer som foreslået ved rådsmødet, som jeg går ud fra at ministeren deltog i, og hvor han jo på en eller anden måde må have udtrykt en dansk holdning. Derfor efterlyser jeg ministerens svar på, om en sådan mulighed indgår i de drøftelser, som regeringen har med partierne i Folketinget.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:38

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det, som bliver drøftet med partilederne – også lederen for spørgerens eget parti – er jo selvfølgelig, hvordan vi kan fortsætte genåbningen af Danmark, hvordan vi kan åbne nye erhverv op og gøre klar til, at flere og flere kan få gang i hjulene igen. Det er vigtigt for dansk erhvervsliv. Men det er jo rigtig vigtigt, at det foregår på baggrund af de resultater, der kommer ud af den første fase af genåbningen, og det er de erfaringer, vi skal bruge, før vi – både partierne imellem, men også regeringen selv – tager stilling til, om man vil åbne yderligere op, og hvilke dele der skal komme i første række.

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Jeg skal spørge ministeren, om åbning af grænsen indgår i regeringens planer for genåbning, altså i det, der bliver drøftet nu. Jeg spørger, fordi jeg går ud fra, at ministeren også er bekendt med, at smittetrykket tilsyneladende faktisk er lavere i Tyskland, end det er i Danmark. Det er jo derfor, vi spørger til, hvad forskellen er på, om det er tyskere eller danskere, der færdes rundt i Danmark. Så helt konkret: Indgår grænseåbning i de aktuelle diskussioner i regeringen om genåbning?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:39

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Regeringen overvejer jo løbende, hvad de rigtige næste initiativer er. Derudover tager vi jo den politiske drøftelse partierne imellem: Er det storcentrene, der står for næste gang? Er det de ældste klasser i skolen? Er det restauranterne? Hvem er det? Hvis vi laver en forsvarlig genåbning af Danmark, er den god for dansk erhvervsliv og kan også være god for vores turismeerhverv, som har det hårdt. Det tror jeg vi deler oplevelsen af. Men hvis vi kommer til at sætte det over styr, fordi vi tager for mange ting ind i den næste fase, så bliver vi slået tilbage, og så er det en bet for vores erhvervsliv.

Men jeg kan bekræfte, at regeringen selvfølgelig løbende overvejer, hvornår tiden er rigtig til også at se på grænsespørgsmålet. Men det må jo bero på erfaringerne fra de første faser af genåbningen, om der er mulighed for at ændre på grænserestriktionerne.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 15:40

Eva Kjer Hansen (V):

Jamen vi spørger jo i dag ministeren som turistminister, hvad forskellen er på, om det er en tysk familie eller en dansk familie, der er i sommerhuset ved Vestkysten. Når ministeren taler om storcentre, bliver der vel ikke ændrede forhold, fordi det er en person fra Slesvig-Holsten eller en person fra København eller Aarhus, der er i storcentret. Alle skal jo overholde de regler, der er.

Det er jo det, spørgsmålet fra fru Ulla Tørnæs går på. Det er muligheden for turistkorridorer og muligheden for, at tyske familier kan tage ferieophold i Danmark. Så det undrer mig, at ministeren ikke vil svare på spørgsmålet.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:41

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jamen jeg vil gerne svare det, jeg er i stand til at svare. Og det er, at vi som regering selvfølgelig følger den her situation tæt. Det er klart, at også spørgsmålet om at åbne gradvis op for indrejserestriktioner er en løbende overvejelse at gøre sig for en regering. Jeg siger bare, at vi er nødt til at træde forsigtigt frem her for at sikre, at den genåbning, vi foretager af det danske samfund – om det så er

grænser eller storcentre eller det er restauranter – er forsvarlig og kontrolleret, sådan at vi ikke oplever at blive slået tilbage. For det ville være en bet for dansk erhvervsliv.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det sidste spørgsmål fra fru Ulla Tørnæs.

Kl. 15:41

Kl. 15:41

Ulla Tørnæs (V):

Nå, men jeg kan konstatere, at regeringen ikke er tilhænger af at se på muligheden for at lave turistkorridorer, sådan at tyske turister kan komme på ferie i Danmark, og sådan at de udlejningssommerhuse, de har reserveret og lejet, også kan blive til gavn og glæde for dem. Jeg kan konstatere, at det ikke indgår i de drøftelser, som regeringen har senere i dag med Folketingets partier – i hvert fald hvis man lytter rigtig efter, hvad ministeren nu har svaret to, tre, fire gange: Så er det ikke en mulighed, sådan som ministeren svarer os her.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der det sidste svar fra erhvervsministeren.

Kl. 15:42

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg tror, jeg har svaret meget præcist på, hvordan vi følger den her situation og også har forholdet omkring indrejserestriktioner oppe til løbende overvejelse. Jeg vil bare forsikre om, at bekymringen for vores turismeerhverv deler jeg i høj grad. Vi kommer til i erhvervsordførerkredsen at have en fokuseret temadrøftelse om vores oplevelsesøkonomi, turismeforhold. Vi har lavet hjælpepakker for næsten 400 mia. kr. for at holde hånden under vores erhvervsliv, herunder jo ikke mindst også vores turismeerhverv. Så intentionen tror jeg vi deler. Jeg håber også, vi deler intentionen om at gå forsigtigt og gradvis frem i genåbningen af Danmark.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Ulla Tørnæs.

Det næste spørgsmål er også til erhvervsministeren, og det er stillet af Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:43

Spm. nr. S 1065

26) Til erhvervsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Vil ministeren i dag give såvel feriehuseudlejere som lejere fra vores nabolande en klar melding om, hvordan de er stillet efter den 10. maj 2020 og resten af sæsonen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Vil ministeren i dag give såvel feriehuseudlejere som lejere fra vores nabolande en klar melding om, hvordan de er stillet efter den 10. maj 2020 og resten af sæsonen?

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Sommerhuseudlejning til udenlandske gæster spiller en stor rolle for dansk turisme, ikke mindst i mange kystkommuner. Mange sommerhusejere har udlejet deres sommerhuse til udenlandske gæster i den kommende tid, og det er meget naturligt, at sommerhusejerne gerne vil vide, om de udenlandske gæster får mulighed for at komme på besøg, eller om det vil være bedre at prøve at leje sommerhuset ud til danske gæster til sommer. Jeg har altså fuld forståelse for, at både feriehuseudlejere og de udenlandske gæster fra vores nabolande gerne vil have klarhed over, hvordan de er stillet i forhold til sommerhuseudlejningen i år.

Det er et ønske, som feriehuseudlejere og de udenlandske gæster jo deler med mange andre virksomheder og organisationer, lønmodtagere, ja, faktisk nok de fleste danskere. Jeg har stor forståelse for, at indrejserestriktionerne bl.a. rammer turismeerhvervet rigtig hårdt. Og lad mig bare understrege igen, at det ikke er regeringens ønske, at vi skal holde grænserne lukket i længere tid end nødvendigt. Vi er som bekendt sammen med Folketingets partier i gang med at drøfte planen for genåbning af Danmark, og i den forbindelse vil der blive taget stilling til, hvor det skal prioriteres at åbne i den næste fase, bl.a. ud fra hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:44

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, det var jo så det svar, vi kunne få ud af ministeren. Og der var ikke noget overraskende i forhold til de tidligere svar, der er givet til andre kolleger her i Folketingssalen. Men det ændrer jo ikke på, at vi i hvert fald her i Dansk Folkeparti anser det som principielt vigtigt, at vi, havde jeg nær sagt, kommer lidt hurtigere ud af busken i forhold til, hvad det er for nogle krav og retningslinier, vi ønsker at byde ikke bare kunderne i de her i sommerhuse, altså turister, dem, der skal have ferie, men også dem, der udlejer, og dem, der står for det rent branchemæssigt.

Det er jo sådan, at 90 pct. af de bookinger, man har i Danmark, jo sådan set mere eller mindre er fra udlændinge, og det betyder jo også, at selv om vi skulle få flere danskere til at overtage nogle af de ledige huse, såfremt der ikke kommer udlændinge til Danmark som turister, så er der ganske alvorlig stor risiko for, at de her sommerhuse vil stå rigtig meget tomme, og at det vil være et meget stort dræn rent økonomisk. Og så er spørgsmålet jo ekstra presserende, netop fordi mange af de udenlandske lejere af fritidsboliger jo for længe siden, nogle har gjort det allerede sidste år, har lejet et sommerhus i Danmark. Og

De har jo faktisk rent kontraktligt et krav på at kunne bibeholde deres reservation helt frem til 30 dage, før de overtager sommerhuset. Og med de regler, som der så er i forhold til det, stiller det jo altså nogle helt store grundlæggende præmisser i forhold til, hvad vi har af muligheder over for de her mange, som jo på grund af de her forbrugerretlige regler kommer i klemme. Husene er låst, vi kan ikke vide, om kunderne må få lov at komme. Får de ikke lov at komme, er der ikke nogen, der når at få lejet husene, fordi de er låst frem til 30 dage før indflytning.

Det er derfor, at vi netop i den her situation har et behov i Dansk Folkeparti for at signalere over for regeringen, at man nu er nødt til at komme med en melding om, hvad der skal foregå i forhold til udlejning af fritidsboliger i Danmark.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, det er helt på sin plads at sende det signal, og jeg tager det også kun ned som et vigtigt signal, også erhvervspolitisk i den her sammenhæng. Og jeg vil gerne sende et tilsvarende signal tilbage om, at som regering ønsker vi ikke at holde noget lukket, heller ikke grænserne, i længere tid, end det er nødvendigt at gøre. Og heldigvis er vi jo som et af de lande i verden, der klarer sig godt, i gang med en genåbning af Danmark. Og jeg mener bare, at det jo er erfaringerne med den genåbning, der skal danne grundlaget for kommende beslutninger, og jeg kan da bekræfte over for ordføreren, at vi som regering løbende også drøfter spørgsmålet om indrejserestriktioner i den sammenhæng.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg siger heller ikke, at regeringen skal lave hasarderede overvejelser i forhold til, om der kan komme udlændinge til Danmark eller ej. Det, vi bare har behov for, er en afklaring, en branchemæssig afklaring og en feriehuslejemæssig afklaring, netop med henblik på at acceptere, at hvis sundhedsfaglige hensyn gør sig gældende, i forhold til at man ikke kan åbne op, så skal det altså være sådan, at man har mulighed for at leje husene ud, og at de ikke er bundet, og at man på den måde kan fjerne nogle af de bindinger, der er på mange af de her feriehus, også i de uger, som i dag jo er de relativt dyre uger – det ved vi jo er fra uge 26 og op til ugerne 31, 32, 33. Det er jo de uger, hvor det er ekstra dyrt at leje et sommerhus i Danmark.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det, der ligger bag spørgsmålet, er jo en helt ægte bekymring for sommerhusudlejerne og turismeerhvervet i Danmark, og jeg deler den virkelig. Og det er derfor, vi også i fællesskab laver de hjælpepakker, vi gør; det er for at prøve at hjælpe her. Jeg forstår til fulde ønsket om afklaring, og jeg lover, at hvis jeg kunne have givet den tydeligere, havde jeg også gjort det i dag, så det er ikke for ikke at ville gøre det. Men man må bare lægge til grund og tro på, at som regering ønsker vi ikke at holde noget lukket længere tid, end det er nødvendigt.

I forhold til genåbningen af Danmark: Kunne vi have gjort det hele med et slag, havde det været godt, men det kloge er at gøre det forsvarligt. Og det er derfor, vi ser på erfaringerne fra de første faser, før vi eventuelt går videre.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Det svar kunne man jo have brugt i mange henseender, og naturligvis er der et skyldigt hensyn til mange brancher. Men det ændrer

Kl. 15:47 bare ikke på, at der netop for udlejere af sommerhuse og fritidsboliger i Danmark er en helt anden situation end mange andre steder. Det er de her kontraktlige forpligtelser, som binder både udlejerne af branchen, og som sådan set også binder dem, der har lejet boligerne, i forhold til at de kan være sikre på, at de kan få deres udbetalte deposita tilbage. Derfor er det vigtigt, at vi får en løsning. Det kan godt være, at ministeren ikke anser det som det allermost vigtige, men jeg synes, det er vigtigt, at ministeren er klar over, at vi andre mener, at det er vigtigt.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:49

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er til fulde klar over Dansk Folkepartis engagement også i den her sag, og jeg vil bare forsikre om, at regeringen deler bekymringen og sådan set også engagementet, med hensyn til at vi kan hjælpe vores turismebranche og også vores sommerhusudlejere. Jeg synes også, det er værd at se på – antagelsesvis, hvis indrejserestriktionerne fortsætter – hvordan vi så kan være turister i vores dejlige kongerige og land, når sommeren for alvor kommer over hos, og bytte nogle af de udenlandske turister ud med danske, hvis det måtte komme dertil. Så jeg tror, vi deler passionen, og jeg er i hvert fald ikke i tvivl om, at Dansk Folkeparti vil blive ved med at forfølge sagen. Og det vil jeg kun se frem til.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Den næste, der skal stille spørgsmål til erhvervsministeren, er hr. Kim Valentin.

Kl. 15:50

Spm. nr. S 1070

27) Til erhvervsministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvilke tanker gør ministeren sig om at understøtte kystturismen, i anledning af at mange ferieområder går en sæson i møde med lavere belægning i sommerhuse og ferielejligheder?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:50

Kim Valentin (V):

Tak for det, formand. Hvilke tanker gør ministeren sig om at understøtte kystturismen, i anledning af at mange ferieområder går en sæson i møde med lavere belægning i sommerhuse og ferielejligheder?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:51

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for det spørgsmål. Turismen er et rigtig vigtigt erhverv i Danmark, og der er ingen tvivl om, at turismeerhvervet er hårdt ramt af den nuværende coronakrise. Som en, der er født og opvokset i Lild Strand i Thy, så ved jeg personligt, hvor meget kystturismen betyder i de mange dele af Danmark. Mange kystkommuner har hvert år stor glæde af de mange udenlandske og danske gæster, som kommer på besøg og nyder de danske strande, sommerhuse og restauranter og den lokale gæstfrihed. Turisterne har stor betydning for mange lokalsamfund, virksomheder og borgere. Turismen skaber mange lokale arbejdspladser, herunder ikke mindst i mange kystkommuner, og

samtidig er turisternes efterspørgsel med til at opretholde et kundegrundlag til f.eks. butikker og restauranter i mange dele af Danmark.

Som spørgeren selv henviser til, står mange ferieområder til at gå en meget svær sæson i møde, og det er vi fuldt ud opmærksomme på i regeringen. Vi drøfter som bekendt næste fase af genåbningen med Folketingets partier, og lige nu holder vi hånden under dansk økonomi og danske arbejdspladser med hjælpepakker og øget likviditet, herunder også fra turismevirksomheder og arbejdspladser i turismeerhvervet.

Den anden og næste fase er en egentlig økonomisk genopretning af dansk økonomi. Vi har taget nogle af de indledende skridt, bl.a. ved at afsætte 30 mia. kr. til at renovere bygninger i den almene sektor for og ved at fjerne anlægsloftet for kommunerne. Vi har modtaget mange relevante forslag til at genoprette økonomien i hele Danmark, både fra partierne, organisationer og erhvervslivet, også forslag til, hvordan vi understøtter turismeerhvervet, som er særlig hårdt ramt.

Det er forslag, som vi ser frem til at drøfte nærmere, for vi skal sammen få dansk økonomi på fode igen. Forhåbentlig vil vi også se, at mange danskere vælger at holde ferie i forskellige dele af Danmark i år, og de kommer dermed til at bidrage til at holde hånden under det danske turismeerhverv i denne helt ekstraordinære situation.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:53

Kim Valentin (V):

Tak for det. Jeg fristes til at sige, at skal ministeren og jeg ikke aftale, at nu stiller jeg nogle rigtig gode spørgsmål, og så får jeg også rent faktisk nogle svar på det, jeg stiller spørgsmål om. Det kunne være befriende.

Men jeg vil også godt lige have lidt fakta på banen i den her sammenhæng, for det er jo f.eks. ikke nok at sige mange. Altså, hvor mange er det faktisk, der overnatter – tyskere, nordmænd, svenskere og hollændere? Det er faktisk 15 millioner gange, de overnatter. Det kan vi jo ikke erstatte med danske turister. Det er fuldstændig umuligt at erstatte det. Så der er altså nogle væsentlige strukturproblemer i det her.

Kystsamfundene kan begynde at lukke ned. Det er 1.200 jobs alene helt ude i frontlinjen, har brancheforeningen sagt, altså feriehusudlejere. Det er 1.200 jobs, der forsvinder. Det er et omkostningstab på 15 mia. kr. allerede nu, fra vi lukkede i marts og så nu her til starten af maj måned. 15 mia. kr. er forsvundet. Det er ikke bare sådan lige til at ændre.

Så forstår erhvervsministeren, hvis nogle kan have fået det indtryk, at regeringen ikke har vist forståelse for, hvor alvorligt coronakrisen påvirker turistbranchen?

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Nej, det forstår jeg ikke. For det er et område, vi er optaget af. Jeg vil ikke engang bare lade, som om det er regeringen, der er optaget af det, for det er vi fælles om at være optaget af. Det synes jeg også bare, at i dag indikerer tydeligt, nemlig at der her er et erhverv, der er særlig hårdt ramt. Det giver næsten sig selv: Vi er på vej ind i sommeren. Det er højsæson for turismeerhvervet. Det er højsæson for kystturismen. Og derfor er spørgsmålet, hvordan vi understøtter det bedst muligt.

Hjælpepakker kan noget, genåbningsplanen kan noget andet. Det vigtige er bare, at genopretningsplanen er forsvarlig og baserer sig på erfaringerne fra de første runder, så vi gør det rigtige. For ellers bliver det bare et tilbageslag for hele dansk erhvervsliv, og også for turismen.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:55

Kim Valentin (V):

Nu hørte jeg jo bare, at ministeren sagde, at man kunne erstatte udenlandske overnatninger med danske overnatninger. Det er ganske umuligt. Der er simpelt hen for mange udenlandske overnatninger. Man kunne måske bløde det lidt op. Men hvordan er det så, at det her i virkeligheden skal genstartes, om jeg så må sige, ikke? For hver dag, der går, forsvinder 107 mio. kr. ud af kystturismen. Hvordan er det så, at vi i virkeligheden finder de her penge igen? Hvordan er det, at vi får kystturismen i gang? Hvad vil regeringen gøre for at genstarte turismen i Danmark?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:55

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg prøvede at indikere, at i en sommer – lad os antage det, men jeg ved ikke, om det bliver tilfældet – hvor indrejserestriktionerne er blivende, hvordan håndterer man så situationen? Og der har vi jo som danskere mulighed for at bruge vores eget land som turistmål. Jeg tror ikke, at det kan opveje det en til en, men det kan afbøde det, ligesom hjælpepakkerne afbøder på en anden måde, hvad angår de tab, der er for dansk erhvervsliv. Det, vi konkret har for os i erhvervsordførerkredsen, hvor alle partierne jo deltager, er en temad-røftelse om lige præcis turisme og oplevelsesøkonomi, og der vil vi kigge på problemets omfang, tal og data, som ordføreren også bringer på banen, og så skal vi drøfte, hvad vejen frem er: Hvor meget hjælper hjælpepakkerne, og hvad er der i øvrigt, som ikke er håndteret?

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:56

Kim Valentin (V):

Tak. Nu spurgte jeg jo rent faktisk ministeren om, hvad han ville gøre for at genstarte. Der kunne man måske efterspørge, at der var en plan for det. Det er trods alt 4,6 pct. af det danske bnp, der kommer fra turismeindtægter. Det er 161.000 jobs. Man kunne måske forvente, at der var et klart svar på det. Men hvad mener ministeren så der skal til, for at Danmark igen bliver en attraktiv feriedestination?

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:57

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil gerne anholde det med, at Danmark ikke skulle være en attraktiv feriedestination. Det er jo ikke Danmark som destination, der er noget galt med her. Det er jo spørgsmålet om, at verden er ramt af en coronakrise, og at grænserne derfor er lukket ned.

Regeringen overvejer løbende rejserestriktionerne, men det er klart, at den overvejelse skal basere sig på erfaringerne i de første faser af genåbningen af Danmark, så vi står på erfaringerne fra, hvordan genåbningen er forløbet, og succesen med det bliver muligheden for en yderligere genåbning. En genåbning, hvor vi ikke alene som regering overvejer grænsespørgsmålet, men selvfølgelig også drøfter med Folketingets partier, hvad vi skal gøre med hensyn til storcentre, restauranter og de øvrige erhverv.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Tak til hr. Kim Valentin.

Vi går videre til det spørgsmål, der er nr. 1076. Det er også til erhvervsministeren, og det er stillet af fru Heidi Bank.

Kl. 15:58

Spm. nr. S 1072

28) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Hvad er ministerens holdning til, at flere rejseselskaber truer med at melde sig ud af rejsegarantiordningen?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:58

Spm. nr. S 1076

29) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V):

Hvorfor har ministeren, jf. en analyse fra SMVDanmark, der viser, at kun 2 pct. af deres medlemmer har fået udbetalt kompensation for faste omkostninger, som udgør langt den største støtteordning, ikke også igangsat straksudbetaling af kompensationen for faste omkostninger?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:58

Heidi Bank (V):

Tak for det. Hvorfor har ministeren, jf. en analyse fra SMVDanmark, der viser, at kun 2 pct. af deres medlemmer har fået udbetalt kompensation for faste omkostninger, som udgør langt den største støtteordning, ikke også igangsat straksudbetaling af kompensationen for faste omkostninger?

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:58

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for det spørgsmål. Jeg ved, det er en rigtig svær tid og en usikker tid for mange erhvervsdrivende, når indtægterne forsvinder, mens regningerne stadig væk skal betales. Derfor forstår jeg også godt, at de hårdtprøvede virksomheder kan opleve det som værende frustrerende, når udbetaling af kompensation ikke bare kommer med det samme. Af samme årsag har vi sat turbo på udbetaling af lønkompensation og kompensation til selvstændige. Undtagelsesvis straksudbetales kompensationen i disse ordninger, medmindre ansøgning indeholder for mange fejl eller vurderes at indebære særlig høj risiko for svig.

Som spørgeren påpeger, er kompensationsordningen for faste omkostninger den mest omfangsrige og også mest komplekse af de etablerede kompensationsordninger for danske virksomheder og lønmodtagere. Her kan ydes kompensation på helt op til 110 mio. kr. til en enkelt virksomhed. For at reducere risikoen for misbrug har vi derfor aftalt, at virksomhederne skal indsende dokumentation

for de faste omkostninger, de søger kompensation for. Dokumentationen skal påtegnes af en revisor. Erhvervsstyrelsen er klar til at sagsbehandle ansøgningerne, også i stor målestok, og forventer også at kunne følge med, i takt med at ansøgningerne ruller ind. Hvis man allerede nu varsler, at man vil indføre straksudbetalinger under ordningen for faste omkostninger, risikerer vi at modtage svindelansøgninger og at udbetale midler til svindleren.

Derfor mener jeg ikke, at det er relevant eller hensigtsmæssigt at tale om straksudbetalinger for kompensation for faste omkostninger. Jeg vil selvfølgelig følge udviklingen tæt, og vi ser også løbende på, hvordan vi kan få hjælpepakkerne ud at virke på bedste vis og også gerne hurtigt. Vi har med den politiske aftale fra den 18. april desuden givet hånd på, at der hver 14. dag vil ske en afrapportering til aftaleparterne, så alle er løbende orienteret om status.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det til ministeren. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:00

Heidi Bank (V):

Jamen tak for svaret. Når nu ministeren står og udtrykker det, som jeg oplever som stor forståelse for virksomhederne, kan ministeren så ikke forklare for mig og alle de små og mellemstore erhvervsdrivende – der står lige midt i orkanens øje med likviditeten i rødt, usikkerhed om, hvordan og hvornår de kan åbne op – om de kan fastholde deres medarbejdere eller ej? For aner ikke, hvad de står tilbage med. Regeringen har jo bidraget med en enorm usikkerhed, fordi regeringen først nu for alvor sidder og ser på en langsigtet plan for genåbning – noget, Venstre har efterspurgt i ugevis – der vægter det sundhedsfaglige sammen med det økonomiske.

Når nu ministeren står i spidsen for en ganske tung og dyr ansøgningsproces, hvor virksomhederne ikke bare som ved lønkompensation skal skrive under på tro og love, men ganske rigtigt, som ministeren også forklarer, skal medsende en ansøgning med en revisorpåtegning, hvorfor er det så, at ministeren ikke har valgt at straksudbetale hjælpepakken for faste omkostninger?

Jeg tænker, at der må ligge meget konkrete overvejelser bag. Virksomhederne styrtbløder jo, og det er nu, de har brug for likviditeten – noget, som ministeren også var ude at gøre opmærksom på, da han nævnte lønkompensationspakkerne som straksudbetaling. Jeg forstår ikke den forklaring, ministeren kommer med.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Erhvervsministeren.

Kl. 16:01

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Vi deler jo oplevelsen af, at der er brug for hjælp, og at det skal gå stærkt. Hjælpepakkerne er også blevet kaldt nødhjælp, og det har jo en helt klar berettigelse, for det er virkelig akut, at mange virksomheder har brug for hjælp. Da vi satte straksudbetalingerne i gang af lønkompensationen, udbetalte vi jo 2,6 mia. kr. på ganske få dage. Jeg har prøvet at skitsere, at udfordringen ved at gøre det i forbindelse med kompensation for de faste omkostninger er, at den ordning er ganske, ganske anderledes, og hvis man i øvrigt nu meldte ud, at der ville være en straksudbetaling, hvilket jeg er i tvivl om om man overhovedet kan, ville man selvfølgelig også kalde på ansøgninger af en helt anden karakter end de seriøse ansøgninger, der kommer ind i forvejen.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Heidi Bank.

Heidi Bank (V):

Jamen når jeg står her, er det jo ikke for at drille. Det er jo, fordi jeg også stod her for 14 dage siden og spurgte, om man kunne lave acontoudbetalinger – det, som ministeren så kom ud med 8 dage senere som straksudbetalinger på lønkompensationsordningen. Det er derfor, vi presser på, for vi ved jo, at det har konsekvenser. Vi er jo fælles om og enige med Socialdemokratiet om, at vi skal holde hånden under danske arbejdspladser. Hvordan kan vi nu yderligere få skubbet på, så vi kan få nogle udbetalinger til virksomhederne, så de får noget likviditet, de kan arbejde med?

Kl. 16:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:03

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg deler oplevelsen af, at vi i fællesskab faktisk prøver at tage det her utrolig alvorligt. Både spørgeren og jeg selv taler med virksomheder, som er i ekstremt vanskelige situationer. Derfor er hjælpepakkerne i første omgang besluttet som garantiordninger og støtteordninger. Nu er der lavet straksudbetalinger for flere milliarder kroner i løbet af få dage, og det næste, vi ser ind i, er, hvordan ordningen for de faste omkostninger forløber. Det er en anderledes ordning. Den er bygget mere komplekst op. Den kræver forlods en revisorerklæring. Det er ikke bare lige at lave en straksudbetaling, så det ville være useriøst af mig at stå og foreslå det her i salen.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Heidi Bank, værsgo.

Kl. 16:03

Heidi Bank (V):

Nu har ministeren flere gange nævnt, at de her straksudbetalinger er kommet ud inden for ganske få dage. Hvordan kan det så være, at jeg hører fra SMVDanmark, at virksomhederne får breve ud om, at de er godkendte, men at udbetalingerne vil komme om 7 dage?

Kl. 16:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:04

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg tror, der har været en standardformulering i nogle af brevene. Faktum er i hvert fald, at fra vi anmeldte straksudbetaling på lønkompensation til få dage efter, nemlig den 1. maj, opnåede vi faktisk, at 95 pct. af de virksomheder, der var omfattet af ordningen, havde fået udbetalt deres kompensation. Dem, der ikke havde fået det, var de virksomheder, hvor der var mange fejl i ansøgningerne, eller hvor der var en stor risiko for, at det var en svindelansøgning. Derfor kan jeg ikke genkende det billede, og pengene skulle meget gerne være ude hos de 95 pct. af virksomhederne.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Heidi Bank.

Det næste spørgsmål er spørgsmål 30 på dagsordenen, og det er til erhvervsministeren af hr. Lars Christian Lilleholt fra Venstre.

Kl. 16:05

Spm. nr. S 1079

30) Til erhvervsministeren af:

Lars Christian Lilleholt (V):

Agter ministeren at tage yderligere skridt for at hjælpe de virksomheder, der har store varelagre, som stort set er usælgelige?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:05

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder: Agter ministeren at tage yderligere skridt for at hjælpe de virksomheder, der har store varelagre, som stort set er usælgelige?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:05

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Mange tak for spørgsmålet. Der er ingen tvivl om, at der er virksomheder, som har det svært på grund af coronavirussen og tiltagene til at afbøde de alvorlige konsekvenser, som følger deraf. Det gælder også virksomheder med varer, der kan miste værdi over tid. Vi kan selvfølgelig ikke holde virksomhederne fuldstændig skadefri, men vi kan godt give dem en håndsrekning, der kan hjælpe dem igennem en svær tid.

Jeg er glad for, at vi – og det har vi jo gjort i fællesskab – har fundet en løsning, så virksomheder nu kan medtage nedskrivninger på varer med en lav holdbarhed, på mindre end 1 måned, i opgørelsen over faste omkostninger. Vi har også forlænget kompensationsperioden og gjort ordningen for faste omkostninger mere fleksibel ved at sænke kravet om fald i omsætningen fra 40 pct. til 35 pct. Hermed kan flere virksomheder få kompensation fra ordningen, herunder virksomheder, der oplever en mere moderat omsætningsnedgang end f.eks. i hotel- og restaurationsbranchen.

Regeringen mener ikke, det vil være hensigtsmæssigt at give udvidede muligheder for kompensation for nedskrivning på varelagre ud over de muligheder, vi allerede har vedtaget – først og fremmest fordi hverken Erhvervsstyrelsen eller revisorerne kan kontrollere det, og det vil åbne for markante muligheder for svindel.

Nedlukningen af Danmark har betydet, at der er virksomheder, som er bekymrede for, at de kommer til at stå med varer, som er vanskelige at sælge, og det har jeg fuld forståelse for. Derfor glæder det mig også, at vi har taget de første skridt på vejen mod en gradvis og kontrolleret genåbning af Danmark. Danmark står med gode muligheder for at understøtte aktivitet og arbejdspladser på en måde, som også understøtter den private efterspørgsel af de pågældende varer.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Lars Christian Lilleholt, værsgo.

Kl. 16:06

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for svaret, minister. Det, jeg oplever, er, at der er en række virksomheder, som oplever, at de har varelagre, som er stort set usælgelige. Det er tøj, sko, blomster, planter, og det er meget andet. Overvejer regeringen overhovedet ikke yderligere tiltag, i forhold til at der for en lang række af de her virksomheder er en overhængende risiko for, hvis ikke de bliver kompenseret for de tabte varelagre, at de må dreje nøglen om?

Kl. 16:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:07

Kl. 16:09

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Vi gjorde det, og som jeg siger, gjorde vi det jo i fællesskab, at vi sagde, at i forhold til de varer, som er letfordærlige – og det kan f.eks. være kød, og det kan også være blomster i gartnerier, altså varer, som inden for 1 måned ikke er noget værd, fordi de er letfordærlige – gav vi mulighed for, at man kunne få dem med ind og få kompensation for dem. For øvrige varelagre er spørgsmålet, om ikke den gradvise genåbning, som Danmark jo som et af de få lande er i gang med nu, faktisk er svaret på det, i forhold til at der bliver en større efterspørgsel og dermed også øget mulighed for salg af de pågældende varelagre.

Kl. 16:08

Kl. 16:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Lars Christian Lilleholt, værsgo.

Kl. 16:08

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Ministeren nævner også det her argument om, at man ikke kan øge kompensationen, fordi der er risiko for svindel eller noget i den stil, eller at man kan risikere, at der måske kan være nogen, der omgås reglerne en anelse for let. Jeg kunne godt tænke mig lige at få ministerens begrundelse for det, at høre belæg for det. For jeg synes jo, det er en noget voldsom anklage.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:08

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jamen altså, det er ikke en anklage mod virksomheder, for der er jo rigtig, rigtig mange virksomheder, som virkelig bare har brug for hjælp, og som vi selvfølgelig skal strække os langt – og det gør vi også – for at hjælpe med det her. Men jeg tager det selvfølgelig alvorligt, når Erhvervsstyrelsen og revisorerne siger, at de ikke kan kontrollere det, hvis åbner for øgede muligheder for kompensation for nedskrivning på varelagre ud over de muligheder, vi allerede har givet. Og de mener, at det kan medføre markant øget mulighed for svindel. Det er vi selvfølgelig nødt til at tage seriøst – det tror jeg både spørgeren og jeg deler med hinanden.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Lars Christian Lilleholt.

Kl. 16:09

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Jeg synes, det burde kunne være muligt at indrette ordningerne i forhold til det, også med den efterkontrol, der jo bliver – det bliver jo ikke således, at folk bare får en blankocheck; de skal efterfølgende også kunne fremvise, at de rent faktisk har lidt de pågældende tab. Og derfor er jeg noget forundret over, at det er det, der er det bærende argument, altså risikoen for svindel.

Vi ser jo en række virksomheder, som oplever, at de virkelig er trængte i forhold til likviditeten. Og i relation til det, som den forrige spørger var inde på, vil jeg spørge, hvornår man kan forvente, at der kommer nogle penge ud til de her virksomheder. Der er rigtig mange virksomheder, som virkelig er ramt i forhold til likviditeten, og hvor risikoen for fyringer er overhængende.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Men det er fuldstændig rigtigt, at virksomhederne, der er ramt på grund af corona, virkelig har brug for, at pengene kommer ud til dem. Og der vil jeg gerne kvittere for, også over for ordførerens parti, at vi jo med åbne øjne valgte at sætte en slutspurt ind i forhold til straksudbetaling af lønkomensation og også har givet mulighed for at gøre det over for de små selvstændige erhvervsdrivende. Det har medført udbetaling af et meget, meget højt beløb, 2,6 mia. kr. på 2 dage, oven i det, der i øvrigt allerede er udbetalt. Og på den måde sikrer vi i fællesskab, at midlerne også kommer ud til virksomhederne hurtigt.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Lars Christian Lilleholt.

Så skal vi sige velkommen til en fødselar. Velkommen til fru Marie Bjerre fra Venstre, og spørgsmålet er også til erhvervsministeren.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 1081

31) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V):

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at kun 30 pct. af de butiksdrevende i storcentre i Danmark ifølge en analyse fra EjendomsDanmark får fuld refusion, selv om deres butik er lukket ved påbud?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:10

Marie Bjerre (V):

Tak skal du have. Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at kun 30 pct. af de butiksdrevende i storcentre i Danmark ifølge en analyse fra EjendomsDanmark får fuld refusion, selv om deres butik er lukket ved påbud?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:10

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det vigtigste først: Hjertelig tillykke med fødselsdagen til spørgeren.

Derudover vil jeg sige en stor tak for spørgsmålet, for der er ingen tvivl om, at dansk økonomi og mange danske virksomheder og lønmodtagere står i en dybt alvorlig situation som følge af covid-19. Der vil være virksomheder, som er særlig hårdt ramt, fordi hele eller dele af virksomheden er lukket ned ved et påbud, ligesom der er andre virksomheder, der rammes hårdt af den generelle økonomiske usikkerhed.

Hensigten med kompensationsordningerne er at holde hånden under danske virksomheder og lønmodtagere i en meget svær tid, hvor der er behov for akut hjælp. En virksomheds fald i omsætning beregnes for det enkelte cvr-nummer, og det gælder, uanset om cvr-nummeret, dvs. virksomheden, omfatter en eller flere butikker. Det betyder også, at beregningen af fald i omsætningen omfatter en virksomheds eventuelle webshops. Det kan give god mening for den enkelte virksomhed at forsøge sig med e-handel ud fra et langsigtet forretningsmæssigt ønske om at holde fast i kunderne.

I min optik er det rimeligt, at virksomheder får en kompensation, der afspejler, hvordan virksomhedens forretning er påvirket samlet set. Ved at administrere ordningen via cvr-nummer sikrer vi netop,

at der ses på virksomhedens samlede økonomi, når kompensationen skal beregnes.

Endelig må vi også bare være ærlige om, at kravet om cvr-nummer er et værn mod risikoen for, at nogle kan svindle og misbruge ordningen, i modsætning til f.eks. at bruge p-numre. Et p-nummer er nemlig ikke underlagt de samme lovgivningsmæssige krav som cvr-numre som f.eks. årsregnskabsloven.

Virksomheder, som ønsker det, kan vælge at placere både omsætning, faste omkostninger samt resultater under de enkelte p-numre, uden at der er mulighed for kontrol af, om oplysningerne er retvisende. Derfor mener jeg, at det både er rimeligt og det mest hensigtsmæssige, at vi fortsat udbetaler kompensation på baggrund af cvr-numre.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 16:12

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Det undrer mig, at ministeren mener, det er mest hensigtsmæssigt, at vi udbetaler støtte efter cvr-nummer. Det er nu tredje onsdag i træk, vi står her i Folketingssalen, hvor jeg stiller ministeren spørgsmål om regeringens hjælpepakker i et forsvar for vores erhvervsliv, og det gør jeg også i dag. Der er nemlig, som ministeren ganske rigtigt siger, nogle virksomheder, som er ekstra hårdt ramt, og nogle virksomheder, som ikke kan få dækket deres omkostninger.

Det er et rigtig stort problem for mange virksomheder, at minimumskravene for at få støtte i regeringens hjælpepakker bliver målt på cvr-nummer i stedet for på de enkelte afdelinger. Situationen er faktisk ret alvorlig for mange virksomheder her i landet. Ifølge analysen fra EjendomDanmark, som mit spørgsmål henviser til, er det faktisk op mod 3.500 butikker i Danmark, som ikke kan få fuld dækning. Det er omkring 70 pct. af alle de butikker, der ligger i storcentrene rundtomkring. Det synes jeg er et stort problem. Det er ene og alene, fordi de er organiseret under ét cvr-nummer, og har man bare ét forretningssted uden for shoppingcenteret, får man altså ikke fuld dækning. Det forstår jeg ikke at ministeren kan synes er tilfredsstillende.

Måske det hjælper med et konkret eksempel til at illustrere problemstillingen: Jørgen Højrup Jensen fra min egen valgkreds har to Kop & Kande-butikker. Den ene butik ligger i Farsø, i Farsø Rådhuscenter, og den anden ligger i Aars, på hovedgaden. Den i Farsø er tvangslukket, hvorimod den i Aars kan holde åbent. Det betyder jo så, at Jørgen ikke kan få fuld dækning for det tab, der er lidt på butikken i Farsø, på trods af at man er tvangslukket. Hvordan er det tilfredsstillende? Det kunne jeg godt tænke mig at høre lidt nærmere om.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:14

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at sige, at jeg ikke ved, om det er sådan et slags jubilæum, når vi er her for tredje gang i træk. Jeg tror faktisk, fru Marie Bjerre er den spørger, der har været flittigst til at være her hver uge sammen med mig. Jeg ved ikke, om jeg håber, det varer ved – det må vi se.

Et p-nummer dækker over en fysisk lokalitet, f.eks. et butikslokale. Det kunne være en tøjbutik, og det kunne også være Kop & Kande. Hvis tøjbutikken ikke kan holde åbent, vil omsætningen selvfølgelig falde for det her p-nummer, men der er jo så muligheden

for, at man inden for det samme cvr-nummer har, som det også er tilfældet her, en anden butik, som har mulighed for at hente indtjening ind til den samlede virksomhed. Det er derfor, det mest retvisende ville være at kigge på virksomheden samlet, og det gør man bedst på cvr-nummeret, som også er underlagt forskellige lovgivninger.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:15

Marie Bjerre (V):

Det er helt korrekt, at jeg har stillet en del spørgsmål, og det gør jeg sådan set, fordi jeg mener, der er rigtig mange huller i regeringens hjælpepakker, og lige præcis det her med cvr-numre er et af dem. Altså, det, at der er en butik udenfor, gør jo ikke, at man får nok omsætning ind til at kunne dække de omkostninger, der er. I det eksempel, jeg fremfører her, skal der betales husleje for den butik, der er i Farsø, der skal betales lønninger, og der er i øvrigt også tabt omsætning. Og i det her eksempel, ligesom mange andre eksempler, er der vandtætte skodder rent regnskabsmæssigt. Der bliver lavet to regnskaber: et for hver butik. Hvorfor kan man ikke søge dækning fuldt ud for den i centeret, når der nu laves separate regnskaber?

Kl. 16:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:16

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

[Lydudfald] ... situationen, og jeg er selvfølgelig også bekymret for de mange butikker, som er i en vanskelig situation; det deler vi jo med hinanden, altså ønsket om at holde hånden under vores erhvervsliv. Jeg lytter selvfølgelig også bare til, når Erhvervsstyrelsen og andre fortæller mig, at muligheden for at føre kontrol med, om pengene også efterfølgende bliver udbetalt til de rigtige, bliver utrolig vanskeliggjort, hvis man bruger p-nummeret som adressat på pengene, fordi det ikke er underlagt de samme lovgivningsmæssige krav i forhold til årsregnskabslov og en række andre love; altså, det er cvr-numrene.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak, og værsgo.

Kl. 16:16

Marie Bjerre (V):

Jeg må sige, at jeg undrer mig over, at ordningerne skal være så rigide, at man ikke kan finde en løsning, hvor man går ind på de enkelte afdelinger, for rent regnskabsmæssigt kan der jo godt laves regnskaber for hver enkelt afdeling. Det, jeg hører i forsvar for det, er, at man er bekymret for, at der kan svindles med det, hvis man giver støtte pr. afdeling, og der bliver jeg nødt til her som mit sidste spørgsmål at spørge, om hensynet til at undgå svindel vejer højere end hensynet til at hjælpe de her mange virksomheder, som er ramt. Og altså: Husk på, at det er op mod 70 pct. af alle de butikker, der ligger i centre rundtomkring.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Og ministeren, værsgo.

Kl. 16:17

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Alting skal selvfølgelig være i en balance med hinanden, og det er den rigtige balance, vi skal forsøge at finde her. Lad os tage Kop &

Kande i Farsø: Jeg tror, det, som vil være rigtig vigtigt, er, at hvis den gradvise genåbning, vi er i gang med i Danmark nu, lykkes, og hvis vi gør det forsvarligt og klogt, så kan det være, at der også er mulighed for, at centrene åbner op igen, og at der er mulighed for, at Kop & Kande kan rulle gardinerne op og invitere kunder ind i butikken. Derfor er det her ikke kun et spørgsmål om hjælpepakker, men også et spørgsmål om den generelle genåbningspolitik, vi fører, og den fører vi heldigvis i fællesskab, og jeg håber, at vi snart kan få gang i fase to af genåbningen af Danmark.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Og så vil jeg gerne sige tak til fru Marie Bjerre fra Venstre.

Det næste spørgsmål er også til erhvervsministeren, men denne gang af fru Anne Honoré Østergaard fra Venstre.

Kl. 16:18

Spm. nr. S 1031

32) Til erhvervsministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt at forbyde specifikke former for erhvervsdrivende at åbne og samtidig kritisere andre erhvervsdrivende, der ikke er underlagt forbud, for at åbne?

Den fg. formand (Annette Lind):

Velkommen til talerbordet.

Kl. 16:18

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Mener ministeren, at det er rimeligt at forbyde specifikke former for erhvervsdrivende at åbne og samtidig kritisere andre erhvervsdrivende, der ikke er underlagt forbud, for at åbne?

Kl. 16:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:18

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg skal starte med faktisk at beklage, at jeg, da spørgeren stod her første gang, fik det en lille smule dårligt, så nu har jeg hentet vand og fået jakken af osv., så nu prøver vi at se, om ikke der kommer en lidt mere oprejst og stående besvarelse af spørgsmålet her. Tak for det i hvert fald.

Regeringens hovedprioritet er at afbøde de alvorlige konsekvenser af spredningen af covid-19, som der har været i det danske samfund, mest muligt. Derfor fik en række erhvervsdrivende tilbage i marts forbud mod at holde deres lokaler åbne for offentligheden. I takt med at vi har fået epidemien under kontrol, har regeringen iværksat en gradvis og kontrolleret genåbning af det danske samfund og erhvervsliv. På erhvervsområdet har vi bl.a. fra den 20. april 2020 åbnet de liberale serviceerhverv, f.eks. frisører og massører.

For netop at sikre, at genåbningen af det danske samfund sker, så smittespredningen begrænses, har regeringen sammen med sundhedsmyndighederne og erhvervslivet udarbejdet forskellige retningslinjer, som skal hjælpe de erhvervsdrivende med at reducere smitterisikoen. Retningslinjerne skal bl.a. være med til at hindre tætheden af mennesker, som kan forekomme i f.eks. store varehuse. Da der er en øget smitterisiko, når mange stimler sammen ad gangen, hvilket f.eks. ville kunne forekomme i store butikker, hvis vi havde beholdt kravet om de 4 m² pr. person, havde vi derfor behov for at lave nogle nye og reviderede retningslinjer for at forhindre dette.

Vi er som bekendt sammen med Folketingets partier også i gang med at drøfte planen for genåbning af Danmark. Parallelt hermed

har regeringen taget initiativ til dialog med de relevante parter, herunder erhvervslivet, om, hvordan genåbningen i givet fald kan ske på en ansvarlig måde. Jeg har i den forbindelse dialog med erhvervslivet i regi af det, der hedder regeringen og erhvervslivets coronaenhed, om, hvordan vi sikrer en ansvarlig indretning af virksomhederne, når der bliver taget beslutninger om genåbning.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:20

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Nu stod vi jo her tidligere, og jeg håber ikke, at det var derfor, ministeren ikke havde det helt godt. Men sådan som jeg forstod vores samtale sidst, blev vi enige om, at der i sidste uge med hensyn til IKEA måske ikke helt havde været det kønneste forløb. Jeg gav udtryk for, at det havde kørt lidt skævt. Helt generelt har der været lidt forskellige udmeldinger fra regeringens side, som har kørt noget i zigzagkurs og har skabt en del forvirring. Jeg har personligt været i gang med at tale med en del forskellige rådgivere, der skulle rådgive virksomheder, og som inde på Erhvervsstyrelsens hjemmeside ikke har kunnet finde ud af vejledninger, der er blevet ændret flere gange dagligt, og jeg har stillet spørgsmål, og det er der mange der har. Det har været sådan lidt usikkert, og der er mange, der har været usikre, og det er jo virksomheders levebrød, vi taler om her.

I dag er der den her fine artikel. Den handler godt nok om zoologiske haver og har overskriften »Zoologisk have på »gyngende grund« efter opsang fra regeringen: »Vi kan godt åbne, hvis vi tør det, men det tør vi jo ikke.«

Ministeren skubber det meget behændigt hen til en anden minister – og det ville jeg måske også have gjort – og siger: Det her hører ikke under mig. Det kunne jeg da også godt have fundet på, hvis jeg kunne, men artiklen her siger jo faktisk noget ret rammende, og det er:

»Ministrenes ageren har – ikke mindst efter Simon Kollerups kritik af varehuskæden IKEAs genåbning i sidste uge – ført til hård kritik af regeringen for at »udsamme« og for at lade virksomheder skulle navigere mellem decideret lovgivning og kraftige, undertiden moralske, opfordringer.«

Kan ministeren forstå, at det ikke er nemt at være virksomhed lige nu? Og vil ministeren ikke godt lidt tage ansvaret for, hvad de zoologiske haver skal gøre nu?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 16:22

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan godt forstå, at det ikke er nemt at være virksomhed lige nu. Jeg vil også sige, for at være helt ærlig, at vi jo heller ikke har prøvet det her før. Hvis der havde været den samme samlevejledning som til et IKEA-skab og en enkelt unbrakonøgle, man skulle bruge til at få det her til at fungere, så havde vi sikkert stået i en anderledes situation. Men det er første gang, vi gør det her, og heldigvis oplever jeg, at genåbningen af Danmark foregår på en måde, hvor vores erhvervsliv ikke bare tager ansvar for at lukke ned, men også er utrolig ansvarlige, når vi åbner op. Det er vanskelige balancer, der hele tiden skal findes, men jeg synes, at samarbejdet er vejen frem, og det har det jo også vist sig at være i de konkrete sager, både med zoologisk have og IKEA.

Kl. 16:23

Kl. 16:25

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak. Anne Honoré Østergaard.

Kl. 16:23

Anne Honoré Østergaard (V):

Men når vi så indrømmer, at det her er svært, og ministeren så alligevel bare gøre det, at han fejer det hen til en anden minister, fordi man kan gøre det, og når der er ikke nogen, der tør at gøre noget på grund af den minister, jeg taler med i dag, og på grund af det forløb, der har været, kan ministeren så ikke komme nogle andre udmeldinger eller komme med nogle retningslinjer og fortælle, hvad de skal gøre? Kan de åbne? Hvad kan de? For lovligt kan de jo godt, og er det ikke loven, vi skal forholde os til?

Kl. 16:23

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:23

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jo, det er det, men omvendt er det ikke anderledes i Danmark, end at vi også kan have en dialog med hinanden, og det har vi jo med de zoologiske haver. Ligesom vi fik lavet reviderede retningslinjer for de store udvalgswarebutikker, er kulturministeren på tilsvarende vis i dialog med de relevante parter om en ansvarlig genåbning af de zoologiske haver. Så på den måde gør vi klar til, at også de zoologiske haver selvfølgelig kan åbne. Vi vil jo gerne åbne tingene op igen, så når den dag kommer, ligger der klare retningslinjer, der er lige til at følge, også for de zoologiske haver.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:24

Anne Honoré Østergaard (V):

Vi taler bare om virksomheder, der lovligt godt må åbne, men de tør ikke på grund af udtalelser fra ministeren, så kan ministeren ikke, ligesom han gjorde i forbindelse med IKEA efter det lidt uskønne forløb, hurtigt komme med nogle retningslinjer om, hvad det er, man gerne vil have at de skal gøre? For det her koster rigtig, rigtig mange penge, og vi er lige nu der, hvor det er de næste måneder, der tæller for dem. Det er der, de henter deres indtjening.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo, ministeren.

Kl. 16:24

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg tror alligevel ikke, at det der med at knipse med fingrene og så have et sæt retningslinjer er vejen frem, men jeg kan godt forsikre om, at vi knokler med det, og at vi arbejder med at få retningslinjerne på plads, også for de zoologiske haver og forlystelsesparkerne, og parallelt med det er der jo heldigvis rigtig gode forhandlinger mellem partilederne for alle Folketingets partier og statsministeren om, hvad der kan indgå i fase to af genåbningen af Danmark. Så på den måde kører der forskellige spor parallelt, men der er ikke nogen, der har interesse i, at det ikke skal gå stærkt – og slet ikke i regeringen.

Den fg. formand (Annette Lind):

Mange tak for det. Så vil jeg gerne sige tak til fru Anne Honoré Østergaard.

Det næste spørgsmål er også til erhvervsministeren, denne gang af Kim Valentin fra Venstre.

Kl. 16:25

Spm. nr. S 1074

33) Til erhvervsministeren af:

Kim Valentin (V):

Mener ministeren, at der med hjælpepakkerne er gjort nok for at styrke likviditeten i erhvervslivet på den korte bane?

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo.

Kl. 16:25

Kim Valentin (V):

Tak for det, formand. Mener ministeren, at der med hjælpepakkerne er gjort nok for at styrke likviditeten i erhvervslivet på den korte bane?

Kl. 16:25

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo.

Kl. 16:25

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak for spørgsmålet. Det er i hvert fald gjort rigtig meget, og vi har gjort det i fællesskab. Jeg har stor forståelse for, at det er en meget svær situation, mange virksomheder befinder sig i som følge af coronaudbruddet, og det er også derfor, at vi har etableret en række hjælpepakker til vores erhvervsliv her i landet. Her har vi et ansvar for at give sunde danske virksomheder gode forudsætninger for at komme igennem den her svære tid, så vi ikke taber en hel generation af virksomheder på gulvet.

Regeringen har sammen med alle Folketingets partier og arbejdsmarkedets parter afsat et trecifret milliardbeløb til at styrke virksomhedernes likviditet. Virksomhedernes likviditet er styrket direkte ved at udskyde betalingsfristerne for moms, skat og lønsumsafgift. Endvidere kan små og mellemstore virksomheder få deres indbetalte moms udbetalt som rentefri lån. Regeringen har også oprettet nye statslige lånegarantiordninger i Vækstfonden og Eksport Kredit Fonden, som er målrettet både de små og mellemstore virksomheder, men også de større danske virksomheder. Vi har tilføjet ny likviditetskaution i Danmarks Eksportkredit, der skal hjælpe små og mellemstore eksportvirksomheder, ved at åbne for nye lån. Vi har givet en statslig garanti til Rejsegarantifonden for at hjælpe rejseselskaberne med at komme igennem krisen, og vi har givet statsgaranti til SAS.

Alle disse tiltag har været nødvendige og har, hvis mulighederne bliver udnyttet, potentiale til at styrke likviditeten i dansk erhvervsliv med mere end 300 mia. kr. Herudover har frigivelsen af den kontracykliske buffer i kreditinstitutterne medført, at penge- og realkreditinstitutterne kan øge deres udlån under denne krise. Jeg hæfter mig også i den sammenhæng ved de positive meldinger fra flere banker om at hjælpe virksomhederne, og her er det mit indtryk, at banker bredder lever op til den fælles erklæring, som regeringen og Finans Danmark offentliggjorde den 23. marts.

Det er således min vurdering, at banker og virksomheder i den nuværende situation og i dialog med hinanden generelt finder løsninger, der ikke belaster virksomhederne unødigt hårdt.

Kl. 16:27

Kl. 16:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren. Værsgo, Kim Valentin.

Kl. 16:27

Kim Valentin (V):

Tak for det, og tak for svaret. Jeg anerkender, at ministeren har forsøgt at lave hjælpepakker, men problemet er jo at få pengene ud af hjælpepakkerne. Der har jeg jo personligt mere end 30 års praktisk erfaring i den her verden med lige præcis de her ting fra det private erhvervsliv.

Der er tre ting, der kan ødelægge en virksomhed. Det ene er dårlig egenkapital. Det andet er en ringe drift. Og det tredje er – og det er det, der er helt overskyggende i øjeblikket – at man ikke har nogen penge i kassen, altså dårlig likviditet. Faktisk er det sådan, at man normalt skal have to af de her ting, for at et selskab går konkurs. I øjeblikket er det kun en ting, og det er likviditet, likviditet, likviditet.

Derfor må jeg sige til ministeren, at det jo ikke er godt nok, at de her udbetalinger er forsinkede. Når vi kommer til slutningen af maj, kommer vi til at se rigtig mange konkurser; så mange konkurser, at vi ikke vil bryde os om det. Det er derfor min henstilling til ministeren at se på de her ting med det samme. Kunne vi ikke gøre noget mere end det, vi har gjort? Hvad siger ministeren til at lave en straksudbetaling af støtte til faste udgifter på samme måde som til lønkompensation?

Kl. 16:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 16:29

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at sige, at jeg tror, at ordføreren sagde: ministerens hjælpepakker. Det er vores hjælpepakker. Vi har lavet dem sammen i Folketinget. Det fritager os selvfølgelig ikke for, at man kan diskutere, om de er gode nok. Jeg synes, de er rigtig gode. Det fritager os selvfølgelig heller ikke for at tage en diskussion om, om vi kan vi få de penge, der er i hjælpepakkerne, hurtigere ud. Der har vi jo så med fælles hjælp fundet ud af, at man godt kunne straksudbetale på to af ordningerne, nemlig for lønkompensation og for selvstændige. Det har vi gjort med stor succes, så der er pumpet massive summer af likviditet ud i virksomhederne her op mod den 1. maj.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:30

Kim Valentin (V):

Det lyder, som om ministeren tænker, at det må være nok, og derfor kunne man ikke overveje det med faste udgifter.

Et andet område, som også er vigtigt for rigtig mange virksomheder, tror jeg, er, at der er åbenhed omkring de her dele. Og når jeg sådan taler med virksomhedsejerne rundtomkring, er mit indtryk desværre, at meget af det opleves som lukket. En af de bedste ting ved det danske demokrati er jo netop det her med dialog og åbenhed omkring alle ting, og jeg kan se, at ministeren nikker. Altså, der er en enighed i forhold de her dele.

Så derfor vil jeg spørge: Hvornår forventer ministeren, at hjælpepakkerne er virksomhederne i hænde?

Kl. 16:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er ikke sikker på, at jeg hørte det sidste ord. (*Kim Valentin* (V): i hænde). Nå, okay.

Først var der spørgsmålet om, hvorvidt det var nok, hvad jeg sagde i første runde, og om man kan straksudbetale for de faste omkostninger. Som jeg også tidligere sagde til en spørger fra spørgerens parti, er der visse udfordringer forbundet med det. Det er en anden ordning end lønkompensationsordningen. Den er bygget op på en helt anden måde, og alene det at meddele straksudbetaling vil i sig selv påkalde sig ansøgninger af en karakter, vi måske ikke har lyst til at få ind i ordningen. Så der er vanskeligheder ved at navigere i det her.

Vi arbejder så hårdt, vi kan – det kan jeg forsikre om – for at sikre, at hjælpepakkerne kommer virksomhederne i hænde så hurtigt, det kan lade sig gøre. For vi deler oplevelsen af, at likviditeten skal ud så hurtigt, den kan, til de rigtige, og de rigtige er dem, der har brug for hjælp.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Kim Valentin, værsgo.

Kl. 16:31

Kim Valentin (V):

Tak for det. Og tak for en oprigtig lyst til at svare på de her spørgsmål; det oplever jeg.

Det sidste spørgsmål, jeg har, er angående de her mange konkurser, vi ser i øjeblikket. Dem kunne vi jo undgå nogle af, hvis vi fik ansat nogle flere til at behandle de her ansøgninger. Jeg så, at ministeren var ude med, at der skulle ansættes 500 – men der er jo kun blevet ansat 250. Kunne man ikke ansætte nogle flere?

Kl. 16:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:32

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er rigtigt, at bemanningen er øget massivt i Erhvervsstyrelsen for at kunne håndtere udbetalingen af det her. Jeg tror, at man skal se det på den måde, at det, der er modussen for de her ordninger, er, at der er nogle meget potente, effektive it-systemer, som rent faktisk fungerer, og som sørger for, at de her penge kommer hurtigt ud. Så der er ikke den samme manuelle sagsgang på sagerne, når først systemerne er løbet op, og det var derfor, det også kunne lykkes på 2 dage at udbetale 2,6 mia. kr. til det danske erhvervsliv: Det var, fordi systemerne holdt og virkede. Så jeg tror ikke, det er et spørgsmål om en eller to medarbejdere mere, men om, hvorvidt systemerne virker.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Kim Valentin.

Nu står vi i den situation, at der faktisk er et spørgsmål mere til erhvervsministeren, men i henhold til forretningsordenens § 20, stk. 5, må spørgetiden til en enkelt minister ikke vare længere end 1 time. Og det er sådan, at spørgeren ikke er til stede i salen, så jeg vil sige tak til erhvervsministeren.

Så vil jeg gerne sige velkommen til beskæftigelsesministeren, og jeg vil også gerne sige velkommen til fru Pernille Bendixen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1073

34) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Hvorfor mener ministeren ikke længere, at der skal være en parallelitet mellem kompensationen til lønmodtagere og selvstændige som oprindelig?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1077

35) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V):

Hvordan vil ministeren sikre, at der er helt klare retningslinjer for erhvervslivet, når de genåbner eller fortsat holder åbent under coronakrisen, så de ikke risikerer samme uheldige udskamning fra ministeren, som IKEA oplevede, selv om de følger lovgivningen og de sundhedsfaglige anbefalinger?

(Spørgsmålet er udgået under henvisning til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 5).

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1019

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at Fredens Moské i fredags afholdt bønnekald i det indvandretrætte Gellerup, og mener ministeren, at det bør forbydes?

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen og udsat til næste spørgetid onsdag den 13. maj 2020).

Kl. 16:33

Spm. nr. S 1039 (omtrykt)

37) Til beskæftigelsesministeren af:

Pernille Bendixen (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at rigtig mange dagplejere må arbejde mere end de overenskomstfastsatte 48 timer ugentligt på grund af øgede rengøringskrav grundet covid-19?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til fru Pernille Bendixen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:33

Pernille Bendixen (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at rigtig mange dagplejere må arbejde mere end de overenskomstfastsatte 48 timer ugentligt på grund af øgede rengøringskrav grundet covid-19?

Kl. 16:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:34

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil gerne takke for spørgsmålet og indlede min besvarelse med at understrege, at de regler, der gælder, uanset om det er overenskomst eller lovgivning, skal overholdes. Den såkaldte 48-timersregel, som udspringer af arbejdstidsdirektivet, går ud på, at lønmodtagere ikke må arbejde mere end 48 timer om ugen i gennemsnit. Perioden, som gennemsnittet beregnes ud fra, kan være på 4 måneder og op til 1 år, så der er noget fleksibilitet i reglerne. Hvordan man har implementeret 48-timersreglen i overenskomster på dagplejeområdet eller i det hele taget, vil jeg lade overenskomsterne om. Det mener jeg ikke jeg skal blande mig i. Hvis overenskomsterne ikke overholdes, kan det føre til en sag i det fagretlige system, så der er ikke åbnet op for, at en dagplejer skal acceptere at arbejde mere end tilladt, fordi vi er i en særlig situation lige nu.

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det svar. Det gør mig glad. Nu er det så bare faktisk sådan, at det er en situation, som mange dagplejere står i. Den måde, som nogle kommuner har løst problemet på, er ved at nedsætte dagplejernes arbejdstid til f.eks. 45 timer eller 44 timer ugentligt, så de kan bruge de resterende timer til rengøring. Der vil jeg bare høre, om ministeren eventuelt overvejer at gå i dialog med eksempelvis KL for ligesom at gøre – hvad kan man sige – de slemme kommuner opmærksomme på den her problematik, så dagplejerne også får hjælp. For en dagplejer er jo en daginstitution, præcis på samme niveau som f.eks. en vuggestue.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, ministeren.

Kl. 16:35

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror, jeg vil starte med at sige, at jeg jo helt klart synes, at det er et problem, hvis der arbejdes mere end 48 timer uge efter uge. Hvis der arbejdes over 48 timer over et afgrænset antal uger og det så modsvares af mere fritid i andre uger, så synes jeg, det kan være i orden. Der er jo nogle lønmodtagere, der er tilfredse med at arbejde på den måde.

Det, som jeg gerne vil sige i den her situation, som vi befinder os i, og til spørgerens spørgsmål, er, at mange menneskers arbejdsliv er påvirket af, hvad der sker i Danmark og ude omkring i verden i den her tid. Nogle mister desværre deres arbejde, mens andre må løbe ekstra stærkt og arbejde over. Forhåbentlig er der kun tale om en begrænset periode. Det håber jeg, både for dem, der oplever et ekstraordinært arbejdspress, og for de alt for mange, der nu står og har mistet deres arbejde.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:36

Pernille Bendixen (DF):

Jeg er sikker på, at hvis dagplejerne blev spurgt, ville de melde sig lige præcis til det, som ministeren siger, nemlig tage noget ekstra. Men jeg ved fra deres fagforening, FOA, at de også bliver ringet op af dagplejere, som bl.a. arbejder 56 timer om ugen, og som faktisk græder over det pres, der er på dem, fordi de ikke føler, at de kan løfte opgaven, at de skal bruge deres fritid, at de skal gøre rent morgen, middag og aften og også tage hensyn til deres egne familier. Så jeg synes faktisk ikke, man kan sige, at de lige må stå det igennem i den her periode. Jeg synes, vi bliver nødt til at sende et klart signal herfra om, at den altså ikke går.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 16:36

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil bare sige, at min foregående kommentar i hvert fald ikke skulle høres som en negligering af de udfordringer, der er. Det var mere en konstatering af, at der er rigtig, rigtig mange grupper i samfundet lige nu, og heldigvis for det, som – uanset om det er pædagogerne i de kommunale vuggestuer, om det er dagplejerne, om det er sundhedspersonalet, om det er de øvrige rengøringspersonale, eller om det er alle mulige andre – løber ekstra stærkt i de her tider.

Og min kommentar var jo dybest set et forsøg på at sige, at det synes jeg virkelig vi skal anerkende og takke dem for.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Fru Pernille Bendixen, værsgo.

Kl. 16:37

Pernille Bendixen (DF):

Jamen så sender vi lige en tak herfra.

Og så vil jeg bare igen opfordre ministeren til at gå i dialog med KL, som så kan gå i dialog med kommunerne, for det kan løses ret hurtigt og ret simpelt, hvis KL lige melder sig på banen her.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 16:37

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Der er ingen tvivl om, at jeg vil tage den opfordring med videre.

Jeg tror, at det, vi først og fremmest skal huske på, er, at det her forhåbentlig er og peger i retning af en midlertidig situation, hvor dele af Danmark har været nedlukket og der har været et ekstra pres på en lang række af de arbejdspladser, der er, og hvor vi forhåbentlig, fordi vi har været gode og stærke kollektivt og har slået smitten ned, nu i takt med genåbningen kan komme tilbage til mere normale tilstande. Men jeg mener selvfølgelig helt klart, at også dagplejerne og deres fagforening skal gøre, hvad de kan for at rejse det her over for deres arbejdsgivere.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til beskæftigelsesministeren, og tak til fru Pernille Bendixen fra Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er også til beskæftigelsesministeren. Denne gang er det af hr. Hans Andersen fra Venstre.

Kl. 16:38

Spm. nr. S 1060

38) Til beskæftigelsesministeren af:

Hans Andersen (V):

Hvad mener ministeren der konkret skal gøres for at redde SAS, der nu står over for at skulle afskedige 5.000 medarbejdere i Danmark, Norge og Sverige?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:38

Hans Andersen (V):

Tak for det. Hvad mener ministeren, der konkret skal gøres for at redde SAS, der nu står over for at skulle afskedige 5.000 medarbejdere i Danmark, Norge og Sverige?

Kl. 16:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 16:38

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for spørgsmålet. Det er en alvorlig situation for SAS og den øvrige danske luftfartssektor – det er meget bekymrende. SAS er en vigtig arbejdsplads i Danmark og Skandinavien. SAS er med til at gøre Københavns Lufthavn til et regionalt knudepunkt og beskæftiger både direkte og indirekte rigtig mange personer. Derfor er det

også en rigtig trist situation, SAS står i; en situation, som regeringen ser på med meget stor alvor.

Regeringen og Folketinget har allerede gjort meget for at begrænse de økonomiske konsekvenser, som store dele af samfundet mærker som følge af covid-19. Regeringen har sammen med det øvrige Folketing vedtaget hjælpepakker for op mod 400 mia. kr., der er rettet mod at understøtte danske lønmodtagere og dansk erhvervsliv, bl.a. ordningen for lønkompensation for faste omkostninger. Det er hjælpepakker, som også understøtter den danske luftfartssektor.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har dertil med Folketingets opbakning indgået en trepartsaftale om en midlertidig lønkom-pensationsordning for lønmodtagere på det private arbejdsmarked; en hjælpepakke, som SAS allerede har gjort stort brug af, da de har indmeldt hjemsendelse af ca. 3.600 medarbejdere via ordningen. Det er i den periode med til at sikre, at de 3.600 medarbejdere stadig er i job og modtager fuld løn. Desuden vil statsgarantier fra den danske stat og den svenske stat på i alt 3 mia. kr. til SAS hjælpe med at tilføre SAS ny likviditet. Ifølge SAS's administrerende direktør har den danske stats hjælp reddet mange job i SAS.

Set i det lys er det mit indtryk, at statens hjælp vil bidrage til at sikre mange arbejdspladser i SAS, selv om selskabet har varslet afskedigelse af medarbejdere som følge af forringede forventninger til fremtiden. Staten følger som en langsigtet og ansvarlig medejer af SAS udviklingen tæt og vil gøre, hvad der er nødvendigt for, at SAS kommer igennem krisen og fortsat vil være operationelt herefter.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til Hans Andersen.

Kl. 16:40

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at det er en trist situation. Vi ser også med meget stor alvor på det, når vi kan se, at SAS er i alvorlige problemer og har måttet annoncere afskedigelse af 1.700 medarbejdere alene i Danmark. Når ministeren så her i afslutningen af svaret tilkendegiver, at regeringen vil gøre, hvad der er nødvendigt, så er det oplagte spørgsmål jo: Hvad er det så, ministeren tænker på? Hvad er det, regeringen tænker på?

I Venstre er vi sådan set optaget af, at vi får lavet en langsigtet plan, for vi har brug for SAS i fremtiden. Vi har brug for SAS som den virksomhed, den er; den virksomhed, der sådan set sikrer, at vores erhvervsliv bringes ud i verden; den sikrer sådan set, at der er vækst, og den sikrer jo en del af fundamentet for hele Københavns Lufthavn.

Så hvad tænker ministeren der skal gøres herfra? Altså, nu kommer ministeren så ikke med en konkret plan, men er ministeren enig i, at vi sådan set har brug for en langsigtet plan for at sikre, at vi også har SAS, når vi kommer på den anden side af krisen?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 16:42

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Først og fremmest er jeg meget enig med hr. Hans Andersen i, at vi i Danmark og her i hovedstadsområdet har en meget, meget stor interesse i at have et velkørende SAS, der stadig væk er på vingerne efter coronakrisen og de udfordringer, man står i lige nu; det er afgørende for dansk erhvervsliv, og det er afgørende for Danmark og København som et knudepunkt i Norden. Og i det lys vil jeg gerne understrege igen, hvad også finansministeren har udtalt, nemlig at regeringen vil gøre alt, hvad den kan for at holde SAS flyvende.

Kl. 16:42

Kl. 16:45

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo til hr. Hans Andersen.

Kl. 16:42

Hans Andersen (V):

Men når ministeren og finansministeren tilkendegiver, at regeringen vil gøre alt, hvad den kan, kigger regeringen så mod andre lande? Vi kan jo se, at der er andre lande, der støtter deres luftfart med milliarder, altså i en størrelsesorden, der er noget større end den støtte, som vi indtil videre har givet. Er det den størrelsesorden, vi skal støtte SAS med?

Kl. 16:43

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 16:43

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Med fare for at det kan komme til at lyde polemisk, og det er absolut ikke intentionen, tror jeg først og fremmest, at vi i fællesskab – og jeg ved, at også det daværende regeringsparti er blevet klogere – skal glæde os over, at vi ikke dengang i 2017 lod os friste, da den daværende finansminister havde tanker om, at det måske var et betimeligt tidspunkt at frasælge Danmarks ejerandel af SAS. For det gør vores muligheder for rent faktisk at gøre noget i den her situation større.

Det andet er, at vi da afgjort ser på nogle af de tiltag, man tager ude i verden for at sikre, at der stadig er store luftfartsselskaberne med en stærk tilknytning til den regionale luftfart.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Annette Lind):
Hans Andersen, værsgo.

Kl. 16:44

Hans Andersen (V):

Men betyder det så, at ministeren også vil sætte handling bag ordene? Jeg tror sådan set, at SAS har brug for, at der kommer en melding fra regeringen og Folketingets partier, og at den er konkret, håndfast og til at arbejde med. Så vil ministeren tage initiativ til, at vi faktisk nu rækker hånden ud til SAS og siger til dem, at vi faktisk gerne vil støtte dem for at bringe dem videre?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 16:44

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Vi har hele vejen igennem givet en udstrakt hånd til SAS. Jeg tror ikke, at der er nogen tvivl om – både når man ser på den måde, som lønkompensationsordning blev skruet sammen på, de tolkninger, der har været efterfølgende af, hvorvidt man stadig kan gøre brug af ordningen i varslingsperioden, og det, at vi nu sammen med svenskerne har aktiveret den statsgaranti, som vi tidligt udtrakke, og med den løbende dialog, der er – at SAS godt er klar over, at den danske og forhåbentlig også den svenske stat vil gøre, hvad der skal til.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak for det. Tak til hr. Hans Andersen, og tak til beskæftigelsesministeren.

Vi har endnu et spørgsmål fra den samme spørger til den samme minister, nemlig spørgsmål nr. 39.

Spm. nr. S 1063

39) Til beskæftigelsesministeren af:

Hans Andersen (V):

Mener ministeren, at regeringen har gjort tilstrækkeligt – og har handlet hurtigt nok – for at holde hånden under SAS og de mange arbejdspladser, selskabet beskæftiger bl.a. i og omkring Kastrup, når SAS den 28. april 2020 annoncerede, at de ville fyre 5.000 medarbejdere, herunder 1.700 alene i Danmark?

Den fg. formand (Annette Lind):
Hans Andersen, værsgo.

Kl. 16:45

Hans Andersen (V):

Tak for det. Mener ministeren, at regeringen har gjort tilstrækkeligt – og har handlet hurtigt nok – for at holde hånden under SAS og de mange arbejdspladser, selskabet beskæftiger bl.a. i og omkring Kastrup, når SAS den 28. april 2020 annoncerede, at de ville fyre 5.000 medarbejdere, herunder 1.700 alene i Danmark?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 16:45

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for spørgsmålet. Lad mig begynde med at slå fast, at regeringen er klar til at hjælpe SAS yderligere, hvis det er nødvendigt for at få selskabet gennem krisen. Regeringen har fra krisens start arbejdet på højtryk for at gennemføre omfattende hjælpepakker, der kan understøtte det danske erhvervsliv og hjælpe de danske lønmodtagere i en økonomisk presset tid.

Den 10. marts, få dage efter statsministerens udmelding om den delvise nedlukning af det danske samfund, præsenterede vi de første initiativer til at afhjælpe dansk økonomi og erhvervsliv med bl.a. udskydelse af betalingsfristerne for A-skat og moms. Kort tid derefter præsenterede regeringen og arbejdsmarkedets parter en midlertidig lønkompensationsordning for lønmodtagere på det private arbejdsmarked, en ordning, hvor SAS har ansøgt om kompensation til ca. 3.600 medarbejdere, og som derfor også har medvirket til at holde hånden under beskæftigelsen i og omkring Kastrup.

Siden hen har regeringen sammen med Folketingets øvrige partier vedtaget omfattende tiltag og hjælpepakker, der skal holde hånden under den danske økonomi, og som samlet set udgør i omegnen af 400 mia. kr. Det er tiltag, som også vil komme den danske luftfartssektor til gode. Desuden vil statsgarantier fra den danske og den svenske stat på i alt 3 mia. sek til SAS hjælpe med at tilføre SAS ny likviditet.

Jeg vil desuden endnu en gang understrege, at regeringen tager situationen omkring SAS meget alvorlig. Som nævnt indledningsvis vil staten som en langsigtet og ansvarlig medejer af SAS følge udviklingen tæt og gøre, hvad der er nødvendigt, for at SAS kommer igennem krisen.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo, Hans Andersen.

Kl. 16:47

Hans Andersen (V):

Tak for det. Igen siger ministeren, at ministeren og regeringen vil gøre, hvad der er nødvendigt, for at SAS kommer igennem krisen. Men spørgsmålet var jo, om regeringen havde gjort tilstrækkeligt, og man kan i hvert fald konstatere, at nu står vi i en situation, hvor

SAS har annonceret fyringer, selv om der er hjælpepakker. Så vi kan i hvert fald konkludere, at det jo ikke har været tilstrækkeligt. Så er spørgsmålet jo: Hvad kan piloten og kabinepersonalet, som er blevet annonceret fyret, bruge de ord, der lige er kommet fra ministeren, til? Jeg synes, at vi måske skulle anerkende, at ja, vi har lavet hjælpepakker, og ja, det er nogle store beløb – men har de været tilstrækkelige? Det er jo det, der er spørgsmålet. Og vi mener i Venstre, at man jo kan konstatere her, at de ikke har været tilstrækkelige.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:48

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det synes jeg jo er et interessant synspunkt, al den stund at den situation, som SAS og den øvrige globale luftfartsbranche står i, er, at som følge af en global pandemi og sundhedskrise er aktivitetsniveauet faldet fra 100 pct. til under 1 pct. af deres omsætning. Det skyldes jo hverken den delvise nedlukning i Danmark eller for den sags skyld mange andre ting; det skyldes, at folk ikke længere sætter sig ind i et fly, at der ikke er flyvere at flyve, at der ikke er kufferter at laste, og at der ikke er passagerer at tjekke ind (*den fg. formand* (Annette Lind): Tak!). Regeringens tiltag har jo været vigtige i den forstand, at SAS (*den fg. formand* (Annette Lind): Hr. Hans Andersen, værsgo!) ikke har måttet bukke under, som andre luftfartsselskaberne gør det for øjnene af os.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Jeg vil bede ministeren om lige at overholde taletiden. Værsgo, Hans Andersen.

Kl. 16:49

Hans Andersen (V):

Man i andre lande – Tyskland, Frankrig – har regeringerne jo annonceret milliardstøtte til deres luftfart i en størrelsesorden, som ikke er set tidligere. Og der synes jeg, at vi mangler en tilkendegivelse fra regeringen om, at det også er en del af en plan. Og vi mangler en langsigtet plan, hvor vi kan sige: Vi har brug for at hjælpe SAS ud af krisen. Og det mangler jeg sådan set at høre at regeringen på samme måde er optaget af.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 16:50

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Men den tilkendegivelse kan hr. Hans Andersen jo godt få her, og han har også kunnet læse sig frem til det i Børsen, hvor finansministeren har udtalt det, altså at den danske regering – sammen med et bredt flertal i Folketinget, tror jeg i øvrigt – er indstillet på at gøre alt, hvad vi kan, for at SAS holder snuden oven vande og genvinder positionen som et af Nordeuropas førende luftfartsselskaber på den anden side af den her krise. Men det er jo til gengæld interessant også at høre, at Venstre i dag i virkeligheden taler for – hvis det er, at man ønsker den tyske vej – et større statsligt engagement i et privat selskab. Det synes jeg er interessant.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Annette Lind):
Hans Andersen, værsgo.

Kl. 16:50

Hans Andersen (V):

Vi er helt åbne over for at diskutere alle modeller, alle løsninger, for at sikre at hjælpe SAS videre ud på den anden side af krisen. SAS er en central spiller, central for Danmark og central for vores erhvervsliv, når det skal bringes ud i verden, så vi vil gerne drøfte alle muligheder. Men vi mangler sådan set en invitation fra regeringen til at drøfte en langsigtet plan for, hvordan vi hjælper luftfarten videre. Og her i det konkrete tilfælde er det jo SAS.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 16:51

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Den tilkendegivelse vil jeg give videre til finansministeren, som jeg er klar over selvfølgelig både har løbende drøftelser med sin svenske kollega oppe i Stockholm fra den svenske regering, som er den anden store medejers af SAS, men jo selvfølgelig også med SAS' ledelse. Og jeg glæder mig især også over Venstres synspunkt, fordi det står så meget i kontrast til det, der blev udtrykt i 2017 af daværende finansminister Kristian Jensen, hvor man dengang ønskede at afhænde det danske medejerskab af SAS.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til beskæftigelsesministeren, og tak til spørgeren, hr. Hans Andersen. Der er ikke flere spørgsmål til beskæftigelsesministeren i denne omgang.

Så vil jeg gerne sige velkommen til boligministeren. Spørgsmål nr. 40 er stillet af hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 1025

40) Til boligministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Kan ministeren oplyse, hvor mange af de boligforeninger, som er pålagt at lave udviklingsplaner for afvikling af 60 pct. almene familiebøliger, der har måttet udskyde eller vil blive nødt til at aflyse store møder for beboere eller andre besluttende møder som følge af begrænsninger i forsamlingsfriheden forårsaget af corona, og vil ministeren give disse boligforeninger mulighed for at forlænge tidsfristerne for gennemførelse af de såkaldte udviklingsplaner?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:52

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Kan ministeren oplyse, hvor mange af de boligforeninger, som er pålagt at lave udviklingsplaner for afvikling af 60 pct. almene familiebøliger, der har måttet udskyde eller vil blive nødt til at aflyse store møder for beboerne eller andre besluttende møder som følge af begrænsninger i forsamlingsfriheden forårsaget af corona? Og vil ministeren give disse boligforeninger mulighed for at forlænge tidsfristerne for gennemførelse af de såkaldte udviklingsplaner?

Kl. 16:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Værsgo til boligministeren.

Kl. 16:52

Kl. 16:56

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for spørgsmålet. Nej, jeg kan ikke oplyse, hvor mange af boligorganisationerne, der skal realisere en udviklingsplan, som har måttet aflyse møder, hvor der skulle træffes vigtige beslutninger for planernes fremdrift. Jeg er ikke i besiddelse af de oplysninger.

Men jeg tror heller ikke, at vi står med et stort problem på det område. Muligheden for at udskyde eller aflyse møder i de beboerdemokratiske organer i den almene boligsektor er isoleret til den tidsperiode, hvor sundheds- og ældreministeren har udstedt et forbud mod større forsamlinger. Møder, der er udskudt, skal uden unødigt ophold afholdes, når forsamlingsforbuddet bliver ophævet, og bekendtgørelsen gælder som udgangspunkt kun frem til 1. juli i år. Til sammenligning løber udviklingsplanerne frem til 2030.

Derfor har jeg svært ved at se, at en eventuel og – set i det store billede – kortvarig udskydelse af en beslutning i foråret 2020 fører til en forsinkelse i omdannelsen af boligområderne frem mod 2030. Den første afrapportering af udviklingsplanernes fremdrift skal sendes til Boligministeriet den 1. oktober 2020. I den forbindelse får vi mulighed for at tage bestik af, om vigtige oplysninger er udskudt, og om det har betydning for opfyldelsen af milepælen det første år. Det forventer jeg ikke vil være tilfældet, og jeg forventer slet ikke, at det vil forsinke den endelige plan.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Værsgo, hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:54

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for det. Jeg er bekendt med, at man bl.a. i Brabrand Boligforening i Afdeling 3 har måttet aflyse et møde, hvor man bl.a. skulle forholde sig til budgettet, og hvor der lå forslag fra beboere, som ønskede, at der skulle afsættes 200.000 kr. til advokatbistand, så man kan føre nogle retssager, som sådan set forsøger at rulle noget i de udviklingsplaner, som man er blevet pålagt at lave, tilbage. Altså at man kan køre sager omkring ekspropriation. Man kan jo ikke sætte gang i det, før et afdelingsmøde har besluttet, om man vil lave et revideret budget, sådan at det giver mulighed for at køre retssager, som er en del af processerne her.

Et er jo, at Folketinget vedtager nogle love, noget andet er, at borgere efterfølgende, bl.a. boligforeninger og beboere i boligafdelinger, har en mulighed for at tage andre skridt. Det er der, man så bliver hæmmet af, at man jo ikke kan få vedtaget det budget, der var lagt op til. Jeg er også bekendt med, at man i Vollsmose ikke har kunnet holde de afdelingsmøder, som man skulle. Jeg er bekendt med, at man i Tingbjerg heller ikke har kunnet holde afdelingsmøder. Det betyder jo, at vi kan komme i en situation, hvor den køreplan for en udviklings- eller afviklingsplan ikke kan køre efter det, der var planlagt.

Men jeg noterer mig, at ministeren siger, at den indrapportering til 1. oktober kunne give anledning til, at man kigger på, i hvilket omfang den her coronakrise har haft konsekvenser for beboerdemokratiet og den mulighed for at kunne træffe beslutninger på demokratisk vis, som en opfølgning på den parallelsamfundspakke, som den tidligere regering fik gennemført med et ret stort flertal.

Så jeg vil gerne høre, om ministeren opfatter det som noget vigtigt at se grundigt på de indrapporteringer, som kommer for de her 16 områder.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Værsgo til ministeren.

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen det gør jeg i allerhøjeste grad. Jeg tror nu kun, at der er 15, men lad det ikke skille os ad. Men jeg mener, det er afgørende for at sikre, at vi får nogle blandede boligområder. Jeg ærgrer mig over det, hver eneste gang årsmøder eller beboermøder i den almene boligsektor er nødt til at blive aflyst. Men jeg vil også sige, at jeg ikke tror, at retssager, som jo går imod demokratiske beslutninger både i Folketinget, i kommunalbestyrelserne og i boligorganisationerne, ikke er noget, der er livsvigtig for at gennemføre de udviklingsplaner, der er vedtaget demokratisk.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:56

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nej, men der kunne jo være nogle retssager, som det giver mere mening at gennemføre, inden folk er sat ud af deres boliger. Det er jo bl.a. det, som nogle af retssagerne kunne handle om. Det er jo rimeligt, at vi kommer frem til, at afdelingsmøder kan forholde sig til, om man vil afsætte penge til advokatbistand, sådan at de sager kan blive kørt. Der kan være andre afdelinger, hvor man uden videre kan køre de her retssager. Så jeg synes faktisk, det er væsentligt, at coronakrisen ikke underminerer demokratiet og svækker beboernes mulighed for at køre de sager, efter Folketinget har besluttet noget.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:57

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg er enig i, at man, når det gælder de almindelige afdelingsmøder og beboermøder, svækker demokratiet. Men jeg vil faktisk omvendt sige, at hvis man har en demokratisk vedtaget beslutning i boligorganisationen, i kommunalbestyrelsen og også her i Folketinget, som man så forsinket eller forhælder gennem juristeri, så mener jeg også, det er en svækkelse af demokratiet. Hvis ikke man vil acceptere flertallets, folkestyrets, beslutning og så igennem retssager – som måske endda pålægger yderligere huslejestigninger til beboerne – forhælder de beslutninger, så mener jeg ikke, det er en styrkelse af demokratiet. Det mener jeg er en svækkelse af demokratiet.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Søren Egge Rasmussen, værsgo.

Kl. 16:58

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg mener, det er en styrkelse af demokratiet, at det beboerdemokrati, der er i afdelingerne, får lov til at folde sig ud, og det kan jo kun folde sig ud, hvis man har mulighed for at holde de besluttende afdelingsmøder, hvor alle beboere så kan forholde sig til et indkomment forslag om, om man vil starte en retssag. Det synes jeg ikke man på forhånd skal nedvurdere på nogen vis, for hvad kunne den enkelte beboer ellers gøre? Ja, der er det altså nemmere at gå sammen og ligesom få besluttet, at der skal være noget advokatbistand, i forbindelse med at man vil køre sager. Så det synes jeg absolut vi skal afvente og ikke påvirke på forhånd.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 16:58

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg er bare ideologisk grundlæggende uenig i det, som ordføreren fører frem. Jeg mener, det er en unødigt amerikanisering af vores folkestyre, at det skal være sådan, at hvis man er uenig i det, som flertallet beslutter, så kører man retssager på den ene og den anden sag for så gennem domstolene og dommerne at underkende det, som folkestyret har besluttet. Det mener jeg er en amerikanisering af vores folkestyre, og det er jeg ikke interesseret i.

Men jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at vi skal sørge for, at der ikke bliver udskudt et beboermøde for meget eller et årsmøde for meget i de enkelte boligafdelinger, og det er afgørende, at vi får det tilbage i funktion så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til spørgeren, hr. Søren Egge Rasmussen, og tak til boligministeren. Der er ikke flere spørgsmål til boligministeren.

Så vil jeg gerne sige velkommen til miljøministeren og til spørgeren, hr. Erling Bonnesen fra Venstre.

Kl. 16:59

Spm. nr. S 1048

41) Til miljøministeren af:

Erling Bonnesen (V):

Hvorfor vil regeringen ikke give fuld erstatning til lodsejerne, når regeringen griber ind i ejendomsretten og fratager lodsejerne rettigheder og muligheder med sit forbud mod gødskning m.v. i § 3-områderne?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:59

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Hvorfor vil regeringen ikke give fuld erstatning til lodsejerne, når regeringen griber ind i ejendomsretten og fratager lodsejerne rettigheder og muligheder med sit forbud mod gødskning m.v. i § 3-områderne?

Kl. 17:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til miljøministeren.

Kl. 17:00

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for spørgsmålet. Vi står i en naturkrise, hvor arter uddør hurtigere, end det er set før i menneskets historie, og derfor skal vi passe bedre på vores natur. Det gælder også de lysåbne naturområder, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nu tager vi et vigtigt skridt ved at forbyde sprøjtning, gødskning og omlægning af de her beskyttede naturområder, og på den måde bliver der skabt bedre levesteder for de beskyttede naturområder til gavn for bl.a. fugle, insekter og planter.

Natur- og miljølovgivningen i Danmark omfatter både erstatningsfri regulering og indsatser, hvor virksomheder bliver kompenseret for det tab, reglerne medfører. Der følger ofte ikke kompensation med, når der stilles generelle krav til virksomheder, der skal begrænse forurening og miljøbelastning. Her er det forurenere, der betaler. Det gælder eksempelvis regler om affaldshåndtering. I andre tilfælde bør vi naturligvis overveje at yde de ramte virksomheder kompensation. Forbuddet her vurderes dog at have begrænsede økonomiske konsekvenser for de fleste berørte bedrifter og vil ikke udelukke en fortsat udnyttelse af de berørte arealer.

Forbuddet foreslås at træde i kraft om 2 år, og på den baggrund finder jeg og regeringen det rimeligt at gennemføre forbud som erstatningsfri regulering. Hvor en landmand måtte blive særligt hårdt ramt, er der jo så også mulighed for ekspropriationserstatning eller dispensation.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 17:01

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jamen vi er fuldstændig enige i, at vi selvfølgelig skal passe godt på vores natur og vores omgivelser, og vi er også i Venstre fuldstændig enige med hensyn til at lave en indsats i forhold til at styrke biodiversiteten. Vi har slet, slet ingen problemer i forhold til det.

Der, hvor kæden ryger helt af, og der, hvor det er kritisabelt, er, når man griber ind i ejendomsretten, fratager lodsejerne rettigheder uden erstatning, altså gennemfører det som erstatningsfri regulering. Det er der, kæden ryger af, og det er det, vi synes er kritisabelt.

Når det er staten, dvs. det offentlige i bred forstand, der griber ind i ejendomsretten over for folk – det gør man mange andre steder, hvis man tager arealer til vej anlæg osv. – så er det jo et grundlæggende godt dansk princip, at så yder man erstatning. Burde det ikke være det samme her, når man griber ind i ejendomsretten?

Det er jo landmænd, der har nogle af de her arealer, som f.eks. blot er ganske almindelige græsarealer, hvor de giver en lille smule gødning, for at kreaturerne kan gå der og blive fedet op i løbet af sommeren. Der fratager man dem jo den indtjeningsmulighed nu, og nogle af dem lider et ganske stort tab. Så der er det ikke nok med nogle gennemsnitsbetragtninger på det. Der er landmænd, der står til at blive meget hårdt ramt af det her, og det synes jeg er helt forkert.

Vil ministeren ikke tage det her op til overvejelse? Vi er ved at behandle lovforslaget i øjeblikket, så jeg vil opfordre ministeren til at genoverveje det her, sådan at man yder erstatning, der modsvarer værditabet. Og det er så spørgsmålet:

Vil ministeren tage det her op til overvejelse og yde de landmænd en erstatning, der modsvarer værditabet, når man griber ind i deres ejendomsret på den her måde?

Kl. 17:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Miljøministeren, værsgo.

Kl. 17:03

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Men det er jo meget godt at høre, at Venstre siger, at man sådan set gerne vil hjælpe naturen. Problemet er jo bare, at når det så bliver konkret, vil man det ikke alligevel. Og det her forbud prøvede vi jo, da vi sidst havde regeringsmagten, at indføre. Da den tidligere, blå regering så kom til, rullede man det tilbage igen. Og hvis det var, at spørgeren og spørgerens parti var så optaget af, at det her rent faktisk skulle komme igennem, men at landmændene skulle have kompensation, hvorfor benyttede man sig så ikke af den mulighed i stedet for at rulle det tilbage? I virkeligheden beskyttede man jo netop ikke naturen, og der ser vi bare forskelligt på det.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Vi handlede i Venstre jo netop helt konkret på det, for i stedet for at gøre det på de her arealer, hvor der på mange af dem er en ganske lav naturværdi, så gjorde vi nogle andre tiltag: mere urørt skov, mere skovrejsning og en række andre initiativer, også på biodiversitetsområdet. Det er da præcis det, jeg så også vil opfordre miljøministeren og regeringen til at gøre, når det nu er, at spørgsmålet her igen kommer op.

Men igen: Jeg får ikke rigtig svar på, om ministeren vil tage op til fornyet overvejelse at give en konkret erstatning til de landmænd, som bliver ganske alvorligt ramt i den her situation. De bliver jo direkte frataget nogle af deres driftsmuligheder. Det er jo en indgriben i den private ejendomsret, og det er et godt grundlæggende princip at erstatte det i Danmark.

Kl. 17:03

Kl. 17:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Miljøministeren.

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Spørgeren får svar, men vi er bare ikke enige, og det er jo det, der er hele forskellen. Vi synes, det her er et vigtigt skridt. Vi kan se, at langt de fleste vil være berørt med under 5 ha i forhold til de her naturbeskyttede områder, og det er jo en naturbeskyttelseslov, som vi har haft i snart 30 år, men hvor de her arealer ikke har været beskyttet af gavn, men kun af navn. Og det er det, vi vil lave om på.

Så regeringen er jo slået ind på en ny grøn kurs, og der er der altså elementer, hvor det er erstatningsfri regulering ligesom på andre områder. Så nej, vi lægger op til, at det skal være erstatningsfrit, men det er klart, at man med hensyn til de landmænd, som er ekstraordinært hårdt ramt, og hvor der kan være tale om ekspropriation, selvfølgelig skal kigge på den sag, eller give en dispensation.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren. Erling Bonnesen.

Kl. 17:05

Erling Bonnesen (V):

Jamen det, der er det kritisable her, er, at ministeren siger, at det stort set kun er, hvis man bliver dømt til det i retten, at man vil få erstatning. Det burde være den anden vej rundt, sådan at regeringen siger, at man – når det er, at regeringen griber ind på den her måde, som den gør – så selvfølgelig skal ydes erstatning. Der er jo landmænd, der nu sidder derude og bliver meget hårdt ramt, og der er det jo ikke nok at komme med nogle gennemsnitsberegninger om, at det i gennemsnit for dem alle sammen er det og det tal. Der sidder jo nogle, som bliver uforholdsmæssigt hårdt ramt, og som ikke ved, om de er købt eller solgt. Det er også derfor, jeg bliver ved med at presse på for, at ministeren i den her sag burde vende rundt og sige, at selvfølgelig giver man en erstatning, når det er, at nogen bliver så hårdt ramt som her, og det behøver man ikke at blive trukket i retten for.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ministeren.

Kl. 17:06

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Hele forskellen her er jo, at Venstre faktisk ikke bakker op om det her forbud. Og så pakker man sig ind i, at der er nogle, der bliver ramt osv. Men vil det så sige, at Venstre, når det drejer sig om

alle dem, som enten ikke står til ekspropriation eller dispensation, bakker op om det her forslag? For mig bekendt har det ikke været meldingen fra partiet indtil nu, og det siger jo noget om den forskel, der er: Man taler om, at man gerne vil naturen, men når det så kommer til stykket – når det også bliver lidt svært, og når det også kræver, at man rent faktisk stempler ind og siger, at her vil man gøre noget andet end det, der er gjort i 30 år – så bliver det bare ikke rigtig til noget. Og der har vi jo sagt, at vi handler på det, og samlet set er vurderingen jo, at det medfører et årligt driftstab på 40 mio. kr.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til miljøministeren, og tak til hr. Erling Bonnesen.

Det næste spørgsmål er spørgsmål 42 med præcis samme hold, miljøministeren og hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:06

Spm. nr. S 1049

42) Til miljøministeren af:

Erling Bonnesen (V):

Hvorfor gennemfører regeringen sit forbud mod gødskning m.v. i § 3-områderne, når der ifølge forskere ikke er fagligt belæg for regeringens lovforslag og man i øvrigt kunne få mere natur og biodiversitet med andre mere målrettede tiltag på naturområdet, f.eks. mere urørt skov, mere skovrejsning og andre målrettede tiltag til mere biodiversitet og natur?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:06

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Hvorfor gennemfører regeringen sit forbud mod gødskning m.v. i § 3-områderne, når der ifølge forskere ikke er fagligt belæg for regeringens lovforslag og man i øvrigt kunne få mere natur og biodiversitet med andre mere målrettede tiltag på naturområdet, f.eks. mere urørt skov, mere skovrejsning og andre målrettede tiltag til mere biodiversitet og natur?

Kl. 17:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:07

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Danmark har i løbet af de seneste 40 år – og hold nu fast – mistet over 2,9 millioner fugle, som er særlig knyttet til agerlandet. Og et stop for sprøjtning, gødskning og omlægning af vores beskyttede § 3-arealer vil betyde flere blomstrende planter, flere græshopper, flere sommerfugle og andre insekter. Og det er jo til gavn for vores fugle som agerhønen, viben og sanglærken, som har været i tilbagegang i en årrække, og som nu er rødlistede.

Det er Aarhus Universitets vurdering, at biodiversiteten på de arealer, som forbuddet omhandler, gradvis vil blive forøget, og at der allerede i løbet af de første 10 år forventes at være en målbar forbedring af naturtilstanden og biodiversiteten på arealerne. I første omgang skabes bedre livsbetingelser for de mere almindelige arter, og på sigt ville flere og flere arter kunne leve og trives på arealerne.

Med det her initiativ tager vi derfor et vigtigt skridt for at forbedre de lysåbne enge i det åbne land, og initiativet står selvfølgelig ikke alene. Vi har også på finansloven for i år afsat midler til mere urørt skov, og vi er i færd med at forberede en natur- og biodiversitetspakke, som skal give biodiversiteten bedre vilkår. Så vil vi rigtig mange gode ting for vores natur, og det er det her et vigtigt skridt på vejen.

Kl. 17:08

Kl. 17:10

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:08

Erling Bonnesen (V):

Jamen også i Venstre vil vi – det tror jeg at de fleste partier siger at de vil – gerne gøre en masse gode ting for at passe godt på natur og biodiversitet og også konkret gøre noget ved det. Det gjorde vi jo også, da vi havde regeringsansvaret, og jeg var med til det i Venstre. Vi gør det bare på en anden måde.

Det, der undrer her, er, at man går ind og siger, at man også vil beskytte noget natur. For når vi så kigger ned i papirerne og opgørelserne, fremgår det jo, at over halvdelen af de arealer, som ministeren nu vil sige at man beskytter, står til at have en lav naturværdi. Nu er en hel del af det jo, kan man sige, blot nogle enggræsarealer, som bliver brugt til noget afgræsning, og så er det, det lyder underligt, at man går ind og siger, at man vil beskytte det.

Var det ikke bedre, hvis vi skulle lave et fælles fodslag i forhold til det, så at få de penge, der skal bruges på det, målrettet til, at det kunne give noget mere i forhold til at beskytte en god natur, en flot natur, som er der, og ikke kun nogle græsmarker?

Kl. 17:09

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 17:09

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Men for os er det bare ikke et enten-eller. Det er et både-og, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre fra Venstre, om man ikke synes, at de almindelige arter, som det jo også handler om, altså nogle af de fugle, som jeg lige nævnte – viben, sanglærken, agerhønen – er vigtige arter at passe på. Eller hvorfor er det, at Venstre er så forhippet på, at vi ikke skal gøre det?

Jeg synes da ikke, at det er så mærkeligt, at arealer, som i 30 år er blevet pløjet og sprøjtet, ikke har så høj en naturværdi, og det er jo faktisk dem, som vi siger at vi vil forbedre. Det er jo derfor, vi vil lave en bedre beskyttelse af en naturtype, som vi for 30 år siden har sagt var en særlig naturtype.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:10

Erling Bonnesen (V):

Vi er fuldstændig med på også at skulle gøre en ekstra indsats for at passe på alle de både fuglearter og plantearter, som ministeren remsede op, så det er vi fuldstændig enige i. Men så er det bare underligt, at man så lige præcis vil gå ind at gøre det på nogle arealer, som står til at have lav naturværdi. Man kan forstå, at ministeren, hvis det, hun siger, koges helt ind til benet, hellere vil passe på nogle græsmarker end passe på noget mere flot natur, for man kunne jo komme til at passe noget mere på noget mere flot, god natur ved at gøre det mere målrettet end det her. Det her er jo ikke målrettet nok.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg synes godt nok, der er uld i mund, for det er mere-mindre og mindre-mindre. Altså, det er lidt svært at forstå, hvad Venstre egentlig præcis vil med det her.

Det her er et konkret tiltag, som vil gøre noget godt for almindelige fuglearter i Danmark, og vi kan se, at rigtig mange arter i Danmark går tilbage, for vi har fået rapport efter rapport, som viser, at naturen er i tilbagegang, naturen er i krise.

De grønne organisationer efterlyser det her, og de siger, at det er et godt skridt på vejen. Men det er klart, at det selvfølgelig ikke står alene, for vi skal også gøre meget mere af alle mulige andre tiltag. Men det er altså ikke et spørgsmål om enten-eller. Det er et både-og, hvis vi skal løse den naturkrise, vi står i.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Annette Lind):
Erling Bonnesen.

Kl. 17:11

Erling Bonnesen (V):

Vi snakker fuldstændig forbi hinanden, for vi er enige om, at vi skal passe godt på mange fuglearter, mange plantearter osv. Men det, der undrer mig, er, at ministeren hellere vil passe godt på nogle græsmarker end at passe noget mere på noget god natur, som allerede er der. Tilgangen fra ministerens side har fra starten af været at passe godt på noget natur og nogle fuglearter.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 17:11

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Ja, jeg vil gerne passe bedre på naturen, og jeg synes ærlig talt, at vi igennem alt for mange år har gjort alt for lidt. Og det er jo også derfor, at vi bl.a. på den her naturtype kan se, at der er rigtig mange steder, hvor det ikke har så høj naturværdi. Men det er jo ikke så mærkeligt, når man har sprøjtet og pløjet der i årtier. Og det er der, hvor vi siger, at vi har brug for at passe bedre på naturen. Og det gælder også de almindelige arter, og det gælder også de fuglearter, som jeg lige var inde på, for vi vil gerne have en natur i fremgang, og det kræver da, at vi gør rigtig mange ting. Så selvfølgelig skal vi have mere urørt skov, men vi skal også passe på det åbne land.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til miljøministeren, og tak til spørgeren, hr. Erling Bonnesen.

Der er ikke flere spørgsmål til miljøministeren, og derfor vil jeg gerne sige velkommen til kirkeministeren og til spørgeren, fru Marie Krarup. Værsgo.

Kl. 17:12

Spm. nr. S 1029

43) Til kirkeministeren af:

Marie Krarup (DF):

Hvad vil ministeren gøre, for at kirkerne genåbnes hurtigst muligt efter coronalukningen, så man i det mindste kan fejre pinse i kirken og dermed undgå, at kirkerne står låste og tomme, som de gjorde påskesøndag på kirkeårets største festdag?

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo.

Kl. 17:12

Marie Krarup (DF):

Tak. Hvad vil ministeren gøre, for at kirkerne genåbnes hurtigt muligt efter coronalukningen, så man i det mindste kan fejre pinse i kirken og dermed undgå, at kirkerne står låste og tomme, som de gjorde påskesøndag på kirkeårets største festdag?

Kl. 17:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:13

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Mange tak. Der er ingen tvivl om, at både spørgeren og jeg og rigtig mange i folkekirken virkelig er ivrige efter at kunne åbne igen. Og det er en stor prioritet også at få det godt ind i de forhandlinger, som jo lige nu pågår blandt partilederne om genåbningen af Danmark.

Som kultur- og kirkeminister har det jo været sådan nyt også at skulle tale så meget om den fysiske sundhed, fordi kirker som regel mest handler om at tage vare på den mentale sundhed. Og det tror jeg også er rigtig vigtigt for samfundet og fællesskabets modstandskraft både på nationalt plan og i menighederne. Så folkekirken har bestemt en stor rolle at spille, og det håber jeg bestemt også kommer til at afspejle sig i den genåbningsplan, der kommer. Måden, som jeg har prøvet at sikre, at kirkernes genåbning kommer bedst muligt ind i de forhandlinger på, er jo ved at starte den sektordialog op, som jeg forklarede om i sidste uge, og som vi også har haft møder om, ordføreren og jeg, om at få kirkernes eget input til, hvordan man kunne gøre det gradvist og ansvarligt, også med det in mente, at kirkerne måske også netop vil tiltrække nogle af dem, der er mest sårbare over for den virus, der præger vores land.

Så det er vigtigt, at det bliver en ansvarlig beslutning; en ansvarlig model for genåbning af hele samfundet. Og der mener jeg, at kirkerne har spillet rigtig, rigtig godt og flot ind med bud på, hvordan man kan håndtere de udfordringer, der vil være. Men det bliver jo selvfølgelig en afvejning på hele det samfundsmæssige plan, og den glæder jeg mig til at se hvordan bliver udmøntet.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Marie Krarup.

Kl. 17:14

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Kirkeministeren indledte med at sige, at der er ingen tvivl om, at ministeren er ivrig ligesom alle andre efter at åbne kirkerne. Jeg vil sige, at det jo er lige præcis det, der er: Der er faktisk tvivl om, om ministeren er ivrig efter det – desværre.

For jeg synes ikke, det virker, som om der er blevet presset på for, at der også her hurtigt skulle komme nogle retningslinjer, som kunne gøre det muligt at bruge kirkerne mest muligt. Jeg har til min store undren – og faktisk også, ja, tristhed – set, hvordan man i forgårs har kunnet samles til en muslimsk begravelse, flere hundrede mennesker. Og det har Kirkeministeriet givet lov til – okay, jeg er spændt på at høre, hvem det er, der har givet lov til det! For man kan ikke få lov til at holde en udendørs gudstjeneste med mere end ti personer, og også til en unedensættelse, som også foregår i det fri, kan man heller ikke være mere end ti personer. Så derfor virker det bare mærkeligt, at man ikke kan nogen af de ting, man på trods af corona åbenbart kan i den islamiske trosverden, i den kristne trosverden. Så det virker bare, som om der er, ja, måske nogle kommunikationsbrist – jeg ved ikke, hvad det skyldes. Men i hvert fald er der nogle, som ikke bruger de muligheder, der åbenbart er, til at få kirken åbnet.

Jeg har haft kontakt til nogle personer fra den danske folkekirke i dag, som er meget, meget kede af, at de samme regler ikke har kunnet bruges i kirken, hvor de har fået nej til at holde arrangementer med flere deltagere, mens man altså ser, at det alligevel godt har kunnet lade sig gøre andre steder. Så har kirkeministeren virkelig gjort alt, hvad man kunne, for at få gang i kirken her på det seneste?

Kl. 17:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:16

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Jeg har jo faktisk været meget åben om min bestræbelse for at tage alle de her ivrige røster alvorligt og netop få åbnet kirken; faktisk så meget, at jeg før påske kom til at sige, hvad sandt var, at vi i regeringen overvejede at åbne kirkerne i påskehøjtiden, hvis det kunne ske sundhedsmæssigt forsvarligt. Det rejste jo til gengæld en modrøst også blandt kirkens folk, der sagde: Nej, vi ønsker at blive åbnet sammen med resten af samfundet. Og det er også det, der er sket med den sektordialog, der foregår lige nu.

Jeg vil gerne gøre det meget tydeligt, at den begravelse, som jeg også med meget stor mistro og forundring og forargelse så billeder fra, på ingen måde (*Den fg. formand (Annette Lind): Tak!*) var sanktioner af myndighederne. Der gælder præcis de samme rettigheder for alle trossamfund.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er meget kort tid. Marie Krarup, værsgo.

Kl. 17:17

Marie Krarup (DF):

Det er en af de få gange, hvor jeg virkelig gerne ville have haft, at ministeren havde mere taletid. Jeg ville gerne have hørt resten her, for det virker jo mærkeligt, at politiet skal underrettes, når der bliver holdt en frilandsgudstjeneste i Nordjylland og det bliver understreget, at der for guds skyld kun må være ti personer ad gangen. Og præsten må så gentage gudstjenesten, for at de interesseret alle sammen kan være med til en gudstjeneste, mens der altså kort tid efter i Aarhus kan holdes en begravelse med så mange deltagere, hvor politiet *ikke* skrider ind. Det virker meget besynderligt.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, kirkeministeren.

Kl. 17:18

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Jamen jeg er fuldstændig enig med spørgeren i det, og det undrede også virkelig mig, at politiet ikke havde grebet ind. For der gælder netop de samme regler – det kan jeg så uddybe nu – for alle trossamfund. Det er sådan, at vi endelig ikke skal forveksle gudstjenester, almindelig fredagsbøn, sabbat og andre almindelige religiøse samlinger, med de tre undtagelser, vi har givet, nemlig for at der stadig væk kan ske dåb, der stadig væk kan ske vielser, og at der kan ske begravelser. Men stadig væk under begrænsede forhold. Og de er ens for alle trossamfund. Der er så desværre nogle, der i den her forbindelse har valgt at se bort fra de retningslinier. Det undrer også mig, at politiet ikke greb ind der, ligesom de har gjort, når det er sket andre steder.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Marie Krarup, værsgo.

Kl. 17:19

Marie Krarup (DF):

Men når nu ministeren har set, at det åbenbart kan lade sig gøre at holde den slags udendørs begivenheder, så synes jeg, at kirkeministeren skal presse på for, at vi hvert fald kan holde udendørs pinsegudstjenester med flere deltagere end ti. Det kunne da være et skridt på vejen. Og når man nu har set, at det kan lade sig gøre i andre sammenhænge, jamen så må det da også kunne lade sig gøre i den kristne kirke.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:19

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Jeg tror, det er rigtig vigtigt i den her tid, at vi, fordi der er nogle, som vælger at bryde reglerne, ikke tager det som en undskyldning for, at flere gør det. Tværtimod skal vi netop få fulgt op på, at det må simpelt hen ikke ske.

Så synes jeg til gengæld, at det er en fuldstændig relevant pointe, som spørgeren bringer på bordet, og som jeg også har sørget for har indgået i den sektordialog, altså at man netop godt kan se en gradvis åbning af kirken for sig. Og det har været med i dialogen, og det ser jeg frem til at partilederne vil diskutere, når de foretager den samlede samfunds-vurdering.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Marie Krarup for spørgsmålene, og tak til kirkeministeren.

Nu skal vi byde velkommen til fru Pernille Bendixen, og det er den samme minister, nu med ny titel, for det er til kulturministeren, vi nu skal have et spørgsmål til.

Kl. 17:20

Spm. nr. S 1038

44) Til kulturministeren af:

Pernille Bendixen (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at det frivillige foreningsliv, klubber og professionel idræt er klar til genåbning med alle Sundhedsstyrelsens anbefalinger, men at de fortsat ikke må åbne op?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til fru Pernille Bendixen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:20

Pernille Bendixen (DF):

Mange tak. Hvad er ministerens holdning til, at det frivillige foreningsliv, klubber og professionel idræt er klar til genåbning med alle Sundhedsstyrelsens anbefalinger, men at de fortsat ikke kan få lov at åbne op?

Kl. 17:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:20

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg ser, at vi har et rigtig, rigtig ansvarligt foreningsliv, som netop er klar med et bud på, hvordan de kunne åbne ansvarligt op. En del udendørs idrætsaktiviteter har netop i forlængelse af den her ansvarlighed siden den 20. april kunnet gå ind og tilpasse og justere deres anbefalinger efter dialog med sundhedsmyndighederne, sådan at det stadig væk er inden for sundhedsmyndighedernes anbefalinger og retningslinjer – og det er jeg rigtig, rigtig glad for.

Men der er jo forskel på retningslinjer og regler, og i den gældende bekendtgørelse på Sundheds- og Ældreministeriets område slås det fast, at det frem til og med den 10. maj er forbudt at afholde og deltage i indendørs og udendørs arrangementer, begivenheder, aktiviteter og lignende, hvor der er mere end ti personer til stede, samt at offentlige kultur- og fritidsinstitutioner skal holde deres lokaler lukket for offentligheden.

Så det er derfor, der er en række aktiviteter, som ikke kan finde sted, men som jeg er sikker på at spørgeren også er opmærksom på, så drøfter statsministeren og partilederne jo i øjeblikket en plan for genåbning af samfundet. Og derfor har vi også på Kulturministeriets område inviteret hele foreningslivet og idrætslivet ind i nogle sektordialoger om, hvordan det er, man fysisk forholder sig, når man er til de her aktiviteter, sådan at partilederne kan få et bud på, hvordan de her aktører kunne åbne ansvarligt op, hvis de måtte blive en del af den første fase, anden fase, eller hvilken fase der måtte blive i genåbningen.

Det vigtigste er i virkeligheden for nuværende at kvittere både for spørgerens, men også for alle foreningernes input til, hvordan vi kan byde ansvarligt ind. Og så er jeg sikker på, at spørgeren ligesom jeg selv også har en ivrig dialog internt i partiet om, hvordan vi foretager den her samlede samfunds-vurdering, for det er jo et dilemma, at alle dele af samfundet, er jeg sikker på, har budt ind med ansvarlige planer, men at alle alligevel ikke kan åbne op på en gang, for så ville smitterisikoen blive for stor.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Pernille Bendixen, værsgo.

Kl. 17:22

Pernille Bendixen (DF):

Tak for svaret. Det er jo da til dels et udtryk for, at man bliver utålmodig på deres vegne, og så er der den viden, vi fik med den rapport, om, at de – ifølge dem selv – mister 500 mio. kr., og at de herudover bløder medlemmer. Så kan man sige, at det kan de nok overleve for nuværende, men der skal også gerne være et frivilligt foreningsliv, når Danmark er åbnet op igen. Det er jo højsæson for dem nu; de plejer at knytte an til festivaler, byfester og alle de her ting.

Derfor er det essentielt, at de lige netop nu får lov, og der er jeg interesseret i at høre, om ministeren står og banker på statsministerens dør for at tale deres sag. Det kan jeg love for at ordførerne gør over for partilederne, og derfor har vi selvfølgelig også brug for det klare svar fra ministerens side.

Kl. 17:23

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:23

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jamen jeg tænker, at ordføreren så også kan være enig med mig i at være splittet med hensyn til, hvilke dele af det fantastiske kulturliv, vi har, man så skal stå og være mest ivrig på baggrund af. Jeg synes ærlig talt, at jeg godt kan sætte mig i statsministerens og partiledernes sted, i forhold til at man jo har lyst til at åbne det hele op, fordi man ved, at der er folk, der savner teater; at der er folk, der savner foreningsliv; at der er folk, der savner idræt; at der er folk, der savner deres uddannelse; og at der er folk, der ikke får lov til at gøre deres højskoleophold færdigt.

Derfor bliver det jo en rigtig svær afvejning; men jeg har gjort alt, hvad jeg kunne som minister, for, at alle aktører på kulturområdet er spillet ansvarligt ind i genåbningsforhandlingerne.

Kl. 17:24

Kl. 17:26

Den fg. formand (Annette Lind):
Pernille Bendixen, værsgo.

Kl. 17:24

Pernille Bendixen (DF):

Jeg er ordfører for kultur og idræt, og det er deres sag, jeg taler, og så må andre ordførere tage sig af, hvad der ellers måtte være af andre områder, og det gør de så heldigvis også. Så jeg hviler trygt i, at andre taler de andres sag, og at jeg så lige nu taler det frivillige foreningslivs sag.

I det frivillige foreningsliv er de jo rigtig usikre på, hvad de må, og hvad de ikke må. Hvordan er reglerne? Og hvordan er rammerne? Kunne ministeren måske blive lidt mere klar i mælet over for dem i forhold til, hvilke retningslinjer de har at holde sig til?

Kl. 17:25

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 17:25

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jamen for det første vil jeg bare sige, at alle de områder, jeg nævnte i mit forrige indlæg, jo faktisk også er under ressortområdet for kultur og idræt. Så det er bare et udtryk for, at vi er ansvarlige for et rigtig stort og alsidigt område, og derfor kan jeg også godt forstå, at det måske er svært at skrive sig ind i sådan nogle helt generelle samfundsregler. Men det er jo lige præcis det, målet har været med den her sektordialog, altså at komme helt konkret ned i stående kulturoplevelser, kulturoplevelser i bevægelse og siddende kulturoplevelser med hensyn til, hvad det er for nogle retningslinjer, man har at følge der. Så det er vi blevet klogere på i den forgangne uge.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Annette Lind):
Sidste spørgsmål til Pernille Bendixen. Værsgo.

Kl. 17:25

Pernille Bendixen (DF):

Jeg vil bare igen sikre mig, at ministeren taler kultur- og foreningslivets sag mere, end at man tager hensyn til Sundhedsstyrelsen og sådan noget. Det skal vi selvfølgelig tage hensyn til, men vi har jo også det ansvar som både ordførere og minister for vores områder, altså for at pleje lige netop deres interesser. Og der savner jeg bare, at ministeren lidt mere siger: Det her er mit, og jeg kæmper for det.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:26

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det kan jeg give dig et løfte om at ministeren gør – men også med den forståelse, at grunden til, at jeg sætter kulturlivet og foreningslivet så højt, netop er, at de for mig er den etiske overbygning, der holder vores samfund sammen. Det synes jeg faktisk er blevet vist rigtig godt i den her coronakrise, nemlig at man kan regulere sig ud af rigtig meget, men at det, der er afgørende for, at vi overhovedet kan tale om genåbning, jo er, at danskerne føler et fællesskab, og at der er noget, der hedder ånd, som binder os sammen. Det er kulturlivet om noget eksponent for, og derfor tror jeg faktisk også, at det er helt med på at se sig selv som en del af en større sammenhæng sundhedsmæssigt.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til begge. Tak til fru Pernille Bendixen for spørgsmålet.

Så skal vi til dagens sidste spørgsmål. Det er spørgsmål 45, og det er også til kulturministeren, og denne gang er det fra fru Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:27

Spm. nr. S 1075

45) Til kulturministeren af:

Birgitte Bergman (KF):

Kan ministeren redegøre for, hvad der er til hinder for, at de danske museer, der kan overholde de sundhedsfaglige restriktioner, kan genåbne på nuværende tidspunkt?

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 17:27

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder:

Kan ministeren redegøre for, hvad der er til hinder for, at de danske museer, der overholder de sundhedsfaglige restriktioner, kan genåbne på nuværende tidspunkt?

Kl. 17:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:27

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er helt med på, at de danske museer har lagt et kæmpestort stykke arbejde i at komme med et bud på, hvordan de netop kunne leve op til de her sundhedsmæssige restriktioner og samtidig foretage en genåbning. Bl.a. derfor har det jo også været Organisationen Danske Museer og også den statslige institution Statens Museum for Kunst, der har været med i sektordialogen i et underspor, der handler om kulturoplevelser på museer og lign.

På de her møder har ODM, altså Organisationen Danske Museer, budt ind med deres plan, og den ligger nu klar sammen med de andre aktørers input til at kunne blive spillet ind i forhandlingerne om den overordnede genåbning af Danmark. Og der tænker jeg jo, at det netop bliver et dilemma, altså det her med, at der kan være dele af Danmark, som har en fuldstændig ansvarlig plan, men som alligevel må se sig selv sat i en eller anden form for rækkefølge af hensyn til det samlede smittetryk.

For vi skal huske, at selv om man kan lave ansvarlige planer for dele af samfundet, har al samfundsaktivitet også en *afledt* samfundsaktivitet. For at kunne komme på museum skal man måske med tog eller bus for at komme derhen, og man samles måske med nogle mennesker, som man ikke normalt mødes med, for at få den oplevelse sammen – det er jo også en væsentlig del af kulturoplevelser, at man oplever dem sammen. Så selv med alle restriktioner vil det kunne have nogle afledte effekter.

Jeg tænker, at det i virkeligheden er partilederne, der er bedst til at foretage den her vurdering, for ordføreren og jeg ser jo selvfølgelig primært de aktører og de institutioner, der er på vores område, og vi brænder for dem, men vi er en del af et samfund, og forudsætningen for, at kulturinstitutionerne, herunder museerne, fungerer, er jo også, at turismen kommer op at køre igen, at erhvervslivet, som de får sponsorater af, kommer op at køre igen, at fondene kommer op at køre igen, og at samfundet generelt kommer op at køre igen.

Den fg. formand (Annette Lind):
Birgitte Bergman, værsgo.

Kl. 17:29 åbne for museerne. Det skyldes jo i høj grad, at man vurderer, at museer er sikre, og at man har styr på publikumstilstrømningen, og det viser danske museer også rigtig gode eksempler på, bl.a. Louisiana. Så det vil jeg gerne høre ministerens holdning til.

Kl. 17:29 Kl. 17:32

Birgitte Bergman (KF):

Tak for det fine svar. Jeg er rigtig glad for, at vi har de sektorpartnerskaber, for de giver rigtig god mening. Derfor vil jeg også gerne understrege, at det selvfølgelig skal være ud fra en sundhedsfaglig vurdering. Men nu er der lækket et notat for et par dage siden, hvor det faktisk fremgik, at museer lå i den laveste ende, og nu kan jeg forstå på den ekspertrapport, der er sendt til partilederne i dag, at nu figurerer museerne simpelt hen slet ikke. Det står jeg meget uforstående over for. For mig er det rimelig paradoksalt, at man kan gå i byggemarkeder, man kan gå i IKEA, og man kan gå i butikker, for mig bekendt skal man også transportere sig selv dertil.

Jeg synes, at det, der er vigtigt, jo er, at vi får gang i kulturlivet, fordi det netop er det, der binder os sammen. Vi har brug for det frirum; vi har brug for det, såfremt det kan ske på en forsvarlig måde. Det syntes jeg specielt museerne byder rigtig godt ind med.

Derudover står vi også over for en højsæson nu med turismen, som bløder. Hvis vi som danskere overhovedet skal transportere os rundt i landet og have en reason to go – jeg fra Nordsjælland til Jylland og vice versa – betyder det også noget, at der er åbent i de forskellige attraktioner, herunder museerne.

Så jeg forventer simpelt hen en minister, som vil vise en retning, og som har en holdning til, hvad det er, der skal åbne. Og det kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til: Hvad er *din* holdning til, hvad der skal åbnes? Undskyld, *ministerens* holdning.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Lige præcis. Formanden skulle lige til at rette. (*Birgitte Bergman* (KF): Helt i orden). (*Munterhed*).

Værsgo til ministeren.

Kl. 17:30

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg kan sikkert også selv komme til at sige det.

For det første vil jeg virkelig advare imod at sætte lighedstegn mellem, at hvis den ene kommer før mig, så er jeg mindre vigtig. Alle dele af Danmark er vigtige, og vi savner at få rigtig mange dele af Danmark åbnet. Spørgeren og jeg har en særlig forkærlighed for kulturdelen, men også der kunne man jo stille samme spørgsmål. Hvorfor museerne, hvorfor ikke højskolerne, hvorfor ikke filmproduktionen, hvorfor ikke mange ting, hvorfor ikke foreningslivet, som vi lige var inde på før? Det er vel derfor, det også ligger på partilederne og statsministerens bord netop at foretage den her samlede vurdering.

Jeg kommer ikke til som minister at melde ud forinden, for det ville jo give en meget spredt kommunikation. Jeg afventer i trofast, var jeg lige ved at sige, forståelse om, at vi skal være loyale mod demokratiets beslutninger.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Birgitte Bergman, værsgo.

Kl. 17:31

Birgitte Bergman (KF):

Jeg står her med en liste over rigtig mange lande – og det er lande som bl.a. Italien, Frankrig, Spanien og Tyskland – som faktisk allerede her i starten af maj vælger at åbne deres museer. Hvis Italien kan åbne for deres museer den 18. maj, burde Danmark også kunne

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 17:32

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er helt enig i, at museerne har fremlagt en rigtig sikker plan, men vi må jo netop også erklære os som tjenere af demokratiet, og demokratiet omfatter hele samfundet. Når spørgeren fremhæver museerne, kan man jo sige, at bibliotekerne er i samme spor i forhold til, hvordan folk bevæger sig rundt, men vi må i den her sundhedssituation se os selv som en del af et større samfund. Nogle lande vælger at åbne nogle sektorer, andre vælger at åbne andre sektorer. Jeg håber, at vi hurtigst muligt når frem til at få åbnet mest muligt, og det kræver, at vi sætter sundheden øverst.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren.

Kl. 17:33

Birgitte Bergman (KF):

Som sagt betyder det rigtig meget for dansk turisme, og det betyder rigtig meget for os borgere, at vi kan komme ud og få noget mentalt indhold i vores liv igen, så hvad er tidshorisonten for, at vores kulturinstitutioner, herunder museerne, kan åbne?

Kl. 17:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Kulturministeren.

Kl. 17:33

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Den tidshorisont får vi jo afsløret, når vi ser planen for genåbningen af Danmark, som der forhandles om lige nu. Jeg håber, at alle, uanset hvor de er placeret i den plan, vil vide, at både spørgeren og jeg, og jeg tror godt, at jeg kan tale for et flertal og i hvert fald for kulturordførerne, bliver ved med at arbejde for, at de kommer godt igennem krisen. De er præcis lige så vigtige, som de var før krisen, hvis ikke mere, fordi vi netop har endnu mere brug for, at de er der, når vi får mulighed for at besøge dem igen, og at de måske også rækker ud, ligesom de har gjort, med nye former, sådan at vi har kulturlivet med os.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til spørgeren, fru Birgitte Bergman, fra Det Konservative Folkeparti, og tak til kulturministeren.

Der er ikke flere spørgsmål, hverken til kulturministeren eller andre her i salen i dag.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Kl. 17:34

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. maj 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:34).
